ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2003

Vyhlásené: 27. 11. 2003 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

461

ZÁKON

z 30. októbra 2003

o sociálnom poistení

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ

PRVÁ HLAVA

PRVÝ DIEL
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1
Predmet a pôsobnosť zákona

(1) Tento zákon vymedzuje sociálne poistenie, upravuje rozsah sociálneho poistenia, právne vzťahy pri vykonávaní sociálneho poistenia, organizáciu sociálneho poistenia, financovanie sociálneho poistenia, dozor štátu nad vykonávaním sociálneho poistenia a konanie vo veciach sociálneho poistenia.

(2) Tento zákon sa nevzťahuje na príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Národného bezpečnostného úradu, Zboru väzenskej a justičnej stráže, Železničnej polície, colníkov[1]) (ďalej len „policajt“), príslušníkov ozbrojených síl, ktorí vykonávajú profesionálnu službu v ozbrojených silách[2]) (ďalej len „profesionálny vojak“), a vojakov, ktorí sa počas výkonu vojenskej služby v ozbrojených silách štúdiom alebo výcvikom pripravovali na výkon profesionálnej služby v ozbrojených silách[3]) (ďalej len „vojak prípravnej služby“), ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 2
Rozsah sociálneho poistenia

Sociálne poistenie podľa tohto zákona je

---

[1]) Zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 200/1998 Z. z. o štátnej službe colníkov a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 241/2001 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 418/2002 Z. z.

[2]) Zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

[3]) Zákon č. 370/1997 Z. z. o vojenskej službe v znení neskorších predpisov.

a) nemocenské poistenie ako poistenie pre prípad straty alebo zníženia príjmu zo zárobkovej činnosti a na zabezpečenie príjmu v dôsledku dočasnej pracovnej neschopnosti, tehotenstva a materstva,

b) dôchodkové poistenie, a to

1. starobné poistenie ako poistenie na zabezpečenie príjmu v starobe a pre prípad úmrtia,
2. invalidné poistenie ako poistenie pre prípad poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v dôsledku dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu poistenca a pre prípad úmrtia,

c) úrazové poistenie ako poistenie pre prípad poškodenia zdravia alebo úmrtia v dôsledku pracovného úrazu, služobného úrazu (ďalej len „pracovný úraz“) a choroby z povolania,

d) garančné poistenie ako poistenie pre prípad platobnej neschopnosti zamestnávateľa na uspokojovanie nárokov zamestnanca,

e) poistenie v nezamestnanosti ako poistenie pre prípad straty príjmu z činnosti zamestnanca v dôsledku nezamestnanosti a na zabezpečenie príjmu v dôsledku nezamestnanosti.

DRUHÝ DIEL
ZÁKLADNÉ POJMY

§ 3
Zárobková činnosť

Zárobková činnosť podľa tohto zákona je

a) na účely nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia

1. činnosť zamestnanca,
2. činnosť samostatne zárobkovo činnej osoby, z ktorej je povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená,

b) na účely poistenia v nezamestnanosti činnosť zamestnanca.

§ 4
Zamestnanec

(1) Zamestnanec podľa tohto zákona je

a) fyzická osoba v pracovnom pomere,[4])

b) fyzická osoba v štátnozamestnaneckom pomere,[5])

c) fyzická osoba v služobnom pomere,[6])

d) člen družstva, ktorý je v pracovnom vzťahu k družstvu,[7])

e) ústavný činiteľ[8])a verejný ochranca práv,[9])

---

[4]) § 11 Zákonníka práce.

[5]) Zákon č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

[6]) Napríklad zákon č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateľoch prokuratúry v znení neskorších predpisov, zákon č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore v znení neskorších predpisov.

[7]) § 226 ods. 2 Obchodného zákonníka.

[8]) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 120/1993 Z. z. o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

[9]) Zákon č. 564/2001 Z. z. o verejnom ochrancovi práv v znení zákona č. 411/2002 Z. z.

f) predseda vyššieho územného celku,[10]) starosta obce,[11]) starosta mestskej časti v Bratislave, starosta mestskej časti v Košiciach a primátor mesta,

g) poslanec vyššieho územného celku, poslanec obecného zastupiteľstva, poslanec mestského zastupiteľstva, poslanec miestneho zastupiteľstva mestskej časti v Bratislave a poslanec miestneho zastupiteľstva mestskej časti v Košiciach, ktorí sú dlhodobo uvoľnení na výkon funkcie,

h) doktorand v dennej forme doktorandského štúdia,[12])

i) pestún v zariadení pestúnskej starostlivosti,[13])

j) fyzická osoba vo výkone väzby[14]) a fyzická osoba vo výkone trestu odňatia slobody,[15]) ak sú zaradené do práce, s výnimkou fyzickej osoby vo výkone trestu odňatia slobody zaradenej na výkon iných prospešných prác.[16])

(2) Zamestnanec na účely úrazového poistenia je aj fyzická osoba, ktorá vykonáva práce na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru.

§ 5
Samostatne zárobkovo činná osoba

Samostatne zárobkovo činná osoba podľa tohto zákona je fyzická osoba, ktorá

a) vykonáva poľnohospodársku výrobu vrátane hospodárenia v lesoch a na vodných plochách[17]) a je zapísaná do evidencie podľa osobitného predpisu,[11])

b) má oprávnenie prevádzkovať živnosť,[18])

c) má oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu[19]) okrem činnosti znalca a tlmočníka, ktorú vykonávajú podľa osobitného predpisu,[20]) v konaní pred štátnym orgánom a orgánom, na ktorý prešli úlohy štátnych orgánov, a okrem činnosti fyzickej osoby v pracovnom pomere, na ktorej výkon je povinná mať oprávnenie podľa osobitného predpisu,[21])

d) je spoločníkom verejnej obchodnej spoločnosti alebo komplementárom komanditnej spoločnosti,[22])

e) vykonáva športovú činnosť zárobkovo, ale nie v pracovnom pomere,

f) vykonáva činnosť obchodného zástupcu.[23])

---

[10]) Zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení zákona č. 445/2001 Z. z.

[11]) Zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

[12]) § 54 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

[13]) § 29 zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení zákona č. 450/2000 Z. z.

[14]) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 156/1993 Z. z. o výkone väzby v znení zákona č. 451/2002 Z. z.

[15]) Zákon č. 59/1965 Zb. o výkone trestu odňatia slobody v znení neskorších predpisov.

[16]) § 29a ods. 1 zákona č. 59/1965 Zb. v znení zákona č. 451/2002 Z. z.

[17]) § 12a až 12e zákona č. 105/1990 Zb. o súkromnom podnikaní občanov v znení neskorších predpisov.

[18]) Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

[19]) Napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 132/1990 Zb. o advokácii v znení zákona č. 302/1999 Z. z., zákon Slovenskej národnej rady č. 129/1991 Zb. o komerčných právnikoch v znení neskorších predpisov.

[20]) Zákon č. 36/1967 Zb. o znalcoch a tlmočníkoch v znení zákona č. 238/2000 Z. z.

[21]) Napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 78/1992 Zb. o daňových poradcoch a Slovenskej komore daňových poradcov v znení neskorších predpisov.

[22]) § 76 až 104 Obchodného zákonníka.

[23]) § 652 až 672a Obchodného zákonníka.

§ 6
Poistenec

(1) Poistenec podľa tohto zákona je fyzická osoba, ktorá je nemocensky poistená, dôchodkovo poistená alebo poistená v nezamestnanosti podľa tohto zákona.

(2) Poistenec podľa tohto zákona je na účely dôchodkového poistenia aj fyzická osoba, ktorá získala obdobie dôchodkového poistenia podľa § 60 ods. 2.

(3) Poistencovi patria práva pri výkone sociálneho poistenia bez akejkoľvek priamej diskriminácie a nepriamej diskriminácie z dôvodu pohlavia najmä s odvolaním sa na manželský alebo rodinný stav, okrem ustanovení týkajúcich sa ochrany žien v dôsledku materstva, a bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod. Za priamu diskrimináciu sa považuje, keď sa s jednou fyzickou osobou zaobchádza menej priaznivo, ako sa zaobchádza, zaobchádzalo alebo by sa zaobchádzalo s inou fyzickou osobou v porovnateľnej situácii na základe rasového alebo etnického pôvodu. Za nepriamu diskrimináciu sa považuje, keď očividne neutrálne ustanovenie, kritérium alebo prax by do určitej miery znevýhodnili fyzické osoby rasového alebo etnického pôvodu v porovnaní s inými fyzickými osobami, ak nie je toto ustanovenie, kritérium alebo prax objektívne odôvodnené zákonným cieľom a prostriedky na jeho dosiahnutie sú primerané a nevyhnutné.

(4) Ak sa poistenec v dôsledku neuplatnenia zásady rovnakého zaobchádzania podľa odseku 3 považuje za poškodeného, môže sa domáhať svojich práv na súde.

§ 7
Zamestnávateľ

(1) Zamestnávateľ podľa tohto zákona je pre

a) fyzickú osobu v pracovnom pomere právnická osoba alebo fyzická osoba, ku ktorej je fyzická osoba v pracovnom pomere,

b) fyzickú osobu v štátnozamestnaneckom pomere služobný úrad,

c) fyzickú osobu v služobnom pomere služobný úrad alebo služobný orgán, v ktorom fyzická osoba vykonáva štátnu službu,

d) člena družstva, ktorý je v pracovnom vzťahu k družstvu, družstvo,

e) ústavného činiteľa orgán, ktorý obstaráva veci ústavného činiteľa súvisiace s výkonom jeho mandátu alebo funkcie, a pre verejného ochrancu práv Kancelária verejného ochrancu práv,

f) predsedu vyššieho územného celku vyšší územný celok, pre starostu obce obec, pre starostu mestskej časti v Bratislave mestská časť v Bratislave, pre starostu mestskej časti v Košiciach mestská časť v Košiciach a pre primátora mesta mesto,

g) poslanca vyššieho územného celku vyšší územný celok, pre poslanca obecného zastupiteľstva obec, pre poslanca mestského zastupiteľstva mesto, pre poslanca miestneho zastupiteľstva mestskej časti v Bratislave mestská časť v Bratislave a pre poslanca miestneho zastupiteľstva mestskej časti v Košiciach mestská časť v Košiciach,

h) doktoranda v dennej forme doktorandského štúdia právnická osoba, v ktorej sa toto štúdium vykonáva,

i) fyzickú osobu, ktorá je pestúnom v zariadení pestúnskej starostlivosti, vyšší územný celok alebo obec, ktorý zriadil zariadenie pestúnskej starostlivosti,

j) fyzickú osobu vo výkone väzby[14]) a pre fyzickú osobu vo výkone trestu odňatia slobody,[15]) ak sú zaradené do práce, okrem fyzickej osoby vo výkone trestu odňatia slobody zaradenej na výkon iných prospešných prác,[16]) ústav na výkon väzby alebo ústav na výkon trestu odňatia slobody.

(2) Zamestnávateľ na účely úrazového poistenia je aj právnická osoba alebo fyzická osoba, pre ktorú zamestnanec vykonáva prácu na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru.

(3) Právnická osoba uvedená v odsekoch 1 a 2 je zamestnávateľ, ak jej sídlo alebo adresa jej organizačnej zložky je na území Slovenskej republiky.

(4) Fyzická osoba uvedená v odseku 1 písm. a) a odseku 2 je zamestnávateľ, ak má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, povolenie na prechodný pobyt[24]) alebo povolenie na trvalý pobyt.[25])

§ 8
Pracovný úraz a choroba z povolania

(1) Pracovný úraz podľa tohto zákona je poškodenie zdravia alebo smrť fyzickej osoby spôsobené nezávisle od jej vôle krátkodobým, náhlym a násilným pôsobením vonkajších vplyvov, ktoré

a) zamestnanec uvedený v § 4 utrpel pri plnení pracovných úloh alebo služobných úloh alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh alebo služobných úloh, pre plnenie pracovných úloh alebo služobných úloh a pri odvracaní škody hroziacej zamestnávateľovi,[26])

b) fyzická osoba uvedená v § 17 ods. 2 utrpela pri činnostiach uvedených v tomto ustanovení alebo v priamej súvislosti s týmito činnosťami.

(2) Choroba z povolania podľa tohto zákona je choroba uznaná príslušným zdravotníckym zariadením, zaradená do zoznamu chorôb z povolania uvedeného v prílohe č. 1, ak vznikla za podmienok uvedených v tejto prílohe

a) zamestnancovi pri plnení pracovných úloh alebo služobných úloh alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh alebo služobných úloh,

b) fyzickej osobe uvedenej v § 17 ods. 2 pri činnostiach uvedených v tomto ustanovení alebo v priamej súvislosti s týmito činnosťami.

(3) Choroba z povolania je aj choroba, ktorá bola zistená pred jej zaradením do zoznamu chorôb z povolania, najviac tri roky pred dňom jej zaradenia do tohto zoznamu.

(4) Plnenie pracovných úloh alebo služobných úloh podľa odsekov 1 a 2 je

a) výkon pracovných povinností vyplývajúcich z pracovného pomeru alebo služobných povinností vyplývajúcich zo štátnozamestnaneckého pomeru alebo služobného pomeru,

b) iná činnosť vykonávaná na príkaz zamestnávateľa a

c) činnosť, ktorá je predmetom pracovnej cesty alebo služobnej cesty.

(5) V priamej súvislosti s plnením pracovných úloh alebo služobných úloh zamestnanca podľa odsekov 1 a 2 je

a) úkon potrebný na výkon práce a úkon počas práce zvyčajný alebo potrebný pred začiatkom práce alebo po jej skončení; tieto úkony nie sú cesta do zamestnania a späť, okrem cesty

---

[24]) § 17 zákona č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

[25]) § 34 zákona č. 48/2002 Z. z.

[26]) § 194 zákona č. 311/2001 Z. z.

súvisiacej s vykonávaním služobnej pohotovosti podľa osobitného predpisu,[27]) stravovanie, ošetrenie alebo vyšetrenie v zdravotníckom zariadení ani cesta na ne a späť, ak sa nevykonáva v priestore zamestnávateľa, s výnimkou uvedenou v písmene b),

b) vyšetrenie zamestnanca v zdravotníckom zariadení vykonané na príkaz zamestnávateľa alebo ošetrenie v zdravotníckom zariadení pri prvej pomoci a cesta na ne a späť,

c) účasť zamestnanca na vzdelávaní, prehlbovaní kvalifikácie alebo na jej zvyšovaní, na ktorých sa zamestnanec zúčastnil na príkaz zamestnávateľa, vrátane školenia alebo vzdelávania organizovaného odborovou organizáciou alebo vyšším odborovým orgánom pre zamestnancov a pre funkcionárov výboru odborovej organizácie, ak sa na nich zúčastňujú so súhlasom alebo s vedomím zamestnávateľa,

d) povinná účasť zamestnanca na rekondičnom pobyte[28]) alebo v priamej súvislosti s ňou.

(6) V priamej súvislosti s činnosťou fyzických osôb uvedených v § 17 ods. 2 sú úkony potrebné na výkon tejto činnosti a zvyčajné úkony počas tejto činnosti; odsek 5 písm. a) časť vety za bodkočiarkou platí rovnako.

(7) Pracovný úraz a choroba z povolania nie je služobný úraz a choroba z povolania, ktoré vznikli pri výkone služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby alebo v súvislosti s nimi.

§ 9
Nezaopatrené dieťa

(1) Nezaopatrené dieťa podľa tohto zákona je dieťa

a) do skončenia povinnej školskej dochádzky,[29])

b) po skončení povinnej školskej dochádzky,[29]) najdlhšie do dovŕšenia 26 rokov veku, ak

1. sa sústavne pripravuje na povolanie,
2. pre chorobu a stav, ktoré si vyžadujú osobitnú starostlivosť podľa prílohy č. 2, sa nemôže sústavne pripravovať na povolanie alebo nemôže vykonávať zárobkovú činnosť alebo
3. pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je neschopné sa sústavne pripravovať na povolanie alebo je neschopné vykonávať zárobkovú činnosť.

(2) Dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav nezaopatreného dieťaťa je choroba a stav uvedené v prílohe č. 2, ktoré podľa poznatkov lekárskej vedy majú trvať alebo trvajú dlhšie ako jeden rok a ktoré si vyžadujú osobitnú starostlivosť podľa tejto prílohy.

(3) Nezaopatrené dieťa nie je dieťa,

a) ktoré sa sústavne pripravuje na povolanie štúdiom, ak už získalo vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa a bol mu priznaný akademický titul podľa osobitného predpisu,[30]) alebo

b) ktoré je poberateľom invalidného dôchodku priznaného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %.

---

[27]) § 92 ods. 4 zákona č. 315/2001 Z. z.

[28]) § 8f zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 330/1996 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov.
§ 161 zákona č. 315/2001 Z. z.

[29]) Zákon č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon) v znení neskorších predpisov.

[30]) § 53 ods. 1, 5 až 7 zákona č. 131/2002 Z. z.

§ 10
Sústavná príprava na povolanie

(1) Sústavná príprava na povolanie podľa tohto zákona je štúdium na strednej škole po skončení povinnej školskej dochádzky[29]) alebo štúdium na vysokej škole do získania vysokoškolského vzdelania druhého stupňa.[31])

(2) Sústavná príprava na povolanie podľa § 9 ods. 1 písm. b) prvého bodu sa začína

a) žiakovi strednej školy od začiatku školského roka nasledujúceho po školskom roku, v ktorom skončí povinnú školskú dochádzku,

b) študentovi vysokej školy odo dňa zápisu na štúdium prvého stupňa alebo na štúdium druhého stupňa.

(3) Sústavná príprava na povolanie podľa § 9 ods. 1 písm. b) prvého bodu sa končí

a) žiakovi strednej školy spôsobom ustanoveným osobitným predpisom,[32])

b) študentovi vysokej školy spôsobom ustanoveným osobitným predpisom.[33])

(4) Sústavná príprava na povolanie podľa tohto zákona je aj obdobie

a) bezprostredne nadväzujúce na skončenie štúdia na strednej škole, najdlhšie do konca školského roku, v ktorom dieťa skončilo štúdium na strednej škole,

b) od skončenia štúdia na strednej škole do zápisu na štúdium na vysokú školu vykonaného v kalendárnom roku, v ktorom dieťa skončilo štúdium na strednej škole,

c) po skončení posledného ročníka strednej školy do vykonania skúšky podľa osobitného predpisu,[32]) najdlhšie do konca školského roka, v ktorom malo byť štúdium skončené,

d) od získania vysokoškolského vzdelania prvého stupňa do zápisu na vysokoškolské štúdium druhého stupňa, ak zápis na vysokoškolské štúdium druhého stupňa bol vykonaný do konca kalendárneho roka, v ktorom bolo získané vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa.

(5) Sústavná príprava dieťaťa na povolanie je aj iné štúdium alebo výučba, ak sú svojím rozsahom a úrovňou podľa rozhodnutia Ministerstva školstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo školstva“) postavené na roveň štúdia na školách uvedených v odseku 1.

§ 11
Všeobecný vymeriavací základ

(1) Všeobecný vymeriavací základ je 12-násobok priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky (ďalej len „štatistický úrad“) za príslušný kalendárny rok.

(2) Všeobecný vymeriavací základ v poslednom kalendárnom roku rozhodujúceho obdobia uvedeného v § 63 sa rovná všeobecnému vymeriavaciemu základu za predposledný kalendárny rok rozhodujúceho obdobia.

(3) Všeobecné vymeriavacie základy v kalendárnych rokoch pred rokom 2003 sú uvedené v prílohe č. 3.

---

31) Zákon č. 131/2002 Z. z. v znení zákona č. 209/2002 Z. z.

32) § 25 ods. 1 zákona č. 29/1984 Zb. v znení neskorších predpisov.

33) § 69 ods. 2 zákona č. 131/2002 Z. z.

(4) Suma všeobecného vymeriavacieho základu po roku 2002 za príslušný kalendárny rok sa ustanoví opatrením, ktoré vydá Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) podľa údajov štatistického úradu a vyhlási ho uverejnením v Zbierke zákonov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka zákonov“) najneskôr do 30. apríla kalendárneho roka nasledujúceho po príslušnom kalendárnom roku.

§ 12
Platobná neschopnosť zamestnávateľa

(1) Zamestnávateľ je platobne neschopný, ak

a) súd rozhodol o vyhlásení konkurzu alebo

b) súd zamietol návrh na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku.

(2) Deň vzniku platobnej neschopnosti zamestnávateľa je deň vydania uznesenia súdu o vyhlásení konkurzu alebo deň vydania uznesenia súdu, ktorým súd zamietol návrh na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku.

TRETÍ DIEL
DÁVKY NEMOCENSKÉHO POISTENIA, DÔCHODKOVÉHO POISTENIA, ÚRAZOVÉHO POISTENIA, GARANČNÉHO POISTENIA A POISTENIA V NEZAMESTNANOSTI

§ 13

(1) Z nemocenského poistenia sa za podmienok ustanovených týmto zákonom poskytujú nemocenské dávky, a to

a) nemocenské,

b) ošetrovné,

c) vyrovnávacia dávka,

d) materské.

(2) Z dôchodkového poistenia sa za podmienok ustanovených týmto zákonom poskytujú dôchodkové dávky, a to

a) zo starobného poistenia

1. starobný dôchodok,
2. predčasný starobný dôchodok,
3. vdovský dôchodok a vdovecký dôchodok,
4. sirotský dôchodok,

b) z invalidného poistenia

1. invalidný dôchodok,
2. vdovský dôchodok a vdovecký dôchodok,
3. sirotský dôchodok.

(3) Z úrazového poistenia sa za podmienok ustanovených týmto zákonom poskytujú úrazové dávky, a to

a) úrazový príplatok,

b) úrazová renta,

c) jednorazové vyrovnanie,

d) pozostalostná úrazová renta,

e) jednorazové odškodnenie,

f) pracovná rehabilitácia a rehabilitačné,

g) rekvalifikácia a rekvalifikačné,

h) náhrada za bolesť a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia,

i) náhrada nákladov spojených s liečením,

j) náhrada nákladov spojených s pohrebom.

(4) Z garančného poistenia sa za podmienok ustanovených týmto zákonom poskytuje dávka garančného poistenia.

(5) Z poistenia v nezamestnanosti sa za podmienok ustanovených týmto zákonom poskytuje dávka v nezamestnanosti.

ŠTVRTÝ DIEL
OSOBNÝ ROZSAH SOCIÁLNEHO POISTENIA

§ 14
Osobný rozsah nemocenského poistenia

(1) Povinne nemocensky poistení sú

a) zamestnanec, ktorý vykonáva prácu na území Slovenskej republiky alebo mimo územia Slovenskej republiky počas obdobia určeného zamestnávateľom, ak medzinárodná zmluva, ktorá má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky, neustanovuje inak,

b) samostatne zárobkovo činná osoba, ktorej príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu[34]) alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 11.

(2) Dobrovoľne nemocensky poistená osoba môže byť fyzická osoba po dovŕšení 16 rokov veku, ktorá má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, povolenie na prechodný pobyt[24]) alebo povolenie na trvalý pobyt.[25])

§ 15
Osobný rozsah dôchodkového poistenia

(1) Povinne dôchodkovo poistení sú

a) zamestnanec, ktorý je povinne nemocensky poistený,

b) samostatne zárobkovo činná osoba, ktorá je povinne nemocensky poistená,

c) občan Slovenskej republiky, ktorý vykonáva základnú službu, náhradnú službu alebo zdokonaľovaciu službu[35]) v rámci vojenskej služby v ozbrojených silách,

---

[34]) § 7 ods. 1 až 3, 5 a 6 zákona č. 366/1999 Z. z. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov.

[35]) § 10 ods. 2 písm. a) až c) zákona č. 320/2002 Z. z. o brannej povinnosti.

d) občan Slovenskej republiky, ktorý vykonáva civilnú službu,[36])

e) fyzická osoba, ktorá sa osobne a celodenne stará o dieťa do šiestich rokov jeho veku alebo o dieťa s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom do siedmich rokov jeho veku,

f) na účely starobného poistenia fyzická osoba, ktorej sa vypláca invalidný dôchodok do dovŕšenia veku potrebného na nárok na starobný dôchodok (ďalej len „dôchodkový vek“).

(2) Fyzická osoba uvedená v odseku 1 písm. e) je rodič alebo osvojiteľ dieťaťa, jeho manžel (manželka) a fyzická osoba, ktorej bolo toto dieťa zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia príslušného orgánu.

(3) Osobná a celodenná starostlivosť fyzickej osoby podľa odseku 1 písm. e) je starostlivosť fyzickej osoby uvedenej v odseku 2 aspoň o jedno dieťa do šiestich rokov jeho veku alebo starostlivosť o dieťa s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom do siedmich rokov jeho veku.

(4) Podmienka osobnej a celodennej starostlivosti sa považuje za splnenú aj vtedy, ak

a) fyzická osoba uvedená v odseku 2 počas výkonu zárobkovej činnosti alebo štúdia na strednej škole alebo vysokej škole zabezpečí potrebnú starostlivosť o dieťa do šiestich rokov jeho veku alebo o dieťa s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom do siedmich rokov jeho veku inou plnoletou fyzickou osobou a dieťa neumiestni v jasliach, materskej škole alebo v inom obdobnom zariadení,

b) dieťa s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom do siedmich rokov jeho veku navštevuje rehabilitačné jasle, materskú školu, zariadenie sociálnych služieb alebo iné obdobné zariadenie v rozsahu najviac štyroch hodín denne,

c) dieťa do šiestich rokov jeho veku alebo dieťa s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom do siedmich rokov jeho veku navštevuje jasle, materskú školu alebo iné obdobné zariadenia v rozsahu najviac štyroch hodín denne a fyzická osoba uvedená v odseku 2 je občanom s ťažkým zdravotným postihnutím,[37])

d) dieťa do šiestich rokov jeho veku alebo dieťa s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom do siedmich rokov jeho veku je zo zdravotných dôvodov v ústavnej starostlivosti zdravotníckeho zariadenia najviac tri po sebe nasledujúce kalendárne mesiace.

(5) Ak sa dieťaťu do šiestich rokov jeho veku alebo dieťaťu s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom do siedmich rokov jeho veku poskytuje starostlivosť v zariadení sociálnych služieb celoročne alebo týždenne, starostlivosť fyzickej osoby uvedenej v odseku 2 o toto dieťa sa nepovažuje za osobnú a celodennú starostlivosť.

(6) Dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba môže byť fyzická osoba po dovŕšení 16 rokov veku, ktorá má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, povolenie na prechodný pobyt[24]) alebo povolenie na trvalý pobyt.[25])

(7) Nárok na dôchodkové dávky za podmienok ustanovených týmto zákonom má aj manžel (manželka) a nezaopatrené dieťa po fyzických osobách uvedených v odseku 1 a 6 a po poberateľoch starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku a invalidného dôchodku.

---

[36]) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 207/1995 Z. z. o civilnej službe a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, zákona Slovenskej národnej rady č. 83/1991 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky pri zabezpečovaní politiky zamestnanosti v znení neskorších predpisov a zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.

[37]) § 51 zákona č. 195/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Osobný rozsah úrazového poistenia

§ 16

Povinne úrazovo poistený je zamestnávateľ okrem zamestnávateľa sudcu podľa osobitného predpisu[38]) a zamestnávateľa prokurátora podľa osobitného predpisu.[39])

§ 17

(1) Nárok na úrazové dávky z úrazového poistenia zamestnávateľa má jeho zamestnanec po splnení podmienok ustanovených týmto zákonom.

(2) Nárok na úrazové dávky v rozsahu ustanovenom týmto zákonom má aj

a) žiak strednej školy a študent vysokej školy, ktorí utrpeli pracovný úraz alebo im vznikla choroba z povolania pri praktickom vyučovaní v období odbornej (výrobnej) praxe,

b) fyzická osoba, ktorá utrpela pracovný úraz alebo jej vznikla choroba z povolania pri výkone základnej služby, náhradnej služby, zdokonaľovacej služby,[35]) mimoriadnej vojenskej služby[40]) v rámci vojenskej služby v ozbrojených silách alebo civilnej služby,[36])

c) fyzická osoba združená v Dobrovoľnej požiarnej ochrane Slovenskej republiky a v iných občianskych združeniach, ktorá utrpela pracovný úraz alebo jej vznikla choroba z povolania pri plnení úloh na úseku ochrany pred požiarmi podľa osobitného predpisu,[41]) a člen banského záchranného zboru, ktorý utrpel pracovný úraz alebo mu vznikla choroba z povolania pri činnostiach tohto zboru,

d) fyzická osoba, ktorá na výzvu orgánu verejnej moci alebo veliteľa zásahu a podľa jeho pokynov, prípadne s jeho vedomím osobne pomáha pri havárii, živelnej pohrome a inej mimoriadnej udalosti alebo pri odstraňovaní ich následkov a pri výkone týchto činností utrpela pracovný úraz alebo jej vznikla choroba z povolania,

e) dobrovoľný zdravotník Slovenského Červeného kríža alebo inej právnickej osoby, ktorý utrpel pracovný úraz alebo mu vznikla choroba z povolania pri výkone zdravotníckych služieb pri športovom podujatí alebo spoločenskom podujatí,

f) dobrovoľný člen horskej služby alebo iná fyzická osoba, ktorí na výzvu horskej služby a podľa jej pokynov osobne pomáhali pri záchrannej akcii v teréne a pri výkone tejto činnosti utrpeli pracovný úraz alebo im vznikla choroba z povolania.

(3) Nárok na úrazové dávky za podmienok ustanovených týmto zákonom má aj manžel (manželka), nezaopatrené dieťa po fyzických osobách uvedených v odsekoch 1 a 2 a fyzická osoba, voči ktorej mala fyzická osoba uvedená v odsekoch 1 a 2 v čase úmrtia vyživovaciu povinnosť.

§ 18
Osobný rozsah garančného poistenia

(1) Povinne garančne poistený je zamestnávateľ uvedený v § 7 ods. 1 písm. a) okrem zamestnávateľa, ktorý je rozpočtovou organizáciou alebo príspevkovou organizáciou.

---

38) Zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

39) Zákon č. 154/2001 Z. z. v znení zákona č. 669/2002 Z. z.

40) § 10 ods. 2 písm. d) zákona č. 320/2002 Z. z.

41) Zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení zákona č. 438/2002 Z. z.

(2) Nárok na dávku garančného poistenia z garančného poistenia zamestnávateľa má jeho zamestnanec uvedený v § 4 ods. 1 písm. a) po splnení podmienok ustanovených týmto zákonom.

§ 19
Osobný rozsah poistenia v nezamestnanosti

(1) Povinne poistený v nezamestnanosti je zamestnanec, ktorý je povinne nemocensky poistený okrem zamestnanca podľa osobitného predpisu,[42]) fyzickej osoby vo výkone väzby,[14]) ak je zaradená do práce, fyzickej osoby vo výkone trestu odňatia slobody,[15]) ak je zaradená do práce alebo je zaradená na výkon iných prospešných prác.[16])

(2) Dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti môže byť fyzická osoba po dovŕšení 16 rokov veku, ktorá má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, povolenie na prechodný pobyt[24]) alebo povolenie na trvalý pobyt.[25])

(3) Poistenie v nezamestnanosti sa nevzťahuje na zamestnanca uvedeného v odseku 1 a na fyzickú osobu uvedenú v odseku 2, ktorým sa vypláca starobný dôchodok.

PIATY DIEL
VZNIK A ZÁNIK SOCIÁLNEHO POISTENIA

§ 20
Vznik a zánik povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti zamestnanca

Povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti zamestnanca vzniká

a) fyzickej osobe v pracovnom pomere odo dňa vzniku pracovného pomeru a zaniká dňom skončenia pracovného pomeru,

b) fyzickej osobe v štátnozamestnaneckom pomere odo dňa vzniku štátnozamestnaneckého pomeru a zaniká dňom skončenia štátnozamestnaneckého pomeru,

c) fyzickej osobe v služobnom pomere odo dňa vzniku služobného pomeru a zaniká dňom skončenia služobného pomeru,

d) členovi družstva, ktorý je v pracovnom vzťahu k družstvu, odo dňa vzniku pracovného vzťahu k družstvu a zaniká dňom zániku pracovného vzťahu k družstvu,

e) ústavnému činiteľovi, verejnému ochrancovi práv, predsedovi vyššieho územného celku, starostovi obce, starostovi mestskej časti v Bratislave, starostovi mestskej časti v Košiciach a primátorovi mesta odo dňa, ktorý je určený na nástup do funkcie, a zaniká dňom zániku mandátu,

f) poslancovi vyššieho územného celku, poslancovi obecného zastupiteľstva, poslancovi mestského zastupiteľstva, poslancovi miestneho zastupiteľstva mestskej časti v Bratislave a poslancovi miestneho zastupiteľstva mestskej časti v Košiciach odo dňa, od ktorého je dlhodobo uvoľnený z výkonu činnosti zamestnanca na výkon funkcie poslanca, a zaniká dňom, od ktorého už nie je dlhodobo uvoľnený na výkon tejto funkcie,

g) doktorandovi odo dňa zápisu na dennú formu doktorandského štúdia podľa osobitného predpisu[12]) a zaniká dňom, ktorým doktorand prestal byť doktorandom,

h) pestúnovi v zariadení pestúnskej starostlivosti odo dňa začatia výkonu pestúnskej starostlivosti a zaniká dňom skončenia výkonu pestúnskej starostlivosti,

i) fyzickej osobe vo výkone väzby[14]) a fyzickej osobe vo výkone trestu odňatia slobody[15]) odo dňa

---

[42]) Napríklad zákon č. 312/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 154/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 315/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.

zaradenia do práce s výnimkou fyzickej osoby vo výkone trestu odňatia slobody zaradenej na výkon iných prospešných prác[16]) a zaniká dňom vyradenia z práce.

§ 21
Vznik a zánik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnej osoby

(1) Povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnej osobe vzniká od 1. júla kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu[34]) alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 11, a zaniká 30. júna kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu[34]) alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou nebol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 11, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnej osobe, ktorej je predĺžená lehota na podanie daňového priznania podľa osobitného predpisu,[43]) vzniká od 1. októbra kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu[34]) alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 11, a zaniká 30. septembra kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu[34]) alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou nebol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 11.

(3) Hranica príjmu z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti alebo výnosu súvisiaceho s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou zistená na základe dodatočného daňového priznania alebo dodatočného platobného výmeru vydaného správcom dane je rozhodujúca na vznik a zánik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia len vtedy, ak má vplyv na aktuálne nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie. Zmena poistenia sa vykoná od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bolo predložené dodatočné daňové priznanie správcovi dane alebo v ktorom správca dane vydal dodatočný platobný výmer.

(4) Povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie zaniká vždy

a) samostatne zárobkovo činnej osobe uvedenej v § 5 písm. a) dňom odhlásenia sa z evidencie podľa osobitného predpisu,[11])

b) samostatne zárobkovo činnej osobe uvedenej v § 5 písm. b) a c) dňom zániku týchto oprávnení,

c) samostatne zárobkovo činnej osobe uvedenej v § 5 písm. d) dňom vystúpenia z verejnej obchodnej spoločnosti alebo z komanditnej spoločnosti alebo dňom výmazu verejnej obchodnej spoločnosti a komanditnej spoločnosti z obchodného registra,

d) samostatne zárobkovo činnej osobe uvedenej v § 5 písm. e) dňom skončenia platnosti zmluvy, na ktorej základe vykonávala športovú činnosť,

e) samostatne zárobkovo činnej osobe uvedenej v § 5 písm. f) dňom zániku obchodného zastúpenia.[23])

---

[43]) § 38 ods. 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov.

§ 22
Vznik a zánik povinného dôchodkového poistenia iných fyzických osôb

Povinné dôchodkové poistenie vzniká inej fyzickej osobe uvedenej v § 15 ods. 1 písm. c) až e) odo dňa, v ktorom nastala skutočnosť podmieňujúca povinné dôchodkové poistenie, a zaniká dňom, v ktorom zanikla skutočnosť podmieňujúca povinné dôchodkové poistenie.

§ 23
Vznik a zánik nemocenského poistenia dobrovoľne nemocensky poistenej osoby, vznik a zánik dôchodkového poistenia dobrovoľne dôchodkovo poistenej osoby a vznik a zánik poistenia v nezamestnanosti dobrovoľne poistenej osoby v nezamestnanosti

Dobrovoľne nemocensky poistenej osobe, dobrovoľne dôchodkovo poistenej osobe a dobrovoľne poistenej osobe v nezamestnanosti vzniká nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie a poistenie v nezamestnanosti odo dňa prihlásenia sa na tieto poistenia, najskôr odo dňa podania prihlášky, a zaniká dňom odhlásenia sa z týchto poistení, najskôr odo dňa podania odhlášky.

§ 24
Vznik a zánik úrazového poistenia

Úrazové poistenie vzniká zamestnávateľovi odo dňa, v ktorom začal zamestnávať aspoň jedného zamestnanca, a zaniká dňom, v ktorom už nezamestnáva ani jedného zamestnanca.

§ 25
Vznik a zánik garančného poistenia

Garančné poistenie vzniká zamestnávateľovi odo dňa, v ktorom začal zamestnávať aspoň jedného zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 1 písm. a), a zaniká dňom, v ktorom už nezamestnáva ani jedného zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 1 písm. a).

§ 26
Prerušenie povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti

(1) Zamestnancovi sa prerušuje povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti v období, v ktorom

a) čerpá pracovné voľno bez náhrady mzdy podľa osobitného predpisu[44]) alebo čerpá služobné voľno bez nároku na plat alebo služobný príjem podľa osobitného predpisu,[6])

b) je dlhodobo uvoľnený z pracovného pomeru, štátnozamestnaneckého pomeru alebo zo služobného pomeru na výkon verejnej funkcie alebo na výkon odborovej funkcie podľa osobitného predpisu,[45])

c) má neospravedlnenú neprítomnosť v práci,

d) je vo výkone väzby alebo vo výkone trestu odňatia slobody; to platí vo vzťahu k činnosti, z ktorej je povinne nemocensky poistený a povinne dôchodkovo poistený a počas jej vykonávania bol vzatý do výkonu väzby alebo nastúpil výkon trestu odňatia slobody.

(2) Samostatne zárobkovo činnej osobe sa prerušuje povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie v období, v ktorom je vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody; časť

---

[44]) Napríklad § 136 ods. 1 zákona č. 311/2001 Z. z. v znení zákona č. 210/2003 Z. z.

[45]) Napríklad § 136 zákona č. 311/2001 Z. z. v znení zákona č. 210/2003 Z. z.

vety za bodkočiarkou v odseku 1 písm. d) platí rovnako.

(3) Zamestnancovi sa prerušuje povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti od 11. dňa potreby ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) alebo starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b) do skončenia potreby tohto ošetrovania alebo tejto starostlivosti.

(4) Samostatne zárobkovo činnej osobe sa prerušuje povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie od 11. dňa potreby ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) alebo starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b) do skončenia potreby tohto ošetrovania alebo tejto starostlivosti.

(5) Vznik prerušenia povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti podľa odsekov 1 až 4 sa posudzuje rovnako ako zánik povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti a skončenie prerušenia týchto poistení sa posudzuje rovnako ako vznik týchto poistení.

ŠIESTY DIEL
SPÔSOBILOSŤ FYZICKEJ OSOBY V PRÁVNYCH VZŤAHOCH SOCIÁLNEHO POISTENIA

§ 27

(1) Spôsobilosť fyzickej osoby mať v právnych vzťahoch sociálneho poistenia práva a povinnosti vzniká narodením a zaniká smrťou, prípadne vyhlásením za mŕtveho.

(2) Spôsobilosť fyzickej osoby vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať v právnych vzťahoch sociálneho poistenia práva a brať na seba povinnosti vzniká dovŕšením 15. roku veku.

(3) Fyzická osoba mladšia ako 15 rokov veku musí byť zastúpená zákonným zástupcom. Kto je zákonný zástupca tejto fyzickej osoby, ustanovuje osobitný predpis.[46])

(4) Na pozbavenie a na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, na zákonného zástupcu fyzickej osoby, ktorá bola tejto spôsobilosti pozbavená alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená, a na vyhlásenie fyzickej osoby za mŕtvu sa vzťahuje osobitný predpis.[47])

SIEDMY DIEL
PRÁVNE ÚKONY A POČÍTANIE LEHÔT

§ 28
Právne úkony

Na právne úkony v sociálnom poistení sa vzťahuje osobitný predpis,[47]) ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 29
Počítanie lehôt v sociálnom poistení

(1) Na počítanie lehôt v sociálnom poistení sa vzťahuje osobitný predpis,[48]) ak tento zákon neustanovuje inak.

---

[46]) Zákon č. 94/1963 Zb. o rodine v znení neskorších predpisov.

[47]) Občiansky zákonník.

[48]) § 122 Občianskeho zákonníka.

(2) Ak posledný deň lehoty ustanovenej v konaní vo veciach sociálneho poistenia podľa tretej časti pripadne na sobotu a na deň pracovného pokoja, je posledný deň lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň. Lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na príslušnom orgáne vykonávajúcom sociálne poistenie alebo ak sa podanie odovzdá na prepravu poštou, alebo odošle elektronickou poštou.

DRUHÁ HLAVA
NEMOCENSKÉ DÁVKY

PRVÝ DIEL
VŠEOBECNÉ PODMIENKY NÁROKU NA NEMOCENSKÉ DÁVKY

§ 30
Všeobecné podmienky nároku na nemocenské dávky zamestnanca

Zamestnanec má nárok na nemocenskú dávku, ak tento zákon neustanovuje inak, ak

a) splnil podmienky ustanovené na vznik nároku na nemocenskú dávku počas trvania nemocenského poistenia alebo po jeho zániku počas trvania nároku na výplatu nemocenskej dávky alebo v ochrannej lehote a

b) nemá príjem, ktorý sa považuje za vymeriavací základ podľa § 138 ods. 1 až 7 za obdobie, v ktorom nevykonáva činnosť zamestnanca z dôvodov uvedených v § 33 ods. 1, § 39 ods. 1, § 48 ods. 1 a § 49 ods. 1.

§ 31
Všeobecné podmienky nároku na nemocenské dávky povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnej osoby a dobrovoľne nemocensky poistenej osoby

(1) Povinne nemocensky poistená samostatne zárobkovo činná osoba a dobrovoľne nemocensky poistená osoba majú nárok na nemocenskú dávku, ak tento zákon neustanovuje inak, ak

a) splnili podmienky ustanovené na vznik nároku na nemocenskú dávku počas trvania nemocenského poistenia alebo po jeho zániku počas trvania nároku na výplatu nemocenskej dávky alebo v ochrannej lehote a

b) zaplatili poistné na nemocenské poistenie najneskôr v posledný deň kalendárneho mesiaca, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky za obdobie nemocenského poistenia povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnej osoby a dobrovoľne nemocensky poistenej osoby do konca kalendárneho mesiaca predchádzajúceho kalendárnemu mesiacu, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky.

(2) Ak vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky v kalendárnom mesiaci, v ktorom povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnej osobe a dobrovoľne nemocensky poistenej osobe prvýkrát vzniklo nemocenské poistenie, vznikne nárok na nemocenskú dávku, ak za tento mesiac zaplatili poistné na nemocenské poistenie najneskôr v posledný deň splatnosti poistného na nemocenské poistenie.

(3) Povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnej osobe a dobrovoľne nemocensky poistenej osobe, ktorým vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky v ochrannej lehote, vznikne nárok na nemocenskú dávku, ak zaplatili poistné na nemocenské poistenie za obdobie nemocenského poistenia povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnej osoby a dobrovoľne nemocensky poistenej osoby najneskôr v posledný deň splatnosti poistného na nemocenské poistenie.

§ 32
Ochranná lehota

(1) Ochranná lehota je 42 dní po zániku nemocenského poistenia, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Ochranná lehota

a) poistenca, ktorý bol nemocensky poistený menej ako 42 dní, je toľko dní, koľko trvalo nemocenské poistenie,

b) poistenkyne, ktorej nemocenské poistenie zaniklo v období tehotenstva, je šesť mesiacov.

(3) Ak poistencovi vznikne nemocenské poistenie v ochrannej lehote, počet dní ochrannej lehoty získaný z nového nemocenského poistenia sa pripočíta k nevyčerpanému počtu dní ochrannej lehoty z predchádzajúceho nemocenského poistenia. Ochranná lehota nemôže byť viac ako 42 dní.

(4) Ochranná lehota zaniká, ak nezanikla skôr, dňom, od ktorého má poistenec nárok na výplatu starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku.

DRUHÝ DIEL
NEMOCENSKÉ

Podmienky nároku na nemocenské

§ 33

(1) Zamestnanec a povinne nemocensky poistená samostatne zárobkovo činná osoba majú nárok na nemocenské, ak boli pre chorobu alebo úraz uznaní za dočasne práceneschopných podľa osobitného predpisu[49]) na výkon zárobkovej činnosti alebo im bolo nariadené karanténne opatrenie podľa osobitného predpisu[50]) (ďalej len „dočasná pracovná neschopnosť“).

(2) Dobrovoľne nemocensky poistená osoba má nárok na nemocenské, ak jej vznikla dočasná pracovná neschopnosť a v posledných dvoch rokoch pred vznikom dočasnej pracovnej neschopnosti bola nemocensky poistená najmenej 270 dní. Do obdobia 270 dní sa nezapočítava obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby.

§ 34

(1) Zamestnancovi vzniká nárok na nemocenské od 11. dňa dočasnej pracovnej neschopnosti. Povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnej osobe a dobrovoľne nemocensky poistenej osobe vzniká nárok na nemocenské od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti. Nárok na nemocenské zaniká odo dňa nasledujúceho po skončení dočasnej pracovnej neschopnosti alebo odo dňa uznania invalidity, najneskôr uplynutím 52. týždňa od vzniku dočasnej pracovnej neschopnosti (ďalej len „podporné obdobie“), ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Zamestnancovi vzniká nárok na nemocenské od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti, ak dočasná pracovná neschopnosť vznikla v ochrannej lehote.

(3) Ak zamestnancovi zaniklo nemocenské poistenie v období dočasnej pracovnej neschopnosti,

---

[49]) § 37 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 98/1995 Z. z. o Liečebnom poriadku v znení neskorších predpisov.

[50]) § 11 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí.

v ktorom má nárok na náhradu príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti podľa osobitného predpisu,[51]) má nárok na nemocenské odo dňa nasledujúcho po dni zániku nemocenského poistenia.

(4) Do podporného obdobia sa započítavajú aj predchádzajúce obdobia dočasnej pracovnej neschopnosti, ak patria do obdobia 52 týždňov pred jej vznikom.

(5) Predchádzajúce obdobia dočasnej pracovnej neschopnosti sa nezapočítavajú do podporného obdobia, ak nemocenské poistenie trvalo aspoň 26 týždňov od skončenia poslednej dočasnej pracovnej neschopnosti a poistencovi počas tohto obdobia nemocenského poistenia nevznikla dočasná pracovná neschopnosť. Do podporného obdobia sa nezapočítava obdobie nariadeného karanténneho opatrenia.

(6) Poistenkyni, ktorá je dočasne práceneschopná v období šiestich týždňov pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom, zaniká nárok na nemocenské od začiatku šiesteho týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom, ak jej vznikol nárok na materské.

§ 35

Nárok na nemocenské nevzniká, ak počas obdobia dočasnej pracovnej neschopnosti má poistenec nárok na materské alebo rodičovský príspevok. To neplatí, ak zamestnanec, povinne nemocensky poistená samostatne zárobkovo činná osoba a dobrovoľne nemocensky poistená osoba poberajú rodičovský príspevok podľa osobitného predpisu.[52])

§ 36
Poskytovanie nemocenského

Nemocenské sa poskytuje za dni.

§ 37
Výška nemocenského

(1) Výška nemocenského zamestnanca je 55 % denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 55, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Výška nemocenského zamestnanca, ktorému dočasná pracovná neschopnosť vznikla v ochrannej lehote, zamestnanca, ktorému zaniklo nemocenské poistenie v období dočasnej pracovnej neschopnosti, povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnej osoby a dobrovoľne nemocensky poistenej osoby, ak tento zákon neustanovuje inak, je v období

a) od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti do tretieho dňa dočasnej pracovnej neschopnosti 25 % denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 55 a
b) od štvrtého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti 55 % denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 55.

§ 38
Vylúčenie nároku na výplatu nemocenského

Poistenec nemá nárok na výplatu nemocenského odo dňa porušenia liečebného režimu určeného lekárom do skončenia dočasnej pracovnej neschopnosti, najviac v rozsahu 30 dní odo

---

[51]) Zákon č. 462/2003 Z. z. o náhrade príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

[52]) § 4 ods. 2 zákona č. 280/2002 Z. z. o rodičovskom príspevku v znení zákona č. 643/2002 Z. z.

dňa porušenia liečebného režimu určeného lekárom.

TRETÍ DIEL
OŠETROVNÉ

§ 39
Podmienky nároku na ošetrovné

(1) Poistenec má nárok na ošetrovné, ak

a) ošetruje choré dieťa, chorého manžela, chorú manželku, chorého rodiča alebo chorého rodiča manžela (manželky), ktorého zdravotný stav podľa potvrdenia príslušného lekára nevyhnutne vyžaduje ošetrovanie inou fyzickou osobou, alebo

b) sa stará o dieťa do desiatich rokov veku, ak

1. dieťaťu bolo nariadené karanténne opatrenie podľa osobitného predpisu,[50])
2. predškolské zariadenie alebo zariadenie sociálnych služieb, v ktorých sa poskytuje dieťaťu starostlivosť, alebo škola, ktorú dieťa navštevuje, boli rozhodnutím príslušných orgánov uzavreté alebo v nich bolo nariadené karanténne opatrenie podľa osobitného predpisu[50]) alebo
3. fyzická osoba, ktorá sa inak o dieťa stará, ochorela, bolo jej nariadené karanténne opatrenie podľa osobitného predpisu[50]) alebo v súvislosti s pôrodom bola prijatá do ústavnej starostlivosti zdravotníckeho zariadenia, a preto sa nemôže o dieťa starať.

(2) Dieťa na účely poskytovania ošetrovného je

a) vlastné dieťa alebo osvojené dieťa poistenca alebo jeho manžela (manželky),

b) dieťa, ktoré bolo poistencovi zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia príslušného orgánu.

§ 40
Poskytovanie ošetrovného

Ošetrovné sa poskytuje za dni.

§ 41
Výška ošetrovného

Výška ošetrovného je 55 % denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 55.

Vznik a zánik nároku na ošetrovné

§ 42

(1) Poistencovi vzniká nárok na ošetrovné od prvého dňa potreby ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) alebo starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b) a zaniká dňom skončenia potreby ošetrovania alebo starostlivosti, najneskôr uplynutím desiateho dňa.

(2) Ošetrovné patrí v tom istom prípade len raz a len jednému poistencovi.

§ 43

Poistenec nemá nárok na ošetrovné v období, v ktorom má nárok na

a) náhradu príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca podľa osobitného predpisu,[51])

b) nemocenské,

c) materské,

d) rodičovský príspevok; to neplatí, ak zamestnanec, povinne nemocensky poistená samostatne zárobkovo činná osoba a dobrovoľne nemocensky poistená osoba poberajú rodičovský príspevok podľa osobitného predpisu.[52])

ŠTVRTÝ DIEL
VYROVNÁVACIA DÁVKA

§ 44
Podmienky nároku na vyrovnávaciu dávku

(1) Zamestnankyňa má nárok na vyrovnávaciu dávku, ak je počas tehotenstva preradená na inú prácu, pretože práca, ktorú predtým vykonávala, je podľa osobitného predpisu[53]) zakázaná tehotným ženám alebo podľa lekárskeho posudku ohrozuje jej tehotenstvo, a pri práci, na ktorú je preradená, dosahuje bez svojho zavinenia nižší príjem alebo náhradu príjmu podľa osobitného predpisu[54]) ako pri práci, ktorú vykonávala pred preradením.

(2) Zamestnankyňa má nárok na vyrovnávaciu dávku, ak počas materstva do konca deviateho mesiaca po pôrode je preradená na inú prácu, pretože práca, ktorú predtým vykonávala, je podľa osobitného predpisu[53]) zakázaná matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode alebo podľa lekárskeho posudku ohrozuje jej zdravie alebo materstvo, a pri práci, na ktorú je preradená, dosahuje bez svojho zavinenia nižší príjem ako pri práci, ktorú vykonávala pred preradením.

(3) Podľa tohto zákona sa za preradenie na inú prácu v tehotenstve a materstve považuje, aj keď nedochádza k zmene druhu práce,

a) zníženie normovaného výkonu práce, ktorým sa odstránia príčiny, na ktorých základe je také vykonávanie práce zakázané tehotným ženám a matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode alebo ktoré podľa lekárskeho posudku ohrozuje tehotenstvo ženy, jej zdravie alebo materstvo, s výnimkou kratšieho pracovného času,

b) oslobodenie od vykonávania niektorých pracovných činností pri prácach, ktoré sú zakázané tehotným ženám a matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode alebo ktoré podľa lekárskeho posudku ohrozujú jej tehotenstvo, zdravie alebo materstvo, s výnimkou oslobodenia tehotnej zamestnankyne alebo zamestnankyne do konca deviateho mesiaca po pôrode od vykonávania uvedených pracovných činností v kratšom pracovnom čase,

c) preradenie tehotnej zamestnankyne alebo zamestnankyne do konca deviateho mesiaca po pôrode na iné pracovisko alebo pracovné miesto, ak jej doterajšie pracovisko alebo pracovné miesto patrí medzi také, ktoré sú zakázané tehotným ženám a matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode, alebo ak dochádzanie na doterajšie pracovisko alebo pracovné miesto podľa lekárskeho posudku ohrozuje tehotenstvo ženy, jej zdravie alebo materstvo,

d) oslobodenie od vykonávania nočnej práce tehotnej zamestnankyne alebo zamestnankyne do konca deviateho mesiaca po pôrode.

Poskytovanie vyrovnávacej dávky

§ 45

Vyrovnávacia dávka sa poskytuje za kalendárny mesiac, a to aj vtedy, ak zamestnankyňa bola preradená na inú prácu alebo sa preradenie skončilo počas kalendárneho mesiaca.

---

[53]) Napríklad § 162 zákona č. 311/2001 Z. z.

[54]) § 93 zákona č. 154/2001 Z. z.

§ 46

(1) Vyrovnávacia dávka sa poskytuje v období, v ktorom zamestnankyňa mala po preradení na inú prácu príjem, ktorý sa považuje za vymeriavací základ podľa § 138 ods. 1 až 7.

(2) Počas tehotenstva sa vyrovnávacia dávka poskytuje najdlhšie do nástupu na materskú dovolenku a po skončení materskej dovolenky najdlhšie do konca deviateho mesiaca po pôrode.

§ 47
Výška vyrovnávacej dávky

(1) Výška vyrovnávacej dávky je 55 % z rozdielu medzi mesačným vymeriavacím základom určeným podľa § 56 ods. 1 a vymeriavacím základom, z ktorého zamestnankyňa platí poistné na nemocenské poistenie v jednotlivých kalendárnych mesiacoch po preradení na inú prácu.

(2) Výška vyrovnávacej dávky je 55 % z rozdielu medzi pomernou časťou mesačného vymeriavacieho základu určeného podľa § 56 ods. 2 a vymeriavacím základom, z ktorého zamestnankyňa platí poistné na nemocenské poistenie v jednotlivých kalendárnych mesiacoch po preradení na inú prácu, ak zamestnankyňa v kalendárnom mesiaci, za ktorý má nárok na vyrovnávaciu dávku, nevykonávala počas celého kalendárneho mesiaca prácu, za ktorú má príjem, ktorý sa považuje za vymeriavací základ podľa § 138 ods. 1 až 7.

PIATY DIEL
MATERSKÉ

Podmienky nároku na materské

§ 48

(1) Poistenkyňa, ktorá je tehotná alebo ktorá sa stará o narodené dieťa, má nárok na materské, ak v posledných dvoch rokoch pred pôrodom bola nemocensky poistená najmenej 270 dní. Do obdobia 270 dní sa nezapočítava obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby.

(2) Poistenkyni vzniká nárok na materské od začiatku šiesteho týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom, najskôr od začiatku ôsmeho týždňa pred týmto dňom, a ak porodila skôr, odo dňa pôrodu. Nárok na materské zaniká uplynutím 28. týždňa od vzniku nároku na materské, ak tento zákon neustanovuje inak.

(3) Poistenkyňa má nárok na materské aj po uplynutí 28. týždňa od vzniku nároku na materské, ak porodila zároveň dve alebo viac detí a aspoň o dve z narodených detí sa stará alebo ak je osamelá. Nárok na materské v tomto prípade zaniká uplynutím 37. týždňa od vzniku nároku na materské, ak tento zákon neustanovuje inak.

(4) Podmienka starostlivosti o narodené dieťa sa považuje za splnenú v období, v ktorom je dieťa prijaté do ústavnej starostlivosti zdravotníckeho zariadenia.

(5) Ak sa poistenkyni vyplácalo materské pred očakávaným dňom pôrodu menej ako šesť týždňov alebo materské sa jej nevyplácalo, pretože pôrod nastal skôr ako určil lekár, má nárok na materské do konca 28. týždňa od vzniku nároku na materské, a ak ide o poistenkyňu uvedenú v odseku 3, do konca 37. týždňa od vzniku nároku na materské.

(6) Ak sa poistenkyni vyplácalo materské pred očakávaným dňom pôrodu menej ako šesť týždňov z iného dôvodu, ako je uvedený v odseku 5, má nárok na materské do konca 22. týždňa

odo dňa pôrodu, ale nie dlhšie ako do konca 28. týždňa od vzniku nároku na materské, a ak ide o poistenkyňu uvedenú v odseku 3, do konca 31. týždňa odo dňa pôrodu, ale nie dlhšie ako do konca 37. týždňa od vzniku nároku na materské.

(7) Poistenkyňa, ktorej sa narodilo mŕtve dieťa, má nárok na materské do konca 14. týždňa od vzniku nároku na materské.

(8) Poistenkyňa, ktorej dieťa zomrelo v období trvania nároku na materské, má nárok na materské do konca druhého týždňa odo dňa úmrtia dieťaťa, ale nie dlhšie ako do konca 28. týždňa od vzniku nároku na materské, a ak ide o poistenkyňu uvedenú v odseku 3, nie dlhšie ako do konca 37. týždňa od vzniku nároku na materské.

(9) Obdobie nároku na materské poistenkyne, ktorá dieťa porodila, nesmie byť kratšie ako 14 týždňov od vzniku nároku na materské a nesmie zaniknúť pred uplynutím šiestich týždňov odo dňa pôrodu.

§ 49

(1) Iný poistenec, ktorý prevzal dieťa do starostlivosti a ktorý sa o toto dieťa stará, má nárok na materské odo dňa prevzatia dieťaťa do starostlivosti v období 22 týždňov od vzniku nároku na materské. Iný poistenec, ktorý prevzal do starostlivosti dve alebo viac detí a aspoň o dve z týchto detí sa stará, a iný poistenec, ktorý je osamelý a ktorý sa stará o dieťa prevzaté do svojej starostlivosti, majú nárok na materské v období 31 týždňov od vzniku nároku na materské. Iný poistenec má nárok na materské najdlhšie do dovŕšenia ôsmich mesiacov veku dieťaťa, ak v posledných dvoch rokoch pred prevzatím dieťaťa do starostlivosti bol nemocensky poistený najmenej 270 dní. Do obdobia 270 dní sa nezapočítava obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby.

(2) Iný poistenec, ktorý prevzal dieťa do starostlivosti, je

a) otec dieťaťa, ak matka dieťaťa zomrela,

b) otec dieťaťa, ak sa podľa lekárskeho posudku matka o dieťa nemôže starať alebo nesmie starať pre svoj nepriaznivý zdravotný stav, ktorý trvá najmenej jeden mesiac, a matka nepoberá materské alebo rodičovský príspevok, s výnimkou, keď dieťa bolo zverené matke rozhodnutím súdu,

c) manžel matky dieťaťa, ak sa matka podľa lekárskeho posudku o dieťa nemôže starať alebo nesmie starať pre svoj nepriaznivý zdravotný stav, ktorý trvá najmenej jeden mesiac, a matka nepoberá materské alebo rodičovský príspevok,

d) otec dieťaťa po dohode s matkou dieťaťa, najskôr po uplynutí obdobia, počas ktorého má matka nárok na materské podľa § 48 ods. 9, a matka nepoberá materské alebo rodičovský príspevok,

e) manželka otca dieťaťa, ak sa stará o dieťa, ktorého matka zomrela, alebo

f) fyzická osoba, ak sa stará o dieťa na základe rozhodnutia príslušného orgánu.

§ 50

Ak poistenkyni zaniklo nemocenské poistenie v období tehotenstva, má nárok na materské od začiatku šiesteho týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom, ak

a) jej trvala ochranná lehota ku dňu začiatku šiesteho týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom alebo skutočným dňom pôrodu alebo

b) ku dňu začiatku šiesteho týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom alebo skutočným dňom pôrodu poberala nemocenské alebo ošetrovné.

§ 51

(1) Ak dieťa prevzala do starostlivosti iná fyzická osoba alebo právnická osoba z dôvodu, že sa poistenec podľa lekárskeho posudku nemôže alebo nesmie starať o dieťa pre svoj nepriaznivý zdravotný stav, nárok na materské tomuto poistencovi zaniká dňom prevzatia dieťaťa do tejto starostlivosti a opätovne vzniká odo dňa prevzatia dieťaťa zo starostlivosti inej fyzickej osoby alebo právnickej osoby. Nárok na materské trvá do uplynutia celkového obdobia trvania nároku na materské, najdlhšie do dovŕšenia ôsmich mesiacov veku dieťaťa.

(2) Ak sa poistenec prestal starať o dieťa z iného dôvodu, ako je jeho nepriaznivý zdravotný stav, nárok na materské zaniká dňom skončenia jeho starostlivosti o dieťa a opätovne vzniká odo dňa pokračovania v starostlivosti o toto dieťa. Obdobie, počas ktorého sa poistenec prestal starať o dieťa z iných dôvodov, sa započítava do celkového obdobia trvania nároku na materské.

§ 52
Poskytovanie materského

(1) Materské sa poskytuje za dni.

(2) Materské sa poskytuje za to isté obdobie len raz a len jednému poistencovi.

§ 53
Výška materského

Výška materského je 55 % denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 55.

ŠIESTY DIEL
SPOLOČNÉ USTANOVENIA O NEMOCENSKÝCH DÁVKACH

§ 54
Rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu

(1) Rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu je kalendárny rok predchádzajúci kalendárnemu roku, v ktorom vznikla dočasná pracovná neschopnosť, potreba ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) alebo potreba starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b), v ktorom došlo k preradeniu zamestnankyne na inú prácu alebo v ktorom vznikol nárok na materské, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Ak poistencovi vzniklo nemocenské poistenie

a) v kalendárnom roku, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom vznikla dočasná pracovná neschopnosť, potreba ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) alebo potreba starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b), v ktorom došlo k preradeniu zamestnankyne na inú prácu alebo v ktorom vznikol nárok na materské, rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu je obdobie od vzniku nemocenského poistenia do konca tohto kalendárneho roka,

b) v kalendárnom roku, v ktorom vznikla dočasná pracovná neschopnosť, potreba ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) alebo potreba starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b), v ktorom došlo k preradeniu zamestnankyne na inú prácu alebo v ktorom vznikol nárok na materské, rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu je obdobie od vzniku nemocenského poistenia do konca kalendárneho mesiaca predchádzajúceho kalendárnemu mesiacu, v ktorom vznikla dočasná pracovná neschopnosť, potreba ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) alebo potreba starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b), v ktorom došlo k preradeniu zamestnankyne na inú prácu alebo v ktorom

vznikol nárok na materské,

c) v kalendárnom mesiaci, v ktorom vznikla dočasná pracovná neschopnosť, potreba ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) alebo potreba starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b), v ktorom došlo k preradeniu zamestnankyne na inú prácu alebo v ktorom vznikol nárok na materské, rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu je obdobie od vzniku nemocenského poistenia do dňa predchádzajúceho dňu, v ktorom vznikla dočasná pracovná neschopnosť, potreba ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) alebo potreba starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b), v ktorom došlo k preradeniu zamestnankyne na inú prácu alebo v ktorom vznikol nárok na materské.

(3) Ak nárok na nemocenskú dávku vznikol v ochrannej lehote, rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu sa zisťuje ku dňu zániku nemocenského poistenia.

(4) Rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu na určenie výšky materského zamestnankyne, ktorá bola z dôvodu tehotenstva preradená na inú prácu podľa osobitného predpisu,[53]) sa zisťuje ku dňu tohto preradenia.

(5) Z rozhodujúceho obdobia na zistenie denného vymeriavacieho základu sa vylučujú obdobia, za ktoré poistenec nie je povinný platiť poistné na nemocenské poistenie.

§ 55
Denný vymeriavací základ na určenie výšky nemocenskej dávky

Denný vymeriavací základ na určenie výšky nemocenskej dávky je podiel súčtu vymeriavacích základov na platenie poistného na nemocenské poistenie dosiahnutých poistencom v rozhodujúcom období a počtu dní rozhodujúceho obdobia. Denný vymeriavací základ sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

§ 56
Mesačný vymeriavací základ na určenie výšky vyrovnávacej dávky

(1) Mesačný vymeriavací základ na určenie výšky vyrovnávacej dávky je 30,4167-násobok denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 55. Mesačný vymeriavací základ sa zaokrúhľuje na celé slovenské koruny nahor.

(2) Pomerná časť mesačného vymeriavacieho základu na určenie výšky vyrovnávacej dávky je 30,4167-násobok denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 55 pripadajúci na počet kalendárnych dní, v ktorom mala zamestnankyňa po preradení na inú prácu príjem, ktorý sa považuje za vymeriavací základ podľa § 138 ods. 1 až 7.

§ 57
Pravdepodobný denný vymeriavací základ na určenie výšky nemocenských dávok

(1) Výška nemocenskej dávky sa určuje z pravdepodobného denného vymeriavacieho základu, ak

a) poistenec nemal v rozhodujúcom období uvedenom v § 54 ods. 1 a 2 vymeriavací základ na platenie poistného na nemocenské poistenie alebo

b) poistencovi vznikol nárok na nemocenskú dávku v deň vzniku nemocenského poistenia.

(2) Pravdepodobný denný vymeriavací základ poistenca je jedna tridsatina vymeriavacieho základu, z ktorého by sa platilo poistné na nemocenské poistenie za kalendárny mesiac, v ktorom vznikol nárok na nemocenskú dávku. Pravdepodobný denný vymeriavací základ sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

SIEDMY DIEL
NÁROKY Z NEMOCENSKÉHO POISTENIA V OSOBITNÝCH PRÍPADOCH

§ 58
Nárok na nemocenské dávky z viacerých nemocenských poistení

(1) Nárok na nemocenskú dávku sa posudzuje samostatne z každého nemocenského poistenia.

(2) Ak vznikne nárok na nemocenskú dávku z viacerých nemocenských poistení, nemocenská dávka sa určí z úhrnu denných vymeriavacích základov na určenie výšky nemocenských dávok z tých poistení, z ktorých vznikol nárok na nemocenskú dávku, a nemocenská dávka sa vypláca len jedna.

§ 59
Nároky z nemocenského poistenia pri vojenskej službe v ozbrojených silách a pri civilnej službe

(1) Ak poistenec vykonáva základnú službu, náhradnú službu alebo zdokonaľovaciu službu[35]) v rámci vojenskej služby v ozbrojených silách alebo vykonáva civilnú službu,[36]) nemá za obdobie výkonu tejto služby nárok na nemocenské dávky.

(2) Ak skutočnosť zakladajúca nárok na nemocenskú dávku vznikla poistencovi v období výkonu základnej služby, náhradnej služby alebo zdokonaľovacej služby[35]) v rámci vojenskej služby v ozbrojených silách alebo civilnej služby[36]) a trvá aj po skončení tejto služby, poistenec má nárok na nemocenskú dávku odo dňa nasledujúceho po skončení výkonu tejto služby a určí sa z pravdepodobného denného vymeriavacieho základu.

(3) Ak skutočnosť zakladajúca nárok na nemocenskú dávku vznikla zamestnancovi

a) do troch dní po skončení výkonu základnej služby, náhradnej služby alebo zdokonaľovacej služby[35]) v rámci vojenskej služby v ozbrojených silách alebo civilnej služby,[36]) skôr než opäť začal vykonávať činnosť zamestnanca, má nárok na nemocenské, nárok na ošetrovné a nárok na materské a určia sa z pravdepodobného denného vymeriavacieho základu, alebo

b) po troch dňoch od skončenia základnej služby, náhradnej služby alebo zdokonaľovacej služby[35]) v rámci vojenskej služby v ozbrojených silách alebo civilnej služby[36]) a zamestnanec nezačal vykonávať činnosť zamestnanca, nevzniká nárok na nemocenskú dávku.

TRETIA HLAVA
DÔCHODKOVÉ DÁVKY

PRVÝ DIEL
VYMEDZENIE POJMOV DÔCHODKOVÉHO POISTENIA

§ 60
Obdobie dôchodkového poistenia

(1) Obdobie dôchodkového poistenia je obdobie povinného dôchodkového poistenia, obdobie dobrovoľného dôchodkového poistenia, ak za tieto obdobia okrem období uvedených v § 140 bolo zaplatené poistné na dôchodkové poistenie podľa tohto zákona a ak tento zákon neustanovuje inak. Ak zamestnávateľ nesplnil povinnosť platiť a odvádzať poistné na dôchodkové poistenie, podmienka zaplatenia poistného na dôchodkové poistenie u zamestnanca sa považuje za splnenú.

(2) Obdobie dôchodkového poistenia je aj obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby, ak toto obdobie policajt, profesionálny vojak a vojak prípravnej

služby nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu[2]) a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.[55])

(3) Obdobie dôchodkového poistenia nie je obdobie dôchodkového poistenia fyzickej osoby uvedenej v § 15 ods. 1 písm. c) a obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby, ak tieto obdobia boli zhodnotené na nárok na vdovský výsluhový dôchodok, vdovský dôchodok, vdovecký výsluhový dôchodok, vdovecký dôchodok, sirotský výsluhový dôchodok alebo sirotský dôchodok podľa osobitného predpisu.[2])

(4) Ak má poistenec v tom istom období viacero dôchodkových poistení, započítava sa takéto obdobie dôchodkového poistenia len raz.

(5) To isté obdobie osobnej a celodennej starostlivosti o dieťa do šiestich rokov jeho veku alebo o dieťa s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom do siedmich rokov jeho veku sa započítava ako obdobie dôchodkového poistenia len jednej fyzickej osobe uvedenej v § 15 ods. 1 písm. e).

(6) Rok dôchodkového poistenia je 365 dní dôchodkového poistenia.

§ 61
Osobný vymeriavací základ

Osobný vymeriavací základ je úhrn vymeriavacích základov za kalendárny rok, z ktorých sa zaplatilo poistné na dôchodkové poistenie alebo z ktorých sa poistné na dôchodkové poistenie podľa § 60 ods. 1 druhej vety považuje za zaplatené.

§ 62
Osobný mzdový bod

Osobný mzdový bod na určenie sumy dôchodkovej dávky sa určí ako podiel osobného vymeriavacieho základu a všeobecného vymeriavacieho základu. Osobný mzdový bod sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

§ 63
Priemerný osobný mzdový bod

(1) Priemerný osobný mzdový bod na určenie sumy dôchodkovej dávky sa určí ako podiel súčtu osobných mzdových bodov dosiahnutých v jednotlivých kalendárnych rokoch rozhodujúceho obdobia a obdobia dôchodkového poistenia v rozhodujúcom období, ak tento zákon neustanovuje inak. Priemerný osobný mzdový bod sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor. Na účely určenia obdobia dôchodkového poistenia sa získané dni dôchodkového poistenia prepočítavajú na roky, ak tento zákon neustanovuje inak. Obdobie dôchodkového poistenia sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

(2) Na hodnotu priemerného osobného mzdového bodu prevyšujúcu hodnotu 3 sa neprihliada.

(3) Priemerný osobný mzdový bod v hodnote nižšej ako 1,25 sa započítava v celej výške. Z hodnoty priemerného osobného mzdového bodu od 1,25 do 3 sa započítava v roku

a) 2004 40 %,

b) 2005 60 %,

c) 2006 80 %.

---

[55]) § 40 až 45 a § 101 zákona č. 328/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

(4) K priemernému osobnému mzdovému bodu v hodnote nižšej ako 1,0 sa pripočíta z rozdielu medzi hodnotou 1,0 a priemerným osobným mzdovým bodom určeným podľa odseku 1 v roku

a) 2004 60 %,

b) 2005 40 %,

c) 2006 20 %.

(5) Od 1. januára 2007 sa priemerný osobný mzdový bod neupravuje podľa odsekov 3 a 4.

(6) Priemerný osobný mzdový bod po úprave podľa odsekov 3 a 4 sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

(7) Rozhodujúce obdobie na zistenie priemerného osobného mzdového bodu sú kalendárne roky pred rokom, v ktorom boli splnené podmienky nároku na dôchodkovú dávku, s výnimkou kalendárnych rokov pred 1. januárom 1994, ak tento zákon neustanovuje inak.

(8) Ak v rozhodujúcom období určenom podľa odseku 7 nie je najmenej desať kalendárnych rokov, za ktoré možno určiť osobné mzdové body, alebo je v ňom obdobie, za ktoré patrí osobný mzdový bod podľa § 255 ods. 3 prvej vety, predlžuje sa rozhodujúce obdobie pred rok 1994 postupne tak, aby v ňom bolo desať kalendárnych rokov, za ktoré možno určiť osobné mzdové body bez zohľadnenia obdobia, za ktoré patrí osobný mzdový bod podľa § 255 ods. 3 prvej vety. Ak poistenec ani po tomto predĺžení nemá desať kalendárnych rokov, za ktoré možno určiť osobné mzdové body bez zohľadnenia obdobia, za ktoré patrí osobný mzdový bod podľa § 255 ods. 3 prvej vety, zisťuje sa priemerný osobný mzdový bod z tohto nižšieho počtu kalendárnych rokov bez zohľadnenia obdobia, za ktoré patrí osobný mzdový bod podľa § 255 ods. 3 prvej vety. Na určenie priemerného osobného mzdového bodu podľa odseku 1 sa z obdobia dôchodkového poistenia v rozhodujúcom období vylučuje obdobie, za ktoré patrí osobný mzdový bod podľa § 255 ods. 3 prvej vety.

(9) Ak v rozhodujúcom období sú len obdobia uvedené v § 255 ods. 3, priemerný osobný mzdový bod je 0,3.

(10) Ak rozhodujúce obdobie určené podľa odsekov 7 a 8 je kratšie ako jeden kalendárny rok, priemerný osobný mzdový bod sa určí ako podiel osobného mzdového bodu dosiahnutého v tomto kratšom období a koeficientu určeného ako podiel počtu dní tohto obdobia dôchodkového poistenia a čísla 365. Koeficient sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor. Odsek 6 platí rovnako. Všeobecný vymeriavací základ na účely tohto ustanovenia je všeobecný vymeriavací základ, ktorý platil v roku, ktorý dva roky predchádza roku, v ktorom vznikol nárok na dôchodkovú dávku.

(11) Ak vznikol nárok na dôchodkovú dávku v kalendárnom roku, v ktorom poistencovi prvý raz vzniklo dôchodkové poistenie, priemerný osobný mzdový bod sa určí ako podiel osobného mzdového bodu dosiahnutého v období od vzniku dôchodkového poistenia do vzniku nároku na dôchodkovú dávku a koeficientu určeného ako podiel počtu dní tohto obdobia dôchodkového poistenia a čísla 365. Koeficient sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor. Odsek 6 platí rovnako.

(12) Ak poistencovi vznikol nárok na dôchodkovú dávku v deň prvého vzniku dôchodkového poistenia, priemerný osobný mzdový bod je osobný mzdový bod určený ako podiel pravdepodobného vymeriavacieho základu na platenie poistného na dôchodkové poistenie za kalendárny mesiac, v ktorom vznikol nárok na dôchodkovú dávku, a jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu. Pravdepodobný vymeriavací základ je vymeriavací základ, z ktorého by sa platilo poistné na dôchodkové poistenie za kalendárny mesiac, v ktorom vznikol nárok na dôchodkovú dávku.

§ 64
Dôchodková hodnota

(1) Dôchodková hodnota je 183,58 Sk.

(2) Dôchodková hodnota platná k 31. decembru kalendárneho roka sa upravuje od 1. januára nasledujúceho kalendárneho roka indexom, ktorý sa určí ako podiel priemernej mzdy zistenej za tretí štvrťrok predchádzajúceho kalendárneho roka a priemernej mzdy zistenej za tretí štvrťrok kalendárneho roka dva roky predchádzajúceho kalendárnemu roku, od ktorého sa dôchodková hodnota upravuje. Takto určená dôchodková hodnota platí vždy od 1. januára do 31. decembra kalendárneho roka.

(3) Priemerná mzda uvedená v odseku 2 je priemerná mzda v hospodárstve Slovenskej republiky zistená štatistickým úradom.

(4) Dôchodková hodnota sa zaokrúhľuje na dve desatinné miesta nahor.

(5) Aktuálna dôchodková hodnota je dôchodková hodnota určená podľa odsekov 1 až 4, ktorá platí v čase vzniku nároku na výplatu dôchodkovej dávky.

(6) Výšku aktuálnej dôchodkovej hodnoty po roku 2004 na príslušný kalendárny rok ustanoví opatrenie, ktoré vydá ministerstvo a vyhlási ho uverejnením v Zbierke zákonov najneskôr do 31. decembra kalendárneho roka.

DRUHÝ DIEL
STAROBNÝ DÔCHODOK

§ 65
Podmienky nároku na starobný dôchodok

(1) Poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 10 rokov a dovŕšil dôchodkový vek.

(2) Dôchodkový vek je 62 rokov veku poistenca, ak tento zákon neustanovuje inak.

(3) Mužovi, ktorý v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2005 dovŕšil vek 60 rokov, sa dôchodkový vek určí tak, že k veku 60 rokov sa pripočíta

a) v roku 2004 deväť kalendárnych mesiacov,

b) v roku 2005 osemnásť kalendárnych mesiacov.

(4) Žene, ktorá vychovala päť detí alebo viac detí a v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2014 dovŕšila vek 53 rokov, sa dôchodkový vek určí tak, že k veku 53 rokov sa pripočíta

a) v roku 2004 deväť kalendárnych mesiacov,

b) v roku 2005 osemnásť kalendárnych mesiacov,

c) v roku 2006 dvadsaťsedem kalendárnych mesiacov,

d) v roku 2007 tridsaťšesť kalendárnych mesiacov,

e) v roku 2008 štyridsaťpäť kalendárnych mesiacov,

f) v roku 2009 päťdesiatštyri kalendárnych mesiacov,

g) v roku 2010 šesťdesiattri kalendárnych mesiacov,

h) v roku 2011 sedemdesiatdva kalendárnych mesiacov,

i) v roku 2012 osemdesiatjeden kalendárnych mesiacov,

j) v roku 2013 deväťdesiat kalendárnych mesiacov,

k) v roku 2014 deväťdesiatdeväť kalendárnych mesiacov.

(5) Žene, ktorá vychovala tri deti alebo štyri deti a v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2013 dovŕšila vek 54 rokov, sa dôchodkový vek určí tak, že k veku 54 rokov sa pripočíta

a) v roku 2004 deväť kalendárnych mesiacov,

b) v roku 2005 osemnásť kalendárnych mesiacov,

c) v roku 2006 dvadsaťsedem kalendárnych mesiacov,

d) v roku 2007 tridsaťšesť kalendárnych mesiacov,

e) v roku 2008 štyridsaťpäť kalendárnych mesiacov,

f) v roku 2009 päťdesiatštyri kalendárnych mesiacov,

g) v roku 2010 šesťdesiattri kalendárnych mesiacov,

h) v roku 2011 sedemdesiatdva kalendárnych mesiacov,

i) v roku 2012 osemdesiatjeden kalendárnych mesiacov,

j) v roku 2013 deväťdesiat kalendárnych mesiacov.

(6) Žene, ktorá vychovala dve deti a v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2012 dovŕšila vek 55 rokov, sa dôchodkový vek určí tak, že k veku 55 rokov sa pripočíta

a) v roku 2004 deväť kalendárnych mesiacov,

b) v roku 2005 osemnásť kalendárnych mesiacov,

c) v roku 2006 dvadsaťsedem kalendárnych mesiacov,

d) v roku 2007 tridsaťšesť kalendárnych mesiacov,

e) v roku 2008 štyridsaťpäť kalendárnych mesiacov,

f) v roku 2009 päťdesiatštyri kalendárnych mesiacov,

g) v roku 2010 šesťdesiattri kalendárnych mesiacov,

h) v roku 2011 sedemdesiatdva kalendárnych mesiacov,

i) v roku 2012 osemdesiatjeden kalendárnych mesiacov.

(7) Žene, ktorá vychovala jedno dieťa a v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2010 dovŕšila vek 56 rokov, sa dôchodkový vek určí tak, že k veku 56 rokov sa pripočíta

a) v roku 2004 deväť kalendárnych mesiacov,

b) v roku 2005 osemnásť kalendárnych mesiacov,

c) v roku 2006 dvadsaťsedem kalendárnych mesiacov,

d) v roku 2007 tridsaťšesť kalendárnych mesiacov,

e) v roku 2008 štyridsaťpäť kalendárnych mesiacov,

f) v roku 2009 päťdesiatštyri kalendárnych mesiacov,

g) v roku 2010 šesťdesiattri kalendárnych mesiacov.

(8) Žene, ktorá v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2009 dovŕšila vek 57 rokov, sa dôchodkový vek určí tak, že k veku 57 rokov sa pripočíta

a) v roku 2004 deväť kalendárnych mesiacov,

b) v roku 2005 osemnásť kalendárnych mesiacov,

c) v roku 2006 dvadsaťsedem kalendárnych mesiacov,

d) v roku 2007 tridsaťšesť kalendárnych mesiacov,

e) v roku 2008 štyridsaťpäť kalendárnych mesiacov,

f) v roku 2009 päťdesiatštyri kalendárnych mesiacov.

(9) Dôchodkový vek určený podľa odsekov 3 až 8 je vek dovŕšený v kalendárnom mesiaci v deň, ktorý sa číslom zhoduje s dňom narodenia poistenca.

(10) Ak deň dovŕšenia dôchodkového veku určeného podľa odsekov 3 až 8 pripadne na deň, ktorý sa číselne nezhoduje s dňom narodenia poistenca, za deň dovŕšenia dôchodkového veku sa považuje posledný deň posledného pripočítaného kalendárneho mesiaca.

§ 66
Určenie sumy starobného dôchodku

(1) Suma starobného dôchodku sa určí ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na starobný dôchodok a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako.

(2) Ak poistenec bol dôchodkovo poistený po splnení podmienok nároku na starobný dôchodok a nepoberal tento dôchodok alebo jeho časť, suma starobného dôchodku sa určí podľa odseku 1 a pripočíta sa k nej suma určená ako súčin súčtu osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia po vzniku nároku na starobný dôchodok a aktuálnej dôchodkovej hodnoty. Takto určená suma starobného dôchodku sa zvýši o 0,5 % za každých 30 dní dôchodkového poistenia získaných po vzniku nároku na starobný dôchodok bez poberania tohto dôchodku alebo jeho časti.

(3) Ak poistenec bol dôchodkovo poistený po splnení podmienok nároku na starobný dôchodok a poberal tento dôchodok alebo jeho časť, suma starobného dôchodku odo dňa nasledujúceho po zániku dôchodkového poistenia sa určí tak, že k sume starobného dôchodku vyplácaného ku dňu zániku dôchodkového poistenia sa pripočíta suma určená ako súčin súčtu jednej polovice osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia počas poberania starobného dôchodku alebo jeho časti a aktuálnej dôchodkovej hodnoty platnej ku dňu nasledujúcemu po zániku dôchodkového poistenia.

(4) Ak poistenec bol dôchodkovo poistený bez poberania starobného dôchodku alebo jeho časti v období nasledujúcom po období, v ktorom poberal starobný dôchodok alebo jeho časť, suma starobného dôchodku odo dňa nasledujúceho po zániku dôchodkového poistenia sa určí tak, že k sume starobného dôchodku vyplácaného ku dňu zastavenia výplaty starobného dôchodku sa pripočíta suma určená ako súčin súčtu jednej polovice osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia počas poberania starobného dôchodku alebo jeho časti a aktuálnej dôchodkovej hodnoty a suma určená ako súčin súčtu osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia bez poberania starobného dôchodku alebo jeho časti a aktuálnej dôchodkovej hodnoty. Takto určená suma starobného dôchodku sa zvýši o 0,5 % za každých 30 dní dôchodkového poistenia získaných po vzniku nároku na starobný dôchodok bez poberania tohto dôchodku alebo jeho časti.

(5) Ak sa starobný dôchodok ku dňu zastavenia jeho výplaty alebo ku dňu zániku dôchodkového poistenia získaného počas poberania starobného dôchodku vyplácal v sume jednej polovice z dôvodu jeho súbehu s vdovským dôchodkom alebo vdoveckým dôchodkom, pri určení sumy starobného dôchodku podľa odsekov 3 a 4 sa prihliada na sumu starobného dôchodku, ktorá by

patrila bez jeho zníženia z tohto dôvodu.

(6) Na určenie sumy starobného dôchodku podľa odsekov 2 a 4 sa do obdobia dôchodkového poistenia získaného po vzniku nároku na starobný dôchodok nezapočítavajú obdobia uvedené v § 140 ods. 1 písm. c) a v odsekoch 2 až 4.

(7) Všeobecný vymeriavací základ na určenie osobného mzdového bodu za posledný rok dôchodkového poistenia po vzniku nároku na starobný dôchodok je všeobecný vymeriavací základ ustanovený na kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, za ktorý sa zisťuje osobný mzdový bod.

(8) Sociálna poisťovňa určí sumu starobného dôchodku podľa odsekov 3 a 4 za kalendárny rok len raz.

TRETÍ DIEL
PREDČASNÝ STAROBNÝ DÔCHODOK

§ 67
Podmienky nároku na predčasný starobný dôchodok

Poistenec má nárok na predčasný starobný dôchodok, ak

a) bol dôchodkovo poistený najmenej 10 rokov a

b) suma predčasného starobného dôchodku ku dňu, od ktorého požiadal o jeho priznanie, je vyššia ako 1,2-násobok sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu podľa osobitného predpisu.[56])

§ 68
Určenie sumy predčasného starobného dôchodku

(1) Suma predčasného starobného dôchodku sa určí ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na výplatu predčasného starobného dôchodku a aktuálnej dôchodkovej hodnoty znížený o 0,5 % za každých začatých 30 dní od vzniku nároku na výplatu predčasného starobného dôchodku do dovŕšenia dôchodkového veku; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako.

(2) Ak poistenec bol dôchodkovo poistený počas poberania predčasného starobného dôchodku alebo jeho časti, suma predčasného starobného dôchodku odo dňa nasledujúceho po zániku dôchodkového poistenia sa určí tak, že k sume predčasného starobného dôchodku vyplácaného ku dňu zániku dôchodkového poistenia sa pripočíta suma určená ako súčin súčtu jednej polovice osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia počas poberania predčasného starobného dôchodku alebo jeho časti a aktuálnej dôchodkovej hodnoty platnej ku dňu nasledujúcemu po zániku dôchodkového poistenia.

(3) Ak poistenec bol dôchodkovo poistený bez poberania predčasného starobného dôchodku alebo jeho časti v období nasledujúcom po období, v ktorom poberal predčasný starobný dôchodok alebo jeho časť, suma predčasného starobného dôchodku odo dňa nasledujúceho po zániku dôchodkového poistenia sa určí tak, že k sume predčasného starobného dôchodku vyplácaného ku dňu zastavenia výplaty predčasného starobného dôchodku sa pripočíta suma určená ako súčin súčtu jednej polovice osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia počas poberania predčasného starobného dôchodku alebo jeho časti a aktuálnej dôchodkovej hodnoty a suma určená ako súčin súčtu osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia bez poberania predčasného starobného dôchodku alebo jeho časti

---

[56]) § 2 písm. a) zákona č. 125/1998 Z. z. o životnom minime a o ustanovení súm na účely štátnych sociálnych dávok.

a aktuálnej dôchodkovej hodnoty.

(4) Ak sa predčasný starobný dôchodok ku dňu zastavenia jeho výplaty alebo ku dňu zániku dôchodkového poistenia získaného počas poberania predčasného starobného dôchodku vyplácal v sume jednej polovice z dôvodu jeho súbehu s vdovským dôchodkom alebo vdoveckým dôchodkom, pri určení sumy predčasného starobného dôchodku podľa odsekov 2 a 3 sa prihliada na sumu predčasného starobného dôchodku, ktorá by patrila bez jeho zníženia z tohto dôvodu.

(5) Všeobecný vymeriavací základ na určenie osobného mzdového bodu za posledný rok dôchodkového poistenia po vzniku nároku na predčasný starobný dôchodok je všeobecný vymeriavací základ ustanovený na kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, za ktorý sa zisťuje osobný mzdový bod.

(6) Poistencovi, ktorý ku dňu uplatnenia nároku na predčasný starobný dôchodok spĺňa podmienky nároku na dávku v nezamestnanosti a neuplatní si nárok na dávku v nezamestnanosti, sa obdobie, za ktoré sa znižuje suma predčasného starobného dôchodku podľa odseku 1, skráti o obdobie, počas ktorého by mal nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

(7) Poistencovi, ktorý ku dňu uplatnenia nároku na predčasný starobný dôchodok spĺňa podmienky nároku na dávku v nezamestnanosti, neuplatní si nárok na dávku v nezamestnanosti a ku dňu uplatnenia nároku na predčasný starobný dôchodok bol poistený v nezamestnanosti sedem rokov nepretržite, sa obdobie, za ktoré sa znižuje suma predčasného starobného dôchodku podľa odseku 1 skráti o dvojnásobok obdobia, počas ktorého by mal nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti.

(8) Sociálna poisťovňa určí sumu predčasného starobného dôchodku podľa odsekov 2 a 3 za kalendárny rok len raz.

§ 69
Vylúčenie nároku na starobný dôchodok

(1) Poistenec, ktorému sa vypláca predčasný starobný dôchodok, nemá nárok na starobný dôchodok.

(2) Predčasný starobný dôchodok po dovŕšení dôchodkového veku sa považuje za starobný dôchodok.

ŠTVRTÝ DIEL
INVALIDNÝ DÔCHODOK

§ 70
Podmienky nároku na invalidný dôchodok

Poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nesplnil podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

§ 71
Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť

(1) Poistenec je invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

(2) Dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok.

(3) Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Pri posudzovaní poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu.[2])

(4) Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe

a) lekárskych správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a

b) komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

(5) Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4.

(6) Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

(7) Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú.

(8) Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť možno zvýšiť nad hornú hranicu miery poklesu podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav.

(9) Ak v prílohe č. 4 nie je uvedené zdravotné postihnutie, ktoré je príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, určí sa miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách podľa takého zdravotného postihnutia uvedeného v tejto prílohe, ktoré je s jeho funkčným dopadom najviac porovnateľné.

(10) Dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav na účely invalidity sa posúdi opätovne, ak sa predpokladá zmena vo vývoji zdravotného stavu a zmena schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

§ 72

(1) Počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok poistenca vo veku

a) do 22 rokov je najmenej jeden rok,

b) nad 22 rokov do 24 rokov je najmenej dva roky,

c) nad 24 rokov do 26 rokov je najmenej tri roky,

d) nad 26 rokov do 28 rokov je najmenej štyri roky,

e) nad 28 rokov je najmenej päť rokov.

(2) Počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok sa zisťuje z obdobia pred vznikom invalidity, a ak ide o poistenca vo veku nad 28 rokov, z posledných desiatich rokov pred vznikom invalidity.

(3) Poistencovi, ktorý sa stal invalidný v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania, sa podmienka počtu rokov dôchodkového poistenia uvedená v odseku 1 považuje za splnenú.

§ 73
Určenie sumy invalidného dôchodku

(1) Suma invalidného dôchodku poistenca, ktorý má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % a nevykonáva zárobkovú činnosť, sa určí ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako.

(2) Suma invalidného dôchodku poistenca, ktorý má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 %, sa určí ako súčin percentuálneho poklesu schopnosti poistenca vykonávať zárobkovú činnosť, priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku, a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako.

PIATY DIEL
VDOVSKÝ DÔCHODOK A VDOVECKÝ DÔCHODOK

§ 74
Podmienky nároku na vdovský dôchodok a nároku na vdovecký dôchodok

(1) Vdova má nárok na vdovský dôchodok po manželovi, ktorý

a) ku dňu smrti bol poberateľom starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku,

b) ku dňu smrti splnil podmienky nároku na starobný dôchodok alebo získal počet rokov dôchodkového poistenia na nárok na invalidný dôchodok, alebo

c) zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania.

(2) Vdova má nárok na výplatu vdovského dôchodku počas jedného roka od smrti manžela.

(3) Po uplynutí obdobia uvedeného v odseku 2 má vdova nárok na výplatu vdovského dôchodku, ak

a) sa stará o nezaopatrené dieťa,

b) je invalidná z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % alebo

c) dovŕšila dôchodkový vek.

(4) Nezaopatrené dieťa podľa odseku 3 písm. a) je dieťa, ktoré má po zomretom rodičovi nárok na sirotský dôchodok, a dieťa, ktoré bolo v rodine zomretého vychovávané, ak ide o vlastné dieťa alebo osvojené dieťa vdovy alebo ak bolo dieťa vdove alebo zomretému manželovi zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia príslušného orgánu počas trvania

manželstva.

(5) Nárok na vdovský dôchodok zaniká

a) uzatvorením manželstva,

b) dňom právoplatnosti rozhodnutia súdu, podľa ktorého vdova úmyselným trestným činom spôsobila smrť manžela.

(6) Na nárok vdovca na vdovecký dôchodok po manželke platia odseky 1 až 5 rovnako.

§ 75
Suma vdovského dôchodku a vdoveckého dôchodku

(1) Suma vdovského dôchodku je 60 % starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku, na ktorý mal alebo by mal nárok zomretý manžel ku dňu smrti. Ak sú splnené podmienky nároku na dva dôchodky, vdovský dôchodok sa určí z vyššieho dôchodku.

(2) Vdovský dôchodok po poberateľovi invalidného dôchodku, ktorý ku dňu smrti nesplnil podmienky nároku na starobný dôchodok alebo nezískal počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok, je 60 % invalidného dôchodku, na ktorý mal nárok zomretý manžel ku dňu smrti.

(3) Suma vdovského dôchodku po poistencovi, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok a ktorý ku dňu smrti nezískal počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok, je 60 % predčasného starobného dôchodku, na ktorý mal nárok zomretý manžel ku dňu smrti. Suma vdovského dôchodku po poistencovi, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok a ktorý ku dňu smrti získal počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok, je 60 % toho dôchodku, ktorého suma ku dňu smrti zomretého manžela je vyššia.

(4) Na určenie sumy vdoveckého dôchodku platia odseky 1 až 3 rovnako.

ŠIESTY DIEL
SIROTSKÝ DÔCHODOK

§ 76
Podmienky nároku na sirotský dôchodok

(1) Nárok na sirotský dôchodok má nezaopatrené dieťa, ktorému zomrel rodič alebo osvojiteľ dieťaťa, ak rodič alebo osvojiteľ ku dňu smrti bol poberateľom starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku alebo ku dňu smrti získal počet rokov dôchodkového poistenia na nárok na invalidný dôchodok, alebo splnil podmienky nároku na starobný dôchodok, alebo zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania.

(2) Nárok na sirotský dôchodok nevzniká nezaopatrenému dieťaťu v pestúnskej starostlivosti po pestúnovi alebo po jeho manželovi.

(3) Nárok na výplatu sirotského dôchodku zaniká osvojením nezaopatreného dieťaťa. Zrušením osvojenia nárok na výplatu sirotského dôchodku vznikne znovu.

(4) Nárok na sirotský dôchodok zaniká dňom právoplatnosti rozhodnutia súdu, podľa ktorého nezaopatrené dieťa úmyselne spôsobilo smrť fyzickej osoby, po ktorej vznikol nárok na sirotský dôchodok.

§ 77
Suma sirotského dôchodku

(1) Suma sirotského dôchodku je 30 % starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku, na ktorý mal alebo by mal nárok rodič alebo osvojiteľ dieťaťa, ktorého smrťou vznikol nezaopatrenému dieťaťu nárok na sirotský dôchodok.

(2) Sirotský dôchodok po poberateľovi invalidného dôchodku, ktorý ku dňu smrti nesplnil podmienky nároku na starobný dôchodok alebo nezískal počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok, je 30 % invalidného dôchodku, na ktorý mal nárok zomretý rodič alebo osvojiteľ dieťaťa ku dňu smrti.

(3) Suma sirotského dôchodku po poistencovi, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok a ktorý ku dňu smrti nezískal počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok, je 30 % predčasného starobného dôchodku, na ktorý mal nárok zomretý rodič alebo osvojiteľ dieťaťa ku dňu smrti. Suma sirotského dôchodku po poistencovi, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok a ktorý ku dňu smrti získal počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok, je 30 % toho dôchodku, ktorého suma ku dňu smrti zomretého rodiča alebo osvojiteľa dieťaťa je vyššia.

(4) Ak zomretý rodič alebo osvojiteľ dieťaťa splnil podmienky nároku na dva dôchodky, sirotský dôchodok sa určí z vyššieho dôchodku.

SIEDMY DIEL
SPOLOČNÉ USTANOVENIA O DÔCHODKOVÝCH DÁVKACH

§ 78

(1) Povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnej osobe a dobrovoľne dôchodkovo poistenej osobe, ktoré nezaplatili včas a v správnej sume poistné na dôchodkové poistenie za obdobie, za ktoré boli povinné platiť poistné na dôchodkové poistenie, sa toto obdobie započíta ako obdobie dôchodkového poistenia odo dňa, v ktorom bola zaplatená celá suma dlžného poistného na dôchodkové poistenie.

(2) Ak sa na základe dodatočného daňového priznania alebo na základe dodatočného platobného výmeru vydaného správcom dane zmení vymeriavací základ samostatne zárobkovo činnej osoby, z ktorého už bola určená tejto osobe dôchodková dávka, zmena sumy dôchodkovej dávky sa vykoná od splátky dôchodkovej dávky splatnej po kalendárnom mesiaci, v ktorom poberateľ tejto dávky

a) bol povinný predložiť výpis z dodatočného daňového priznania Sociálnej poisťovni alebo v ktorom nadobudol právoplatnosť dodatočný platobný výmer,

b) doplatil poistné na dôchodkové poistenie, ak vymeriavací základ samostatne zárobkovo činnej osoby zistený na základe dodatočného daňového priznania alebo na základe dodatočného platobného výmeru je vyšší ako vymeriavací základ samostatne zárobkovo činnej osoby, z ktorého bola povinná platiť poistné na dôchodkové poistenie.

§ 79

(1) Suma starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku a invalidného dôchodku poistenca, ktorý poberá alebo poberal niektorú z týchto dôchodkových dávok, sa nesmie určiť z nižšieho priemerného osobného mzdového bodu, než ktorý bol poistencovi určený na výpočet predchádzajúcej dôchodkovej dávky.

(2) Ak predchádzajúca dôchodková dávka bola vypočítaná podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, určí sa osobný mzdový bod podľa § 62 za každý kalendárny rok patriaci do piatich zárobkovo najlepších kalendárnych rokov v rozhodujúcom období, z ktorých bol určený priemerný mesačný zárobok na výpočet predchádzajúcej dôchodkovej dávky. Priemerný osobný mzdový bod sa určí za týchto päť kalendárnych rokov a upravuje sa podľa tohto zákona. Ak bol priemerný mesačný zárobok určený z nižšieho počtu kalendárnych rokov, priemerný osobný mzdový bod sa určí z tohto nižšieho počtu kalendárnych rokov. Ak hrubý zárobok bola pevne určená suma, osobný mzdový bod sa určí ako podiel pevne určenej sumy platnej v kalendárnom roku, v ktorom vznikol nárok na predchádzajúcu dôchodkovú dávku a jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, v ktorom vznikol nárok na dôchodkovú dávku.

§ 80

(1) Invalidný dôchodok sa nevypláca počas obdobia poberania náhrady príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca podľa osobitného predpisu,[51]) nemocenského, platu alebo služobného príjmu podľa osobitného predpisu[57]) priznaných pred vznikom nároku na invalidný dôchodok.

(2) Poistencovi, ktorému by mal trvať nárok na výplatu invalidného dôchodku po dovŕšení dôchodkového veku, invalidný dôchodok sa považuje odo dňa dovŕšenia dôchodkového veku za starobný dôchodok. To platí aj vtedy, ak poistenec ku dňu dovŕšenia dôchodkového veku nesplnil podmienky nároku na starobný dôchodok alebo suma jeho starobného dôchodku nie je vyššia ako suma invalidného dôchodku vyplácaného ku dňu dovŕšenia dôchodkového veku.

§ 81
Súbeh nárokov na výplatu dôchodkových dávok

(1) Ak sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu starobného dôchodku a starobného dôchodku, na ktorý bol prekvalifikovaný invalidný dôchodok podľa § 80 ods. 2, vypláca sa iba jedna dôchodková dávka, a to tá, ktorá je vyššia. Pri rovnakej sume týchto dôchodkových dávok sa vypláca tá dôchodková dávka, ktorú si poistenec zvolil. Dňom úpravy výplaty dôchodkových dávok pre súbeh nárokov na ich výplatu zaniká nárok na dôchodkovú dávku, ktorá sa nevypláca.

(2) Ak sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku a podmienky nároku na výplatu vdovského dôchodku alebo vdoveckého dôchodku, alebo sirotského dôchodku alebo ak sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu vdovského dôchodku a sirotského dôchodku alebo vdoveckého dôchodku a sirotského dôchodku, vypláca sa v plnej sume z týchto dôchodkových dávok tá dávka, ktorá je vyššia, a z dôchodkovej dávky, ktorej suma je nižšia, sa vypláca jedna polovica. Pri rovnakej sume dôchodkových dávok sa vypláca v sume jednej polovice vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok alebo sirotský dôchodok. Pri rovnakej sume vdovského dôchodku a sirotského dôchodku alebo vdoveckého dôchodku a sirotského dôchodku sa vypláca v sume jednej polovice dôchodok, ktorý si poistenec zvolil.

(3) Ak sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu invalidného dôchodku a podmienky nároku na vdovský dôchodok alebo vdovecký dôchodok a podmienky nároku na sirotský dôchodok alebo sirotské dôchodky obojstranne osiroteného dieťaťa, vypláca sa v plnej sume dôchodková dávka, ktorá je vyššia alebo najvyššia, a zostávajúce dôchodkové dávky sa vyplácajú v sume jednej polovice. Pri rovnakej sume dôchodkových dávok sa vyplácajú v sume jednej polovice vdovský dôchodok alebo vdovecký dôchodok a sirotský dôchodok alebo sirotské dôchodky.

---

[57]) Napríklad zákon č. 385/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov.

(4) Ak sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu vdovského dôchodku alebo vdoveckého dôchodku a podmienky nároku na sirotské dôchodky obojstranne osiroteného dieťaťa, vypláca sa v plnej sume dôchodková dávka, ktorá je vyššia alebo najvyššia, a zostávajúce dôchodkové dávky v sume jednej polovice. Pri rovnakej sume dôchodkových dávok sa vypláca v plnej sume dôchodková dávka, ktorú si poistenec zvolil.

(5) Ak priznaním starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku, invalidného dôchodku, vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku alebo sirotského dôchodku dôjde k súbehu nárokov na výplatu dôchodkov, o súbehu nárokov na výplatu dôchodkov sa rozhodne po zvýšení dôchodku, prípadne dôchodkov podľa § 82.

(6) Pri vzniku nárokov na výplatu vdovského dôchodku a sirotského dôchodku alebo sirotských dôchodkov a pri vzniku nárokov na výplatu vdoveckého dôchodku a sirotského dôchodku alebo sirotských dôchodkov po tom istom poistencovi nesmie úhrn sumy týchto dôchodkových dávok presiahnuť 100 % dôchodkovej dávky zomretého poistenca, na ktorú mal alebo by bol mal nárok ku dňu smrti; to neplatí, ak k prekročeniu tejto sumy došlo z dôvodu zaokrúhľovania dôchodkových dávok podľa § 116 ods. 8. Ak úhrn dôchodkových dávok presiahne túto sumu, suma každej z uvedených dôchodkových dávok sa zníži pomerne tak, aby suma uvedená v prvej vete nebola prekročená. To platí rovnako aj pre úhrn súm sirotských dôchodkov po tom istom zomretom poistencovi. Ak niektorému z poberateľov uvedených dôchodkových dávok zanikne nárok na túto dôchodkovú dávku alebo vznikne nárok na túto dôchodkovú dávku aj ďalšiemu poberateľovi, sumy dôchodkových dávok ostatných poberateľov po tom istom poistencovi sa úmerne upravia tak, aby nepresiahli sumu uvedenú v prvej vete vrátane zvýšenia, ktoré by k nej patrili podľa § 82 ku dňu, v ktorom sa sumy dôchodkových dávok úmerne upravujú.

§ 82
Zvyšovanie dôchodkových dávok

(1) Dôchodkové dávky vyplácané k 1. júlu príslušného kalendárneho roka a dôchodkové dávky priznané od 1. júla do 31. decembra príslušného kalendárneho roka sa zvyšujú v závislosti od priemerného medziročného rastu spotrebiteľských cien a od medziročného rastu priemernej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky vykázaných štatistickým úradom za kalendárny rok, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku. Príslušný kalendárny rok je rok, v ktorom sa zvýšenie dôchodkových dávok vykonáva, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Dôchodkové dávky sa zvyšujú od 1. júla príslušného kalendárneho roka o percento určené ako súčet jednej polovice percenta medziročného rastu spotrebiteľských cien a jednej polovice percenta medziročného rastu priemernej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky. Percento zvýšenia dôchodkovej dávky sa ustanoví opatrením, ktoré vydá ministerstvo podľa údajov štatistického úradu a vyhlási jeho úplné znenie uverejnením v Zbierke zákonov najneskôr do 30. apríla príslušného kalendárneho roka. Dôchodkové dávky, ktoré sú priznané od 1. júla do 31. decembra príslušného kalendárneho roka, sa zvyšujú odo dňa ich priznania.

(3) Na zvýšenie dôchodkovej dávky je rozhodujúca mesačná suma dôchodkovej dávky vyplácaná ku dňu, od ktorého sa zvyšuje.

(4) Invalidný dôchodok, ktorý sa v príslušnom kalendárnom roku nevyplácal z dôvodu poskytovania náhrady príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca podľa osobitného predpisu[51]) nemocenského, platu alebo služobného príjmu podľa osobitného predpisu[57]) priznaných pred vznikom nároku na invalidný dôchodok, sa zvýši za každý príslušný kalendárny rok, v ktorom sa z uvedeného dôvodu nevyplácal. Tieto zvýšenia patria od vzniku nároku na výplatu invalidného dôchodku.

(5) Dôchodková dávka, ktorá sa v príslušnom kalendárnom roku nevyplácala z dôvodu zániku

nároku na jej výplatu, sa zvýši pri opätovnom vzniku nároku na jej výplatu za každý príslušný kalendárny rok, v ktorom sa dôchodková dávka nevyplácala. Tieto zvýšenia patria od opätovného vzniku nároku na výplatu dôchodkovej dávky.

(6) Ak je dôchodková dávka upravená z dôvodu súbehu s iným dôchodkom alebo z dôvodu výkonu zárobkovej činnosti, určí sa zvýšenie z mesačnej sumy vyplácanej dôchodkovej dávky. Pri prvej zmene sumy vyplácanej dôchodkovej dávky, ktorá súvisí s dôvodom zníženia dôchodkovej dávky, sa určí zvýšenie z mesačnej sumy dôchodkovej dávky vyplácanej odo dňa tejto zmeny.

(7) Pri súbehu nárokov na viac dôchodkových dávok zvyšuje sa každá z týchto dôchodkových dávok.

(8) Vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok a sirotský dôchodok sa v príslušnom kalendárnom roku nezvyšuje, ak bol vymeraný zo starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku zvýšeného v príslušnom kalendárnom roku.

(9) Zvýšenie dôchodkových dávok sa zlučuje s dôchodkovou dávkou, pri ktorej toto zvýšenie patrí.

ŠTVRTÁ HLAVA
ÚRAZOVÉ DÁVKY

PRVÝ DIEL
VYMEDZENIE POJMOV NA ÚČELY ÚRAZOVÝCH DÁVOK

§ 83
Poškodený

Poškodený na účely poskytovania úrazových dávok je zamestnanec, okrem sudcu a prokurátora a fyzická osoba uvedená v § 17 ods. 2, ak utrpeli pracovný úraz alebo sa u nich zistila choroba z povolania.

§ 84
Denný vymeriavací základ na určenie sumy úrazových dávok

(1) Denný vymeriavací základ zamestnanca na určenie sumy úrazových dávok uvedených v § 13 ods. 3 písm. a), b) a d) a na určenie sumy rehabilitačného a rekvalifikačného je podiel súčtu vymeriavacích základov zamestnanca neobmedzených podľa § 138 ods. 13 dosiahnutých v rozhodujúcom období a počtu kalendárnych dní rozhodujúceho obdobia, ak tento zákon neustanovuje inak. Denný vymeriavací základ zamestnanca sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor. Na určenie rozhodujúceho obdobia platí § 54 ods. 1, 2 a 5 rovnako. Skutočnosť rozhodujúca na určenie rozhodujúceho obdobia je vznik nároku na úrazovú dávku, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Ak zamestnanec nemal v rozhodujúcom období určenom podľa odseku 1 príjem, z ktorého sa určuje jeho vymeriavací základ, alebo ak nárok na úrazovú dávku vznikol v deň vzniku nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia, suma úrazovej dávky uvedenej v odseku 1 sa určí z pravdepodobného denného vymeriavacieho základu. Na určenie pravdepodobného denného vymeriavacieho základu platí § 57 ods. 2 primerane.

(3) Ak zamestnancovi vznikne nárok na úrazovú dávku uvedenú v odseku 1 po skončení výkonu činnosti zamestnanca, počas ktorého utrpel pracovný úraz alebo počas ktorého naposledy pred zistením choroby z povolania pracoval za podmienok, za ktorých vzniká choroba z povolania, určí sa denný vymeriavací základ podľa odsekov 1 alebo 2. Skutočnosť rozhodujúca na určenie rozhodujúceho obdobia je deň skončenia výkonu tejto činnosti.

(4) Ak vznikne nárok na úrazovú dávku uvedenú v odseku 1 v období po kalendárnom roku nasledujúcom po roku, v ktorom zamestnanec skončil výkon činnosti zamestnanca a počas ktorého utrpel pracovný úraz alebo počas ktorého naposledy pracoval za podmienok, za ktorých vzniká choroba z povolania, určí sa denný vymeriavací základ podľa odseku 3 a vynásobí sa koeficientom určeným ako podiel všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom vznikol nárok na úrazovú dávku, a všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, ktorý bezprostredne predchádza roku, v ktorom skončil výkon tejto činnosti.

(5) Denný vymeriavací základ fyzickej osoby uvedenej v § 17 ods. 2, ktorá nemá príjem z činnosti zamestnanca, je jedna tridsatina minimálnej mzdy zamestnancov v pracovnom pomere odmeňovaných mesačnou mzdou, ktorá platí k prvému dňu kalendárneho mesiaca, v ktorom vznikol nárok na úrazovú dávku. Denný vymeriavací základ zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 2 je odmena pripadajúca na jeden deň vykonávania práce na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru.

DRUHÝ DIEL
ÚRAZOVÝ PRÍPLATOK

§ 85
Podmienky nároku na úrazový príplatok

Zamestnanec okrem sudcu, prokurátora a zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 2, ktorý v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania bol uznaný za dočasne práceneschopného, má nárok na úrazový príplatok od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti, ak sa zamestnancovi vypláca náhrada príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti podľa osobitného predpisu[51]) alebo nemocenské z nemocenského poistenia.

§ 86
Poskytovanie úrazového príplatku

Úrazový príplatok sa poskytuje za dni.

§ 87
Suma úrazového príplatku

Suma úrazového príplatku je

a) 62 % denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 84 od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti vzniknutej v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania do tretieho dňa tejto dočasnej pracovnej neschopnosti,

b) 25 % denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 84 od štvrtého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti vzniknutej v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania.

TRETÍ DIEL
ÚRAZOVÁ RENTA

§ 88
Podmienky nároku na úrazovú rentu

(1) Poškodený má nárok na úrazovú rentu, ak v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania má viac ako 40-percentný pokles schopnosti vykonávať doterajšiu činnosť zamestnanca alebo činnosť osoby uvedenej v § 17 ods. 2 (ďalej len „pokles pracovnej schopnosti“).

(2) Poškodený nemá nárok na úrazovú rentu v období, počas ktorého má nárok na úrazový

príplatok, a v období, počas ktorého má nárok na rehabilitačné alebo rekvalifikačné.

(3) Pokles pracovnej schopnosti sa posudzuje na účely odseku 1 v súvislosti s plnením pracovných úloh uvedených v § 8 ods. 4 alebo s činnosťami uvedenými v § 17 ods. 2, alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh, alebo v priamej súvislosti s týmito činnosťami. Pokles pracovnej schopnosti sa opätovne posúdi, ak sa predpokladá zmena vo vývoji pracovnej schopnosti. Pri posudzovaní poklesu pracovnej schopnosti sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu.[2])

§ 89
Určenie sumy úrazovej renty

(1) Suma úrazovej renty sa určí ako súčin 30,4167-násobku sumy zodpovedajúcej 80 % denného vymeriavacieho základu poškodeného a koeficientu určeného ako podiel čísla zodpovedajúceho percentuálnemu poklesu pracovnej schopnosti a čísla 100.

(2) Ak sa poškodenému vypláca starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok, zníži sa suma úrazovej renty určená podľa odseku 1 o sumu tohto dôchodku. Úrazová renta sa vypláca v sume zníženej podľa prvej vety aj vtedy, ak zanikol nárok na výplatu dôchodkovej dávky.

(3) Na zníženie úrazovej renty podľa odseku 2 je rozhodujúca suma dôchodku, na ktorú má poškodený nárok ku dňu priznania úrazovej renty, a ak bol dôchodok uvedený v odseku 2 priznaný po priznaní úrazovej renty, rozhodujúca je suma dôchodku, na ktorú má nárok ku dňu jeho priznania.

(4) Ak u poškodeného došlo k zmene poklesu pracovnej schopnosti z dôvodu toho istého pracovného úrazu alebo tej istej choroby z povolania, doterajšia suma úrazovej renty sa upraví v pomere novej percentuálnej miery poklesu pracovnej schopnosti k doterajšej percentuálnej miere poklesu pracovnej schopnosti odo dňa zmeny poklesu pracovnej schopnosti.

(5) Pri opätovnom vzniku nároku na úrazovú rentu z dôvodu toho istého pracovného úrazu alebo tej istej choroby z povolania sa suma úrazovej renty určí z denného vymeriavacieho základu, z ktorého bola určená jej suma pri prvom vzniku nároku vynásobená koeficientom určeným ako podiel všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom znovu vznikol nárok na úrazovú rentu, a všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom vznikol nárok na úrazovú rentu prvýkrát.

(6) Ak sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu viacerých úrazových rent z dôvodu viacerých pracovných úrazov alebo chorôb z povolania, vypláca sa iba jedna úrazová renta, a to tá, ktorej suma je vyššia alebo najvyššia. Na výplatu úrazovej renty a zánik nároku na úrazovú rentu platí § 81 ods. 1 druhá veta a tretia veta primerane.

(7) Na zvyšovanie úrazovej renty platí § 82 primerane.

ŠTVRTÝ DIEL
JEDNORAZOVÉ VYROVNANIE

§ 90
Podmienky nároku na jednorazové vyrovnanie

(1) Poškodený má nárok na jednorazové vyrovnanie, ak v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania má pokles pracovnej schopnosti nepresahujúci 40 %, ale má pokles pracovnej

schopnosti najmenej 10 %.

(2) Poškodený má nárok na jednorazové vyrovnanie aj vtedy, ak zanikol nárok na úrazovú rentu a pokles pracovnej schopnosti je najmenej 10 %.

§ 91
Určenie sumy jednorazového vyrovnania

Suma jednorazového vyrovnania sa určí ako súčin 365-násobku denného vymeriavacieho základu a koeficientu určeného ako podiel čísla zodpovedajúceho percentuálnemu poklesu pracovnej schopnosti a čísla 100.

PIATY DIEL
POZOSTALOSTNÁ ÚRAZOVÁ RENTA

§ 92
Podmienky nároku na pozostalostnú úrazovú rentu

(1) Fyzická osoba, voči ktorej mal poškodený, ktorý zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania, v čase úmrtia vyživovaciu povinnosť určenú súdom, má nárok na pozostalostnú úrazovú rentu.

(2) Pozostalostná úrazová renta sa vypláca v období, počas ktorého mala trvať vyživovacia povinnosť uvedená v odseku 1.

(3) Nárok na pozostalostnú úrazovú rentu nevzniká fyzickej osobe, ktorej z dôvodu smrti poškodeného vznikol nárok na jednorazové odškodnenie.

§ 93
Suma pozostalostnej úrazovej renty

(1) Mesačná suma pozostalostnej úrazovej renty sa určí vo výške výživného alebo príspevku na výživu, ktoré bol poškodený povinný platiť ku dňu svojej smrti.

(2) Suma pozostalostnej úrazovej renty alebo úhrn súm pozostalostných úrazových rent po tom istom poškodenom nesmie presiahnuť sumu úrazovej renty, na ktorú mal alebo by mal poškodený nárok pri 100-percentnej strate pracovnej schopnosti. To platí aj vtedy, ak poškodený bol poberateľ úrazovej renty z dôvodu nižšieho percentuálneho poklesu pracovnej schopnosti. Skutočnosť rozhodujúca pri určení rozhodujúceho obdobia na výpočet pozostalostnej úrazovej renty je deň úmrtia poškodeného, po ktorom vzniká nárok na pozostalostnú úrazovú rentu. Ak poškodený v deň úmrtia nepoberal úrazovú rentu, skutočnosťou na určenie rozhodujúceho obdobia na výpočet úrazovej renty je deň jeho smrti.

(3) Na zvyšovanie pozostalostnej úrazovej renty platí § 82 primerane.

ŠIESTY DIEL
JEDNORAZOVÉ ODŠKODNENIE

§ 94

(1) Manžel, manželka a nezaopatrené dieťa poškodeného, ktorý zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania, majú nárok na jednorazové odškodnenie.

(2) Suma jednorazového odškodnenia manžela alebo manželky je 730-násobok denného vymeriavacieho základu, najviac 1 000 000 Sk.

(3) Suma jednorazového odškodnenia na každé nezaopatrené dieťa uvedené v odseku 1 je polovica sumy jednorazového odškodnenia manžela alebo manželky poškodeného. Úhrn súm jednorazového odškodnenia nezaopatrených detí nesmie presiahnuť 1 000 000 Sk. Ak úhrn jednorazových odškodnení presiahne túto sumu, znížia sa sumy jednorazových odškodnení nezaopatrených detí pomerne tak, aby ich úhrn bol najviac 1 000 000 Sk.

(4) Sumy uvedené v odsekoch 2 a 3 platné k 30. júnu kalendárneho roka sa zvyšujú vždy od 1. júla nasledujúceho kalendárneho roka o percento zvýšenia dôchodkovej dávky podľa § 82 ods. 2.

SIEDMY DIEL
PRACOVNÁ REHABILITÁCIA A REHABILITAČNÉ

§ 95
Pracovná rehabilitácia

(1) Pracovná rehabilitácia môže byť poskytnutá poškodenému, ktorý v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania má pokles pracovnej schopnosti, ak podľa posudku posudkového lekára možno predpokladať opätovné zaradenie poškodeného do pracovného procesu, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Pracovná rehabilitácia sa neposkytuje, ak poškodený je poberateľ starobného dôchodku.

(3) Pracovná rehabilitácia je výcvik potrebný na získanie pracovnej schopnosti na výkon doterajšej činnosti poškodeného alebo inej vhodnej činnosti poškodeného. Iná vhodná činnosť poškodeného je činnosť zamestnanca alebo činnosť fyzickej osoby uvedenej v § 17 ods. 2 zodpovedajúca zdravotnej spôsobilosti na prácu s prihliadnutím na vek, pracovné schopnosti a na kvalifikáciu.

(4) Pracovnú rehabilitáciu zabezpečuje Sociálna poisťovňa u zamestnávateľa, v zdravotníckom zariadení podľa osobitného predpisu[58]) alebo v inom odbornom zariadení na poskytovanie pracovnej rehabilitácie. O vykonaní pracovnej rehabilitácie uzatvára so zamestnávateľom alebo so zariadením na pracovnú rehabilitáciu písomnú dohodu, ktorá obsahuje najmä zameranie, rozsah a náklady spojené s poskytovaním pracovnej rehabilitácie. Náklady spojené s pracovnou rehabilitáciou uhrádza Sociálna poisťovňa; ich súčasťou sú aj výdavky na stravovanie, ubytovanie a cestovné výdavky podľa osobitného predpisu.[59])

(5) Z dôvodu toho istého pracovného úrazu alebo tej istej choroby z povolania sa pracovná rehabilitácia môže poskytovať v rozsahu najviac šiestich mesiacov. V odôvodnených prípadoch, ak možno predpokladať, že poškodený získa pracovnú schopnosť na výkon jeho doterajšej činnosti alebo inej vhodnej činnosti poškodeného po uplynutí šiestich mesiacov, pracovná rehabilitácia sa môže poskytnúť aj po uplynutí tohto obdobia, najviac v rozsahu ďalších šiestich mesiacov.

(6) Pracovnú rehabilitáciu možno prerušiť z vážnych dôvodov poškodeného na základe jeho písomnej žiadosti. Obdobie prerušenia pracovnej rehabilitácie sa nezapočítava do obdobia podľa odseku 5.

---

[58]) § 24 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.

[59]) Zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách.

§ 96
Rehabilitačné

(1) Poškodený, ktorému sa poskytuje pracovná rehabilitácia, má nárok na rehabilitačné.

(2) Rehabilitačné sa poskytuje za dni trvania pracovnej rehabilitácie okrem dní,

a) v ktorých sa poškodený nezúčastnil pracovnej rehabilitácie bez vážneho dôvodu uznaného Sociálnou poisťovňou alebo v ktorých maril priebeh pracovnej rehabilitácie,

b) za ktoré mal poškodený nárok na náhradu príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca podľa osobitného predpisu[51]) alebo nárok na nemocenské a úrazový príplatok, alebo

c) počas ktorých bola pracovná rehabilitácia prerušená.

(3) Suma rehabilitačného je 80 % denného vymeriavacieho základu poškodeného.

(4) Ak sa poberateľovi rehabilitačného súčasne vypláca predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok, suma rehabilitačného sa určí ako rozdiel sumy rehabilitačného určeného podľa odseku 3 a sumy predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku pripadajúcej na jeden deň.

ÔSMY DIEL
REKVALIFIKÁCIA A REKVALIFIKAČNÉ

§ 97
Rekvalifikácia

(1) Rekvalifikácia môže byť poskytnutá poškodenému, ktorý v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania má pokles pracovnej schopnosti, ak podľa posudku posudkového lekára možno predpokladať opätovné zaradenie poškodeného do pracovného procesu.

(2) Rekvalifikácia je zmena doterajšej kvalifikácie poškodeného, ktorú treba zabezpečiť získaním nových znalostí a zručností, teoretickou alebo praktickou prípravou umožňujúcou jeho pracovné uplatnenie v inej vhodnej činnosti poškodeného; § 95 ods. 3 druhá veta platí rovnako.

(3) Rekvalifikáciu zabezpečuje Sociálna poisťovňa vo vzdelávacom zariadení na výkon rekvalifikácie, ktoré spĺňa podmienky podľa osobitného predpisu.[60]) Na zabezpečenie jej vykonávania uzatvára Sociálna poisťovňa s týmto zariadením písomnú dohodu, ktorá obsahuje najmä zameranie, rozsah a sumu nákladov spojených s poskytovaním rekvalifikácie; § 95 ods. 4 tretia veta platí rovnako.

(4) Na rozsah poskytovania rekvalifikácie a na jej prerušenie platí § 95 ods. 5 a 6 rovnako.

(5) Rekvalifikácia sa neposkytuje, ak poškodený je poberateľ starobného dôchodku.

§ 98
Rekvalifikačné

(1) Poškodený, ktorému sa poskytuje rekvalifikácia, má nárok na rekvalifikačné.

(2) Na poskytnutie rekvalifikačného a na určenie jeho sumy platí § 96 ods. 2 až 4 rovnako.

---

[60]) § 85 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 387/1996 Z. z. o zamestnanosti v znení zákona č. 386/1997 Z. z.

DEVIATY DIEL
NÁHRADA ZA BOLESŤ A NÁHRADA ZA SŤAŽENIE SPOLOČENSKÉHO UPLATNENIA

§ 99

(1) Poškodený má nárok na náhradu za bolesť a na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa osobitného predpisu.

(2) Suma náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia nemôže v úhrne byť vyššia ako suma podľa osobitného predpisu. Na zvýšenie tejto sumy platí § 94 ods. 4 rovnako.

DESIATY DIEL
NÁHRADA NÁKLADOV SPOJENÝCH S LIEČENÍM

§ 100

(1) Poškodený má nárok na náhradu nákladov spojených s liečením, ktoré účelne vynaložil na svoje liečenie v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania na základe odporúčania odborného lekára a ktoré sa neuhrádzajú z povinného zdravotného poistenia na základe vyjadrenia revízneho lekára.

(2) Suma náhrady nákladov spojených s liečením je najviac 500 000 Sk. Na zvýšenie tejto sumy platí § 94 ods. 4 rovnako.

JEDENÁSTY DIEL
NÁHRADA NÁKLADOV SPOJENÝCH S POHREBOM

§ 101

(1) Ak poškodený zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania, má ten, kto uhradil náklady spojené s pohrebom, nárok na ich náhradu.

(2) Za náklady spojené s pohrebom sa podľa tohto zákona považujú najmä

a) náklady účtované pohrebnou službou, ktorá poskytla služby spojené so zabezpečením pohrebu,

b) náklady na spopolnenie, ak nie sú súčasťou nákladov účtovaných pohrebnou službou,

c) cintorínske poplatky,

d) náklady na zriadenie pomníka alebo náhrobnej tabule,

e) náklady na úpravu hrobu.

(3) Suma náhrady nákladov uvedených v odseku 2 je najviac 50 000 Sk. Na zvýšenie tejto sumy platí § 94 ods. 4 rovnako.

(4) Fyzická osoba, ktorá s poškodeným, ktorý zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania, žila ku dňu jeho smrti v domácnosti, a nezaopatrené dieťa poškodeného majú nárok na náhradu

a) jednej tretiny výdavkov vynaložených na smútočné ošatenie, najviac v sume 3 000 Sk pre každú fyzickú osobu a nezaopatrené dieťa, a

b) cestovných výdavkov vynaložených na ich prepravu z miesta trvalého pobytu na miesto pohrebu a späť.

(5) Suma náhrady výdavkov uvedených v odseku 4 pre všetky fyzické osoby a nezaopatrené deti uvedené v odseku 4 je najviac 50 000 Sk. Na zvýšenie tejto sumy platí § 94 ods. 4 rovnako.

PIATA HLAVA
DÁVKA GARANČNÉHO POISTENIA

§ 102
Podmienky nároku na dávku garančného poistenia

(1) Zamestnanec uvedený v § 4 ods. 1 písm. a) má nárok na dávku garančného poistenia, ak jeho zamestnávateľ sa stal platobne neschopný a nemôže uspokojiť nároky tohto zamestnanca, ktorými sú

a) nárok na mzdu a náhradu za čas pracovnej pohotovosti,

b) nárok na náhradu mzdy za sviatky a pri prekážkach v práci,

c) nárok na náhradu mzdy za dovolenku, na ktorú vznikol nárok počas kalendárneho roka, v ktorom vznikla platobná neschopnosť zamestnávateľa, ako aj za predchádzajúci kalendárny rok,

d) nárok na odstupné, ktoré patrí zamestnancovi pri skončení pracovného pomeru,

e) nárok na náhradu mzdy pri okamžitom skončení pracovného pomeru,

f) nárok na náhradu mzdy pri neplatnom skončení pracovného pomeru,

g) nároky cestovných, sťahovacích a iných výdavkov, ktoré vznikli pri plnení pracovných povinností,

h) nárok na náhradu vecnej škody v súvislosti s pracovným úrazom alebo chorobou z povolania,

i) nárok na náhradu príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca podľa osobitného predpisu,[51])

j) súdne trovy v súvislosti s uplatnením nárokov z pracovného pomeru zamestnanca na súde z dôvodu zrušenia zamestnávateľa vrátane trov právneho zastúpenia.

(2) Zamestnanec nemá nárok na dávku garančného poistenia, ak pracovnú zmluvu uzatvoril po vzniku platobnej neschopnosti zamestnávateľa, ak bol na platobnú neschopnosť zamestnávateľa písomne upozornený.

§ 103
Výška dávky garančného poistenia

(1) Dávka garančného poistenia podľa § 102 písm. a) až f) sa poskytne v sume príslušného nároku zníženého o poistné na zdravotné poistenie, poistné na nemocenské poistenie, poistné na starobné poistenie, poistné na invalidné poistenie, poistné na poistenie v nezamestnanosti, ktoré je povinný platiť zamestnanec, príspevok na doplnkové dôchodkové poistenie, ktoré platí zamestnanec, a preddavok na daň alebo daň z príjmov zo závislej činnosti a funkčných požitkov, vypočítaných podľa podmienok platných v kalendárnom mesiaci, za ktorý zamestnancovi vznikol uvedený nárok.

(2) Dávka garančného poistenia sa poskytne najviac v rozsahu troch mesiacov z posledných 18 mesiacov trvania pracovného pomeru predchádzajúcich začiatku platobnej neschopnosti zamestnávateľa alebo dňu skončenia pracovného pomeru z dôvodu platobnej neschopnosti zamestnávateľa.

(3) Dávka garančného poistenia, na ktorú má zamestnanec nárok za obdobie od 1. januára do 30. júna kalendárneho roka, je najviac v sume trojnásobku jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku dva roky predchádzajúcom kalendárnemu roku, za ktorý dávka garančného poistenia patrí.

(4) Dávka garančného poistenia, na ktorú má zamestnanec nárok za obdobie od 1. júla do 31. decembra kalendárneho roka, je najviac v sume trojnásobku jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku predchádzajúcom kalendárnemu roku, za ktorý dávka garančného poistenia patrí.

ŠIESTA HLAVA
DÁVKA V NEZAMESTNANOSTI

Podmienky nároku na dávku v nezamestnanosti

§ 104

(1) Poistenec má nárok na dávku v nezamestnanosti, ak v posledných štyroch rokoch pred zaradením do evidencie nezamestnaných občanov hľadajúcich zamestnanie (ďalej len „evidencia nezamestnaných občanov“) bol poistený v nezamestnanosti najmenej tri roky.

(2) Obdobie dobrovoľného poistenia v nezamestnanosti sa započítava na vznik nároku na dávku v nezamestnanosti len vtedy, ak za toto obdobie poistenec zaplatil poistné na poistenie v nezamestnanosti do konca kalendárneho mesiaca predchádzajúceho kalendárnemu mesiacu, v ktorom bol zaradený do evidencie nezamestnaných občanov, najneskôr v posledný deň kalendárneho mesiaca, v ktorom bol zaradený do tejto evidencie.

(3) Poistencovi vznikne nárok na dávku v nezamestnanosti znovu podľa odseku 1 najskôr po uplynutí troch rokov odo dňa zániku predchádzajúceho nároku na dávku v nezamestnanosti.

(4) Rok poistenia v nezamestnanosti je 365 dní poistenia v nezamestnanosti.

§ 105

(1) Poistencovi, ktorý splnil podmienky nároku na dávku v nezamestnanosti, nárok na dávku v nezamestnanosti vzniká odo dňa zaradenia do evidencie nezamestnaných občanov a zaniká uplynutím šiestich mesiacov (ďalej len „podporné obdobie v nezamestnanosti“). Do podporného obdobia v nezamestnanosti sa nezapočítava obdobie, počas ktorého poistenec nemá nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti z dôvodu uvedeného v § 106.

(2) Nárok na dávku v nezamestnanosti zaniká vždy dňom vyradenia poistenca z evidencie nezamestnaných občanov alebo dňom priznania starobného dôchodku. Nárok na dávku v nezamestnanosti nevzniká poistencovi, ktorý splnil podmienky nároku na starobný dôchodok.

(3) Nárok na dávku v nezamestnanosti sa posudzuje samostatne z každého poistenia v nezamestnanosti.

(4) Ak vznikne nárok na dávku v nezamestnanosti z viacerých poistení v nezamestnanosti, dávka v nezamestnanosti sa určí z úhrnu denných vymeriavacích základov na určenie výšky dávky v nezamestnanosti z tých poistení, z ktorých vznikol nárok na dávku v nezamestnanosti a dávka v nezamestnanosti sa vypláca len jedna.

(5) Poistencovi, ktorý bol vyradený z evidencie nezamestnaných občanov počas poberania dávky v nezamestnanosti z dôvodu začatia výkonu činnosti zamestnanca a v období kratšom ako tri roky od začatia výkonu činnosti zamestnanca bol opätovne zaradený do evidencie nezamestnaných občanov, vznikne nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti odo dňa opätovného zaradenia do tejto evidencie, a to v sume, v akej mu bola vyplácaná predchádzajúca dávka v nezamestnanosti. Nárok na dávku v nezamestnanosti zaniká uplynutím zostávajúcej časti podporného obdobia v nezamestnanosti.

§ 106

Poistenec nemá nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti v období, v ktorom má nárok na

a) nemocenské,

b) ošetrovné,

c) materské,

d) rodičovský príspevok podľa osobitného predpisu.[61])

§ 107
Poskytovanie dávky v nezamestnanosti

Dávka v nezamestnanosti sa poskytuje za dni.

§ 108
Výška dávky v nezamestnanosti

(1) Výška dávky v nezamestnanosti je 50 % denného vymeriavacieho základu.

(2) Denný vymeriavací základ na určenie sumy dávky v nezamestnanosti je podiel súčtu vymeriavacích základov na platenie poistného na poistenie v nezamestnanosti dosiahnutých poistencom v rozhodujúcom období a počtu dní rozhodujúceho obdobia. Rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu je obdobie troch rokov predchádzajúcich dňu, v ktorom vznikol nárok na dávku v nezamestnanosti. Z rozhodujúceho obdobia na zistenie denného vymeriavacieho základu sa vylučujú obdobia, za ktoré poistenec nie je povinný platiť poistné na poistenie v nezamestnanosti podľa § 140. Denný vymeriavací základ sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

SIEDMA HLAVA
SPOLOČNÉ USTANOVENIA O NEMOCENSKÝCH DÁVKACH, DÔCHODKOVÝCH DÁVKACH, ÚRAZOVÝCH DÁVKACH, DÁVKE GARANČNÉHO POISTENIA A O DÁVKE V NEZAMESTNANOSTI

§ 109
Vznik nároku na nemocenské dávky, dôchodkové dávky, úrazové dávky, dávku garančného poistenia, dávku v nezamestnanosti a vznik nároku na ich výplatu

(1) Nárok na nemocenskú dávku, dôchodkovú dávku, úrazovú dávku, dávku garančného poistenia a dávku v nezamestnanosti (ďalej len „dávka“) vzniká odo dňa splnenia podmienok ustanovených týmto zákonom. Nárok na dávku zamestnanca nezávisí od plnenia povinností zamestnávateľa platiť a odvádzať poistné na nemocenské poistenie, poistné na starobné poistenie, poistné na invalidné poistenie, poistné na úrazové poistenie, poistné na garančné poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti.

(2) Nárok na výplatu dávky vzniká splnením podmienok ustanovených týmto zákonom na vznik nároku na dávku, splnením podmienok nároku na jej výplatu a podaním žiadosti o priznanie alebo vyplácanie dávky.

§ 110
Zánik nároku na nemocenské a invalidný dôchodok a vylúčenie nároku na úrazové dávky

(1) Nárok na nemocenské a invalidný dôchodok zaniká dňom právoplatnosti rozhodnutia súdu,

---

[61]) Zákon č. 280/2002 Z. z. v znení zákona č. 643/2002 Z. z.

podľa ktorého bol poistenec právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin, v dôsledku ktorého sa stal dočasne práceneschopným alebo invalidným.

(2) Nárok na úrazové dávky nevzniká, ak sa zamestnávateľ celkom zbaví zodpovednosti za poškodenie zdravia alebo smrť poškodeného podľa osobitného predpisu.[62])

§ 111
Obmedzenie sumy dávky

(1) Suma nemocenského a suma invalidného dôchodku je polovica sumy nemocenského a sumy invalidného dôchodku, ak sa poistenec stal dočasne práceneschopným alebo invalidným v dôsledku stavu, ktorý si privodil sám požitím alkoholu alebo v dôsledku zneužitia iných návykových látok.

(2) Ak sa zamestnávateľ sčasti zbaví zodpovednosti za poškodenie zdravia alebo za smrť poškodeného podľa osobitného predpisu[63]) a osobitný predpis[64]) neustanovuje inak, poškodený má nárok na úrazovú dávku s výnimkou pracovnej rehabilitácie a rekvalifikácie v sume určenej podľa rozsahu zodpovednosti zamestnávateľa alebo právnickej osoby podľa osobitného predpisu[65]) zníženého o mieru zavinenia poškodeného.

§ 112
Zmeny v nároku na dávku, zmeny v nároku na výplatu dávky a zmeny sumy dávky

(1) Dávka sa prizná alebo sa zvýši odo dňa, od ktorého dávka alebo jej zvýšenie patrí, najviac tri roky spätne odo dňa zistenia, že sa dávka priznala alebo sa vyplácala v nižšej sume, ako patrí, alebo najviac tri roky spätne od uplatnenia nároku na dávku alebo nároku na jej zvýšenie, ak sa dodatočne zistí, že sa dávka

a) priznala v nižšej sume, ako patrí,

b) vypláca v nižšej sume, ako patrí,

c) odoprela neprávom alebo

d) priznala od neskoršieho dátumu, než od ktorého patrí.

(2) Dávka sa odníme, ak zanikol nárok na dávku alebo ak sa zistí, že sa dávka priznala neprávom.

(3) Dávka sa zníži, ak sa zistí, že sa dávka priznala vo vyššej sume, ako patrí.

(4) Výplata dávky sa zastaví, uvoľní alebo sa dávka vypláca v nižšej sume alebo vo vyššej sume, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na nárok na výplatu dávky.

(5) Výplata dávky alebo jej časti sa zastaví, ak poberateľ dávky na písomnú výzvu, aby preukázal skutočnosti rozhodujúce na nárok na dávku, nárok na jej výplatu a jej sumu, tejto výzve nevyhovie v ustanovenej lehote alebo v lehote určenej Sociálnou poisťovňou. Výplata dávky po preukázaní rozhodujúcich skutočností sa uvoľní odo dňa zastavenia jej výplaty, najviac tri roky spätne od preukázania týchto skutočností.

(6) Dávka sa odníme, zníži alebo jej výplata sa zastaví odo dňa nasledujúceho po dni, ktorým

---

[62]) § 196 ods. 1 zákona č. 311/2001 Z. z.

[63]) § 196 ods. 2 zákona č. 311/2001 Z. z.

[64]) § 196 ods. 3 zákona č. 311/2001 Z. z.

[65]) § 214 až 216 zákona č. 311/2001 Z. z.

uplynulo obdobie, za ktoré sa dávka už vyplatila.

(7) Výplata dávky, ktorá je podmienená invaliditou, stratou alebo poklesom pracovnej schopnosti, sa zastaví, ak sa poberateľ dávky, ktorého zdravotný stav treba posúdiť, nepodrobí vyšetreniu zdravotného stavu. Ak sa zistí, že poberateľ dávky prestal byť invalidný alebo u neho došlo k zmene poklesu pracovnej schopnosti až po zastavení výplaty dávky, dávka nepatrí odo dňa zastavenia jej výplaty.

(8) Ak zanikol nárok na dávku alebo nárok na jej výplatu pre priznanie inej dávky, zúčtujú sa sumy inej dávky patriacej odo dňa jej priznania so sumami doterajšej dávky vyplatenými za ten istý čas.

§ 113
Zánik nároku na dávku a zánik nároku na výplatu dávky

(1) Nárok na dávku nezaniká uplynutím času.

(2) Nárok na dávku a nárok na jej výplatu zaniká dňom smrti fyzickej osoby, ktorá splnila podmienky nároku na dávku a podmienky nároku na výplatu dávky, ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 114
Premlčanie nároku na výplatu dávky

(1) Nárok na výplatu dávky alebo jej časti sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa, za ktorý dávka alebo jej časť patrili.

(2) Lehota ustanovená v odseku 1 neplynie počas konania o dávke a v období, v ktorom účastníkovi konania, ktorý musí mať opatrovníka, nebol opatrovník ustanovený.

§ 115
Zúčtovanie dávok s dávkou v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi

Ak sa priznáva starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok, invalidný dôchodok, úrazová renta, dávka garančného poistenia alebo dávka v nezamestnanosti spätne aj za obdobie, v ktorom sa poistencovi vyplácala dávka v hmotnej núdzi a príspevky k dávke v hmotnej núdzi, Sociálna poisťovňa zúčtuje za toto obdobie priznané uvedené dávky s vyplatenou dávkou v hmotnej núdzi a príspevkami k dávke v hmotnej núdzi, a

a) ak suma priznaného starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku, invalidného dôchodku, úrazovej renty, dávky garančného poistenia alebo dávky v nezamestnanosti prevyšuje sumu vyplatenej dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi, poukáže
   1. na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny sumu, ktorá zodpovedá sume poskytnutej dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi,
   2. poberateľovi starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku, invalidného dôchodku, úrazovej renty, dávky garančného poistenia alebo dávky v nezamestnanosti rozdiel medzi sumou tohto priznaného dôchodku, úrazovej renty, dávky garančného poistenia alebo dávky v nezamestnanosti a poskytnutou dávkou v hmotnej núdzi a príspevkami k dávke v hmotnej núdzi,
b) ak suma priznaného starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku, invalidného dôchodku, úrazovej renty, dávky garančného poistenia alebo dávky v nezamestnanosti je nižšia alebo dosahuje sumu vyplatenej dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi, poukáže
   1. na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny sumu, ktorá zodpovedá sume poskytnutej dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi,

2. poberateľovi starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku, invalidného dôchodku, úrazovej renty, dávky garančného poistenia alebo dávky v nezamestnanosti dôchodok, úrazovú rentu, dávku garančného poistenia alebo dávku v nezamestnanosti prvýkrát až v príslušnom mesiaci, v ktorom súčet nevyplatených dôchodkov, úrazovej renty, dávky garančného poistenia alebo dávky v nezamestnanosti je vyšší ako vyplatená dávka v hmotnej núdzi a príspevky k dávke v hmotnej núdzi; takto vzniknutý rozdiel poukáže poberateľovi starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku, invalidného dôchodku, úrazovej renty, dávky garančného poistenia alebo dávky v nezamestnanosti.

§ 116
Lehoty na výplatu dávok a zaokrúhľovanie sumy dávok

(1) Nemocenské dávky, úrazový príplatok, rekvalifikačné, rehabilitačné a dávka v nezamestnanosti sa vyplácajú mesačne pozadu v lehotách určených Sociálnou poisťovňou.

(2) Dôchodkové dávky, úrazová renta a pozostalostná úrazová renta sa vyplácajú vopred v pravidelných mesačných lehotách. Deň splatnosti dávky určí Sociálna poisťovňa.

(3) Dôchodkové dávky, úrazová renta a pozostalostná úrazová renta sa vyplácajú do cudziny pozadu v trojmesačných lehotách po predchádzajúcom potvrdení o žití poberateľa dávky, ak medzinárodná zmluva, ktorá má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky, neustanovuje inak.

(4) Ak sú splnené podmienky na vznik nároku na nemocenskú dávku, dôchodkovú dávku, úrazovú dávku a dávku v nezamestnanosti, dávky sa môžu vyplácať preddavkovo; preddavok na dôchodkovú dávku sa zúčtuje za obdobie nepresahujúce 12 mesiacov, ak nejde o zúčtovanie dôchodkovej dávky z cudziny.

(5) Dávka garančného poistenia sa vyplatí najneskôr do 30 dní od doručenia žiadosti o priznanie tejto dávky.

(6) Ak zamestnávateľ, predbežný správca konkurznej podstaty alebo správca konkurznej podstaty nesplnia povinnosť ustanovenú v § 234, zamestnanec, ktorý preukáže nárok na dávku garančného poistenia, má nárok na preddavok na túto dávku vo výške 3 000 Sk za jeden kalendárny mesiac. Rozdiel medzi poskytnutým preddavkom na dávku garančného poistenia a nároku na dávku garančného poistenia sa doplatí, ak zamestnávateľ, predbežný správca konkurznej podstaty alebo správca konkurznej podstaty splnia povinnosť ustanovenú v § 234, najneskôr do jedného roka od poskytnutia preddavku.

(7) Ak zamestnávateľ nesplní povinnosť ustanovenú v § 234 najneskôr do jedného roka od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu a predbežný správca konkurznej podstaty alebo správca konkurznej podstaty nesplnia povinnosť ustanovenú v § 234 v lehote podľa odseku 6, doplatí sa do 30 dní od uplynutia tejto lehoty dávka garančného poistenia do výšky minimálnej mzdy zamestnancov v pracovnom pomere odmeňovaných mesačnou mzdou podľa osobitného predpisu.[66])

(8) Sumy dávok sa zaokrúhľujú na celé slovenské koruny nahor.

---

[66]) § 2 ods. 1 písm. b) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 90/1996 Z. z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov.

§ 117
Poukazovanie dávok a poberateľ dávky

(1) Dávky sa poukazujú na účet príjemcu dávky v banke alebo v pobočke zahraničnej banky.[67]) Na žiadosť príjemcu dávky sa dávka vypláca v hotovosti, ak tento zákon neustanovuje inak. Na písomnú žiadosť poberateľa dávky sa dávka poukazuje na účet manžela (manželky) v banke alebo v pobočke zahraničnej banky,[67]) ak má v čase poberania dávky právo disponovať s finančnými prostriedkami na tomto účte a ak s týmto spôsobom poukazovania dávky manžel (manželka) súhlasí; manžel (manželka) poberateľa dávky je povinný vrátiť splátky dôchodku, úrazovej renty a pozostalostnej úrazovej renty poukázané na tento účet po dni smrti poberateľa dávky.

(2) Ak poberateľ dávky požiada o zmenu spôsobu výplaty dávky, Sociálna poisťovňa je povinná vykonať túto zmenu najneskôr od splátky dávky splatnej v treťom kalendárnom mesiaci nasledujúcom po kalendárnom mesiaci, v ktorom bola žiadosť o zmenu spôsobu výplaty dávky doručená Sociálnej poisťovni.

(3) Poberateľovi dávky, ktorému sa poskytuje starostlivosť v zariadení sociálnych služieb, dávka sa poukazuje prostredníctvom hromadného poukazu do tohto zariadenia, ak poberateľ dávky nepožiada o iný spôsob poukazovania dávky.

(4) Príjemca dávky je poberateľ dávky, zákonný zástupca poberateľa dávky, fyzická osoba, ktorej bolo nezaopatrené dieťa zverené do náhradnej rodinnej starostlivosti, štatutárny zástupca zariadenia, v ktorom je nezaopatrené dieťa umiestnené na základe rozhodnutia súdu, alebo osobitný príjemca.

(5) Osobitný príjemca je

a) fyzická osoba alebo právnická osoba určená rozhodnutím Sociálnej poisťovne alebo

b) fyzická osoba, ktorej sa vyplácal sirotský dôchodok do dňa nadobudnutia spôsobilosti nezaopatreného dieťaťa na právne úkony.

(6) Sociálna poisťovňa ustanoví osobitného príjemcu s jeho súhlasom a so súhlasom poberateľa dávky alebo zákonného zástupcu vtedy, ak poberateľ dávky alebo zákonný zástupca zo zdravotných dôvodov nemôže výplatu dávky prijímať.

(7) Zákonný zástupca, fyzická osoba, ktorej bolo nezaopatrené dieťa zverené do náhradnej rodinnej starostlivosti, štatutárny zástupca zariadenia, v ktorom je nezaopatrené dieťa umiestnené na základe rozhodnutia súdu, a osobitný príjemca uvedený v odseku 5 písm. b) sú povinní dávku použiť len v prospech poberateľa dávky a fyzických osôb, ktoré je poberateľ dávky povinný vyživovať. Osobitný príjemca uvedený v odseku 5 písm. a) používa dávku podľa pokynov poberateľa dávky alebo zákonného zástupcu.

(8) Fyzickej osobe vo výkone väzby[14]) a fyzickej osobe vo výkone trestu odňatia slobody[15]) sa dávky poukazujú prostredníctvom ústavu na výkon väzby alebo ústavu na výkon trestu odňatia slobody.

§ 118
Prechod nároku na dávku

(1) Ak fyzická osoba, ktorá splnila podmienky nároku na dávku, zomrela po uplatnení nároku na dávku a nároku na jej výplatu, prechádzajú nároky na sumy splatné ku dňu smrti tejto fyzickej

---

[67]) § 2 ods. 1, 2 a 5 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

osoby postupne na manžela (manželku), deti a rodičov.

(2) Ak fyzická osoba, ktorá splnila podmienky nároku na nemocenské dávky, úrazový príplatok, rehabilitačné, rekvalifikačné, dávku garančného poistenia alebo dávku v nezamestnanosti, zomrela pred uplatnením nároku na tieto dávky, prechádzajú nároky na sumy dávky splatnej ku dňu smrti tejto fyzickej osoby postupne na manžela (manželku), deti a rodičov.

(3) Ak sa dávka priznala pred smrťou fyzickej osoby, ktorá splnila podmienky nároku na dávku a nároku na jej výplatu, vyplatia sa splatné sumy, ktoré sa nevyplatili ku dňu smrti tejto fyzickej osoby, fyzickým osobám uvedeným v odseku 1.

(4) Nároky prechádzajúce na fyzické osoby uvedené v odsekoch 1 až 3 nie sú predmetom dedičstva; predmetom dedičstva sa stávajú, ak niet týchto fyzických osôb.

(5) Ak niet fyzických osôb, ktoré by podľa odsekov 1 až 4 nadobudli nárok na dávky, tieto dávky sú ostatným príjmom toho základného fondu, z ktorého mali byť vyplatené.

§ 119
Postúpenie nároku na dávku

Nárok na dávku nemožno postúpiť.

DRUHÁ ČASŤ

PRVÁ HLAVA

PRVÝ DIEL
VÝKON A ORGANIZÁCIA SOCIÁLNEHO POISTENIA

§ 120
Výkon sociálneho poistenia

(1) Sociálne poistenie vykonáva Sociálna poisťovňa. Nemocenské poistenie môže vykonávať aj iná právnická osoba, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

(2) Sociálna poisťovňa je verejnoprávna inštitúcia zriadená na výkon sociálneho poistenia.

(3) Sociálna poisťovňa je právnická osoba so sídlom v Bratislave.

(4) Sociálna poisťovňa pri výkone sociálneho poistenia je kontaktná inštitúcia na komunikáciu medzi príslušnými inštitúciami a príjemcami dávok a medzi inštitúciami členských štátov Európskej únie.

DRUHÝ DIEL
ORGÁNY SOCIÁLNEJ POISŤOVNE

§ 121
Orgány Sociálnej poisťovne

Orgány Sociálnej poisťovne sú

a) Rada riaditeľov Sociálnej poisťovne (ďalej len „rada riaditeľov“),

b) Dozorná rada Sociálnej poisťovne (ďalej len „dozorná rada“),

c) riaditeľ pobočky Sociálnej poisťovne (ďalej len „riaditeľ pobočky“).

§ 122
Rada riaditeľov

(1) Rada riaditeľov je štatutárny orgán Sociálnej poisťovne.

(2) Rada riaditeľov

a) riadi Sociálnu poisťovňu,

b) schvaľuje výročnú správu o činnosti Sociálnej poisťovne a predkladá ju dozornej rade,

c) prerokúva správy o hospodárení Sociálnej poisťovne najmenej raz za štvrťrok a predkladá ich dozornej rade,

d) prerokúva návrh rozpočtu Sociálnej poisťovne na príslušný kalendárny rok s predpokladaným vývojom príjmov a výdavkov na obdobie najmenej troch rokov, stanovisko dozornej rady k tomuto návrhu a predkladá tento návrh na schválenie Národnej rade Slovenskej republiky (ďalej len „národná rada“) v termíne určenom na predloženie návrhu štátneho rozpočtu,

e) prerokúva návrh účtovnej závierky Sociálnej poisťovne, stanovisko dozornej rady k tomuto návrhu a predkladá návrh účtovnej závierky na schválenie národnej rade v termíne určenom na predloženie návrhu štátneho záverečného účtu,

f) schvaľuje rokovací poriadok rady riaditeľov,

g) schvaľuje štatút Sociálnej poisťovne,

h) schvaľuje organizačný poriadok, pracovný poriadok, platový poriadok, kontrolný poriadok, pravidlá financovania a hospodárenia a iné vnútorné predpisy Sociálnej poisťovne,

i) schvaľuje návrh na uzatvorenie zmluvy o postúpení pohľadávky na poistnom na nemocenské poistenie, poistnom na dôchodkové poistenie, poistnom na úrazové poistenie, prirážke k poistnému na úrazové poistenie, poistnom na garančné poistenie, poistnom na poistenie v nezamestnanosti, poistnom do rezervného fondu sociálneho poistenia, na pokutách a na penále uložených v sociálnom poistení a rozhoduje o odpísaní pohľadávky na poistnom na nemocenskom poistení, poistnom na dôchodkovom poistení, poistnom na úrazovom poistení, prirážke k poistnému na úrazovom poistení, poistnom na garančné poistenie, poistnom na poistenie v nezamestnanosti, poistnom do rezervného fondu sociálneho poistenia, na pokutách a na penále uložených v sociálnom poistení,

j) vymenúva a odvoláva vedúcich zamestnancov Ústredia Sociálnej poisťovne v jej priamej riadiacej pôsobnosti a riaditeľov pobočiek Sociálnej poisťovne.

(3) Na platnosť právnych úkonov v mene Sociálnej poisťovne sa vyžadujú podpisy najmenej dvoch členov rady riaditeľov.

(4) Rada riaditeľov má päť členov. Členmi rady riaditeľov sú

a) predseda rady riaditeľov,

b) dvaja podpredsedovia rady riaditeľov a

c) ďalší dvaja členovia rady riaditeľov.

(5) Členov rady riaditeľov vymenúva a odvoláva vláda Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“), z toho predsedu rady riaditeľov a podpredsedov rady riaditeľov na návrh ministra práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, jedného člena rady riaditeľov na návrh reprezentatívnych

združení odborových zväzov a záujmových združení občanov,[68]) reprezentujúcich poberateľov dôchodkových dávok a jedného člena rady riaditeľov na návrh reprezentatívnych združení zamestnávateľov,[68]) ak tento zákon neustanovuje inak.

(6) Za člena rady riaditeľov môže byť vymenovaná fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má ukončené vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu a je bezúhonná. Bezúhonná fyzická osoba je fyzická osoba, ktorá nebola právoplatne odsúdená za trestný čin. Bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestov nie starším ako tri mesiace. Na pracovnoprávne vzťahy člena rady riaditeľov sa vzťahuje osobitný predpis.[69])

(7) Člen rady riaditeľov je pri výkone svojej funkcie nezastupiteľný.

(8) Funkcia člena rady riaditeľov je nezlučiteľná s funkciou prezidenta Slovenskej republiky, poslanca národnej rady, člena vlády, sudcu, prokurátora, člena dozornej rady (§ 123), riaditeľa pobočky (§ 127) a s inou funkciou, povolaním alebo zamestnaním v štátnom orgáne, orgáne územnej samosprávy alebo inom orgáne verejnej moci. Funkcia člena rady riaditeľov je tiež nezlučiteľná s členstvom alebo inou funkciou v riadiacom, dozornom alebo kontrolnom orgáne právnickej osoby vykonávajúcej podnikateľskú činnosť, s podnikaním a s inou hospodárskou alebo zárobkovou činnosťou s výnimkou vedeckej, pedagogickej, publicistickej, literárnej a umeleckej činnosti.

(9) Funkčné obdobie člena rady riaditeľov je päťročné.

(10) Funkcia člena rady riaditeľov zaniká

a) uplynutím funkčného obdobia člena rady riaditeľov,

b) vzdaním sa funkcie písomnou žiadosťou člena rady riaditeľov doručenou vláde, a to dňom jej doručenia, ak v nej nie je uvedený neskorší deň vzdania sa funkcie,

c) odvolaním alebo

d) smrťou.

(11) Vláda odvolá člena rady riaditeľov, ak

a) si neplní povinnosti člena rady riaditeľov ustanovené zákonom,

b) bol právoplatne odsúdený za trestný čin,

c) bol právoplatne pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo jeho spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená,

d) nepriaznivý zdravotný stav mu nedovoľuje najmenej počas šiestich mesiacov riadne vykonávať funkciu člena rady riaditeľov,

e) začal vykonávať činnosť nezlučiteľnú s členstvom v rade riaditeľov uvedenú v odseku 8.

(12) O sporoch súvisiacich s odvolaním člena rady riaditeľov z jeho funkcie rozhoduje súd.

(13) Rada riaditeľov zasadá najmenej raz za 14 dní. Zasadnutie rady riaditeľov zvoláva a vedie predseda rady riaditeľov alebo ním poverený podpredseda rady riaditeľov. O zvolanie zasadnutia rady riaditeľov môže požiadať na základe písomného návrhu ktorýkoľvek člen rady riaditeľov alebo dozorná rada. Predseda rady riaditeľov je v takom prípade povinný zvolať zasadnutie rady

---

[68]) Zákon č. 106/1999 Z. z. o hospodárskom a sociálnom partnerstve (zákon o tripartite).
Zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov.

[69]) Zákon č. 311/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.

riaditeľov do siedmich dní od doručenia písomného návrhu.

(14) Rada riaditeľov je schopná uznášať sa, ak je prítomný predseda rady riaditeľov alebo ním poverený podpredseda rady riaditeľov a ďalší aspoň dvaja členovia rady riaditeľov. Na prijatie rozhodnutia rady riaditeľov je potrebný súhlas aspoň troch členov rady riaditeľov. Rada riaditeľov rozhoduje verejným hlasovaním, ktorého výsledok sa zaznamená v písomne vyhotovenej zápisnici.

(15) Pravidlá rokovania rady riaditeľov upraví rokovací poriadok rady riaditeľov.

(16) Člen rady riaditeľov je povinný vykonávať svoju funkciu s náležitou odbornou starostlivosťou tak, aby bol zabezpečený riadny a efektívny výkon sociálneho poistenia.

(17) Člen rady riaditeľov, ktorý porušil svoje povinnosti pri výkone funkcie člena rady riaditeľov, je povinný nahradiť škodu, ktorú tým spôsobil. O škode a o povinnosti nahradiť ju rozhoduje orgán dozoru štátu.

§ 123
Dozorná rada

(1) Dozorná rada je dozorný orgán a kontrolný orgán Sociálnej poisťovne.

(2) Dozorná rada

a) kontroluje hospodárenie Sociálnej poisťovne s finančnými prostriedkami nemocenského poistenia, starobného poistenia, invalidného poistenia, úrazového poistenia, poistenia v nezamestnanosti, garančného poistenia, rezervného fondu sociálneho poistenia a správneho fondu,

b) kontroluje dodržiavanie tohto zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov týkajúcich sa dodržiavania hospodárenia Sociálnej poisťovne,

c) prerokúva návrh účtovnej závierky Sociálnej poisťovne, výročnú správu o činnosti Sociálnej poisťovne, správy o hospodárení Sociálnej poisťovne a návrh rozpočtu Sociálnej poisťovne na príslušný kalendárny rok s predpokladaným vývojom príjmov a výdavkov na obdobie najmenej troch rokov,

d) navrhuje v odôvodnených prípadoch, najmä ak zistí nedostatky v hospodárení Sociálnej poisťovne, zvolať radu riaditeľov,

e) ukladá rade riaditeľov prijať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov,

f) schvaľuje platové a iné funkčné požitky členom rady riaditeľov na návrh rady riaditeľov,

g) vypracúva správu o kontrolnej činnosti za predchádzajúci kalendárny rok, ktorá je súčasťou účtovnej závierky Sociálnej poisťovne,

h) schvaľuje rokovací poriadok dozornej rady.

(3) Dozorná rada má 15 členov. Predsedom dozornej rady je minister práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. Dozorná rada sa ďalej tvorí

a) z piatich zástupcov navrhnutých reprezentatívnymi združeniami odborových zväzov a záujmovými združeniami občanov,[68]) reprezentujúcimi poberateľov dôchodkových dávok,

b) z piatich zástupcov navrhnutých reprezentatívnymi združeniami zamestnávateľov,[68])

c) zo štyroch zástupcov navrhnutých vládou.

(4) Členov dozornej rady s výnimkou predsedu volí a odvoláva národná rada.

(5) Za člena dozornej rady môže byť navrhnutá a zvolená fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu a je

bezúhonná. Bezúhonná fyzická osoba je fyzická osoba, ktorá nebola právoplatne odsúdená za trestný čin. Bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestov nie starším ako tri mesiace.

(6) Funkčné obdobie člena dozornej rady je päťročné.

(7) Výkon funkcie člena dozornej rady sa považuje za prekážku v práci alebo za prekážku v štátnej službe z dôvodu všeobecného záujmu, pri ktorej patrí zamestnancovi pracovné voľno s náhradou mzdy.

(8) Člen dozornej rady má nárok na náhradu nákladov spojených s výkonom tejto funkcie. O priznaní odmeny členovi dozornej rady za výkon jeho funkcie v dozornej rade rozhoduje národná rada.

(9) Člen dozornej rady je pri výkone svojej funkcie nezastupiteľný. Člen dozornej rady nemôže byť v pracovnom pomere k Sociálnej poisťovni a nemôže byť členom rady riaditeľov.

(10) Dozorná rada si zvolí zo svojich členov dvoch podpredsedov dozornej rady.

(11) Zasadnutia dozornej rady zvoláva a riadi predseda dozornej rady alebo ním poverený podpredseda dozornej rady podľa potreby, najmenej raz za štvrťrok. Na požiadanie aspoň jednej tretiny členov dozornej rady zvolá predseda dozornej rady alebo ním poverený podpredseda dozornej rady zasadnutie dozornej rady do 30 dní. O zvolanie zasadnutia dozornej rady môže písomne požiadať aj rada riaditeľov a orgán dozoru štátu. Predseda dozornej rady alebo ním poverený podpredseda dozornej rady v takom prípade zvolá zasadnutie dozornej rady do 30 dní.

(12) Na zasadnutí dozornej rady sa môžu zúčastniť fyzické osoby, ktoré na zasadnutie prizve dozorná rada.

(13) Na zasadnutí dozornej rady je na jej požiadanie povinný zúčastniť sa predseda rady riaditeľov.

(14) Dozorná rada je schopná uznášať sa, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých jej členov. Na prijatie uznesenia je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny prítomných členov.

(15) Členovia dozornej rady sú oprávnení nahliadať do dokladov a záznamov týkajúcich sa hospodárenia Sociálnej poisťovne a požadovať potrebné vysvetlenia od zamestnancov Sociálnej poisťovne a od členov rady riaditeľov.

(16) Pravidlá rokovania dozornej rady upraví rokovací poriadok dozornej rady.

(17) Členstvo v dozornej rade zaniká

a) uplynutím funkčného obdobia člena dozornej rady,

b) vzdaním sa funkcie písomnou žiadosťou člena dozornej rady doručenou národnej rade, a to najskôr odo dňa doručenia žiadosti, ak v nej nie je uvedený neskorší deň vzdania sa funkcie,

c) odvolaním alebo

d) smrťou.

(18) Národná rada odvolá člena dozornej rady, ak

a) sa neodôvodnene nezúčastnil najmenej na troch zasadnutiach dozornej rady,

b) začal vykonávať činnosť nezlučiteľnú s členstvom v dozornej rade uvedenú v odseku 9,

c) si neplní povinnosti člena dozornej rady ustanovené týmto zákonom a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi,

d) bol právoplatne odsúdený za trestný čin.

(19) Člena dozornej rady môže národná rada odvolať z jeho funkcie aj z iných dôvodov, ako sú uvedené v odseku 18, na základe návrhu toho, kto podal návrh na zvolenia člena dozornej rady, alebo na návrh orgánu dozoru štátu (§ 246).

Organizačné zložky Sociálnej poisťovne

§ 124

Organizačné zložky Sociálnej poisťovne sú

a) Ústredie Sociálnej poisťovne (ďalej len „ústredie“),

b) pobočky Sociálnej poisťovne (ďalej len „pobočka“).

§ 125

Územné obvody a sídla organizačných zložiek Sociálnej poisťovne určí štatút Sociálnej poisťovne.

§ 126

(1) Ústredie riadi rada riaditeľov.

(2) Vo veciach patriacich do pôsobnosti ústredia koná v mene Sociálnej poisťovne rada riaditeľov alebo člen rady riaditeľov poverený radou riaditeľov alebo vedúci zamestnanec ústredia poverený radou riaditeľov.

§ 127
Riaditeľ pobočky

(1) Pobočku riadi riaditeľ pobočky a za jej činnosť zodpovedá rade riaditeľov.

(2) Za riaditeľa pobočky môže byť vymenovaná fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má ukončené vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu a je bezúhonná. Bezúhonná fyzická osoba je fyzická osoba, ktorá nebola právoplatne odsúdená za trestný čin. Bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestov nie starším ako tri mesiace.

(3) Riaditeľ pobočky koná v mene Sociálnej poisťovne vo všetkých veciach patriacich do pôsobnosti pobočky. Počas jeho neprítomnosti zastupuje riaditeľa pobočky ním poverený vedúci zamestnanec Sociálnej poisťovne.

DRUHÁ HLAVA

PRVÝ DIEL
POISTNÉ NA SOCIÁLNE POISTENIE

§ 128
Platitelia poistného na nemocenské poistenie, starobné poistenie, invalidné poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie, poistenie v nezamestnanosti a platitelia poistného do rezervného fondu sociálneho poistenia

(1) Poistné na nemocenské poistenie platí

a) zamestnanec,

b) zamestnávateľ,

c) povinne nemocensky poistená samostatne zárobkovo činná osoba,

d) dobrovoľne nemocensky poistená osoba.

(2) Poistné na starobné poistenie platí

a) zamestnanec,

b) zamestnávateľ,

c) povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba,

d) dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba,

e) štát,

f) Sociálna poisťovňa.

(3) Poistné na invalidné poistenie platí, ak tento zákon neustanovuje inak,

a) zamestnanec,

b) zamestnávateľ,

c) povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba,

d) dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba,

e) štát.

(4) Poistné na invalidné poistenie neplatí zamestnanec, ktorý má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %. Poistné na invalidné poistenie neplatí aj poistenec, ktorý je dôchodkovo poistený, po splnení podmienok nároku na starobný dôchodok a poistenec, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok. Poistné na invalidné poistenie neplatí zamestnávateľ za zamestnanca, ktorý má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, a za zamestnanca, ktorý je dôchodkovo poistený po splnení podmienok nároku na starobný dôchodok alebo ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok.

(5) Štát platí poistné na starobné poistenie a na invalidné poistenie za

a) občana Slovenskej republiky, ktorý vykonáva základnú službu, náhradnú službu alebo zdokonaľovaciu službu[35]) v rámci vojenskej služby v ozbrojených silách Slovenskej republiky,

b) občana Slovenskej republiky, ktorý vykonáva civilnú službu,[36])

c) fyzickú osobu, ktorá sa osobne a celodenne stará o dieťa do šiestich rokov jeho veku alebo o dieťa s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom do siedmich rokov jeho veku.

(6) Štát platí poistné na starobné poistenie a na invalidné poistenie za fyzickú osobu uvedenú v odseku 5 písm. c), ak táto fyzická osoba nie je povinná platiť poistné na starobné poistenie a na invalidné poistenie sama a nepoberá invalidný dôchodok. Zúčtovanie poistného na starobné poistenie a na invalidné poistenie platené štátom ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo po dohode s Ministerstvom financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo financií“).

(7) Sociálna poisťovňa platí poistné na starobné poistenie za poberateľov invalidného dôchodku do dovŕšenia dôchodkového veku zo základného fondu invalidného poistenia do základného fondu starobného poistenia.

(8) Poistné na úrazové poistenie platí zamestnávateľ.

(9) Poistné na garančné poistenie platí zamestnávateľ, ktorý je povinne garančne poistený.

(10) Poistné na poistenie v nezamestnanosti platí

a) zamestnanec, ak osobitný predpis[42]) neustanovuje inak,

b) zamestnávateľ, ak osobitný predpis[42]) neustanovuje inak,

c) dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti.

(11) Poistné do rezervného fondu sociálneho poistenia (ďalej len „rezervný fond“) platí

a) zamestnávateľ,

b) povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba,

c) dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba.

§ 129

Poistné na nemocenské poistenie, starobné poistenie, invalidné poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie, poistenie v nezamestnanosti a poistné do rezervného fondu

(1) Suma poistného na nemocenské poistenie, suma poistného na starobné poistenie, suma poistného na invalidné poistenie, suma poistného na úrazové poistenie, suma poistného na garančné poistenie, suma poistného na poistenie v nezamestnanosti a suma poistného do rezervného fondu sa určujú percentuálnou sadzbou z vymeriavacieho základu dosiahnutého v rozhodujúcom období (ďalej len „vymeriavací základ“).

(2) Jednotlivé sumy poistného na nemocenské poistenie, poistného na starobné poistenie, poistného na invalidné poistenie, poistného na úrazové poistenie vrátane prirážky k poistnému na úrazové poistenie a zľavy z poistného na úrazové poistenie, poistného na garančné poistenie, poistného na poistenie v nezamestnanosti a poistného do rezervného fondu (ďalej len „poistné“) sa zaokrúhľujú na celé slovenské koruny nahor.

§ 130

Sadzba poistného na nemocenské poistenie

Sadzba poistného na nemocenské poistenie je pre

a) zamestnanca 1,4 % z vymeriavacieho základu,

b) zamestnávateľa 1,4 % z vymeriavacieho základu,

c) povinne nemocensky poistenú samostatne zárobkovo činnú osobu 4,4 % z vymeriavacieho základu,

d) dobrovoľne nemocensky poistenú osobu 4,4 % z vymeriavacieho základu.

§ 131

Sadzba poistného na starobné poistenie

(1) Sadzba poistného na starobné poistenie je pre

a) zamestnanca 4 % z vymeriavacieho základu,

b) zamestnávateľa 16 % z vymeriavacieho základu,

c) povinne dôchodkovo poistenú samostatne zárobkovo činnú osobu 20 % z vymeriavacieho základu,

d) dobrovoľne dôchodkovo poistenú osobu 20 % z vymeriavacieho základu,

e) štát 20 % z vymeriavacieho základu,

f) Sociálnu poisťovňu 20 % z vymeriavacieho základu.

(2) Sadzba poistného na starobné poistenie zamestnanca sa znižuje o 0,5 % na každé nezaopatrené dieťa (§ 9).

§ 132
Sadzba poistného na invalidné poistenie

Sadzba poistného na invalidné poistenie je pre

a) zamestnanca 3 % z vymeriavacieho základu,

b) zamestnávateľa 3 % z vymeriavacieho základu,

c) povinne dôchodkovo poistenú samostatne zárobkovo činnú osobu 6 % z vymeriavacieho základu,

d) dobrovoľne dôchodkovo poistenú osobu 6 % z vymeriavacieho základu,

e) štát 6 % z vymeriavacieho základu.

§ 133
Sadzba poistného na úrazové poistenie

(1) Sadzba poistného na úrazové poistenie je pre zamestnávateľa zaradeného do
prvej nebezpečnostnej triedy 0,3 % z vymeriavacieho základu,
druhej nebezpečnostnej triedy 0,5 % z vymeriavacieho základu,
tretej nebezpečnostnej triedy 0,7 % z vymeriavacieho základu,
štvrtej nebezpečnostnej triedy 0,9 % z vymeriavacieho základu,
piatej nebezpečnostnej triedy 1,1 % z vymeriavacieho základu,
šiestej nebezpečnostnej triedy 1,3 % z vymeriavacieho základu,
siedmej nebezpečnostnej triedy 1,5 % z vymeriavacieho základu,
ôsmej nebezpečnostnej triedy 1,7 % z vymeriavacieho základu,
deviatej nebezpečnostnej triedy 1,9 % z vymeriavacieho základu,
desiatej nebezpečnostnej triedy 2,1 % z vymeriavacieho základu.

(2) Nebezpečnostná trieda sa určuje v závislosti od bezpečnostného rizika jednotlivých skupín ekonomických činností podľa odvetvovej klasifikácie ekonomických činností.[70])

(3) Hodnotenie bezpečnostného rizika sa vykonáva pre každú skupinu ekonomických činností podľa odvetvovej klasifikácie ekonomických činností na základe údajov súvisiacich s výkonom úrazového poistenia za hodnotené roky s prihliadnutím na sumu nákladov vynaložených na úrazové dávky z úrazového poistenia, a to vypočítaním priemerných štatistických ukazovateľov počtu

a) pracovných úrazov na 1 000 zamestnancov,

b) smrteľných pracovných úrazov na 1 000 zamestnancov,

c) chorôb z povolania na 1 000 zamestnancov,

d) závažných pracovných úrazov a chorôb z povolania, v ktorých dôsledku bola priznaná úrazová renta, na 1 000 zamestnancov,

e) zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce v prepočte na 1 000 zamestnancov.

(4) Na určenie bezpečnostného rizika na základe ukazovateľov uvedených v odseku 3 je rozhodujúci dátum oznámenia pracovného úrazu alebo choroby z povolania a dátum priznania úrazovej renty.

(5) Zaradenie zamestnávateľa do nebezpečnostnej triedy určí Sociálna poisťovňa podľa

---

[70]) Opatrenie Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 236/1993 Z. z., ktorým sa ustanovujú klasifikácie, číselník a register v oblasti štátnej štatistiky v znení opatrenia Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 16/2001 Z. z.

prevažujúcej skupiny ekonomických činností vykonávaných zamestnávateľom.

(6) Prevažujúca skupina ekonomických činností je skupina ekonomických činností klasifikovaná podľa odvetvovej klasifikácie ekonomických činností, ktorú vykonáva pre zamestnávateľa najväčší počet zamestnancov.

(7) Zmenu vykonávaných prevažujúcich ekonomických činností, ktorá je rozhodujúca na zaradenie zamestnávateľa do nebezpečnostnej triedy, je zamestnávateľ povinný písomne ohlásiť Sociálnej poisťovni do 14 dní od tejto zmeny.

(8) Ak u zamestnávateľa nastala zmena vykonávanej ekonomickej činnosti a jeho prevažujúcou ekonomickou činnosťou sa stala ekonomická činnosť zaradená do inej nebezpečnostnej triedy, Sociálna poisťovňa môže z vlastného podnetu alebo na základe písomnej žiadosti zamestnávateľa zmeniť jeho zaradenie do nebezpečnostnej triedy. Zmena zaradenia zamestnávateľa do novej nebezpečnostnej triedy sa vykoná od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom Sociálna poisťovňa rozhodla o jeho preradení.

(9) Zaradenie skupín ekonomických činností podľa odvetvovej klasifikácie ekonomických činností do nebezpečnostných tried ustanoví opatrenie, ktoré vydá ministerstvo a vyhlási ho uverejnením v Zbierke zákonov.

§ 134
Prirážka k poistnému na úrazové poistenie a zľava z poistného na úrazové poistenie

(1) K poistnému na úrazové poistenie sa ukladá prirážka k poistnému na úrazové poistenie (ďalej len „prirážka“) alebo sa poskytuje zľava na poistnom na úrazové poistenie (ďalej len „zľava“) v závislosti od úrovne bezpečnostného rizika u zamestnávateľa zistenej porovnaním s priemerným bezpečnostným rizikom zisteným za všetkých zamestnávateľov zaradených do rovnakej skupiny ekonomických činností podľa odvetvovej klasifikácie ekonomických činností.

(2) Úroveň bezpečnostného rizika u zamestnávateľa sa určí porovnaním hodnoty štatistických ukazovateľov za zamestnávateľa za predchádzajúci kalendárny rok k priemerným hodnotám rovnakých ukazovateľov vypočítaných za rovnaké obdobie za celú skupinu zamestnávateľov zaradených podľa ekonomickej činnosti do rovnakej skupiny podľa odvetvovej klasifikácie ekonomických činností a vyjadruje sa v percentách.

(3) Na určenie úrovne bezpečnostného rizika u zamestnávateľa sa použijú štatistické ukazovatele

a) o počte
   1. pracovných úrazov na 1 000 zamestnancov,
   2. smrteľných pracovných úrazov na 1 000 zamestnancov,
   3. chorôb z povolania na 1 000 zamestnancov,
   4. závažných pracovných úrazov a chorôb z povolania, v ktorých dôsledku bola priznaná úrazová renta, na 1 000 zamestnancov,

b) o sume nákladov vynaložených na dávky úrazového poistenia jeho zamestnancov v prepočte na

jedného zamestnanca.

(4) Pri určovaní početnosti výskytu pracovných úrazov podľa odseku 3 sa prihliada len na pracovné úrazy, pri ktorých bolo na základe vyšetrenia okolností a príčin ich vzniku orgánmi na ochranu zdravia, orgánmi inšpekcie práce, orgánmi štátnej banskej správy a ďalšími príslušnými dozornými orgánmi podľa osobitných predpisov[71]) zistené porušenie predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zo strany zamestnávateľa alebo zamestnanca.

(5) Ak je úroveň bezpečnostného rizika zistená podľa odsekov 2 a 3 u zamestnávateľa percentuálne vyššia ako priemerná hodnota vypočítaná za celú skupinu zamestnávateľov zaradených do rovnakej skupiny podľa odvetvovej klasifikácie ekonomických činností, v rozsahu
do 25 % prirážka sa neuloží,
nad 25 % do 50 % uloží sa prirážka 1 % k poistnému,
nad 50 % do 100 % uloží sa prirážka 2 % k poistnému,
nad 100 % do 200 % uloží sa prirážka 3 % k poistnému,
nad 200 % uloží sa prirážka 4 % k poistnému.

(6) Ak je úroveň bezpečnostného rizika zistená podľa odsekov 2 a 3 u zamestnávateľa percentuálne nižšia ako priemerná hodnota vypočítaná za celú skupinu zamestnávateľov zaradených do rovnakej skupiny podľa odvetvovej klasifikácie ekonomických činností, v rozsahu
do 25 % zľava sa neposkytuje,
nad 25 % do 50 % poskytuje sa zľava 0,5 % z poistného,
nad 50 % do 75 % poskytuje sa zľava 1 % z poistného,
nad 75 % poskytuje sa zľava 2 % z poistného.

(7) Štatistické ukazovatele uvedené v odseku 3 sa na účely odsekov 5 a 6 hodnotia osobitne.

(8) Súčtom percent na uloženie prirážky a súčtom percent na poskytnutie zľavy zo všetkých štatistických ukazovateľov uvedených v odseku 3 a vypočítaním ich rozdielu sa určí výsledná percentuálna výška prirážky alebo zľavy, ktorá bude pre zamestnávateľa platná v období kalendárneho roka nasledujúceho po roku, v ktorom sa prirážka alebo zľava určila.

(9) Na určenie bezpečnostného rizika podľa odseku 2 je rozhodujúci dátum oznámenia pracovného úrazu alebo choroby z povolania a dátum priznania úrazovej renty.

§ 135
Sadzba poistného na garančné poistenie

Sadzba poistného na garančné poistenie pre zamestnávateľa je 0,25 % z vymeriavacieho základu.

§ 136
Sadzba poistného na poistenie v nezamestnanosti

Sadzba poistného na poistenie v nezamestnanosti je pre

a) zamestnanca 1 % z vymeriavacieho základu,

---

[71]) Napríklad zákon č. 26/1964 Zb. o vnútrozemskej plavbe v znení zákona č. 126/1974 Zb., zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 164/1996 Z. z. o dráhach a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov, zákon č. 130/1998 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie a o zmene a doplnení zákona č. 174/1968 Zb. o štátnom odbornom dozore nad bezpečnosťou práce v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 256/1994 Z. z. a zákon č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 37/2002 Z. z.

b) zamestnávateľa 1 % z vymeriavacieho základu,

c) dobrovoľne poistenú osobu v nezamestnanosti 2 % z vymeriavacieho základu.

§ 137
Sadzba poistného do rezervného fondu

Sadzba poistného do rezervného fondu je pre

a) zamestnávateľa 2,75 % z vymeriavacieho základu,

b) povinne dôchodkovo poistenú samostatne zárobkovo činnú osobu 2,75 % z vymeriavacieho základu,

c) dobrovoľne dôchodkovo poistenú osobu 2,75 % z vymeriavacieho základu.

§ 138
Vymeriavací základ

(1) Vymeriavací základ zamestnanca je

a) príjem zamestnanca za vykonanú prácu, ktorý podlieha dani z príjmov fyzických osôb podľa osobitného predpisu,[72])

b) príjem zamestnanca, ktorý nepodlieha dani z príjmu fyzických osôb preto, že tak ustanovujú predpisy o zamedzení dvojitého zdanenia,

c) náhrada mzdy za dovolenku na zotavenie, náhrada mzdy za sviatok, náhrada mzdy pri prekážkach v práci podľa osobitného predpisu,[73]) náhrada mzdy plynúca z neplatného skončenia pracovného pomeru[74]) a náhrada za pohotovosť podľa osobitného predpisu.[75])

(2) Do vymeriavacieho základu zamestnanca sa nezahŕňa odstupné, odchodné, cestovné náhrady, výnosy z kapitálových podielov (akcií) alebo obligácií, odmena za pracovnú pohotovosť, príspevky zo sociálneho fondu, príspevky na doplnkové dôchodkové poistenie do výšky 3 % hrubých ročných príjmov zamestnanca, ktoré platí zamestnávateľ za zamestnanca podľa osobitného predpisu,[76]) príjem zamestnanca v súvislosti s používaním motorového vozidla na služobné účely a súkromné účely, odmeny podľa osobitných predpisov v oblasti priemyselných práv, odmeny vyplácané pri pracovných jubileách a životných jubileách, odmeny pri odchode do starobného dôchodku a plnenia poskytované zamestnávateľom zamestnancovi zo zisku po zdanení, plnenia poskytnuté zamestnávateľom po skončení pracovného pomeru, služobného pomeru, štátnozamestnaneckého pomeru a náhrada príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca.[51])

(3) Vymeriavací základ zamestnanca, ktorý vykonáva štátnu službu v sídle služobného úradu v zahraničí, zamestnanca, ktorý vykonáva verejnú službu v zahraničí, a zahraničného spravodajcu Slovenského rozhlasu a Slovenskej televízie je časť platu určená v slovenských korunách;[77]) odsek 1 písm. c) platí rovnako.

---

[72]) § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 366/1999 Z. z. v znení neskorších predpisov.

[73]) Napríklad § 136 až 144 zákona č. 311/2001 Z. z. v znení zákona č. 210/2003 Z. z.

[74]) § 77 až 80 zákona č. 311/2001 Z. z. v znení zákona č. 210/2003 Z. z.

[75]) § 122 ods. 3 zákona č. 315/2001 Z. z.

[76]) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 123/1996 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom poistení zamestnancov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 409/2000 Z. z.

[77]) Napríklad § 98 zákona č. 312/2001 Z. z. v znení zákona č. 143/2002 Z. z., § 39 zákona č. 313/2001 Z. z. v znení zákona č. 408/2002 Z. z.

(4) Vymeriavací základ člena družstva, ktorý je v pracovnom vzťahu k družstvu, je príjem zo závislej činnosti podľa osobitného predpisu;[72]) odsek 1 písm. b) a c) platí rovnako.

(5) Vymeriavací základ doktoranda v dennej forme doktorandského štúdia je štipendium podľa osobitného predpisu;[12]) odsek 1 písm. b) a c) platí rovnako.

(6) Vymeriavací základ fyzickej osoby vo výkone väzby[14]) a fyzickej osoby vo výkone trestu odňatia slobody,[15]) ak sú zaradené do práce, s výnimkou fyzickej osoby vo výkone trestu odňatia slobody zaradenej na výkon iných prospešných prác,[16]) je pracovná odmena týchto fyzických osôb podľa osobitného predpisu.[78])

(7) Vymeriavací základ pestúna v zariadení pestúnskej starostlivosti je odmena pestúna za výkon pestúnskej starostlivosti podľa osobitného predpisu.[13])

(8) Vymeriavací základ povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnej osoby je, ak tento zákon neustanovuje inak, polovica pomernej časti základu dane z príjmov fyzických osôb dosiahnutých vykonávaním podnikania a inej samostatnej zárobkovej činnosti. Pomerná časť základu dane je časť pripadajúca na jeden kalendárny mesiac výkonu podnikania a inej samostatnej zárobkovej činnosti. Suma vymeriavacieho základu sa zníži o výšku príspevkov zaplatených samostatne zárobkovo činnou osobou na jej doplnkové dôchodkové poistenie podľa osobitného predpisu[76]) najviac do výšky 3 % jednej dvanástiny jej základu dane.

(9) Vymeriavací základ dobrovoľne nemocensky poistenej osoby, dobrovoľne dôchodkovo poistenej osoby a dobrovoľne poistenej osoby v nezamestnanosti je ňou určená suma.

(10) Vymeriavací základ povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnej osoby, ktorej bola predĺžená lehota na podanie daňového priznania podľa osobitného predpisu,[43]) je v období od 1. júla do 30. septembra kalendárneho roka vymeriavací základ, z ktorého platila poistné na nemocenské poistenie a poistné na dôchodkové poistenie do 30. júna kalendárneho roka.

(11) Vymeriavací základ, ak tento zákon neustanovuje inak, je mesačne najmenej vo výške minimálnej mzdy[66]) zamestnancov v pracovnom pomere odmeňovaných mesačnou mzdou, ktorá platí k prvému dňu kalendárneho mesiaca, za ktorý sa platí poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie, poistné na poistenie v nezamestnanosti a poistné do rezervného fondu.

(12) Vymeriavací základ je mesačne najmenej

a) 75 % vymeriavacieho základu uvedeného v odseku 11, ak ide o zamestnanca, ktorý je poberateľom invalidného dôchodku priznaného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 %, a o mladistvého zamestnanca staršieho ako 16 rokov,

b) 50 % vymeriavacieho základu uvedeného v odseku 11, ak ide o zamestnanca, ktorý je poberateľom invalidného dôchodku priznaného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, ak ide o zamestnanca mladšieho ako 18 rokov, ktorý je invalidný, a ak ide o zamestnanca mladšieho ako 16 rokov,

c) suma príjmu zodpovedajúca kratšiemu pracovnému času zamestnanca, ktorý má dohodnutý

---

[78]) § 2 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 499/2002 Z. z. o výške pracovnej odmeny a o podmienkach jej poskytovania obvineným a odsúdeným, o výške peňažnej odmeny za výkon iných prospešných prác a o podmienkach jej poskytovania odsúdeným.

pracovný pomer na kratší pracovný čas podľa osobitného predpisu,[79])

d) suma náhrady mzdy poskytnutá z dôvodu prekážok v práci na strane zamestnávateľa podľa osobitného predpisu,[80])

e) suma pracovnej odmeny[78]) fyzickej osoby vo výkone väzby[14]) a fyzickej osoby vo výkone trestu odňatia slobody,[15]) ak sú zaradené do práce.

(13) Vymeriavací základ v úhrne je mesačne najviac

a) na platenie poistného na dôchodkové poistenie zamestnanca, povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnej osoby a dobrovoľne dôchodkovo poistenej osoby a na platenie poistného na poistenie v nezamestnanosti zamestnanca a dobrovoľne poistenej osoby v nezamestnanosti

1. v období od 1. januára do 30. júna kalendárneho roka 3-násobok jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa platí poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti,

2. v období od 1. júla do 31. decembra kalendárneho roka 3-násobok jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa platí poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti,

b) na platenie poistného na nemocenské poistenie zamestnanca, povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnej osoby a dobrovoľne nemocensky poistenej osoby

1. v období od 1. januára do 30. júna kalendárneho roka 1,5-násobok jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa platí poistné na nemocenské poistenie,

2. v období od 1. júla do 31. decembra kalendárneho roka 1,5-násobok jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa platí poistné na nemocenské poistenie.

(14) Vymeriavací základ v úhrne je mesačne najviac na platenie poistného do rezervného fondu povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnej osoby a dobrovoľne dôchodkovo poistenej osoby

a) v období od 1. januára do 30. júna kalendárneho roka 3-násobok jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa platí poistné do rezervného fondu,

b) v období od 1. júla do 31. decembra kalendárneho roka 3-násobok jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa platí poistné do rezervného fondu.

(15) Vymeriavací základ zamestnávateľa, ak tento zákon neustanovuje inak, je vymeriavací základ jeho zamestnanca. Vymeriavací základ zamestnávateľa za každého jeho zamestnanca je mesačne najviac

a) na platenie poistného na dôchodkové poistenie, poistného na poistenie v nezamestnanosti a poistného do rezervného fondu

1. v období od 1. januára do 30. júna kalendárneho roka 3-násobok jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý dva roky

---

[79]) § 49 zákona č. 311/2001 Z. z. v znení zákona č. 210/2003 Z. z.

[80]) § 142 zákona č. 311/2001 Z. z. v znení zákona č. 210/2003 Z. z.

predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa platí poistné na dôchodkové poistenie, poistné na poistenie v nezamestnanosti a poistné do rezervného fondu,

2. v období od 1. júla do 31. decembra kalendárneho roka 3-násobok jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa platí poistné na dôchodkové poistenie, poistné na poistenie v nezamestnanosti a poistné do rezervného fondu,

b) na platenie poistného na nemocenské poistenie a poistného na garančné poistenie

1. v období od 1. januára do 30. júna kalendárneho roka 1,5-násobok jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa platí poistné na nemocenské poistenie a poistné na garančné poistenie,
2. v období od 1. júla do 31. decembra kalendárneho roka 1,5-násobok jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa platí poistné na nemocenské poistenie a poistné na garančné poistenie.

(16) Do vymeriavacieho základu zamestnávateľa na platenie poistného na úrazové poistenie sa zahŕňa aj odmena jeho zamestnanca za prácu, ktorú vykonáva na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru. Na určenie vymeriavacieho základu zamestnávateľa na platenie poistného na úrazové poistenie obmedzenie uvedené v odseku 15 neplatí.

(17) Ak poistenec vykonáva viacero činností zamestnanca, poradie povinností platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti pre zamestnanca sa určuje výškou jeho vymeriavacieho základu, pričom sa postupuje od vymeriavacieho základu najvyššieho k vymeriavaciemu základu najnižšiemu. Ak je výška vymeriavacích základov zamestnanca rovnaká, prednostná povinnosť platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti pre zamestnanca sa viaže na vymeriavací základ dosiahnutý u toho zamestnávateľa, u ktorého poistenie zamestnanca vzniklo skôr. Ak zamestnanec súčasne vykonáva aj činnosť povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnej osoby, poistné na nemocenské poistenie a poistné na dôchodkové poistenie sa platí vždy prednostne z vymeriavacieho základu dosiahnutého z výkonu činnosti zamestnanca. Ak poistenec vykonáva zárobkovú činnosť a súčasne je dobrovoľne nemocensky poistená osoba, dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba alebo dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti, poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti sa platí vždy prednostne z vymeriavacieho základu dosiahnutého z výkonu zárobkovej činnosti. Ak poistenec vykonáva viacero zárobkových činností a súčasne je dobrovoľne nemocensky poistená osoba, dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba alebo dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti, poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti sa platí vždy prednostne z výkonu viacerých zárobkových činností; na poradie povinnosti platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti z výkonu viacerých zárobkových činností prvá veta až tretia veta platia rovnako.

(18) Ak nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie a poistenie v nezamestnanosti trvalo len časť kalendárneho mesiaca, vymeriavací základ na platenie poistného na nemocenské poistenie, poistného na dôchodkové poistenie a poistného na poistenie v nezamestnanosti uvedený v odseku 11, odseku 12 písm. a) a b) a v odsekoch 13 a 15 sa upraví tak, že vymeriavací základ pripadajúci na jeden deň sa vynásobí počtom dní nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia a poistenia v nezamestnanosti v tomto kalendárnom mesiaci. Vymeriavací základ pripadajúci na jeden deň sa zaokrúhľuje na dve desatinné miesta nahor.

(19) Vymeriavací základ štátu je mesačne

a) v období od 1. januára do 30. júna kalendárneho roka 70 % jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom platí poistné na starobné poistenie a invalidné poistenie,

b) v období od 1. júla do 31. decembra kalendárneho roka 70 % jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom platí poistné na starobné poistenie a invalidné poistenie.

(20) Vymeriavací základ fyzickej osoby uvedenej v § 142 ods. 3 je ňou určená suma, ktorá je najmenej v sume vymeriavacieho základu uvedenej v odseku 11 platnej ku dňu, v ktorom sa poistné na dôchodkové poistenie dopláca, a je najviac v sume vymeriavacieho základu uvedenej v odseku 13 platnej ku dňu, v ktorom sa poistné na dôchodkové poistenie dopláca.

(21) Vymeriavací základ, z ktorého Sociálna poisťovňa platí poistné na starobné poistenie zo základného fondu invalidného poistenia do základného fondu starobného poistenia za poberateľa invalidného dôchodku vyplácaného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % do dovŕšenia jeho dôchodkového veku, je mesačne suma určená

a) v období od 1. januára do 30. júna kalendárneho roka ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, z ktorého sa určila suma invalidného dôchodku, a jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom platí poistné na starobné poistenie,

b) v období od 1. júla do 31. decembra kalendárneho roka ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, z ktorého sa určila suma invalidného dôchodku, a jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom platí poistné na starobné poistenie.

(22) Vymeriavací základ, z ktorého Sociálna poisťovňa platí poistné na starobné poistenie zo základného fondu invalidného poistenia do základného fondu starobného poistenia za poberateľa invalidného dôchodku vyplácaného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % a najviac o 70 % do dovŕšenia jeho dôchodkového veku, je mesačne suma určená

a) v období od 1. januára do 30. júna kalendárneho roka ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, z ktorého sa určila suma invalidného dôchodku, koeficientu určeného ako podiel čísla zodpovedajúceho percentuálnemu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a čísla 100 a jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom platí poistné na starobné poistenie,

b) v období od 1. júla do 31. decembra kalendárneho roka ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, z ktorého sa určila suma invalidného dôchodku, koeficientu určeného ako podiel čísla zodpovedajúceho percentuálnemu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a čísla 100 a jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom platí poistné na starobné poistenie.

(23) Vymeriavací základ sa zaokrúhľuje na celé slovenské koruny nahor.

§ 139
Rozhodujúce obdobie na určenie vymeriavacieho základu

(1) Rozhodujúce obdobie na určenie vymeriavacieho základu zamestnanca je kalendárny mesiac, za ktorý platí poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti.

(2) Rozhodujúce obdobie na určenie vymeriavacieho základu povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnej osoby je

a) v období od 1. januára do 30. júna kalendárneho roka kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom táto samostatne zárobkovo činná osoba platí poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné do rezervného fondu,

b) v období od 1. júla do 31. decembra kalendárneho roka kalendárny rok predchádzajúci kalendárnemu roku, v ktorom táto samostatne zárobkovo činná osoba platí poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné do rezervného fondu.

(3) Rozhodujúce obdobie na určenie vymeriavacieho základu zamestnávateľa je kalendárny mesiac, za ktorý platí poistné.

§ 140
Vylúčenie povinnosti platiť poistné poistencom a zamestnávateľom

(1) Zamestnanec, povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba, dobrovoľne nemocensky poistená osoba, dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba a dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti nie sú povinní platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti

a) v období, počas ktorého sa im poskytuje materské,

b) v období, počas ktorého sa im poskytuje rodičovský príspevok podľa osobitného predpisu,[61]) ak nevykonávajú zárobkovú činnosť,

c) od prvého dňa potreby ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) alebo starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b) najdlhšie do desiateho dňa, ak potreba ošetrovania alebo starostlivosti trvá v tomto období,

d) v období, počas ktorého vykonávajú základnú službu, náhradnú službu alebo zdokonaľovaciu službu[35]) v rámci vojenskej služby v ozbrojených silách a civilnú službu.[36])

(2) Zamestnanec nie je povinný platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti ani v období, počas ktorého je uznaný za dočasne práceneschopného[49]) alebo má nariadené karanténne opatrenie podľa osobitného predpisu,[50]) ak sa zamestnancovi počas týchto období neposkytuje plat alebo služobný príjem podľa osobitného predpisu,[6]) a v období, počas ktorého sa vypláca rehabilitačné alebo rekvalifikačné.

(3) Povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba nie je povinná platiť poistné na nemocenské poistenie a poistné na dôchodkové poistenie ani v období, počas ktorého je uznaná za dočasne práceneschopnú[49]) alebo má nariadené karanténne opatrenie podľa osobitného predpisu.[50])

(4) Dobrovoľne nemocensky poistená osoba, dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba, dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti nie je povinná platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti ani v období, počas ktorého sa jej poskytuje nemocenské.

(5) Povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba a dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba nie sú povinné platiť poistenie do rezervného fondu v období, počas ktorého nie sú povinné platiť poistné na dôchodkové poistenie.

(6) Zamestnávateľ nie je povinný platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie, poistné na garančné poistenie, poistné na poistenie v nezamestnanosti a poistné do

rezervného fondu v období, počas ktorého jeho zamestnanec nie je povinný platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti.

§ 141
Odvod poistného

(1) Fyzická osoba a právnická osoba, ktoré sú povinné platiť poistné, sú povinné poistné odvádzať, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Za zamestnanca odvádza poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti zamestnávateľ. Zamestnávateľ vykoná zrážku poistného na nemocenské poistenie, poistného na dôchodkové poistenie a poistného na poistenie v nezamestnanosti, ktoré je povinný platiť zamestnanec.

(3) Za štát odvádza poistné na dôchodkové poistenie za osoby uvedené v § 128 ods. 5 ministerstvo.

(4) Útvar sociálneho zabezpečenia a Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia sú povinní previesť Sociálnej poisťovni poistné zaplatené na výsluhové zabezpečenie podľa osobitného predpisu[2]) za celé obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby, ktoré nebolo získané v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu[2]) alebo ktoré nebolo zhodnotené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu,[2]) a to do 30 dní od skončenia výkonu tejto služby.

§ 142
Platenie poistného

(1) Poistné sa platí na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici za kalendárny mesiac pozadu, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Ak poistencovi trvalo poistenie len časť kalendárneho mesiaca, poistné sa platí len za túto časť.

(3) Poistné na dôchodkové poistenie sa môže zaplatiť aj dodatočne za obdobie, počas ktorého fyzická osoba

a) bola zaradená do evidencie nezamestnaných občanov alebo

b) sústavne sa pripravovala na povolanie štúdiom na strednej škole alebo na vysokej škole po dovŕšení 16 rokov veku.

(4) Ak sa na základe dodatočného daňového priznania alebo na základe dodatočného platobného výmeru vydaného správcom dane zmení vymeriavací základ povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnej osoby, poistné sa platí zo zmeneného vymeriavacieho základu od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po predložení dodatočného daňového priznania správcovi dane alebo po nadobudnutí právoplatnosti dodatočného platobného výmeru.

(5) Ak dobrovoľne nemocensky poistená osoba, dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba a dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti zmení vymeriavací základ, poistné sa platí zo zmeneného vymeriavacieho základu od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom sa zmena vymeriavacieho základu písomne oznámila Sociálnej poisťovni.

(6) Poistné sa platí

a) bezhotovostným prevodom,

b) poštovou poukážkou alebo

c) v hotovosti v Sociálnej poisťovni.

§ 143
Splatnosť poistného

(1) Poistné je splatné do ôsmeho dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, za ktorý sa platí poistné, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Poistné, ktoré platí a odvádza zamestnávateľ, je splatné v deň určený na výplatu príjmov, ktoré sú vymeriavacím základom zamestnanca. Ak je výplata týchto príjmov pre jednotlivé organizačné útvary zamestnávateľa rozložená na rôzne dni, poistné je splatné v deň poslednej výplaty príjmov zúčtovaných za príslušný kalendárny mesiac. Ak nie je taký deň určený, poistné je splatné v posledný deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, za ktorý sa platí poistné. Ak deň splatnosti poistného pripadne na sobotu a na deň pracovného pokoja, poistné je splatné v najbližší nasledujúci pracovný deň.

(3) Ak platba poistného sa na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici uskutočnila oneskorene, poistné sa považuje za zaplatené včas, ak

a) pri platení bezhotovostným prevodom ako deň prevodu je uvedený posledný deň splatnosti poistného podľa odseku 1 alebo 2,

b) pri platení poštovou poukážkou sa poistné poukázalo v posledný deň splatnosti poistného podľa odseku 1 alebo 2.

(4) Ak platba poistného sa na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici poukázala v nesprávnej sume, Sociálna poisťovňa poukázanú sumu rozdelí pomerne podľa jednotlivých sadzieb.

§ 144
Predpísanie poistného

(1) Sociálna poisťovňa predpíše poistné fyzickej osobe alebo právnickej osobe povinnej odvádzať poistné, ak táto osoba neodviedla poistné vôbec alebo ak ho odviedla v nesprávnej sume. Ak suma dlžného poistného v úhrne je nižšia ako 100 Sk, Sociálna poisťovňa dlžnú sumu nepredpíše.

(2) Ak zamestnávateľ na výzvu Sociálnej poisťovne nepredloží podklady potrebné na zistenie správnej sumy poistného, Sociálna poisťovňa môže predpísať poistné na základe dokladov zamestnávateľa za predchádzajúce obdobie alebo na základe podkladov iného zamestnávateľa s činnosťou obdobného charakteru. Druhá veta odseku 1 platí rovnako.

§ 145
Vrátenie poistného

(1) Sociálna poisťovňa je povinná vrátiť poistné, ktoré bolo zaplatené bez právneho dôvodu, fyzickej osobe alebo právnickej osobe povinnej odvádzať poistné alebo jej právnemu nástupcovi do 30 dní od

a) zistenia tejto skutočnosti Sociálnou poisťovňou alebo

b) doručenia písomnej žiadosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby povinnej odvádzať poistné alebo jej právneho nástupcu.

(2) Poistencovi, ktorý vykonáva viacero činností zamestnanca, Sociálna poisťovňa vráti poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie

v nezamestnanosti zaplatené bez právneho dôvodu do 30 dní od

a) zistenia tejto skutočnosti Sociálnou poisťovňou alebo

b) doručenia písomnej žiadosti tohto poistenca.

(3) Právo na vrátenie poistného sa premlčí do desiatich rokov od posledného dňa kalendárneho mesiaca, v ktorom bola platba uvedená v odsekoch 1 a 2 zúčtovaná na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici.

(4) Poistné, ktoré je Sociálna poisťovňa povinná vrátiť, sa použije na započet pohľadávky Sociálnej poisťovne voči fyzickej osobe alebo právnickej osobe povinnej odvádzať poistné alebo voči jej právnemu nástupcovi.

§ 146
Povolenie splátok dlžných súm poistného

(1) Sociálna poisťovňa môže na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby povinnej odvádzať poistné povoliť splátky dlžných súm pre platobnú neschopnosť tejto osoby, ak dôvodne možno predpokladať, že v období nie dlhšom ako 18 mesiacov bude schopná zaplatiť dlžné sumy poistného, a ak je už v čase rozhodovania o povolení splátok týchto dlžných súm schopná plniť odvodové povinnosti.

(2) V rámci povolenia splátok dlžných súm Sociálna poisťovňa uvedie aj zvýšenie dlžných súm o úroky vo výške diskontnej úrokovej sadzby platnej ku dňu povolenia splátok.

(3) V prípade nedodržania termínu splátky určeného Sociálnou poisťovňou na jednotlivé splátky, zaplatením nižšej sumy jednotlivých splátok, ako určila Sociálna poisťovňa, alebo neplnenia odvodovej povinnosti stáva sa splatnou celá dlžná suma. Zaplatená suma poistného, pokuty, penále a úroku sa použijú na zápočet pohľadávky Sociálnej poisťovne.

(4) Na povolené sumy splátok dlžných súm sa ustanovenie o predpísaní penále nepoužije.

§ 147
Premlčanie poistného

(1) Právo predpísať poistné sa premlčí za desať rokov odo dňa jeho splatnosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Právo predpísať poistné sa nepremlčuje, ak nebola splnená povinnosť ustanovená v § 228 ods. 3 a § 231 ods. 1 písm. b).

(3) Právo vymáhať poistné sa premlčí za šesť rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa poistné predpísalo.

DRUHÝ DIEL
POHĽADÁVKY

§ 148
Pohľadávky

(1) Pohľadávky na poistnom, pokutách a na penále vymáha Sociálna poisťovňa podľa tohto

zákona a podľa osobitných predpisov[81]) na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia.

(2) Rozhodnutie uvedené v odseku 1 možno vykonať najneskôr do desiatich rokov odo dňa nadobudnutia jeho právoplatnosti.

(3) Po vyplatení dávky garančného poistenia sa zamestnávateľ stáva dlžníkom Sociálnej poisťovne a Sociálna poisťovňa sa stáva veriteľom dlžníka. Odseky 1 a 2 platia rovnako.

(4) Na základe rozhodnutia rady riaditeľov môže Sociálna poisťovňa zmluvou previesť vymáhanie pohľadávok podľa § 179 ods. 1 písm. f) na inú právnickú osobu, ak odo dňa právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bola pohľadávka predpísaná, uplynul jeden rok. Pri výbere právnickej osoby, na ktorú Sociálna poisťovňa prevedie vymáhanie vybraných pohľadávok, postupuje Sociálna poisťovňa podľa osobitného predpisu.[82]) Sociálna poisťovňa uhrádza odmenu právnickej osobe z vymoženej pohľadávky.

§ 149
Postúpenie pohľadávky

(1) Pohľadávku na poistnom, pokutách a na penále, okrem pohľadávky na poistnom na nemocenské poistenie a na dôchodkové poistenie pred rokom 1994 vrátane penále (ďalej len „pohľadávka“), môže Sociálna poisťovňa za podmienok ustanovených týmto zákonom postúpiť tretej osobe.

(2) Postúpiť možno len pohľadávku uvedenú v odseku 1 alebo jej časť,

a) ak proti rozhodnutiu, ktorým bola predpísaná, nemožno z dôvodu uplynutia času uplatniť ustanovenie o odvolaní a o obnove konania a

b) ak odo dňa právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bola pohľadávka predpísaná, uplynul jeden rok.

(3) Sociálna poisťovňa nemôže postúpiť pohľadávku, ak povolila jej zaplatenie v splátkach; to neplatí, ak sa pohľadávka stala splatnou podľa § 146 ods. 3.

(4) O postúpení pohľadávky vrátane práv zo zabezpečenia pohľadávky uzatvára Sociálna poisťovňa s treťou osobou písomnú zmluvu o postúpení pohľadávky (ďalej len „zmluva“) za odplatu.

(5) Sociálna poisťovňa môže uzatvoriť zmluvu s treťou osobou, len ak táto osoba má voči Sociálnej poisťovni vyrovnané všetky záväzky podľa tohto zákona. Pri výbere tretej osoby postupuje Sociálna poisťovňa podľa osobitného predpisu.[82])

(6) Sociálna poisťovňa je povinná bez zbytočného odkladu oznámiť postúpenie pohľadávky fyzickej osobe alebo právnickej osobe povinnej odvádzať poistné. Súhlas tejto osoby s postúpením pohľadávky sa nevyžaduje.

(7) Námietky proti pohľadávke, ktoré mohla fyzická osoba alebo právnická osoba povinná odvádzať poistné uplatniť v čase postúpenia, zostávajú tejto osobe zachované aj po postúpení pohľadávky.

(8) Právo nakladať s postúpenou pohľadávkou prechádza na tretiu osobu uzatvorením zmluvy

---

[81]) Občiansky súdny poriadok.
Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

[82]) Zákon č. 263/1999 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

a uhradením odplaty za postúpenú pohľadávku na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici.

(9) Od prechodu práva nakladať s postúpenou pohľadávkou na tretiu osobu táto pohľadávka prestáva byť pohľadávkou Sociálnej poisťovne a súčasne zaniká

a) povinnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby povinnej odvádzať poistné splniť záväzok voči Sociálnej poisťovni v rozsahu postúpenej pohľadávky,

b) oprávnenie Sociálnej poisťovne nakladať s postúpenou pohľadávkou.

(10) Od prechodu práva nakladať s postúpenou pohľadávkou na tretiu osobu vzniká

a) povinnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby povinnej odvádzať poistné splniť záväzok voči tretej osobe v rozsahu postúpenej pohľadávky,

b) právo tretej osoby vyžadovať peňažné plnenie od fyzickej osoby alebo právnickej osoby povinnej odvádzať poistné v rozsahu postúpenej pohľadávky,

c) právo tretej osoby vymáhať postúpenú pohľadávku.

(11) Na postúpenie pohľadávky podľa tohto zákona sa osobitný predpis[83]) nepoužije.

(12) Podľa tohto zákona sa odplata za postúpenie pohľadávky na poistnom na nemocenské poistenie považuje za príjem Sociálnej poisťovne z poistného na nemocenské poistenie, odplata za postúpenie pohľadávky na poistnom na starobné poistenie za príjem Sociálnej poisťovne z poistného na starobné poistenie, odplata za postúpenie pohľadávky na poistnom na invalidné poistenie za príjem Sociálnej poisťovne z poistného na invalidné poistenie, odplata za postúpenie pohľadávky na poistnom na úrazové poistenie za príjem Sociálnej poisťovne z poistného na úrazové poistenie, odplata za postúpenie pohľadávky na poistnom na poistenie v nezamestnanosti za príjem Sociálnej poisťovne z poistného na poistenie v nezamestnanosti, odplata za postúpenie pohľadávky na poistnom do rezervného fondu za príjem Sociálnej poisťovne z poistného do rezervného fondu a odplata za postúpenie pohľadávky na pokute a na penále sa považuje za príjem Sociálnej poisťovne z pokuty a z penále.

§ 150
Odpísanie pohľadávky

(1) Sociálna poisťovňa môže pohľadávku odpísať z vlastného podnetu, ak je nevymáhateľná. Za nevymáhateľnú pohľadávku sa podľa tohto zákona považuje pohľadávka, pri ktorej

a) je pravdepodobné, že náklady na jej vymáhanie presiahnu výťažok z vymáhania,

b) je zrejmé, že vzhľadom na majetkové pomery fyzickej osoby alebo právnickej osoby povinnej odvádzať poistné vymáhanie nebude viesť ani k čiastočnému uspokojeniu pohľadávky,

c) sa najmenej v období troch rokov bezvýsledne vedie výkon rozhodnutia podľa osobitného predpisu,[81])

d) vymáhanie je spojené s nadmernými ťažkosťami, pričom je zrejmé, že ďalšie vymáhanie nebude viesť ani k čiastočnému uspokojeniu pohľadávky alebo

e) nemohlo dôjsť k uspokojeniu pohľadávky ani vymáhaním na dedičoch dlžníka.

(2) O odpísaní pohľadávky podľa odseku 1 vydá Sociálna poisťovňa rozhodnutie, ktoré sa fyzickej osobe alebo právnickej osobe povinnej odvádzať poistné nedoručuje a je právoplatné odo dňa jeho vydania.

(3) Ak fyzická osoba alebo právnická osoba povinná odvádzať poistné uhradí pohľadávku, ktorú

---

[83]) § 524 až 530 Občianskeho zákonníka.

Sociálna poisťovňa odpísala, nepovažuje sa táto úhrada za plnenie bez právneho dôvodu a fyzická osoba alebo právnická osoba povinná odvádzať poistné nemá nárok na vrátenie zaplatenej sumy.

§ 151

(1) Sociálna poisťovňa odpíše pohľadávku alebo jej neuhradenú časť, ak na základe právoplatného uznesenia súdu o potvrdení vyrovnania dlžníkovi zanikla povinnosť splatiť Sociálnej poisťovni pohľadávku alebo jej neuhradenú časť z dôvodu, že na jej plnenie nebol povinný podľa obsahu vyrovnania.

(2) Sociálna poisťovňa odpíše pohľadávku alebo jej neuhradenú časť aj na základe právoplatného

a) uznesenia súdu o zrušení konkurzu po splnení rozvrhového uznesenia,

b) uznesenia súdu o zrušení konkurzu z dôvodu, že majetok úpadcu nepostačuje na úhradu výdavkov a odmeny správcu konkurznej podstaty,

c) uznesenia súdu o zamietnutí návrhu na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku alebo

d) uznesenia súdu o zrušení konkurzu po splnení núteného vyrovnania,

e) uznesenia súdu o výmaze obchodnej spoločnosti z obchodného registra, ak imanie zanikajúcej obchodnej spoločnosti neprechádza na jej právneho nástupcu.

(3) Sociálna poisťovňa odpíše pohľadávku, ktorá vznikla vyplatením dávky garančného poistenia voči zamestnávateľovi, u ktorého bol právoplatným rozhodnutím súdu zamietnutý návrh na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku a pohľadávku, ktorá vznikla doplatením dávky garančného poistenia podľa § 116 ods. 7.

(4) Odpísaním pohľadávky podľa odseku 2 pohľadávka zaniká.

(5) Ustanovenie § 150 ods. 2 platí rovnako.

TRETÍ DIEL

§ 152
Uplatňovanie pohľadávok na účely konkurzného konania a vyrovnacieho konania

(1) Ak je na fyzickú osobu alebo právnickú osobu povinnú odvádzať poistné vyhlásený konkurz alebo ak je tejto osobe povolené vyrovnanie podľa osobitného predpisu,[84]) na účely konkurzného konania a vyrovnacieho konania sa za pohľadávky na poistnom považujú nezaplatené sumy tohto poistného vrátane pokuty a penále uložených Sociálnou poisťovňou podľa tohto zákona.

(2) Pokuty a penále uložené Sociálnou poisťovňou, ktoré sa vzťahujú na skutočnosti, ktoré nastali pred vyhlásením konkurzu alebo pred povolením vyrovnania, alebo na pohľadávky na poistnom, ktoré vznikli pred vyhlásením konkurzu alebo pred povolením vyrovnania a ktoré do vyhlásenia konkurzu alebo do povolenia vyrovnania neboli predpísané ani uložené, považujú sa za pohľadávky na poistnom podľa odseku 1 iba do polovice najvyššej sumy pokuty alebo penále, ktoré Sociálna poisťovňa mohla uložiť alebo predpísať do vyhlásenia konkurzu alebo do povolenia vyrovnania.

(3) Za záväzky z poistného sa na účely konkurzného konania a vyrovnacieho konania považujú sumy tohto poistného vrátane pokuty a penále uložených Sociálnou poisťovňou, na ktorých vrátenie má fyzická osoba alebo právnická osoba povinná odvádzať poistné podľa tohto zákona

---

[84]) Zákon č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov.

právny nárok, a to aj keď si tento nárok neuplatnila.

(4) Za pohľadávky na poistnom, ktoré vznikli pred vyhlásením konkurzu alebo pred povolením vyrovnania, sa na účely týchto konaní považujú pohľadávky na poistnom, na pokute a na penále uložených Sociálnou poisťovňou vzťahujúce sa na kalendárne mesiace, ktoré sa končia pred vyhlásením konkurzu alebo pred povolením vyrovnania, ako aj ich časť vzťahujúca sa na kalendárny mesiac, v ktorom bol vyhlásený konkurz alebo povolené vyrovnanie, a to v pomernej sume pripadajúcej na dni od začiatku tohto kalendárneho mesiaca do vyhlásenia konkurzu alebo do povolenia vyrovnania.

(5) Ostatné pohľadávky na poistnom sa považujú za pohľadávky, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu alebo po povolení vyrovnania.[85])

(6) Po vyhlásení konkurzu alebo po povolení vyrovnania Sociálna poisťovňa prihlási pohľadávky na poistnom vrátane pokuty a penále uložených Sociálnou poisťovňou spôsobom a v lehotách ustanovených osobitným predpisom.[86])

(7) Sociálna poisťovňa vo vyrovnacom konaní môže uplatňovať pohľadávky na poistnom, na pokute a na penále, ktoré vznikli pred povolením vyrovnania.

(8) V čase od vyhlásenia konkurzu do zrušenia konkurzu nevznikajú ani neprirastajú pokuty a penále a Sociálna poisťovňa ich nemôže ukladať ani predpisovať. Od povolenia vyrovnania nevznikajú ani neprirastajú pokuty a penále vzťahujúce sa na pohľadávky na poistnom, ktoré sa považujú za pohľadávky na poistnom vzniknuté pred povolením vyrovnania, ani pokuty a penále vzťahujúce sa na skutočnosti, ktoré nastali pred povolením vyrovnania. Sociálna poisťovňa takéto pokuty a penále nemôže ukladať ani predpisovať.

(9) Právoplatnosťou uznesenia o potvrdení vyrovnania a včasným a úplným splnením povinností dlžníka, ktoré bol povinný plniť podľa vyrovnacieho plánu, zaniká povinnosť dlžníka plniť pohľadávky na poistnom alebo ich časti, ktoré fyzická osoba alebo právnická osoba povinná odvádzať poistné na základe schváleného vyrovnacieho plánu nemusí plniť. Súčasne dlžník nie je povinný plniť

a) všetky pohľadávky na poistnom alebo ich časti, ktoré sa na účely vyrovnania považujú za pohľadávky na poistnom vzniknuté pred povolením vyrovnania a ktoré nemožno vo vyrovnaní uspokojiť, a

b) pokuty a penále alebo tie ich časti, ktoré sa na účely vyrovnacieho konania nepovažovali za pohľadávky na poistnom podľa odsekov 1 a 2, ak sa tieto pokuty a penále vzťahujú na pohľadávky na poistnom, ktoré sa na účely vyrovnania považujú za pohľadávky na poistnom vzniknuté pred povolením vyrovnania.

(10) Pohľadávky, pokuty a penále alebo ich časti nemožno po skončení vyrovnania dodatočne uložiť alebo predpísať.

(11) Ostatné účinky vyhlásenia konkurzu a vyrovnania upravuje osobitný predpis.[81])

---

[85]) § 31 ods. 3 a § 54 ods. 1 písm. c) zákona č. 328/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.

[86]) § 20, § 31 ods. 5 a § 56 zákona č. 328/1991 Zb. v znení zákona č. 238/2000 Z. z.

TRETIA HLAVA
LEKÁRSKA POSUDKOVÁ ČINNOSŤ PRI VÝKONE SOCIÁLNEHO POISTENIA

§ 153
Lekárska posudková činnosť pri výkone sociálneho poistenia

(1) Lekárska posudková činnosť pri výkone sociálneho poistenia sa člení na lekársku posudkovú činnosť

a) nemocenského poistenia,

b) dôchodkového poistenia,

c) úrazového poistenia.

(2) Lekárska posudková činnosť nemocenského poistenia so zreteľom na účelné vynakladanie prostriedkov na nemocenské poistenie zahŕňa kontrolu

a) posudzovania spôsobilosti na prácu ošetrujúcim lekárom,

b) dodržiavania liečebného režimu dočasne práceneschopného poistenca.

(3) Lekárska posudková činnosť dôchodkového poistenia zahŕňa posudzovanie

a) dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť,

b) dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu nezaopatreného dieťaťa, choroby a stavu nezaopatreného dieťaťa, ktoré si vyžadujú osobitnú starostlivosť.

(4) Lekárska posudková činnosť úrazového poistenia zahŕňa

a) posudzovanie poklesu pracovnej schopnosti,

b) posudzovanie zdravotnej spôsobilosti poškodeného absolvovať pracovnú rehabilitáciu alebo rekvalifikáciu na účely opätovného zaradenia do pracovného procesu,

c) kontrolu bodového ohodnotenia pracovného úrazu a choroby z povolania na účely náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sporných prípadoch,

d) posudzovanie účelnosti vynaložených nákladov spojených s liečením, za ktoré sa považujú náklady na liečivá a lieky, zdravotnícke pomôcky, dietetické potraviny a doprava poškodeného spojená s liečením.

(5) Lekársku posudkovú činnosť podľa odseku 1 vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia (ďalej len „posudkový lekár“) a podľa odseku 2 písm. b) aj určený zamestnanec Sociálnej poisťovne za osobnej účasti poistenca alebo poškodeného.

(6) Posudkový lekár posudzuje na účely sociálneho poistenia pri kontrolných lekárskych prehliadkach zdravotný stav, schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť a pracovnú schopnosť poistenca a poškodeného

a) v lehote určenej pri predchádzajúcom posudzovaní alebo aj skôr, ak zistí posudkovo významné skutočnosti, ktoré odôvodňujú vykonanie kontrolnej lekárskej prehliadky,

b) na podnet inej fyzickej osoby alebo právnickej osoby.

(7) Posudkový lekár pri výkone lekárskej posudkovej činnosti spolupracuje s praktickým

lekárom, ošetrujúcim lekárom[87]) a s revíznym lekárom zdravotnej poisťovne.

(8) Posudkový lekár kontroluje zdravotné výkony na účely sociálneho poistenia, vykazované pobočke zdravotníckymi zariadeniami, so zreteľom na účelné vynakladanie prostriedkov sociálneho poistenia.

§ 154
Kontrola posudzovania spôsobilosti na prácu

(1) Kontrola posudzovania spôsobilosti na prácu zahŕňa kontrolu

a) odbornej úrovne posudzovania spôsobilosti na prácu ošetrujúcim lekárom,

b) diagnostického a liečebného procesu vo vzťahu k dĺžke dočasnej pracovnej neschopnosti,

c) potreby ošetrovania alebo starostlivosti na poskytovanie ošetrovného v sporných prípadoch,

d) potreby preradenia na inú prácu na poskytovanie vyrovnávacej dávky v sporných prípadoch.

(2) Kontrolu posudzovania spôsobilosti na prácu vykonáva posudkový lekár.

(3) Na vykonanie kontroly posudzovania spôsobilosti na prácu ošetrujúci lekár je povinný najmä

a) predložiť potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti,

b) predložiť zdravotnú dokumentáciu posudzovanej fyzickej osoby,

c) umožniť vykonanie kontroly v termíne určenom posudkovým lekárom,

d) predvolať posudzovanú fyzickú osobu na kontrolu, ak posudkový lekár neurčí inak,

e) doplniť vyšetrenia a zabezpečiť ústavné liečenie posudzovanej fyzickej osoby, ak o to písomne požiada posudkový lekár a ak tomu nebránia závažné dôvody,

f) prerokovať trvanie dočasnej pracovnej neschopnosti posudzovanej fyzickej osoby, ak trvá dlhšie ako 21 dní,

g) prerokovať s pobočkou vývoj obnovy pracovnej schopnosti každého poistenca, ktorého dočasná pracovná neschopnosť trvá dlhšie ako 26 týždňov,

h) prerokovať s pobočkou vývoj obnovy pracovnej schopnosti poistenca, ktorého dočasná pracovná neschopnosť má trvať dlhšie ako 52 týždňov.

(4) Posudzované fyzické osoby podľa odseku 3 sú

a) poistenec uznaný za dočasne práceneschopného,

b) poistenec, ktorému bolo nariadené karanténne opatrenie,

c) fyzická osoba, ktorá vyžaduje ošetrovanie alebo starostlivosť poistenca,

d) zamestnankyňa preradená na inú prácu na účely vyrovnávacej dávky.

(5) Kontrola posudzovania spôsobilosti na prácu sa vykonáva na pracovisku ošetrujúceho lekára. V odôvodnených prípadoch sa môže vykonať na inom mieste určenom dohodou medzi posudkovým lekárom a ošetrujúcim lekárom.

(6) Kontrola posudzovania spôsobilosti na prácu sa vykonáva v lehotách určených posudkovým lekárom; ak ide o dočasnú pracovnú neschopnosť posudzovanej fyzickej osoby, vykonáva sa najmenej raz za štyri týždne trvania dočasnej pracovnej neschopnosti.

---

[87]) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov.
Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 98/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.

§ 155
Kontrola dodržiavania liečebného režimu dočasne práceneschopného poistenca

(1) Dodržiavanie liečebného režimu dočasne práceneschopného poistenca, ktorý určil ošetrujúci lekár, organizuje posudkový lekár a kontroluje určený zamestnanec Sociálnej poisťovne.

(2) Posudkový lekár a určený zamestnanec podľa odseku 1 sú povinní najmä

a) v súčinnosti s ošetrujúcim lekárom vykonávať výber dočasne práceneschopných poistencov, u ktorých sa má uskutočniť kontrola so zreteľom na diagnostické a terapeutické postupy, choroby a úrazy, na dĺžku trvania dočasnej pracovnej neschopnosti a iné závažné skutočnosti,

b) informovať dočasne práceneschopného poistenca o jeho právach a povinnostiach v súvislosti s nemocenskými dávkami a v súvislosti s uznaním dočasnej pracovnej neschopnosti,

c) uviesť na potvrdení o dočasnej pracovnej neschopnosti, kedy a kde vykonali kontrolu, a údaje potvrdiť svojím podpisom,

d) oznámiť ošetrujúcemu lekárovi porušenie liečebného režimu,

e) preukázať dočasne práceneschopnému poistencovi oprávnenie na vykonanie kontroly.

(3) Kontrola dodržiavania liečebného režimu dočasne práceneschopného poistenca sa môže vykonať na podnet

a) posudkového lekára,

b) ošetrujúceho lekára,

c) zamestnávateľa,

d) inej fyzickej osoby alebo právnickej osoby.

(4) Kontrola dodržiavania liečebného režimu dočasne práceneschopného poistenca sa vykonáva v byte dočasne práceneschopného poistenca s jeho súhlasom alebo na mieste, kde je predpoklad, že sa dočasne práceneschopný poistenec zdržuje.

§ 156
Zdravotné výkony na účely sociálneho poistenia

(1) Zdravotné výkony na účely sociálneho poistenia sú

a) vystavenie potvrdenia o potrebe ošetrovania alebo starostlivosti,

b) vystavenie potvrdenia o potrebe preradenia na inú prácu,

c) vystavenie potvrdenia o očakávanom dni pôrodu,

d) vystavenie bodového ohodnotenia pracovného úrazu alebo choroby z povolania na účely náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia,

e) vystavenie nálezu o zdravotnom stave na písomné vyžiadanie posudkového lekára,

f) zdravotná starostlivosť poskytnutá na písomné vyžiadanie posudkového lekára,

g) vystavenie tlačiva „Hlásenie o úraze“ a tlačiva „Hlásenie choroby z povolania“.

(2) Úhrada zdravotných výkonov uvedených v odseku 1 sa vykonáva podľa osobitného predpisu.[88])

---

[88]) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 98/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.
Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov.

(3) Sociálna poisťovňa uhrádza zdravotné výkony priamo poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti.

ŠTVRTÁ HLAVA
HOSPODÁRENIE SOCIÁLNEJ POISŤOVNE

§ 157
Hospodárenie Sociálnej poisťovne

(1) Sociálna poisťovňa hospodári s finančnými prostriedkami a s vlastným majetkom. Sociálna poisťovňa môže mať v správe majetok štátu. Majetok štátu spravuje podľa osobitného predpisu.[89])

(2) Vlastný majetok Sociálnej poisťovne tvoria hnuteľné veci, nehnuteľné veci, finančné prostriedky správneho fondu vrátane z nich plynúcich úrokov, majetok, ktorý Sociálna poisťovňa nadobudla svojou činnosťou, a pohľadávky okrem pohľadávky na poistnom, pokute, penále, dávke garančného poistenia.

(3) Vlastný majetok Sociálnej poisťovne nie sú finančné prostriedky základného fondu nemocenského poistenia, základného fondu starobného poistenia, základného fondu invalidného poistenia, základného fondu úrazového poistenia, základného fondu garančného poistenia, základného fondu poistenia v nezamestnanosti, rezervného fondu vrátane z nich plynúcich úrokov, pohľadávky na poistnom, pokuty a penále a pohľadávky na dávke garančného poistenia.

(4) V prípade platobnej neschopnosti niektorého zo základných fondov poskytne štát Sociálnej poisťovni návratnú finančnú výpomoc.

§ 158
Rozpočet Sociálnej poisťovne

Sociálna poisťovňa zostavuje rozpočet Sociálnej poisťovne v členení na

a) základný fond nemocenského poistenia,

b) základný fond starobného poistenia,

c) základný fond invalidného poistenia,

d) základný fond úrazového poistenia,

e) základný fond garančného poistenia,

f) základný fond poistenia v nezamestnanosti,

g) rezervný fond,

h) správny fond.

§ 159
Príjmy Sociálnej poisťovne

Príjmy Sociálnej poisťovne sú

a) poistné,

b) poistné prevedené Sociálnej poisťovni útvarmi sociálneho zabezpečenia a Vojenským úradom sociálneho zabezpečenia podľa osobitného predpisu,[90])

c) pokuty a penále,

---

[89]) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov.

[90]) § 95 ods. 1 písm. b) zákona č. 328/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

d) odplata za postúpenú pohľadávku na poistnom, na pokute a na penále,

e) úroky z vkladov na účte Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici znížené o osobitnú sadzbu dane (ďalej len „úrok“),

f) dary,

g) ostatné príjmy.

§ 160
Výdavky Sociálnej poisťovne

Výdavky Sociálnej poisťovne sú

a) úhrada dávok sociálneho poistenia,

b) poistné prevedené Sociálnou poisťovňou útvarom sociálneho zabezpečenia a Vojenskému úradu sociálneho zabezpečenia podľa osobitného predpisu,[91])

c) úhrada nákladov súvisiacich s vykonávaním sociálneho poistenia.

§ 161
Základný fond nemocenského poistenia

(1) Základný fond nemocenského poistenia je určený na výplatu nemocenských dávok.

(2) Základný fond nemocenského poistenia sa tvorí

a) z poistného na nemocenské poistenie,

b) z pokuty a penále,

c) z odplaty za postúpenú pohľadávku na poistnom na nemocenské poistenie, na pokute a na penále,

d) z úrokov,

e) z darov, ak spôsob ich využitia darca neurčil inak,

f) z ostatných príjmov.

§ 162
Základný fond starobného poistenia

(1) Základný fond starobného poistenia je určený na výplatu

a) starobného dôchodku,

b) predčasného starobného dôchodku,

c) vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku a sirotského dôchodku po poberateľovi starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku a po poistencovi, ktorý ku dňu smrti splnil podmienky nároku na starobný dôchodok.

(2) Základný fond starobného poistenia sa tvorí

a) z poistného na starobné poistenie,

b) z poistného zaplateného na výsluhové zabezpečenie za celé obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby, ktoré nebolo získané v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu[2]) alebo ktoré nebolo zhodnotené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu[2]) a ktoré bolo prevedené Sociálnej poisťovni

[91]) § 94 ods. 1 písm. c) zákona č. 328/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

útvarom sociálneho zabezpečenia a Vojenským úradom sociálneho zabezpečenia, a to vo výške 20 % sumy prevedeného poistného,

c) z prevedených finančných prostriedkov zo základného fondu poistenia v nezamestnanosti za poistenca uvedeného v § 68 ods. 6 vo výške šesťnásobku sumy dávky v nezamestnanosti, ktorá by patrila tomuto poistencovi,

d) z pokuty a z penále,

e) z odplaty za postúpenú pohľadávku na poistnom na starobné poistenie, na pokute a na penále,

f) z úrokov,

g) z darov, ak spôsob ich využitia darca neurčil inak,

h) z ostatných príjmov.

§ 163
Základný fond invalidného poistenia

(1) Základný fond invalidného poistenia je určený na

a) výplatu invalidného dôchodku,

b) výplatu vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku a sirotského dôchodku po poberateľovi invalidného dôchodku, po poistencovi, ktorý ku dňu smrti získal počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok, a po poistencovi, ktorý zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania,

c) úhradu poistného na starobné poistenie za poberateľov invalidného dôchodku.

(2) Základný fond invalidného poistenia sa tvorí

a) z poistného na invalidné poistenie,

b) z poistného zaplateného na výsluhové zabezpečenie za celé obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby, ktoré nebolo získané v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu[2]) alebo ktoré nebolo zhodnotené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu[2]) a ktoré bolo prevedené Sociálnej poisťovni útvarom sociálneho zabezpečenia a Vojenským úradom sociálneho zabezpečenia, a to vo výške 8 % sumy prevedeného poistného,

c) z pokuty a z penále,

d) z odplaty za postúpenú pohľadávku na poistnom na invalidné poistenie, na pokute a na penále,

e) z úrokov,

f) z darov, ak spôsob ich využitia darca neurčil inak,

g) z ostatných príjmov.

§ 164
Základný fond úrazového poistenia

(1) Základný fond úrazového poistenia je určený na výplatu úrazových dávok.

(2) Základný fond úrazového poistenia sa tvorí

a) z poistného na úrazové poistenie,

b) z pokuty a z penále,

c) z odplaty za postúpenú pohľadávku na poistnom na úrazové poistenie, na pokute a na penále,

d) z úrokov,

e) z darov, ak spôsob ich využitia darca neurčil inak,

f) z ostatných príjmov.

§ 165
Základný fond garančného poistenia

(1) Základný fond garančného poistenia je určený na výplatu dávky garančného poistenia.

(2) Základný fond garančného poistenia sa tvorí

a) z poistného na garančné poistenie,

b) z pokuty a z penále,

c) z odplaty za postúpenú pohľadávku na poistnom na garančné poistenie, na pokute a na penále,

d) z úrokov,

e) z darov, ak spôsob ich využitia darca neurčil inak,

f) z príjmov z uspokojovania pohľadávok voči zamestnávateľom za vyplatené dávky garančného poistenia,

g) z ostatných príjmov.

§ 166
Základný fond poistenia v nezamestnanosti

(1) Základný fond poistenia v nezamestnanosti je určený na výplatu dávky v nezamestnanosti a na prevedenie finančných prostriedkov do základného fondu starobného poistenia za poistenca uvedeného v § 68 ods. 6 vo výške šesťnásobku sumy dávky v nezamestnanosti, ktorá by patrila tomuto poistencovi.

(2) Základný fond poistenia v nezamestnanosti sa tvorí

a) z poistného na poistenie v nezamestnanosti,

b) z pokuty a z penále,

c) z odplaty za postúpenie pohľadávky na poistnom na poistenie v nezamestnanosti, na pokute a na penále,

d) z úrokov,

e) z darov, ak spôsob ich využitia darca neurčil inak,

f) z ostatných príjmov.

§ 167
Rezervný fond

(1) Rezervný fond je určený na dávky, na ktorých úhradu nie je dostatok finančných prostriedkov v príslušnom základnom fonde.

(2) Rezervný fond sa tvorí

a) z poistného do rezervného fondu,

b) z pokuty a z penále,

c) z odplaty za postúpenie pohľadávky na poistnom do rezervného fondu, na pokute a na penále,

d) z úrokov,

e) z darov, ak spôsob ich využitia darca neurčil inak,

f) z ostatných príjmov.

§ 168
Správny fond

(1) Správny fond je určený na krytie výdavkov súvisiacich s činnosťou orgánov Sociálnej poisťovne a jej organizačných zložiek pri vykonávaní sociálneho poistenia a výdavkov uvedených v odseku 3. Pri nakladaní s finančnými prostriedkami správneho fondu Sociálna poisťovňa je povinná zabezpečiť ich hospodárne a efektívne použitie.

(2) Správny fond sa tvorí

a) najviac vo výške 3 % z poistného na nemocenské poistenie, poistného na dôchodkové poistenie, poistného na úrazové poistenie, poistného na garančné poistenie a poistného na poistenie v nezamestnanosti a z odplaty za postúpenú pohľadávku na poistnom na nemocenské poistenie, na poistnom na dôchodkové poistenie, na poistnom na úrazové poistenie, na poistnom na garančné poistenie a na poistnom na poistenie v nezamestnanosti,

b) z príjmov, ktoré plynú z vlastného majetku Sociálnej poisťovne,

c) z úrokov na účte správneho fondu,

d) z poriadkových pokút podľa § 202.

(3) Zo správneho fondu sa uhrádzajú

a) náklady spojené s výplatou dávok sociálneho poistenia okrem nákladov na zriadenie a vedenie účtu poberateľa dávky v banke alebo v pobočke zahraničnej banky,

b) zdravotné výkony na účely sociálneho poistenia ustanovené v § 156,

c) trovy konania podľa § 203.

§ 169
Účtovníctvo

Sociálna poisťovňa vedie účtovníctvo podľa osobitného predpisu.[92])

Zhromažďovanie, zverejňovanie a ochrana údajov

§ 170

(1) Sociálna poisťovňa zhromažďuje údaje na výkon sociálneho poistenia vo vlastnom informačnom systéme. Používanie údajov zhromaždených v informačnom systéme je výhradným právom Sociálnej poisťovne.

(2) Sociálna poisťovňa môže poskytovať údaje zo svojho informačného systému len so súhlasom fyzických osôb a právnických osôb, ktorých sa údaje priamo týkajú, ak tento zákon neustanovuje inak. Na prenos údajov na výkon sociálneho poistenia potrebných pre nositeľov sociálneho poistenia štátu, s ktorým má Slovenská republika uzatvorenú zmluvu o sociálnom zabezpečení, sa nevyžaduje súhlas dotknutej osoby.

(3) Orgánom verejnej moci, súdom a v prípadoch ustanovených osobitným predpisom sa

---

92) § 1 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve.

poskytujú údaje z informačného systému bezplatne.

(4) Sociálna poisťovňa poskytuje potrebné štatistické údaje štatistickému úradu.

(5) Sociálna poisťovňa môže zverejniť štatistické údaje o výkone sociálneho poistenia, a to tak, aby fyzické osoby a právnické osoby povinné odvádzať poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie, poistné na úrazové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti a poberatelia dávok sociálneho poistenia nemohli byť identifikovaní.

(6) Na ochranu údajov informačného systému je Sociálna poisťovňa povinná zabezpečiť technické a organizačné podmienky.

(7) Sociálna poisťovňa zverejňuje správu o svojej činnosti a výročnú správu za príslušný kalendárny rok najneskôr do 30. júna kalendárneho roka nasledujúceho po príslušnom kalendárnom roku.

(8) Na spracovanie údajov vrátane osobitných kategórií údajov[93]) sa nevyžaduje súhlas dotknutej osoby. Dotknutou osobou je každá fyzická osoba, o ktorej sa vedú údaje v informačnom systéme Sociálnej poisťovne.

(9) Sociálna poisťovňa určí vnútorným predpisom lehotu, po ktorej uplynutí je splnený účel spracúvania údajov v informačnom systéme.

§ 171

(1) Sociálna poisťovňa zverejňuje zoznam fyzických osôb a právnických osôb, voči ktorým eviduje pohľadávky. Sumu pohľadávky, ktorá je dôvodom na zaradenie do tohto zoznamu, určí rada riaditeľov.

(2) Zoznam fyzických osôb a právnických osôb uvedených v odseku 1 obsahuje

a) meno a priezvisko fyzickej osoby, jej trvalý pobyt alebo prechodný pobyt,

b) obchodné meno právnickej osoby a jej sídlo.

TRETIA ČASŤ
KONANIE VO VECIACH SOCIÁLNEHO POISTENIA

§ 172
Konanie

(1) Na konanie vo veciach sociálneho poistenia sa nevzťahuje osobitný predpis.[94])

(2) V konaní vo veciach sociálneho poistenia podľa tohto zákona rozhoduje o právach a povinnostiach účastníkov právnych vzťahov sociálneho poistenia Sociálna poisťovňa.

(3) Konanie vo veciach podľa odseku 1 je

a) konanie v dávkových veciach sociálneho poistenia (ďalej len „dávkové konanie“),

b) iné konanie (ďalej len „nedávkové konanie“).

(4) Predmetom dávkového konania je rozhodovanie o dávkach.

(5) Predmetom nedávkového konania je rozhodovanie o vzniku, prerušení a zániku sociálneho

---

93) Zákon č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov.

94) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

poistenia v sporných prípadoch, o poistnom v sporných prípadoch, o pokute, o penále, o povolení splátok dlžných súm poistného, pokuty, penále, o odpustení povinnosti zaplatiť penále alebo o znížení penále a o zaradení zamestnávateľa do nebezpečnostnej triedy.

Účastníci konania

§ 173

(1) Účastník konania vo veciach sociálneho poistenia je právnická osoba alebo fyzická osoba, o ktorej právach alebo povinnostiach ustanovených týmto zákonom sa má konať alebo ktorej práva alebo povinnosti ustanovené týmto zákonom môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté, alebo ktorá tvrdí, že môže byť rozhodnutím vo svojich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach priamo dotknutá, a to až do času, kým sa preukáže opak (ďalej len „účastník konania“).

(2) Účastník konania spolupracuje s organizačnými zložkami Sociálnej poisťovne počas celého konania.

(3) Všetci účastníci konania majú v konaní rovnaké procesné práva a povinnosti.

§ 174

Účastník konania môže samostatne konať v takom rozsahu, v akom má spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti.

Zastupovanie

§ 175

(1) Účastníka konania, ktorý nemôže konať samostatne, zastupuje zákonný zástupca, fyzická osoba, ktorej bolo nezaopatrené dieťa zverené do náhradnej rodinnej starostlivosti, alebo štatutárny zástupca zariadenia, v ktorom je nezaopatrené dieťa umiestnené na základe rozhodnutia súdu.

(2) Vecne príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne ustanoví účastníkovi konania opatrovníka, ak je to potrebné na obhajovanie jeho práv alebo ak nemá zákonného zástupcu.

(3) Proti rozhodnutiu o ustanovení opatrovníka sa môže odvolať účastník konania a ten, kto bol ustanovený za opatrovníka.

§ 176

(1) Účastník konania, jeho zákonný zástupca, fyzická osoba, ktorej bolo nezaopatrené dieťa zverené do náhradnej rodinnej starostlivosti, alebo štatutárny zástupca zariadenia, v ktorom je nezaopatrené dieťa umiestnené na základe rozhodnutia súdu, a opatrovník môžu byť zastúpení advokátom alebo iným zástupcom, ktorého si zvolia.

(2) Právnická osoba koná prostredníctvom štatutárneho orgánu alebo prostredníctvom svojho zástupcu.

(3) Splnomocnenie na zastupovanie sa preukazuje písomným plnomocenstvom alebo plnomocenstvom vyhláseným do zápisnice.

§ 177
Príslušnosť

Na konanie vo veciach sociálneho poistenia sú vecne príslušné organizačné zložky Sociálnej poisťovne.

§ 178
Vecná príslušnosť pobočky

(1) Do pôsobnosti pobočky patrí

a) rozhodovať v prvom stupni
   1. o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia v sporných prípadoch,
   2. o nemocenských dávkach,
   3. o úrazových dávkach okrem úrazovej renty a pozostalostnej úrazovej renty,
   4. o dávke garančného poistenia,
   5. o dávke v nezamestnanosti,
   6. o povinnosti poberateľa nemocenskej dávky, dávky garančného poistenia, dávky v nezamestnanosti a úrazovej dávky okrem úrazovej renty a pozostalostnej úrazovej renty vrátiť dávku alebo jej časť vyplatené neprávom alebo vo vyššej sume, ako patrili,
   7. o povinnosti zamestnávateľa nahradiť neprávom vyplatené sumy na nemocenských dávkach, na dávke garančného poistenia, na dávke v nezamestnanosti a na úrazových dávkach okrem úrazovej renty a pozostalostnej úrazovej renty,
   8. o poistnom,
   9. o uložení pokuty a penále,
   10. o povolení splátok dlžných súm poistného, pokuty a penále,
   11. o odpustení povinnosti zaplatiť penále alebo o znížení penále,
   12. o zaradení zamestnávateľa do nebezpečnostnej triedy,
   13. o skončení dočasnej pracovnej neschopnosti podľa osobitného predpisu,[95])
   14. o náhradách trov konania,
   15. o prerušení konania a o zastavení konania,
   16. o povolení obnovy konania alebo o nariadení obnovy konania,
   17. o uložení poriadkovej pokuty,
b) vykonávať lekársku posudkovú činnosť,
c) spisovať žiadosť o priznanie dávky okrem nemocenských dávok, úrazového príplatku a dávky v nezamestnanosti,
d) vyplácať nemocenské dávky, úrazové dávky okrem úrazovej renty a pozostalostnej úrazovej renty, dávku garančného poistenia a dávku v nezamestnanosti,
e) vyberať a vymáhať poistné, pokuty a penále a vymáhať pohľadávky na poistnom, pokutách, penále a na dávke garančného poistenia,
f) uplatňovať právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá Sociálnej poisťovni vznikla výplatou dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania,

---

[95]) § 37 ods. 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 98/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.

g) vykonávať kontrolnú činnosť, konzultačnú činnosť a poradenskú činnosť vo veciach sociálneho poistenia.

(2) Pobočka vystupuje v mene Sociálnej poisťovne vo všetkých veciach patriacich do jej pôsobnosti v konaní pred súdmi a orgánmi verejnej moci.

§ 179
Vecná príslušnosť ústredia

(1) Do pôsobnosti ústredia patrí

a) rozhodovať v prvom stupni
   1. o dôchodkových dávkach, o úrazovej rente a o pozostalostnej úrazovej rente,
   2. o povinnosti poberateľa dávky vrátiť dôchodkovú dávku alebo jej časť, alebo úrazovú rentu, alebo pozostalostnú úrazovú rentu, alebo ich časť vyplatené neprávom alebo vo vyššej sume, ako patrili,
   3. o povinnosti zamestnávateľa nahradiť neprávom vyplatené sumy na dávkach uvedených v písmene a) v prvom bode,
   4. o náhradách trov konania,
   5. o prerušení konania a o zastavení konania,
   6. o povolení obnovy konania alebo o nariadení obnovy konania,
   7. o ustanovení osobitného príjemcu,
   8. o uložení poriadkovej pokuty,
b) rozhodovať v druhom stupni vo veciach, o ktorých rozhodovať v prvom stupni patrí do pôsobnosti pobočky,
c) riadiť a kontrolovať činnosť pobočiek,
d) hospodáriť s finančnými prostriedkami, s majetkom, ktorý Sociálna poisťovňa nadobudla svojou činnosťou, a spravovať majetok štátu podľa osobitného predpisu,[89])
e) vyplácať dôchodkové dávky, úrazovú rentu a pozostalostnú úrazovú rentu,
f) uplatňovať pohľadávky na poistnom, pokutách, penále a na dávke garančného poistenia podľa osobitných predpisov,[81]) ak suma týchto pohľadávok presiahne sumu určenú radou riaditeľov,
g) spisovať žiadosti o priznanie dôchodkovej dávky podľa § 184 ods. 10 písm. a),
h) vykonávať lekársku posudkovú činnosť,
i) plniť administratívno-technické úlohy spojené s činnosťou dozornej rady,
j) uzatvárať zmluvy o pracovnej rehabilitácii a o rekvalifikácii,
k) vykonávať kontrolnú činnosť, konzultačnú činnosť a poradenskú činnosť vo veciach sociálneho poistenia,
l) vykonávať ďalšie činnosti podľa tohto zákona, ktoré nepatria do pôsobnosti pobočky.

(2) Ústredie vystupuje v mene Sociálnej poisťovne vo všetkých veciach patriacich do jeho pôsobnosti v konaní pred súdmi a orgánmi verejnej moci.

§ 180
Miestna príslušnosť

(1) Miestna príslušnosť pobočky v konaní vo veciach sociálneho poistenia sa určuje

a) miestom útvaru zamestnávateľa, ktorý vedie evidenciu miezd,

b) sídlom zamestnávateľa alebo jeho organizačnej zložky, ak evidenciu miezd vedie iná právnická osoba alebo fyzická osoba alebo ak útvar, ktorý vedie evidenciu miezd, je mimo územia Slovenskej republiky,

c) miestom trvalého pobytu poistenca v ostatných prípadoch, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Miestna príslušnosť pobočky na účely kontroly dodržiavania liečebného režimu dočasne práceneschopného poistenca a kontroly posudzovania spôsobilosti na prácu sa určuje miestom výkonu práce ošetrujúceho lekára oprávneného na posudzovanie spôsobilosti na prácu. Ak sa dočasne práceneschopný poistenec zdržiava mimo miesta výkonu práce ošetrujúceho lekára, miestne príslušná je pobočka, v ktorej obvode sa dočasne práceneschopný poistenec zdržiava.

(3) Ak je miestne príslušných niekoľko pobočiek, uskutočňuje konanie pobočka, ktorá konanie začala prvá, ak sa pobočky nedohodli inak.

(4) Ak je miestne príslušných niekoľko pobočiek a ak každá z nich odmieta uskutočniť konanie, ústredie určí, ktorá z nich konanie uskutoční.

(5) Na žiadosť účastníka konania alebo s jeho súhlasom môže miestne príslušná pobočka podľa odseku 1 písm. c) postúpiť vec na vybavenie inej pobočke, ak s tým súhlasia ostatní účastníci konania a pobočka, ktorej sa má vec postúpiť.

Vylúčenie zamestnancov organizačnej zložky Sociálnej poisťovne

§ 181

(1) Zamestnanec organizačnej zložky Sociálnej poisťovne je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na jeho vzťah k veci, k účastníkom konania alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosť o jeho nezaujatosti.

(2) Z prerokovávania rozhodovania pred organizačnými zložkami Sociálnej poisťovne je vylúčený aj ten, kto sa v tej istej veci zúčastnil na konaní ako zamestnanec organizačnej zložky Sociálnej poisťovne iného stupňa.

§ 182

(1) Účastník konania oznámi organizačnej zložke Sociálnej poisťovne skutočnosti odôvodňujúce vylúčenie zamestnanca organizačnej zložky Sociálnej poisťovne, len čo sa o nich dozvie.

(2) Len čo sa zamestnanec organizačnej zložky Sociálnej poisťovne dozvie o skutočnostiach, ktoré odôvodňujú jeho vylúčenie, oznámi to bez meškania svojmu najbližšiemu nadriadenému.

(3) Zamestnanec organizačnej zložky Sociálnej poisťovne, u ktorého sú dôvody na jeho vylúčenie, urobí iba také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad.

§ 183

(1) O tom, či je zamestnanec organizačnej zložky Sociálnej poisťovne z konania vylúčený, rozhoduje

a) riaditeľ pobočky, ak ide o konanie patriace do pôsobnosti pobočky, a

b) rada riaditeľov, ak ide o konanie patriace do pôsobnosti ústredia.

(2) Ak riaditeľ pobočky alebo rada riaditeľov rozhodli, že zamestnanec organizačnej zložky Sociálnej poisťovne je vylúčený, urobia opatrenie na zabezpečenie riadneho uskutočnenia ďalšieho

konania.

(3) Proti rozhodnutiu o vylúčení zamestnanca organizačnej zložky Sociálnej poisťovne z konania nemožno podať odvolanie.

Začatie konania

§ 184

(1) Dávkové konanie sa začína, ak tento zákon neustanovuje inak, na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby, ktorá si uplatnila nárok na dávku a nárok na výplatu dávky.

(2) Dávkové konanie o poskytnutie pracovnej rehabilitácie a rekvalifikácie sa začína na základe písomnej žiadosti poškodeného. Dávkové konanie o priznanie rehabilitačného a rekvalifikačného sa začína na základe rozhodnutia organizačnej zložky Sociálnej poisťovne o poskytnutí pracovnej rehabilitácie alebo o poskytnutí rekvalifikácie.

(3) Dávkové konanie o zmene poskytovania dávky alebo sumy už priznanej dávky sa začína na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby uvedenej v odseku 1 alebo z podnetu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne.

(4) Za fyzickú osobu, ktorá zo zdravotných dôvodov nie je schopná sama podať žiadosť o dávku, môže na základe potvrdenia ošetrujúceho lekára o zdravotnom stave tejto fyzickej osoby podať písomnú žiadosť iná fyzická osoba, ak je spôsobilá na právne úkony.

(5) Žiadosť o priznanie dávky sa podáva na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou. Fyzická osoba uvedená v odseku 1 je povinná preukázať skutočnosti rozhodujúce na nárok na dávku a nárok na jej výplatu spôsobom určeným Sociálnou poisťovňou. Potvrdenie o zaradení poistenca do evidencie nezamestnaných občanov alebo oznámenie o nezaradení poistenca do evidencie nezamestnaných občanov sa považuje za žiadosť o dávku v nezamestnanosti.

(6) Žiadosť o priznanie dávky garančného poistenia podáva zamestnanec do 60 dní od vzniku platobnej neschopnosti zamestnávateľa alebo odo dňa skončenia pracovného pomeru.

(7) Sociálna poisťovňa je povinná spísať žiadosť o dávku aj vtedy, ak sa domnieva, že fyzická osoba uvedená v odseku 1 nespĺňa podmienky nároku na dávku a nároku na jej výplatu, alebo ak žiadosť nie je doložená potrebnými dokladmi.

(8) Nedávkové konanie sa začína na základe písomnej žiadosti účastníka konania alebo z podnetu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne.

(9) Žiadosť o začatie dávkového konania a nedávkového konania sa podáva v miestne príslušnej pobočke, ak tento zákon neustanovuje inak.

(10) Žiadosť o začatie dávkového konania sa podáva

a) v ústredí, ak fyzická osoba, ktorá si uplatňuje nárok na dôchodkovú dávku, úrazovú rentu a pozostalostnú úrazovú rentu a nárok na ich výplatu, nemá na území Slovenskej republiky trvalý pobyt,

b) v pobočke príslušnej podľa miesta prechodného pobytu, ak fyzická osoba, ktorá si uplatňuje nárok na dôchodkovú dávku, úrazovú rentu a pozostalostnú úrazovú rentu a nárok na ich výplatu, sa prechodne zdržiava mimo svojho trvalého pobytu a zo zdravotných dôvodov nie je schopná podať žiadosť v pobočke príslušnej podľa miesta trvalého pobytu.

(11) Fyzická osoba, ktorá je vo výkone väzby[14]) alebo vo výkone trestu odňatia slobody,[15]) žiadosť o začatie dávkového konania podáva prostredníctvom ústavu na výkon väzby alebo ústavu na

výkon trestu odňatia slobody v pobočke príslušnej podľa sídla tohto ústavu.

§ 185

(1) Za deň začatia konania sa považuje deň, keď bola žiadosť doručená príslušnej organizačnej zložke Sociálnej poisťovne. Za deň začatia konania o dôchodkových dávkach a úrazových dávkach sa považuje aj deň spísania žiadosti o dávku pobočkou.

(2) Za deň uplatnenia nároku na nemocenské dávky, úrazový príplatok, dávku garančného poistenia a dávku v nezamestnanosti a nároku na výplatu týchto dávok sa považuje deň, v ktorom bola žiadosť fyzickej osoby doručená miestne príslušnej pobočke.

(3) Za deň uplatnenia nároku na dôchodkové dávky a úrazové dávky okrem úrazového príplatku, rehabilitačného a rekvalifikačného a nároku na ich výplatu sa považuje deň, keď fyzická osoba prvýkrát požiadala príslušnú organizačnú zložku Sociálnej poisťovne o spísanie žiadosti o priznanie dávky.

(4) Konanie, ktoré sa začína na podnet organizačnej zložky Sociálnej poisťovne, je začaté odo dňa, keď príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne urobila voči účastníkovi konania prvý úkon.

§ 186
Podanie

(1) Podanie možno urobiť písomne, ústne, telegraficky, telefaxom alebo elektronickými prostriedkami podpísané zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného predpisu,[96]) ak sa jeho predloženie nevyžaduje na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou. Podanie, ktoré bolo urobené telegraficky, treba doplniť písomne alebo ústne do zápisnice najneskôr do troch dní a podanie urobené telefaxom treba doplniť najneskôr do troch dní predložením jeho originálu. Na podania, ktoré neboli v tejto lehote doplnené, sa neprihliada.

(2) Podanie sa posudzuje podľa obsahu. Z podania musí byť zrejmé, kto ho podáva, akej veci sa týka, čo sa navrhuje, a musí byť podpísané a označené dátumom podania.

(3) Ak podanie neobsahuje predpísané náležitosti alebo nebolo predložené na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou, organizačná zložka Sociálnej poisťovne pomôže účastníkovi konania nedostatky odstrániť, prípadne vyzve účastníka konania, aby v určenej lehote nedostatky odstránil. Súčasne upozorní účastníka konania na dôsledky neodstránenia nedostatkov na ďalší priebeh konania.

(4) Na žiadosť účastníka konania organizačná zložka Sociálnej poisťovne potvrdí prijatie podania.

§ 187
Postúpenie

Ak organizačná zložka Sociálnej poisťovne nie je príslušná na rozhodnutie, je povinná podanie bez meškania postúpiť príslušnej organizačnej zložke Sociálnej poisťovne a upovedomiť o tom účastníka konania.

---

[96]) Zákon č. 215/2002 Z. z. o elektronickom podpise a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

§ 188
Ústne pojednávanie

(1) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne nariadi ústne pojednávanie, ak to vyžaduje povaha veci, najmä ak sa tým prispeje k jej objasneniu.

(2) Na ústne pojednávanie organizačná zložka Sociálnej poisťovne prizve všetkých účastníkov konania a požiada ich, aby pri ústnom pojednávaní uplatnili svoje pripomienky.

(3) Ústne pojednávanie je neverejné.

§ 189
Zápisnica

(1) O ústnych podaniach, o dôležitých úkonoch a o dôležitých dôkazoch v konaní príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne vyhotovuje zápisnicu.

(2) Zo zápisnice musí byť zrejmé, kto, kde a kedy podanie uplatnil a kto, kde, kedy konanie uskutočňoval, predmet konania, ktoré fyzické osoby a právnické osoby sa na konaní zúčastnili, ako konanie prebiehalo, aké návrhy boli podané a aké opatrenia sa prijali.

(3) Zápisnicu podpisujú po prečítaní zástupcovia organizačnej zložky Sociálnej poisťovne, ktorí uskutočňujú konanie, a podľa povahy veci po oboznámení s obsahom zápisnice aj ostatní účastníci konania, ktorí sa na konaní zúčastnili. Zástupca organizačnej zložky Sociálnej poisťovne je povinný v zápisnici uviesť námietky, ktoré účastník konania uviedol k obsahu zápisnice, a dôvody, pre ktoré účastník konania odmietol zápisnicu podpísať.

§ 190
Nazeranie do spisov

(1) Účastníci konania a ich zástupcovia majú právo nazerať do spisov a robiť si z nich výpisy, odpisy a na požiadanie aj vyhotovenie fotokópie okrem údajov o zdravotnom stave účastníka konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Právo nazerať do spisu, ktorý obsahuje údaje o zdravotnom stave, a robiť si z neho výpisy, odpisy a na požiadanie aj vyhotovenie fotokópie má len účastník konania, ktorého sa tieto údaje týkajú. Iní účastníci konania a ich zástupcovia majú toto právo len so súhlasom účastníka konania, ktorého sa údaje o zdravotnom stave týkajú.

(3) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná zabezpečiť, aby nazretím do spisu, jeho výpisom, odpisom alebo vyhotovenou fotokópiou nebola porušená povinnosť mlčanlivosti a ochrany osobných údajov. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná o každom nazretí do spisu, vyhotovení výpisu, odpisu alebo fotokópie spísať zápisnicu.

L e h o t y

§ 191

(1) Ak treba, organizačná zložka Sociálnej poisťovne určí na vykonanie úkonu v konaní primeranú lehotu, ak ju neustanovuje tento zákon.

(2) V pochybnostiach sa považuje lehota za zachovanú, ak sa nepreukáže opak.

§ 192

(1) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne zo závažných dôvodov odpustí zmeškanie lehoty, ak o to účastník konania požiada do 15 dní odo dňa, keď zanikla príčina zmeškania, a ak v tej istej lehote urobí zmeškaný úkon. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne môže tejto žiadosti priznať odkladný účinok.

(2) Zmeškanie lehoty nemožno odpustiť, ak odo dňa, keď sa mal úkon urobiť, uplynul jeden rok.

(3) Proti rozhodnutiu o návrhu na odpustenie zmeškania lehoty sa nemožno odvolať.

§ 193
Prerušenie konania

(1) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne konanie preruší, ak sa začalo konanie o predbežnej otázke alebo ak bol účastník konania vyzvaný, aby odstránil nedostatky podania.

(2) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne môže prerušiť konanie najdlhšie na 30 dní, ak to z dôležitých dôvodov navrhnú zhodne účastníci konania.

(3) Proti rozhodnutiu o prerušení konania sa nemožno odvolať.

(4) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne v konaní pokračuje z vlastného podnetu alebo na podnet účastníka konania, len čo odpadnú dôvody, pre ktoré sa konanie prerušilo.

(5) Ak je konanie prerušené, lehoty podľa tohto zákona neplynú.

§ 194
Zastavenie konania

(1) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne konanie zastaví, ak

a) účastník konania vzal žiadosť alebo podanie na začatie konania späť skôr, ako bolo o nich rozhodnuté, a ak s tým súhlasia ostatní účastníci konania,

b) odpadol dôvod konania začatého z podnetu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne alebo

c) prebieha v tej istej veci konanie v inej organizačnej zložke Sociálnej poisťovne.

(2) Ak sa začalo konanie o povinnosti uhradiť preplatok na dávke, o povinnosti platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie, poistné na poistenie v nezamestnanosti, pokuty a penále pred úmrtím účastníka konania, konanie sa dňom jeho úmrtia zastaví; rozhodnutie o zastavení konania sa nevydáva.

(3) Konanie sa zastaví, ak účastník konania neodstránil nedostatky podania podľa § 193 ods. 1 v lehote určenej organizačnou zložkou Sociálnej poisťovne.

(4) Konanie sa zastaví aj vtedy, ak sa účastník konania v lehote určenej organizačnou zložkou Sociálnej poisťovne nepodrobil vyšetreniu zdravotného stavu potrebného na rozhodnutie o nároku na dávku a nároku na výplatu dávky.

§ 195
Podklad rozhodnutia

(1) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne pred vydaním rozhodnutia postupuje tak, aby presne a úplne zistila skutočný stav veci, a na ten účel obstará potrebné podklady na rozhodnutie.

(2) Podkladom na rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe organizačnej zložke Sociálnej poisťovne z jej činnosti.

(3) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne pri posudzovaní veci objasňuje rovnako dôkladne všetky rozhodujúce skutočnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech, alebo v neprospech účastníka konania.

§ 196
Dokazovanie

(1) Dôkazom je všetko, čo môže prispieť k zisteniu a objasneniu skutočného stavu veci, najmä výpovede účastníkov konania a vyjadrenia účastníkov konania a svedkov, odborné posudky, znalecké posudky, správy, listiny, vyjadrenia a potvrdenia iných fyzických osôb a právnických osôb. Netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo skutočnosti známe z činnosti Sociálnej poisťovne.

(2) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne môže ako dôkaz použiť výpoveď svedkov, ktorých pred výpoveďou poučí o ich povinnosti vypovedať pravdivo a nič nezamlčať a o právnych následkoch nepravdivej výpovede.

(3) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne môže ustanoviť znalca podľa osobitného predpisu,[20]) ak je na odborné posúdenie skutočností dôležitých pre rozhodnutie potrebný znalecký posudok.

(4) Účastník konania, fyzická osoba alebo právnická osoba zúčastnená na konaní, ktorí majú listiny, ktoré môžu byť dôkazom, sú povinní na výzvu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne tieto listiny predložiť.

(5) Ako dôkaz možno použiť tlačené produkty alebo fotografické produkty výpočtovej techniky, mikrografickej techniky a inej podobnej techniky namiesto originálu listiny, podľa ktorého boli vyhotovené.

(6) Účastník konania je povinný navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne rozhodne, ktoré z dôkazov sa vykonajú. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná vykonať aj iné dôkazy, ktoré účastníci konania nenavrhli, ak sú potrebné na zistenie a objasnenie skutočného stavu veci.

(7) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz osobitne a všetky dôkazy v vzájomnej súvislosti.

§ 197
Čestné vyhlásenie

(1) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne môže namiesto dôkazu pripustiť čestné vyhlásenie účastníka konania.

(2) Čestné vyhlásenie organizačná zložka Sociálnej poisťovne nepripustí, ak tomu bráni všeobecný záujem alebo ak by tým bola porušená rovnosť medzi účastníkmi konania. Čestným vyhlásením nemožno nahradiť znalecký posudok.

(3) V čestnom vyhlásení je účastník konania povinný uviesť pravdivé údaje. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná upozorniť účastníka konania na právne následky nepravdivého čestného vyhlásenia.

§ 198
Predbežné otázky

(1) Ak sa v konaní vyskytne otázka, o ktorej už právoplatne rozhodol iný príslušný orgán, je organizačná zložka Sociálnej poisťovne takýmto rozhodnutím viazaná; inak si organizačná zložka Sociálnej poisťovne môže o takejto otázke urobiť úsudok alebo dá príslušnému orgánu podnet na začatie konania.

(2) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne si nemôže ako o predbežnej otázke urobiť úsudok o tom, či a kto spáchal trestný čin, priestupok, správny delikt, alebo o osobnom stave fyzickej osoby, ak patrí o ňom rozhodovať súdu.

Zabezpečenie priebehu konania a účelu konania

§ 199

(1) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne predvolá fyzické osoby alebo právnické osoby, ktorých osobná účasť pri prejednávaní veci je nevyhnutná.

(2) V predvolaní organizačná zložka Sociálnej poisťovne upozorní na právne následky nedostavenia sa na predvolanie.

§ 200

(1) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne môže pred skončením konania v rozsahu nevyhnutne potrebnom na zabezpečenie jeho účelu predbežným opatrením uložiť účastníkom konania, aby niečo vykonali, niečoho sa zdržali alebo niečo strpeli.

(2) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne predbežné opatrenie zruší, len čo zanikne dôvod, pre ktorý bolo nariadené; inak stráca účinnosť odo dňa, keď rozhodnutie vo veci nadobudlo právoplatnosť.

(3) Odvolanie proti rozhodnutiu o predbežnom opatrení nemá odkladný účinok.

§ 201

(1) Organizačné zložky Sociálnej poisťovne vykonávajú procesné úkony v obvode svojej pôsobnosti.

(2) Ak organizačná zložka Sociálnej poisťovne nemôže vykonať niektorý procesný úkon v obvode svojej pôsobnosti alebo ak je to účelné z iných dôvodov, je oprávnená dožiadať o jeho vykonanie inú organizačnú zložku Sociálnej poisťovne.

(3) Dožiadaná organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná v medziach svojej pôsobnosti dožiadaniu vyhovieť najneskôr v lehote 15 dní, ak v dožiadaní nie je určená dlhšia lehota.

§ 202

Tomu, kto sťažuje priebeh konania najmä tým, že sa bez závažných dôvodov nedostaví na výzvu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne, bezdôvodne odmieta svedeckú výpoveď, predloženie listiny, môže organizačná zložka Sociálnej poisťovne uložiť poriadkovú pokutu až do 500 Sk.

§ 203
Trovy konania

(1) Trovy konania, ktoré vznikli Sociálnej poisťovni, uhrádza Sociálna poisťovňa. Trovy konania, ktoré vznikli účastníkovi konania, znáša účastník konania. Účastník konania, ktorý sa na výzvu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne dostavil na konanie, okrem konania vo veci spisovania žiadosti o dôchodkovú dávku, alebo sa pre potreby tejto organizačnej zložky podrobil vyšetreniu zdravotného stavu, má právo na ich náhradu, ak bol v konaní úspešný. Náhradu poskytne účastníkovi konania Sociálna poisťovňa.

(2) Trovy konania, ktoré Sociálna poisťovňa nahrádza účastníkovi konania podľa odseku 1, sú

a) náhrada cestovných výdavkov,

b) náhrada výdavkov za ubytovanie,

c) stravné,

d) náhrada ušlého zárobku.

(3) Sociálna poisťovňa uhradí svedkovi hotové výdavky a zárobok, ktorý svedkovi preukázateľne ušiel. Toto právo treba uplatniť do troch dní od jeho vzniku, inak zaniká.

(4) Trovy konania spojené s predložením listiny, ktoré vznikli tomu, kto nie je účastník konania, uhrádza Sociálna poisťovňa. Fyzické osoby a právnické osoby, ktorým tento zákon ukladá povinnosti, sú povinné poskytovať listinné dôkazy na účely sociálneho poistenia Sociálnej poisťovni bezplatne.

(5) Náhradu hotových výdavkov a odmenu znalca ustanovuje osobitný predpis.[20])

§ 204
Náhrada cestovných výdavkov

(1) Náhrada cestovných výdavkov patrí pri použití verejnej pravidelnej dopravy okrem mestskej pravidelnej dopravy za cestu z miesta pobytu do miesta predvolania a späť.

(2) Pri doprave vlakom sa uhrádza cestovné za druhú vozňovú triedu; príplatok na rýchlik sa uhrádza len vtedy, ak vzdialenosť zo železničnej stanice najbližšej miestu pobytu do železničnej stanice najbližšej miestu predvolania je dlhšia ako 100 km. Cestovnými výdavkami sú výdavky za cestovný lístok a za miestenku, a ak bolo nevyhnutné použiť lôžkový alebo ležadlový vozeň, aj výdavky s tým spojené.

(3) Ak má účastník konania možnosť uplatniť nárok na zľavu cestovného, patrí mu náhrada len vo výške zľavneného cestovného; ak má možnosť používať voľné cestovné lístky, náhrada cestovného mu nepatrí.

(4) Náhrada cestovného pri použití vozidla taxislužby a náhrada cestovných výdavkov pri použití vlastného motorového vozidla sa poskytuje len vtedy, ak posudkový lekár uzná so zreteľom na zdravotný stav účastníka konania nevyhnutnosť takej dopravy. Pri použití vlastného motorového vozidla sa vyjadrenie posudkového lekára nevyžaduje, ak bol účastníkovi konania poskytnutý peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla podľa osobitného predpisu.[97])

---

[97]) § 61 zákona č. 195/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.

§ 205
Náhrada výdavkov za ubytovanie

(1) Náhrada výdavkov za ubytovanie sa poskytuje v preukázanej výške, najviac v sume 1 000 Sk na jednu fyzickú osobu a na jeden deň. Na zvýšenie tejto sumy § 94 ods. 4 platí rovnako.

(2) Náhrada výdavkov za ubytovanie patrí vtedy, ak by sa účastník konania nemohol pri použití verejnej pravidelnej dopravy vrátiť do miesta svojho pobytu do 24. hodiny toho istého dňa, v ktorom sa skončilo vyšetrenie alebo konanie v organizačnej zložke Sociálnej poisťovne.

§ 206
Stravné

Stravné sa poskytuje vo výške podľa osobitného predpisu.[98])

§ 207
Náhrada ušlého zárobku

(1) Náhrada ušlého zárobku patrí za čas, za ktorý účastníkovi konania preukázateľne ušiel zárobok z dôvodu, že sa na výzvu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne dostavil na konanie alebo sa pre potreby tejto zložky podrobil vyšetreniu zdravotného stavu.

(2) Ušlý zárobok samostatne zárobkovo činnej osoby je

a) vymeriavací základ na platenie poistného na nemocenské poistenie pripadajúci za čas, v ktorom sa z dôvodu uvedeného v odseku 1 dostavil na konanie vo veciach nemocenského poistenia,

b) vymeriavací základ na platenie poistného na dôchodkové poistenie pripadajúci za čas, v ktorom sa z dôvodu uvedeného v odseku 1 dostavil na konanie vo veciach dôchodkového poistenia.

§ 208

Nároky na náhrady podľa § 204 až 207 sa uplatňujú písomnou žiadosťou do 30 dní odo dňa, v ktorom sa účastník konania na výzvu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne dostavil na konanie, alebo odo dňa, v ktorom sa pre potreby tejto zložky podrobil vyšetreniu zdravotného stavu. Náhrady podľa § 204 až 207 sa vyplácajú účastníkovi konania v hotovosti.

Rozhodnutie

§ 209

(1) Rozhodnutie organizačnej zložky Sociálnej poisťovne sa vydáva písomne, ak tento zákon neustanovuje inak. Rozhodnutie musí byť v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutočného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti. Za rozhodnutie sa považuje aj poskytnutie dávky podľa tohto zákona.

(2) Rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní alebo o opravnom prostriedku. Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovuje v celom rozsahu.

(3) Výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Ak sa

---

[98]) § 5 zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách.

v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, organizačná zložka Sociálnej poisťovne určí pre ňu lehotu.

(4) V odôvodnení rozhodnutia organizačná zložka Sociálnej poisťovne uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bola vedená pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodovala.

(5) Poučenie o odvolaní alebo o opravnom prostriedku obsahuje údaj, či je rozhodnutie konečné alebo či sa možno proti nemu odvolať alebo podať opravný prostriedok, v akej lehote a kde možno odvolanie alebo opravný prostriedok podať.

(6) V rozhodnutí sa uvedie aj organizačná zložka Sociálnej poisťovne, ktorá rozhodnutie vydala, dátum vydania rozhodnutia, meno a priezvisko účastníkov konania. Na rozhodnutí musí byť odtlačok úradnej pečiatky a podpis s uvedením mena, priezviska a funkcie oprávnenej osoby.

(7) Chyby v písaní, v počtoch a iné zrejmé nesprávnosti v písomnom vyhotovení rozhodnutia organizačná zložka Sociálnej poisťovne kedykoľvek aj bez návrhu opraví a upovedomí o tom účastníkov konania.

§ 210

(1) Organizačné zložky Sociálnej poisťovne vydávajú rozhodnutie

a) o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia v sporných prípadoch,

b) o nemocenských dávkach v sporných prípadoch, o úrazovom príplatku v sporných prípadoch a o dávke v nezamestnanosti v sporných prípadoch,

c) o dôchodkových dávkach, úrazových dávkach okrem úrazového príplatku a o dávke garančného poistenia,

d) o povinnosti poberateľa dávky vrátiť neprávom vyplatené sumy na dávkach,

e) o vylúčení nároku na dávku, o obmedzení sumy dávky,

f) o poistnom v prípadoch ustanovených týmto zákonom,

g) o uložení pokuty a penále,

h) o povolení splátok dlžných súm poistného, pokuty a penále,

i) o odpustení povinnosti zaplatiť penále alebo o znížení penále,

j) o odpísaní pohľadávky,

k) o odpustení zmeškania lehoty,

l) o náhradách trov konania,

m) o povolení obnovy konania alebo o nariadení obnovy konania,

n) o ustanovení osobitného príjemcu,

o) o prerušení konania,

p) o zastavení konania,

q) o zaradení zamestnávateľa do nebezpečnostnej triedy,

r) o predbežnom opatrení,

s) o ustanovení opatrovníka,

t) o uložení poriadkovej pokuty.

(2) Organizačné zložky Sociálnej poisťovne sú povinné rozhodnúť vo veciach uvedených v odseku 1 najneskôr do 60 dní od začatia konania, v mimoriadne zložitých prípadoch možno túto lehotu

predĺžiť najviac o 30 dní, čo treba oznámiť účastníkom konania.

§ 211

Rozhodnutie vyhotovené s použitím výpočtovej techniky možno vydať v medzinárodnej abecede s predtlačeným odtlačkom pečiatky Sociálnej poisťovne s uvedením mena, priezviska a funkcie oprávnenej osoby.

§ 212
Oznámenie rozhodnutia a doručovanie písomností

(1) Rozhodnutie sa účastníkovi konania oznamuje doručením rozhodnutia, ak tento zákon neustanovuje inak. Deň doručenia rozhodnutia je deň jeho oznámenia.

(2) Účastníkovi konania, ktorý je prítomný na ústnom vyhlásení rozhodnutia, môže sa rozhodnutie oznámiť ústnym vyhlásením. Deň ústneho vyhlásenia rozhodnutia je deň oznámenia rozhodnutia len vtedy, ak sa prítomný účastník konania vzdal nároku na doručenie písomného vyhotovenia rozhodnutia.

(3) Rozhodnutie sa účastníkovi konania oznamuje doručením rozhodnutia do vlastných rúk alebo poštou ako doporučená zásielka s doručenkou a poznámkou „do vlastných rúk“. Do vlastných rúk sa doručujú rozhodnutia

a) o nepriznaní dávky, odňatí dávky, znížení dávky alebo o zastavení výplaty dávky,

b) o uložení povinnosti vrátiť neprávom vyplatené sumy na dávke,

c) o poistnom, o uložení pokuty a penále,

d) o prerušení konania,

e) o zastavení konania.

(4) Ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržiava, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že písomnosť príde znovu doručiť v určený deň a hodinu. Ak nový pokus o doručenie zostane bezvýsledný, doručovateľ uloží písomnosť na pošte a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát nevyzdvihne písomnosť do troch dní od uloženia, posledný deň tejto lehoty sa považuje za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel.

(5) Ak si adresát vyhradí doručovanie zásielok do poštového priečinka, pošta adresátovi oznámi príchod zásielky, možnosť prevzatia a odbernú lehotu na predpísanom tlačive, ktoré vloží do poštového priečinka. Ak si adresát na základe dohody preberá zásielky na pošte a nemá pridelený poštový priečinok, pošta tieto zásielky neoznamuje. V obidvoch prípadoch sa dátum príchodu zásielky považuje za dátum uloženia. Ak si adresát nevyzdvihne zásielku do troch dní od uloženia, posledný deň tejto lehoty sa považuje za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel.

(6) Zásielky s obsahom písomností určených do vlastných rúk vydá pošta len adresátovi alebo fyzickej osobe, ktorá sa preukáže splnomocnením na preberanie zásielok.

(7) Rozhodnutie je doručené, len čo ho účastník konania prevezme, len čo pošta doporučenú zásielku vrátila ako nedoručiteľnú alebo ak doručenie rozhodnutia bolo zmarené konaním alebo opomenutím účastníka konania. Účinky doručenia rozhodnutia nastanú aj vtedy, ak účastník konania odmietol rozhodnutie prijať.

(8) Ak má účastník konania, ktorý sa zdržiava v cudzine alebo tam má sídlo, opatrovníka alebo zástupcu v tuzemsku, doručí sa písomnosť tomuto opatrovníkovi alebo zástupcovi.

(9) Písomnosti, ktoré sú určené právnickým osobám, doručujú sa zamestnancom oprávneným za právnické osoby prijímať písomnosti. Ak niet takých zamestnancov, doručuje sa písomnosť, ktorá je určená do vlastných rúk, tomu, kto je oprávnený za právnickú osobu konať.

(10) Písomnosti určené advokátom sa doručujú advokátskej kancelárii. Písomnosti určené advokátom možno doručovať aj advokátskym koncipientom a iným zamestnancom advokátskej kancelárie, ktorých advokát poveril prijímaním jemu určených písomností. To platí primerane aj na doručovanie písomností určených komerčným právnikom.

(11) Písomnosti určené správcom konkurzných podstát a likvidátorom sa doručujú do sídla úpadcu a sídla likvidovanej právnickej osoby alebo do sídla pracoviska správcu konkurznej podstaty a do sídla pracoviska likvidátora.

(12) Ak má účastník konania zástupcu s plnomocenstvom na celé konanie, doručuje sa písomnosť iba tomuto zástupcovi. Ak účastník konania má osobne v konaní niečo vykonať, doručuje sa písomnosť nielen zástupcovi s plnomocenstvom, ale aj účastníkovi konania.

(13) Doručenie verejnou vyhláškou použije organizačná zložka Sociálnej poisťovne v prípade, keď účastníci konania alebo ich pobyt alebo sídlo nie sú jej známi.

(14) Doručenie verejnou vyhláškou sa vykoná tak, že písomnosť sa vyvesí na obdobie 15 dní na vývesnej tabuli vo verejne prístupných priestoroch príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne. Posledný deň tejto lehoty je deň doručenia.

(15) Ak je doručovanie účastníkovi konania spojené s ťažkosťami alebo s prieťahmi, môže organizačná zložka Sociálnej poisťovne uložiť účastníkovi konania, aby si zvolil na prijímanie písomností zástupcu, ktorému ich možno bez ťažkostí a bez prieťahov doručovať. Ak si zástupcu nezvolí, budú sa pre neho písomnosti ukladať v organizačnej zložke Sociálnej poisťovne s účinkami doručenia; o tom treba účastníka konania poučiť.

(16) Rozhodnutie o odpísaní pohľadávky sa neoznamuje.

§ 213
Právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutia

(1) Doručené rozhodnutie, proti ktorému sa nemožno odvolať alebo proti ktorému nemožno podať opravný prostriedok (§ 219), je právoplatné.

(2) Rozhodnutie je vykonateľné, len čo uplynie lehota na plnenie. Ak v rozhodnutí nie je uložená povinnosť na plnenie, rozhodnutie je vykonateľné, len čo nadobudne právoplatnosť.

Odvolacie konanie

§ 214

(1) Proti rozhodnutiu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne má účastník konania právo podať odvolanie, ak tento zákon neustanovuje inak alebo ak sa účastník konania nevzdal odvolania písomne alebo ústne do zápisnice.

(2) Odvolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu

a) o povolení splátok dlžných súm poistného, pokuty a penále,

b) o odpustení alebo znížení penále.

§ 215

(1) Odvolanie sa podáva na organizačnej zložke Sociálnej poisťovne, ktorá napadnuté rozhodnutie vydala.

(2) Odvolanie možno podať v lehote do 30 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia.

(3) Odvolanie je podané včas a riadne aj vtedy, ak bolo podané po uplynutí lehoty uvedenej v odseku 2 alebo na neprílušnej organizačnej zložke Sociálnej poisťovne preto, že sa účastník konania riadil nesprávnym poučením, alebo preto, že nebol poučený vôbec. V tomto prípade možno podať odvolanie do troch mesiacov odo dňa oznámenia účastníkovi konania.

(4) O odvolaní proti rozhodnutiu ústredia rozhoduje rada riaditeľov.

(5) Včas podané odvolanie má odkladný účinok, ak tento zákon neustanovuje inak.

(6) Odvolanie nemá odkladný účinok proti rozhodnutiu

a) o znížení, o zastavení výplaty a o odňatí nemocenskej dávky, úrazového príplatku, rehabilitačného, rekvalifikačného a dávky v nezamestnanosti,

b) o skončení dočasnej pracovnej neschopnosti podľa osobitného predpisu.[95])

(7) Účastník konania, ktorý podal odvolanie, môže toto odvolanie vziať späť. Ak účastník konania vzal odvolanie späť, nemôže podať odvolanie znovu.

(8) Ak účastník konania vzal odvolanie späť, odvolací orgán konanie zastaví.

§ 216

Organizačná zložka Sociálnej poisťovne, ktorá napadnuté rozhodnutie vydala, upovedomí ostatných účastníkov konania o obsahu podaného odvolania, vyzve ich, aby sa k nemu v určenej lehote vyjadrili, a podľa potreby doplní konanie vykonaním nových dôkazov.

§ 217

(1) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne, ktorá napadnuté rozhodnutie vydala, môže o odvolaní sama rozhodnúť, ak odvolaniu v plnom rozsahu vyhovie a ak sa rozhodnutie netýka iného účastníka konania ako účastníka konania, ktorý sa odvolal, alebo ak s tým ostatní účastníci konania súhlasia.

(2) Ak o odvolaní nerozhodne organizačná zložka Sociálnej poisťovne, ktorá napadnuté rozhodnutie vydala, predloží odvolanie spolu s výsledkami doplneného konania a so spisovým materiálom odvolaciemu orgánu najneskôr do 30 dní odo dňa, keď mu odvolanie došlo.

§ 218

(1) Odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu. Ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené nedostatky odstráni.

(2) Ak sú na to dôvody, odvolací orgán rozhodnutie zmení alebo zruší, inak odvolanie zamietne a rozhodnutie potvrdí.

(3) Odvolací orgán rozhodnutie zruší a vec vráti organizačnej zložke Sociálnej poisťovne, ktorá rozhodnutie vydala, na nové prejednanie a rozhodnutie, ak je to vhodnejšie najmä z dôvodov rýchlosti alebo hospodárnosti. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je viazaná právnym

názorom odvolacieho orgánu.

(4) Proti rozhodnutiu o odvolaní sa nemožno ďalej odvolať.

§ 219
Rozhodovanie o opravnom prostriedku

(1) Proti rozhodnutiu ústredia podľa § 179 ods. 1 písm. a) prvého bodu až tretieho bodu možno podať opravný prostriedok, o ktorom rozhoduje súd podľa osobitného predpisu.[99])

(2) Opravný prostriedok, o ktorom rozhoduje súd, môže účastník konania, ktorý podal opravný prostriedok, vziať späť bez súhlasu súdu, ak ústredie novým rozhodnutím opravnému prostriedku v celom rozsahu vyhovelo.

(3) Ak ústredie opravnému prostriedku v celom rozsahu nevyhovie, predloží opravný prostriedok spolu so svojím vyjadrením a spisovým materiálom súdu najneskôr do 60 dní odo dňa doručenia opravného prostriedku.

(4) Ak účastník konania pred uplynutím lehoty na podanie opravného prostriedku požiada o oznámenie podkladov, na ktorých základe ústredie rozhodovalo, začína plynúť nová lehota na podanie opravného prostriedku odo dňa, keď sa tieto podklady doručili účastníkovi konania.

§ 220
Súdne preskúmavanie rozhodnutí

Súd preskúmava neprávoplatné rozhodnutia vo veciach uvedených v § 179 ods. 1 písm. a) prvom bode až treťom bode, o ktorých v prvom stupni rozhodovalo ústredie, a právoplatné rozhodnutia organizačnej zložky Sociálnej poisťovne v ostatných veciach.

Obnova konania

§ 221

(1) Nedávkové konanie pred organizačnou zložkou Sociálnej poisťovne ukončené rozhodnutím, ktoré je právoplatné, sa na návrh účastníka konania obnoví, ak

a) vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré mohli mať podstatný vplyv na rozhodnutie a nemohli sa v nedávkovom konaní uplatniť bez zavinenia účastníka konania,

b) rozhodnutie záviselo od posúdenia predbežnej otázky, o ktorej príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne rozhodla inak,

c) nesprávnym postupom organizačnej zložky Sociálnej poisťovne sa účastníkovi nedávkového konania odňala možnosť zúčastniť sa na tomto konaní, ak to mohlo mať podstatný vplyv na rozhodnutie a ak sa náprava nemohla urobiť v odvolacom konaní,

d) rozhodnutie sa opiera o dôkazy, ktoré sa ukázali ako nepravdivé, alebo rozhodnutie sa dosiahlo trestným činom.

(2) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne nariadi obnovu nedávkového konania z dôvodov uvedených v odseku 1, ak je na preskúmaní rozhodnutia všeobecný záujem.

---

[99]) § 250l až 250s Občianskeho súdneho poriadku.

§ 222

(1) Obnovu nedávkového konania povolí na návrh účastníka konania alebo nariadi organizačná zložka Sociálnej poisťovne, ktorá vo veci rozhodla v poslednom stupni.

(2) V návrhu na obnovu nedávkového konania treba uviesť dôvody obnovy konania a skutočnosti svedčiace o tom, že návrh je podaný včas.

(3) Návrh sa podáva na organizačnej zložke Sociálnej poisťovne uvedenej v odseku 1 v lehote troch mesiacov odo dňa, keď sa účastník konania dozvedel o dôvodoch obnovy, najneskôr do jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia; v rovnakej lehote môže organizačná zložka Sociálnej poisťovne obnovu nedávkového konania nariadiť. Zmeškanie lehoty nemožno odpustiť.

(4) Po uplynutí jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia sa obnova povolí alebo nariadi len vtedy, ak sa rozhodnutie dosiahlo trestným činom.

(5) Proti rozhodnutiu o obnove nedávkového konania možno podať odvolanie. Rozhodnutie o povolení alebo nariadení obnovy má odkladný účinok, ak sa napadnuté rozhodnutie nevykonalo.

§ 223

(1) Nové konanie vo veci uskutoční organizačná zložka Sociálnej poisťovne, ktorej rozhodnutia sa dôvod obnovy nedávkového konania týka; ak sa dôvod obnovy nedávkového konania týka rozhodnutia organizačných zložiek Sociálnej poisťovne prvého i druhého stupňa, nové konanie uskutoční organizačná zložka Sociálnej poisťovne prvého stupňa.

(2) Ak sa dôvod obnovy nedávkového konania týka iba konania pred odvolacím orgánom, spojí sa rozhodnutie o obnove nedávkového konania s novým rozhodnutím vo veci.

(3) Novým rozhodnutím vo veci sa pôvodné rozhodnutie zrušuje.

(4) Proti novému rozhodnutiu vo veci sa možno odvolať.

Výkon rozhodnutia

§ 224

(1) Právoplatné rozhodnutie Sociálnej poisťovne je vykonateľné podľa osobitných predpisov.[81])

(2) Ak účastník konania nesplní v určenej lehote dobrovoľne povinnosť uloženú právoplatným rozhodnutím o povinnosti vrátiť dôchodkovú dávku alebo jej časť vyplatenú neprávom alebo vo vyššej sume, ako patrila, Sociálna poisťovňa uskutoční výkon rozhodnutia zrážkami z dôchodkovej dávky. Rozhodnutie o povinnosti vrátiť dôchodkovú dávku alebo jej časť možno vykonať najneskôr do desiatich rokov odo dňa nadobudnutia jeho právoplatnosti.

(3) Sociálna poisťovňa je povinná oznámiť začatie výkonu rozhodnutia podľa odseku 2 účastníkovi konania, ktorého sa výkon rozhodnutia týka.

§ 225
Zrážky z dávok

(1) Dohoda o zrážkach z dávok sa môže uzatvoriť iba na pohľadávky na výživnom, na príspevok na výživu a na úhradu preplatku na dávke, a to až do sumy, ktorú možno postihnúť výkonom rozhodnutia.

(2) Na výkon rozhodnutia zrážkami z dávok sa vzťahujú osobitné predpisy.[100])

ŠTVRTÁ ČASŤ
PRÁVA A POVINNOSTI, ZODPOVEDNOSŤ, POKUTY A PENÁLE V SOCIÁLNOM POISTENÍ

PRVÁ HLAVA
PRÁVA A POVINNOSTI V SOCIÁLNOM POISTENÍ

§ 226
Povinnosti Sociálnej poisťovne

(1) Sociálna poisťovňa je povinná

a) viesť individuálny účet poistenca a zasielať každoročne najneskôr do 30. júna poistencom informáciu o zmenách stavu individuálneho účtu za obdobie predchádzajúceho kalendárneho roka,

b) vydávať na žiadosť poberateľa dávky potvrdenie o nároku na dávku, o nároku na jej výplatu a o jej sume,

c) určiť dni splatnosti pravidelných výplat pre dôchodkové dávky, úrazovú rentu a pozostalostnú úrazovú rentu,

d) kontrolovať plnenie povinností vyplývajúcich ostatným účastníkom právnych vzťahov sociálneho poistenia,

e) viesť register zamestnávateľov a register poistencov, v ktorých sa zhromažďujú údaje potrebné na výkon sociálneho poistenia,

f) previesť finančné prostriedky zo základného fondu poistenia v nezamestnanosti do základného fondu starobného poistenia za poistenca uvedeného v § 68 ods. 6 do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom bol takémuto poistencovi priznaný predčasný starobný dôchodok,

g) informovať príslušný daňový úrad o vyplatených dávkach garančného poistenia v členení podľa jednotlivých zamestnancov.

(2) Sociálna poisťovňa zašle prvýkrát informáciu o stave individuálneho účtu

a) poistencom narodeným pred rokom 1951 do konca roka 2004,

b) poistencom narodeným v rokoch 1951 až 1960 do konca roka 2005,

c) poistencom narodeným v rokoch 1961 až 1970 do konca roka 2006,

d) poistencom narodeným po roku 1970 do konca roka 2007.

(3) Náležitosti informácie o zmenách stavu individuálneho účtu uvedenej v odseku 1 a informácie o stave individuálneho účtu uvedenej v odseku 2 sa ustanoví opatrením, ktoré vydá ministerstvo a vyhlási jeho znenie uverejnením v Zbierke zákonov najneskôr do 31. marca 2004.

§ 227
Práva a povinnosti poistencov a poberateľov dávok

(1) Poistenec a poberateľ dávky majú právo

---

[100]) § 278 a 279 Občianskeho súdneho poriadku.

§ 69 až 73 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.

§ 29b ods. 3 zákona č. 59/1965 Zb. v znení neskorších predpisov.

§ 12b ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 156/1993 Z. z. v znení zákona č. 451/2002 Z. z.

a) uplatniť si nárok na dávku a nárok na jej výplatu,

b) požiadať Sociálnu poisťovňu o vydanie potvrdenia o nároku na dávku, o nároku na jej výplatu a o jej sume.

(2) Poistenec a poberateľ dávky sú povinní

a) preukázať skutočnosti rozhodujúce na vznik, trvanie, prerušenie a na zánik sociálneho poistenia,

b) preukázať skutočnosti rozhodujúce na vznik a na zánik nároku na dávku, nároku na jej výplatu a jej sumu; ak poberateľ dávky, osobitný príjemca alebo zákonný zástupca boli písomne vyzvaní Sociálnou poisťovňou, aby preukázali tieto skutočnosti, sú povinní výzve vyhovieť v lehote do ôsmich dní odo dňa doručenia výzvy, ak Sociálna poisťovňa neurčila inú lehotu,

c) zúčastniť sa na kontrole posudzovania spôsobilosti na prácu počas trvania dočasnej pracovnej neschopnosti,

d) zúčastniť sa na posudzovaní poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na účely poskytovania dôchodkových dávok a poklesu pracovnej schopnosti na účely poskytovania úrazových dávok,

e) zúčastniť sa na posudzovaní predpokladov na opätovné zaradenie do pracovného procesu na účely pracovnej rehabilitácie a rekvalifikácie,

f) dodržiavať liečebný režim určený ošetrujúcim lekárom počas trvania dočasnej pracovnej neschopnosti podľa osobitného predpisu,[49])

g) zdržiavať sa počas dočasnej pracovnej neschopnosti na adrese uvedenej v žiadosti o priznanie nemocenského,

h) plniť ďalšie povinnosti ustanovené týmto zákonom.

(3) Lehota na splnenie povinnosti podľa odseku 2 písm. b) je zachovaná aj vtedy, ak doklad preukazujúci skutočnosti rozhodujúce na vznik a na zánik nároku na dávku, nároku na jej výplatu a jej sumu sa v ustanovenej lehote odovzdal na prepravu poštou alebo odoslal faxom alebo elektronickou poštou.

(4) Doklad uvedený v odseku 3 odoslaný faxom alebo elektronickou poštou treba potvrdiť písomne najneskôr do troch dní odo dňa jeho doručenia Sociálnej poisťovni.

§ 228
Povinnosti samostatne zárobkovo činnej osoby

(1) Samostatne zárobkovo činná osoba je povinná, ak tento zákon neustanovuje inak, predložiť príslušnej pobočke do 30. júna kalendárneho roka výpis z daňového priznania vrátane výpisu z opravného daňového priznania za predchádzajúci kalendárny rok; dodatočné daňové priznanie, ktoré má vplyv na vznik a zánik jej nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia v bežnom roku, je povinná predložiť do ôsmich dní od jeho predloženia správcovi dane.

(2) Samostatne zárobkovo činná osoba, ktorej je predĺžená lehota na podanie daňového priznania podľa osobitného predpisu,[43]) je povinná predložiť do 30. septembra kalendárneho roka príslušnej pobočke výpis z daňového priznania vrátane výpisu z opravného daňového priznania za predchádzajúci kalendárny rok. Časť vety za bodkočiarkou v odseku 1 platí rovnako.

(3) Samostatne zárobkovo činná osoba je povinná prihlásiť sa na nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie najneskôr do ôsmich dní od vzniku týchto poistení a odhlásiť sa z týchto poistení do ôsmich dní od ich zániku.

(4) Samostatne zárobkovo činná osoba je povinná oznámiť príslušnej pobočke prerušenie

nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia z dôvodu uvedeného v § 26 ods. 2 do 30 dní od prerušenia, a to prostredníctvom ústavu na výkon väzby alebo ústavu na výkon trestu odňatia slobody a prerušenie nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia z dôvodu uvedeného v § 26 ods. 4 do ôsmich dní od prerušenia; splnenie povinnosti podľa odseku 3 sa nevyžaduje.

(5) Samostatne zárobkovo činná osoba je povinná oznámiť príslušnej pobočke zmenu mena, priezviska, trvalého pobytu a zrušenie povolenia na trvalý pobyt alebo povolenia na prechodný pobyt do ôsmich dní od zmeny týchto skutočností.

(6) Samostatne zárobkovo činná osoba je povinná plniť povinnosti podľa odseku 3 na tlačive, ktorého obsah určí Sociálna poisťovňa.

(7) Lehota na splnenie povinností podľa odsekov 1 až 5 je zachovaná aj vtedy, ak doklady uvedené v odsekoch 1 a 2, doklad preukazujúci prerušenie nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia podľa odseku 4, oznámenie o skutočnostiach uvedených v odseku 5 a tlačivo uvedené v odseku 6 sa v ustanovenej lehote odovzdali na prepravu poštou, odoslali faxom alebo elektronickou poštou.

(8) Doklady a tlačivo uvedené v odseku 7, odoslané faxom alebo elektronickou poštou treba potvrdiť písomne najneskôr do troch dní odo dňa ich doručenia Sociálnej poisťovni.

§ 229
Povinnosti fyzických osôb, za ktoré platí poistné na dôchodkové poistenie štát

(1) Vojenská správa je povinná prihlásiť občana Slovenskej republiky vykonávajúceho základnú službu, náhradnú službu alebo zdokonaľovaciu službu[35]) v rámci vojenskej služby v ozbrojených silách a občana Slovenskej republiky vykonávajúceho civilnú službu[36]) na dôchodkové poistenie a odhlásiť ho z tohto poistenia do ôsmich dní od vzniku skutočnosti zakladajúcej vznik a zánik dôchodkového poistenia v pobočke príslušnej podľa sídla vojenskej správy.

(2) Fyzická osoba uvedená v § 15 ods. 1 písm. e), ktorá sa osobne a celodenne stará o dieťa do šiestich rokov jeho veku alebo o dieťa s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom do siedmich rokov jeho veku, je povinná prihlásiť sa na dôchodkové poistenie a odhlásiť sa z tohto poistenia do 30 dní od vzniku skutočnosti zakladajúcej vznik a zánik dôchodkového poistenia v pobočke príslušnej podľa miesta svojho trvalého pobytu. To neplatí na zamestnanca, za ktorého má zamestnávateľ uloženú povinnosť uvedenú v § 231 ods. 1 písm. d). Ak sa o takéto dieťa osobne a celodenne stará viac fyzických osôb uvedených v § 15 ods. 1 písm. e), prihlásiť sa na dôchodkové poistenie môže len jedna fyzická osoba.

(3) Fyzická osoba je povinná plniť povinnosti podľa odsekov 1 a 2 na tlačive, ktorého obsah určí Sociálna poisťovňa.

(4) Lehota na splnenie povinností podľa odsekov 1 a 2 je zachovaná aj vtedy, ak sa tlačivo odovzdalo v ustanovenej lehote na prepravu poštou alebo odoslalo faxom alebo elektronickou poštou.

(5) Tlačivo odoslané faxom alebo elektronickou poštou treba potvrdiť písomne najneskôr do troch dní odo dňa jeho doručenia Sociálnej poisťovni.

§ 230
Ďalšie povinnosti poberateľa dôchodkových dávok

(1) Poberateľ invalidného dôchodku priznaného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % je povinný oznámiť ústrediu výkon zárobkovej činnosti do ôsmich dní od začatia výkonu zárobkovej činnosti.

(2) Lehota na splnenie povinnosti podľa odseku 1 je zachovaná aj vtedy, ak doklad preukazujúci skutočnosť uvedenú v odseku 1 poberateľ invalidného dôchodku v ustanovenej lehote odovzdal na prepravu poštou alebo odoslal faxom alebo elektronickou poštou. Doklad odoslaný faxom alebo elektronickou poštou treba potvrdiť písomne najneskôr do troch dní odo dňa jeho doručenia Sociálnej poisťovni.

§ 231
Povinnosti zamestnávateľa

(1) Zamestnávateľ je povinný

a) prihlásiť sa do registra zamestnávateľov vedeného príslušnou pobočkou do ôsmich dní odo dňa, v ktorom začal zamestnávať aspoň jedného zamestnanca, a odhlásiť sa z tohto registra do ôsmich dní odo dňa, v ktorom nezamestnáva už žiadneho zamestnanca,

b) prihlásiť zamestnanca na nemocenské poistenie, na dôchodkové poistenie a na poistenie v nezamestnanosti do ôsmich dní od vzniku týchto poistení a odhlásiť zamestnanca v rovnakej lehote od zániku týchto poistení a oznámiť zmeny v údajoch uvedených v § 232 ods. 2 písm. a) až c),

c) oznámiť pobočke prerušenie nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia a poistenia v nezamestnanosti zamestnanca do ôsmich dní od tohto prerušenia; splnenie povinnosti podľa písmena b) sa nevyžaduje,

d) oznámiť pobočke začiatok a skončenie čerpania materskej dovolenky alebo rodičovskej dovolenky zamestnancom do ôsmich dní od začiatku čerpania a do ôsmich dni od skončenia čerpania materskej dovolenky alebo rodičovskej dovolenky,

e) odstúpiť pobočke tlačivo, na ktorom sa preukazuje dočasná pracovná neschopnosť zamestnanca, ak trvá dlhšie ako desať dní, do troch dní po 10. dni trvania dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca,

f) predkladať pobočke výkaz poistného za príslušný kalendárny mesiac v lehote splatnosti ním odvádzaného poistného, v členení na jednotlivých zamestnancov a na jednotlivé druhy poistenia a predkladať na výzvu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne podklady na zistenie správnej sumy poistného,

g) poskytovať organizačným zložkám Sociálnej poisťovne súčinnosť pri vykonávaní sociálneho poistenia bezplatne,

h) oznámiť písomne pobočke pracovný úraz, ktorý si vyžiadal lekárske ošetrenie alebo dočasnú pracovnú neschopnosť, najneskôr do troch dní odo dňa, keď sa o tomto pracovnom úraze dozvedel,

i) predkladať pobočke záznam o pracovnom úraze, ktorý podlieha evidencii a registrácii podľa osobitného predpisu,[101]) najneskôr do ôsmich dní odo dňa, keď sa o tomto pracovnom úraze dozvedel, a výsledky vyšetrovania pracovných úrazov a hlásenia o zistení chorôb z povolania do ôsmich dní od ich doručenia,

j) viesť o svojich zamestnancoch evidenciu na účely sociálneho poistenia a predložiť túto evidenciu pobočke do troch dní od uplatnenia nároku na dávku alebo od skončenia pracovného pomeru alebo iného právneho vzťahu k zamestnávateľovi,

k) umožniť povereným zamestnancom organizačných zložiek Sociálnej poisťovne vstup do svojich objektov, vykonanie kontroly a nazeranie do záznamov o príjmoch zamestnancov a do iných záznamov dôležitých na účely sociálneho poistenia,

---

[101]) § 8a ods. 1 písm. r) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 330/1996 Z. z. v znení zákona č. 158/2001 Z. z.

l) vydávať zamestnancom na ich žiadosť potvrdenia o rozhodujúcich skutočnostiach na účely sociálneho poistenia,

m) oznámiť pobočke zmenu svojho názvu, sídla a dňa určeného na výplatu príjmov, ktoré sú vymeriavacím základom zamestnanca, do ôsmich dní od tejto zmeny.

(2) Povinnosti podľa odseku 1 písm. a) až e), h) a j) je zamestnávateľ povinný plniť na tlačivách, ktorých obsah a spôsob zasielania určí Sociálna poisťovňa.

(3) Lehota na splnenie povinnosti podľa odseku 1 písm. a) až f), h) až j) a m) je zachovaná aj vtedy, ak sa tlačivo v ustanovenej lehote odovzdalo na prepravu poštou alebo odoslalo faxom alebo elektronickou poštou.

(4) Tlačivo odoslané faxom alebo elektronickou poštou treba potvrdiť písomne najneskôr do troch dní odo dňa jeho doručenia Sociálnej poisťovni.

(5) Plnenie povinností podľa odseku 1 zamestnávateľom uvedeným v § 7 ods. 1 písm. j) sa upraví dohodou, ktorú uzatvorí Sociálna poisťovňa s Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky.

§ 232
Evidencia zamestnávateľa na účely sociálneho poistenia

(1) Zamestnávateľ je povinný viesť evidenciu na účely sociálneho poistenia zamestnanca; táto evidencia sa vedie od vzniku sociálneho poistenia zamestnanca po celé obdobie, počas ktorého toto poistenie trvá.

(2) Evidencia musí obsahovať tieto údaje:

a) priezvisko vrátane všetkých predošlých priezvísk, meno, dátum a miesto narodenia, stav a miesto trvalého pobytu,

b) rodné číslo,

c) deň vzniku pracovného pomeru a skončenia pracovného pomeru alebo iného právneho vzťahu k zamestnávateľovi,

d) vymeriavací základ zamestnanca neobmedzený podľa § 138 ods. 13,

e) obdobie, počas ktorého sa zamestnancovi prerušuje nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie a poistenie v nezamestnanosti,

f) obdobie materskej dovolenky, obdobie rodičovskej dovolenky.

§ 233
Povinnosti ďalších právnických osôb

(1) Ministerstvo školstva je povinné zaslať ústrediu elektronicky a v dohodnutej štruktúre do 31. augusta kalendárneho roka zoznam inštitúcií, na ktorých štúdium alebo výučbu považuje svojím rozhodnutím za rovnocenné štúdiu na stredných školách a vysokých školách.

(2) Zdravotnícke zariadenia sú povinné

a) poskytovať výpis zo zdravotnej dokumentácie a zhodnotenie liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja a ďalšej liečby v súvislosti s vykonávaním sociálneho poistenia, a to do ôsmich dní od doručenia žiadosti Sociálnej poisťovne o tieto údaje; v odôvodnených prípadoch do 30 dní od doručenia žiadosti o tieto údaje, ak je potrebné doplniť zdravotnú dokumentáciu na účely posudzovania dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu nezaopatreného dieťaťa a poklesu pracovnej schopnosti,

b) poskytovať pobočke hlásenie o pracovnom úraze a hlásenie o zistení choroby z povolania,

c) vykazovať pobočke zdravotné výkony na účely sociálneho poistenia za kalendárny mesiac do 14. dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca s identifikačnými údajmi určenými Sociálnou poisťovňou,

d) potvrdzovať dočasnú pracovnú neschopnosť a dočasnú nemožnosť výkonu zárobkovej činnosti z dôvodu potreby ošetrovania chorého člena rodiny, tehotenstva a materstva na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou.

(3) Orgány inšpekcie práce, orgány štátnej banskej správy a ďalšie príslušné dozorné orgány podľa osobitného predpisu[71]) sú povinné poskytovať pobočke výsledky nimi vyšetrovaných pracovných úrazov a súčinnosť potrebnú na výkon úrazového poistenia podľa tohto zákona.

(4) Orgány na ochranu zdravia sú povinné poskytovať pobočke výsledky šetrenia pracovných podmienok vo vzťahu k možnému vzniku choroby z povolania pri priznaných chorobách z povolania.

(5) Štatistický úrad je povinný oznámiť ministerstvu najneskôr do 30. apríla kalendárneho roka sumu priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky, index rastu priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky a index rastu spotrebiteľských cien za predchádzajúci kalendárny rok.

(6) Správca dane je povinný oznámiť pobočke príslušnej podľa trvalého pobytu

a) fyzickej osoby, ktorá na základe daňového priznania má príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu[34]) alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou, meno a priezvisko tejto fyzickej osoby a výšku tohto príjmu alebo výnosu a výšku základu (čiastkového základu) dane z príjmu z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti najneskôr do 30. júna kalendárneho roka alebo najneskôr do 31. októbra kalendárneho roka, ak fyzickej osobe bola predĺžená lehota na podanie daňového priznania podľa osobitného predpisu,[43])

b) fyzickej osoby uvedenej v písmene a) zmenu základu dane z príjmov z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti, ktorá vyplynula z právoplatného dodatočného platobného výmeru.

(7) Obec, ktorá vedie matriku, je povinná zaslať ústrediu oznámenie o úmrtí každej fyzickej osoby, ktorú zapísali do knihy úmrtí.

(8) Policajný zbor je povinný oznámiť pobočke príslušnej podľa jeho sídla vydanie rozhodnutia o zrušení povolenia na trvalý pobyt, o zrušení povolenia na prechodný pobyt a lehotu určenú na vysťahovanie cudzinca, ktorý na území Slovenskej republiky vykonáva činnosť samostatne zárobkovej činnej osoby.

(9) Orgán, ktorý vydáva povolenie na výkon činnosti uvedenej v § 5, je povinný oznámiť Sociálnej poisťovni vydanie takéhoto povolenia a jeho zrušenie.

(10) Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky, ministerstvo financií, Slovenská informačná služba, Národný bezpečnostný úrad, Policajný zbor, ústav na výkon väzby, ústav na výkon trestu odňatia slobody, Železničná polícia, Colné riaditeľstvo a Ministerstvo obrany Slovenskej republiky sú povinné Sociálnej poisťovni v lehotách ňou určených bezplatne oznamovať údaje, poskytovať doklady a súčinnosť, ktoré sú potrebné na výkon sociálneho poistenia.

(11) Rovnaké povinnosti v sociálnom poistení ako právnické osoby uvedené v odseku 10 majú aj útvary sociálneho zabezpečenia týchto právnických osôb a Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia,

ktoré sú inak príslušné na výkon sociálneho zabezpečenia policajtov, profesionálnych vojakov a vojakov prípravnej služby podľa osobitného predpisu.[2])

(12) Príslušný úrad podľa osobitného predpisu je povinný poskytovať Sociálnej poisťovni údaje z evidencie nezamestnaných občanov potrebné na účely posúdenia nároku na dávku v nezamestnanosti v rozsahu a spôsobom určeným Sociálnou poisťovňou.

§ 234
Povinnosti na účely garančného poistenia

(1) Zamestnávateľ, predbežný správca konkurznej podstaty alebo správca konkurznej podstaty sú povinní písomne informovať zástupcov zamestnancov, a ak u zamestnávateľa nepôsobia zástupcovia zamestnancov, priamo zamestnancov o platobnej neschopnosti zamestnávateľa do piatich dní od jej vzniku.

(2) Zamestnanec je povinný zamestnávateľovi, predbežnému správcovi konkurznej podstaty alebo správcovi konkurznej podstaty na vlastnú žiadosť oznámiť všetky informácie potrebné v súvislosti s potvrdením nárokov z pracovného pomeru podľa § 102 ods. 1.

(3) Zamestnávateľ, predbežný správca konkurznej podstaty alebo správca konkurznej podstaty sú povinní oznámiť pobočke Sociálnej poisťovne platobnú neschopnosť zamestnávateľa do ôsmich dní od jej vzniku.

(4) Zamestnávateľ, predbežný správca konkurznej podstaty alebo správca konkurznej podstaty a zamestnanec sú povinní oznámiť príslušnej pobočke všetky informácie súvisiace s poskytnutím dávky garančného poistenia.

(5) Zamestnávateľ, predbežný správca konkurznej podstaty alebo správca konkurznej podstaty sú povinní potvrdiť zamestnancovi nároky z pracovného pomeru podľa § 102 ods. 1 za posledné tri mesiace pracovného pomeru pred vznikom platobnej neschopnosti zamestnávateľa alebo za posledné tri mesiace pred skončením pracovného pomeru. Potvrdenie o nárokoch zamestnanca z pracovného pomeru súčasne predloží príslušnej pobočke.

(6) Príslušná pobočka je povinná doručiť zamestnávateľovi, predbežnému správcovi konkurznej podstaty alebo správcovi konkurznej podstaty tlačivá na získanie údajov potrebných na poskytovanie dávky garančného poistenia do piatich pracovných dní od doručenia oznámenia o platobnej neschopnosti zamestnávateľa.

(7) Zamestnávateľ, predbežný správca konkurznej podstaty alebo správca konkurznej podstaty po vyplnení všetkých požadovaných údajov na tlačive uvedenom v odseku 6 sú povinní potvrdiť ich správnosť a doručiť ho príslušnej pobočke do desiatich pracovných dní od doručenia tlačiva.

§ 235
Identifikačné údaje poistenca a poberateľa dávky

V žiadostiach, oznámeniach a podaniach adresovaných Sociálnej poisťovni sú právnické osoby a fyzické osoby povinné uvádzať rodné číslo poistenca alebo poberateľa dávky, ktorého sa žiadosť, oznámenie alebo podanie týka; ak ide o sirotský dôchodok alebo pozostalostnú úrazovú rentu jednostranne osiroteného dieťaťa, uvádza sa aj rodné číslo žijúceho rodiča, a ak ide o sirotský dôchodok alebo pozostalostnú úrazovú rentu obojstranne osiroteného dieťaťa, aj rodné číslo zomretého rodiča, ktorý zomrel posledný. Zákonný zástupca uvádza rodné číslo, ktoré by bol povinný uvádzať poistenec alebo poberateľ dávky, ktorého zastupuje.

DRUHÁ HLAVA
ZODPOVEDNOSŤ V SOCIÁLNOM POISTENÍ

§ 236

(1) Poberateľ dávky je povinný vrátiť dávku alebo jej časť odo dňa, od ktorého mu nepatrila alebo nepatrila v poskytovanej sume, ak

a) nesplnil povinnosť uloženú týmto zákonom,

b) prijímal dávku alebo jej časť, hoci vedel alebo musel z okolností predpokladať, že sa vyplatila neprávom alebo vo vyššej sume, ako patrila, alebo

c) vedome inak spôsobil, že dávka alebo jej časť sa vyplatila neprávom alebo vo vyššej sume, ako patrila.

(2) Neprávom prijaté sumy sa môžu zrážať z bežne vyplácanej alebo neskôr priznanej dávky alebo zo mzdy poberateľa dávky; pritom primerane platia predpisy o výkone rozhodnutí zrážkami zo mzdy.

(3) Právo na vrátenie dávky poskytnutej neprávom alebo v nesprávnej sume sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa, keď Sociálna poisťovňa túto skutočnosť zistila, najneskôr uplynutím desiatich rokov odo dňa, za ktorý sa dávka vyplatila. Tieto lehoty neplynú počas konania o opravnom prostriedku, počas výkonu rozhodnutia alebo ak sa na úhradu preplatku vykonávajú zrážky z dávky.

§ 237

(1) Ak zamestnávateľ potvrdil nesprávne údaje rozhodujúce na vznik nároku na dávku, nároku na jej výplatu alebo jej sumu a v dôsledku toho sa dávka poskytla neprávom alebo vo vyššej sume, ako patrila, je povinný nahradiť neprávom vyplatené sumy.

(2) Právo na náhradu neprávom vyplatených súm sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa, keď Sociálna poisťovňa zistila, že sumy sa vyplatili neprávom, najneskôr však uplynutím desiatich rokov odo dňa ich výplaty. Tieto lehoty neplynú počas konania o opravnom prostriedku a počas výkonu rozhodnutia.

§ 238

(1) Sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatou dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania.

(2) Na účely náhrady škody, ktorá vznikla Sociálnej poisťovni výplatou dávok, sú orgány štátnej správy, právnické osoby a fyzické osoby povinné bezplatne poskytovať organizačným zložkám Sociálnej poisťovne potrebnú súčinnosť, najmä predkladať v lehote, ktorú Sociálna poisťovňa určila, požadované doklady a oznamovať potrebné údaje.

(3) Právo Sociálnej poisťovne voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá vznikla Sociálnej poisťovni výplatou dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania, sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa, keď Sociálna poisťovňa zistila sumu vyplatených dávok a keď sa dozvedela o tom, kto za vznik škody zodpovedá, najneskôr však uplynutím desiatich rokov odo dňa výplaty dávok.

(4) Právo na náhradu škody podľa odseku 1 uplatňuje Sociálna poisťovňa v súdnom konaní podľa osobitného predpisu.[102])

TRETIA HLAVA
POKUTA A PENÁLE V SOCIÁLNOM POISTENÍ

§ 239
Pokuta

Za porušenie povinností ustanovených v § 154 ods. 3, § 227 ods. 2, § 228 až 234 a § 279 môže Sociálna poisťovňa uložiť pokutu až do 500 000 Sk. Pri ukladaní pokuty Sociálna poisťovňa zohľadní závažnosť porušenia povinnosti ustanovenej týmto zákonom.

§ 240
Penále

(1) Fyzickým osobám a právnickým osobám povinným odvádzať poistné, ktoré neodviedli poistné za príslušný kalendárny mesiac včas alebo v správnej sume, Sociálna poisťovňa predpíše penále vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa splatnosti poistného do dňa, keď bola dlžná suma poukázaná na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici, zaplatená v hotovosti, alebo do dňa začatia kontroly, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Predpísané penále podľa odseku 1 nemôže presiahnuť dlžnú sumu poistného za kontrolované obdobie. Sociálna poisťovňa nepredpíše penále, ak za kontrolované obdobie nie je viac ako 100 Sk.

(3) Sociálna poisťovňa môže na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby a právnickej osoby povinnej odvádzať poistné v odôvodnených prípadoch odpustiť povinnosť zaplatiť penále alebo znížiť penále, ak tieto osoby zaplatili dlžné sumy poistného najneskôr v deň podania tejto žiadosti a v období odo dňa doručenia žiadosti do dňa vydania rozhodnutia o žiadosti, odvádza poistné včas a v správnej sume.

§ 241

(1) Na pokuty a na penále platia ustanovenia § 142 ods. 6, § 143 ods. 3 a § 145 až 147 o poistnom primerane.

(2) Na povolenie splátok dlžných súm pokút a penále platí § 146 rovnako.

(3) Ak poistné alebo penále je príjmom štátneho rozpočtu podľa osobitného predpisu,[103]) Sociálna poisťovňa môže uplatniť postup podľa § 240 ods. 3 len so súhlasom ministerstva financií.

PIATA ČASŤ
KONTROLNÁ ČINNOSŤ SOCIÁLNEJ POISŤOVNE

§ 242

(1) Kontrolná činnosť Sociálnej poisťovne podľa tohto zákona je kontrola plnenia povinností ustanovených týmto zákonom (vonkajšia kontrola).

(2) Kontrolnú činnosť uvedenú v odseku 1 vykonávajú poverení zamestnanci organizačných zložiek Sociálnej poisťovne (ďalej len „zamestnanec kontroly“).

(3) Ak majú kontrolované subjekty pochybnosti o nezaujatosti zamestnancov kontroly alebo

---

[102]) Občiansky súdny poriadok.

[103]) Čl. I § 7 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 374/1994 Z. z. o niektorých opatreniach na zabezpečenie hospodárenia Slovenskej republiky v roku 1995 a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

prizvaných osôb so zreteľom na ich vzťah k predmetu kontroly, ku kontrolovaným subjektom alebo k ich zamestnancom, môžu vzniesť proti ich účasti na kontrole písomné námietky s uvedením dôvodu. Podanie námietok nemá odkladný účinok. Zamestnanci kontroly, ktorí vedia o skutočnostiach zakladajúcich pochybnosti o ich nezaujatosti, sú povinní tieto skutočnosti bez zbytočného odkladu oznámiť vedúcemu zamestnancovi kontroly. Zamestnanci kontroly sú oprávnení vykonať pri kontrole len také úkony, ktoré nedovoľujú odklad.

(4) Vedúci zamestnanec kontroly je povinný rozhodnúť o námietkach najneskôr do troch dní od ich uplatnenia a písomne oboznámiť s rozhodnutím toho, kto námietku uplatnil.

§ 243
Oprávnenia a povinnosti zamestnancov kontroly

(1) Zamestnanci kontroly sú pri výkone kontroly oprávnení v nevyhnutnom rozsahu

a) vstupovať do objektov, zariadení a prevádzok, na pozemky a do iných priestorov patriacich kontrolovaným subjektom, ak bezprostredne súvisia s predmetom kontroly; nedotknuteľnosť obydlia nesmie byť dotknutá výkonom tohto oprávnenia,

b) vyžadovať od kontrolovaného subjektu a jeho zamestnancov, aby im v určenej lehote poskytli doklady, iné písomnosti, vyjadrenia a informácie vrátane technických nosičov údajov potrebné na výkon kontroly a prvopisy dokladov,

c) v odôvodnených prípadoch odoberať a aj mimo priestorov kontrolovaného subjektu premiestňovať prvopisy dokladov, písomné dokumenty a iné materiály, ktorých vydanie nie je všeobecne záväzným právnym predpisom zakázané, na účely zabezpečovania dôkazov, ako aj vykonať ďalšie nevyhnutné úkony súvisiace s kontrolou,

d) vyžadovať súčinnosť kontrolovaného subjektu a jeho zamestnancov potrebnú na vykonanie kontroly. Túto súčinnosť možno vyžadovať len v nevyhnutnom rozsahu a vtedy, ak nemožno účel kontroly dosiahnuť inak a len s ich súhlasom. Súčinnosť nemožno vyžadovať, ak by tým bol ohrozený život alebo zdravie fyzických osôb alebo ak by sa porušila zákonom ustanovená povinnosť mlčanlivosti, ak nedošlo k jej oslobodeniu oprávneným orgánom.

(2) Zamestnanci kontroly sú pri výkone kontroly povinní

a) vopred oznámiť kontrolovanému subjektu predmet a účel kontroly a preukázať sa svojím oprávnením na vykonanie kontroly spolu s preukazom totožnosti,

b) vydať kontrolovanému subjektu potvrdenie o odňatí prvopisov dokladov, písomných dokumentov a iných materiálov a zabezpečiť ich riadnu ochranu pred stratou, zničením, poškodením a zneužitím; ak tieto veci nie sú potrebné na ďalší výkon kontroly alebo na iné konanie podľa osobitných predpisov,[104]) sú povinní vrátiť ich tomu, komu boli odňaté,

c) oznámiť podozrenie z trestnej činnosti orgánom činným v trestnom konaní a iné skutočnosti orgánom príslušným podľa osobitných predpisov,[105])

d) v potrebnom rozsahu oboznámiť vedúceho kontrolovaného subjektu a zodpovedných zamestnancov s protokolom o výsledku kontroly pred jeho prerokovaním a vyžiadať od nich v určenej lehote písomné vyjadrenia ku všetkým skutočnostiam, ktoré odôvodňujú uplatnenie právnej zodpovednosti,

e) preveriť opodstatnenosť námietok ku kontrolným zisteniam a zohľadniť opodstatnené a preukázané námietky v dodatku k protokolu alebo v zázname o kontrole, oboznámiť s ním

---

[104]) Napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.

[105]) Napríklad § 8 ods. 1 Trestného poriadku, zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov.

vedúceho kontrolovaného subjektu a zodpovedných zamestnancov,

f) neopodstatnenosť námietok písomne oznámiť zodpovedným zamestnancom kontrolovaného subjektu najneskôr do termínu prerokovania protokolu o výsledku kontroly,

g) prerokovať protokol o výsledku kontroly s vedúcim kontrolovaného subjektu a zodpovednými zamestnancami, ktorých sa kontrolné zistenia týkajú,

h) v zápisnici o prerokovaní protokolu uložiť vedúcemu kontrolovaného subjektu, aby v určenej lehote po skončení kontroly predložil orgánu kontroly opatrenia prijaté na odstránenie zistených nedostatkov, príčin ich vzniku a v určenej lehote predložil aj písomnú správu o ich splnení,

i) odovzdať protokol o výsledku kontroly, ako aj zápisnicu o prerokovaní protokolu vedúcemu kontrolovaného subjektu,

j) zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli pri výkone kontroly, ak ich od tejto povinnosti písomne neoslobodil ten, v koho záujme túto povinnosť majú, alebo vo verejnom záujme vedúci orgánu kontroly; tým nie je dotknutá povinnosť zachovávať mlčanlivosť o utajovaných skutočnostiach.[106])

(3) Oprávnenia podľa odseku 1 a povinnosti podľa odseku 2 písm. b), d), e), g) a j) sa vzťahujú aj na prizvané osoby.

§ 244
Oprávnenia a povinnosti kontrolovaného subjektu

(1) Kontrolovaný subjekt a zodpovední zamestnanci sú oprávnení počas výkonu kontroly najneskôr v čase oboznámenia sa s protokolom o výsledku kontroly písomne sa vyjadriť ku kontrolným zisteniam zamestnancov kontroly. K protokolu o výsledku kontroly kontrolovaný subjekt môže podať námietky do siedmich dní od oboznámenia sa s protokolom.

(2) Kontrolovaný subjekt je povinný vytvárať vhodné materiálne a technické podmienky na vykonanie kontroly a poskytnúť súčinnosť zodpovedajúcu oprávneniam zamestnancov kontroly.

(3) Vedúci kontrolovaného subjektu a zodpovední zamestnanci, ktorých sa kontrolné zistenia týkajú, sú povinní na požiadanie zamestnancov kontroly dostaviť sa na prerokovanie protokolu o výsledku kontroly.

(4) Kontrolovaný subjekt je v určenej lehote povinný na základe výsledku kontroly

a) prijať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku a predložiť ich vedúcemu zamestnancovi kontroly,

b) predložiť vedúcemu zamestnancovi kontroly písomnú správu o splnení opatrení prijatých na odstránenie zistených nedostatkov a o vyvodení dôsledkov voči zamestnancom zodpovedným za tieto nedostatky.

§ 245
Protokol o výsledku kontroly

(1) O výsledku vykonanej kontroly vypracujú zamestnanci kontroly protokol, ktorý musí obsahovať označenie kontrolovaného subjektu, miesto a dátum vykonania kontroly, predmet kontroly, kontrolované obdobie, kto kontrolu vykonal, preukázané kontrolné zistenia, dátum vypracovania protokolu, vlastnoručné podpisy zamestnancov kontroly, podpisy zodpovedných zamestnancov, ktorí boli s protokolom oboznámení a dátum oboznámenia sa s protokolom.

---

[106]) Zákon č. 241/2001 Z. z. v znení zákona č. 418/2002 Z. z.

Súčasťou protokolu je vyjadrenie vedúceho kontrolovaného subjektu, vyjadrenia zodpovedných zamestnancov ku kontrolným zisteniam a ďalšie písomnosti a materiály potvrdzujúce kontrolné zistenia vrátane priebežného protokolu a čiastkového protokolu.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa postupuje aj vtedy, ak je počas kontroly potrebné ku konkrétnemu kontrolnému zisteniu vypracovať priebežný protokol alebo čiastkový protokol.

(3) Priebežný protokol obsahuje výsledok kontroly stavu priamo na mieste v určenom období za účasti zamestnancov, ktorí sú za príslušný úsek zodpovední, alebo ďalších zamestnancov, ak to vyžaduje osobitnosť alebo náročnosť preverovaného stavu. Čiastkový protokol obsahuje výsledok kontroly stavu len jednej časti predmetu kontroly na účely osobitného postupu a riešenia zistených nedostatkov.

(4) Ak sú proti kontrolným zisteniam podané námietky, zamestnanci kontroly vypracujú dodatok k protokolu alebo k záznamu o kontrole, ktorý je jeho súčasťou. Pri ich vypracúvaní sa primerane postupuje podľa odseku 1.

(5) O prerokovaní protokolu vypracujú zamestnanci kontroly zápisnicu, ktorá musí obsahovať dátum oboznámenia sa kontrolovaného subjektu a zodpovedných zamestnancov s protokolom, dátum prerokovania protokolu, mená prítomných na prerokovaní a ich vlastnoručné podpisy. V zápisnici sa uloží povinnosť vedúcemu kontrolovaného subjektu v určenej lehote

a) prijať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a ich príčin a predložiť ich vedúcemu zamestnancovi kontroly,

b) predložiť vedúcemu zamestnancovi kontroly správu o splnení opatrení na odstránenie zistených nedostatkov a ich príčin,

c) uplatniť právnu zodpovednosť za zistené nedostatky voči zamestnancom zodpovedným za tieto nedostatky.

(6) Ak sa kontrolou nezistí porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov alebo interných predpisov, vypracuje sa len záznam o kontrole. Pri jeho vypracúvaní sa postupuje primerane podľa odseku 1.

(7) Kontrola je skončená v deň prerokovania protokolu o kontrole alebo podpísania záznamu. Protokol o kontrole sa považuje za prerokovaný aj vtedy, ak vedúci kontrolovaného subjektu, prípadne niektorý z jeho zodpovedných zamestnancov odmietne sa oboznámiť s protokolom, písomne sa k nemu vyjadriť alebo podpísať zápisnicu o prerokovaní protokolu. Túto skutočnosť treba uviesť v zápisnici o prerokovaní protokolu.

ŠIESTA ČASŤ
DOZOR ŠTÁTU NAD VYKONÁVANÍM SOCIÁLNEHO POISTENIA

§ 246
Výkon dozoru štátu

(1) Štát vykonáva dozor nad vykonávaním nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia, úrazového poistenia, garančného poistenia, poistenia v nezamestnanosti prostredníctvom orgánov dozoru štátu, ktorými sú ministerstvo a ministerstvo financií. Kontrolné oprávnenia iných orgánov podľa osobitných predpisov tým nie sú dotknuté.

(2) Orgány dozoru štátu sú povinné dohodnúť rozdelenie pôsobnosti pri výkone dozoru štátu najneskôr do 31. januára 2004.

(3) Orgán dozoru štátu je povinný dozerať najmä na dodržiavanie tohto zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov Sociálnou poisťovňou a na hospodárenie Sociálnej

poisťovne podľa rozpočtu na príslušný kalendárny rok.

(4) Oprávnení zamestnanci orgánu dozoru štátu sú povinní

a) oznámiť vopred rade riaditeľov predmet a účel výkonu dozoru štátu a preukázať sa oprávnením na výkon tohto dozoru spolu s preukazom totožnosti,

b) vydať organizačnej zložke Sociálnej poisťovne potvrdenie o odobratí prvopisov dokladov a písomností a zabezpečiť ich riadnu ochranu pred stratou, zničením, poškodením a zneužitím; ak tieto prvopisy už nie sú potrebné na ďalší výkon dozoru štátu, sú povinní ich vrátiť tomu, komu boli odobraté,

c) vypracovať správu o výsledku výkonu dozoru štátu (ďalej len „správa“) a prerokovať s radou riaditeľov alebo s riaditeľom pobočky, ak sa dozor štátu vykonával v príslušnej pobočke, výsledky výkonu dozoru štátu; ak sa zistia nedostatky, orgán dozoru štátu uloží rade riaditeľov alebo riaditeľovi pobočky v správe, aby v určenej lehote prijal opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov, predložil písomnú správu o ich splnení vrátane zodpovednosti zamestnancov zodpovedných za zistené nedostatky,

d) odovzdať správu rade riaditeľov a riaditeľovi pobočky, ak sa dozor štátu vykonával v príslušnej pobočke,

e) zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli pri výkone dozoru štátu, ak neboli od tejto povinnosti písomne oslobodení tým, v koho záujme túto povinnosť majú, alebo vo verejnom záujme vedúcim orgánu dozoru štátu; uvedené sa nevzťahuje na povinnosti ustanovené osobitným predpisom,[107])

f) oznámiť podozrenie z trestnej činnosti orgánom činným v trestnom konaní a iné skutočnosti orgánom príslušným podľa osobitných predpisov,[105])

g) kontrolovať plnenie opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.

(5) Oprávnení zamestnanci orgánu dozoru štátu majú právo pri vykonávaní činnosti uvedenej v odseku 1

a) vstupovať do priestorov Sociálnej poisťovne,

b) požadovať od organizačnej zložky Sociálnej poisťovne poskytnutie prvopisov dokladov a písomností, vyjadrení a informácií potrebných na výkon dozoru štátu vrátane informácií na technických nosičoch údajov v lehote nimi určenej; organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná vyhotoviť fotokópie požadovaných dokladov a písomností,

c) v odôvodnených prípadoch odniesť aj mimo priestorov Sociálnej poisťovne prvopisy dokladov a písomností potrebných na zabezpečenie dôkazov najneskôr do skončenia výkonu dozoru štátu; Sociálna poisťovňa môže prvopisy na svoje náklady nahradiť kópiami, osvedčenými podľa osobitných predpisov,[108]) ak s tým orgán dozoru štátu súhlasí,

d) vyžadovať súčinnosť orgánov Sociálnej poisťovne a jej zamestnancov potrebnú na výkon dozoru štátu,

e) zúčastňovať sa na zasadnutiach rady riaditeľov a dozornej rady,

f) ukladať rade riaditeľov opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.

(6) Ak orgán dozoru štátu zistí, že člen dozornej rady si opakovane neplní povinnosti ustanovené týmto zákonom a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, podá návrh na jeho

---

[107]) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií).

[108]) Napríklad § 56 ods. 1 písm. a) zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok).

odvolanie národnej rade. Ak orgán dozoru štátu zistí, že člen rady riaditeľov si opakovane neplní povinnosti ustanovené týmto zákonom a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, podá návrh na jeho odvolanie vláde.

(7) Na výkon dozoru štátu môže orgán dozoru štátu prizvať zamestnancov iných ústredných orgánov štátnej správy alebo znalcov podľa osobitného predpisu,[20]) ak to vyžaduje výkon dozoru štátu. Požadovať uvoľnenie zamestnancov na výkon dozoru štátu možno najviac na 12 dní v kalendárnom roku; toto uvoľnenie sa považuje za iný úkon vo všeobecnom záujme. Ustanovenie odseku 4 písm. e) platí aj pre prizvaných zamestnancov a znalcov. Oprávnenia orgánu dozoru štátu podľa odseku 5 sa vzťahujú aj na prizvaných zamestnancov a znalcov.

(8) Výkon dozoru štátu je skončený v deň prerokovania správy s radou riaditeľov alebo s riaditeľom pobočky.

Povinnosti Sociálnej poisťovne pri výkone dozoru štátu

§ 247

(1) Sociálna poisťovňa je na požiadanie povinná poskytnúť orgánu dozoru štátu najmä potrebné doklady, písomnosti, informácie a vysvetlenia, ktoré súvisia s činnosťou Sociálnej poisťovne.

(2) Sociálna poisťovňa je povinná

a) zúčastniť sa na prerokovaní správy,

b) prijať v určenej lehote opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov,

c) predložiť orgánu dozoru štátu písomnú správu o splnení opatrení prijatých na odstránenie zistených nedostatkov,

d) uplatniť právnu zodpovednosť za zistené nedostatky voči zamestnancom zodpovedným za tieto nedostatky.

(3) Sociálna poisťovňa je na požiadanie povinná poskytnúť orgánu dozoru štátu súčinnosť, ktorá zodpovedá povinnostiam podľa odsekov 1 a 2 a utvoriť primerané materiálne a technické podmienky na výkon dozoru štátu.

§ 248

(1) Ak Sociálna poisťovňa poruší povinnosti ustanovené týmto zákonom alebo iným všeobecne záväzným právnym predpisom, alebo nesplní opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov v určenej lehote alebo v určenom rozsahu, orgán dozoru štátu jej uloží pokutu až do

a) 2 000 000 Sk za nesplnenie povinnosti nepeňažnej povahy,

b) 5 000 000 Sk za nesplnenie povinnosti peňažnej povahy.

(2) Pokutu môže uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa orgán dozoru štátu o porušení povinnosti dozvedel, najneskôr však do troch rokov odo dňa porušenia povinnosti. Pokutu podľa odseku 1 nemožno uložiť, ak už bola Sociálnej poisťovni za to isté porušenie povinnosti uložená pokuta iným orgánom dozoru štátu. Orgány dozoru štátu sa vzájomne informujú o uložení pokuty. Na rozhodovanie o pokute sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.

(3) Sociálna poisťovňa na úhradu pokuty podľa odseku 1 použije finančné prostriedky zo správneho fondu.

(4) Orgán dozoru štátu je za nesplnenie povinnosti podľa § 247 oprávnený uložiť Sociálnej poisťovni poriadkovú pokutu od 1 000 Sk do 20 000 Sk. Ak povinnosť nebola splnená v určenej lehote alebo v požadovanom rozsahu, poriadkovú pokutu možno uložiť aj opakovane, najviac

50 000 Sk.

(5) Výnos z pokút je príjmom štátneho rozpočtu.

SIEDMA ČASŤ
PRECHODNÉ USTANOVENIA

Poistenec

§ 249

Poistenec podľa tohto zákona je aj

a) fyzická osoba, ktorá bola zúčastnená na nemocenskom poistení a na dôchodkovom zabezpečení podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004,

b) fyzická osoba, ktorá platila príspevok na poistenie v nezamestnanosti podľa predpisu účinného do 31. decembra 2003.

§ 250

Zamestnanec podľa § 4 ods. 1 písm. h) je doktorand v dennej forme doktorandského štúdia, ktorý študuje podľa predpisov[109]) platných do 31. marca 2002.

§ 251
Pracovný úraz a choroba z povolania

(1) Pracovný úraz a choroba z povolania uznané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 sa považujú od 1. januára 2004 za pracovný úraz a chorobu z povolania podľa tohto zákona.

(2) Služobný úraz a choroba z povolania uznané policajtovi, profesionálnemu vojakovi a vojakovi prípravnej služby podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 sa nepovažujú od 1. januára 2004 za pracovný úraz a chorobu z povolania podľa tohto zákona.

§ 252
Prechod z účasti na nemocenskom poistení a dôchodkovom zabezpečení samostatne zárobkovo činnej osoby na nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie po 31. decembri 2003

(1) Samostatne zárobkovo činná osoba, ktorá bola povinne zúčastnená na nemocenskom poistení a na dôchodkovom zabezpečení k 31. decembru 2003, je po tomto dni do 30. júna 2004 povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená podľa tohto zákona, ak nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie nezanikne podľa § 21 ods. 4. Samostatne zárobkovo činná osoba, ktorej je predĺžená lehota na podanie daňového priznania podľa osobitného predpisu[43]) a ktorá bola povinne zúčastnená na nemocenskom poistení a na dôchodkovom zabezpečení k 31. decembru 2003, je po tomto dni do 30. septembra 2004 povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená podľa tohto zákona, ak nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie nezanikne podľa § 21 ods. 4.

(2) Fyzická osoba, ktorá k 31. decembru 2003 bola dobrovoľne zúčastnená na nemocenskom poistení, dobrovoľne zúčastnená na dôchodkovom zabezpečení alebo dobrovoľne platila príspevok na poistenie v nezamestnanosti, považuje sa po tomto dni za dobrovoľne nemocensky poistenú osobu, dobrovoľne dôchodkovo poistenú osobu a dobrovoľne poistenú osobu v nezamestnanosti.

---

[109]) § 109 ods. 1 zákona č. 131/2002 Z. z.

§ 253
Obdobie nemocenského poistenia, určenie denného vymeriavacieho základu a určenie mesačného vymeriavacieho základu

(1) Do obdobia 270 dní nemocenského poistenia na vznik nároku na nemocenské dobrovoľne nemocensky poistenej osoby a na vznik nároku na materské sa započítava aj obdobie účasti na nemocenskom poistení, získané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004.

(2) Do obdobia 270 dní nemocenského poistenia na vznik nároku na nemocenské dobrovoľne nemocensky poistenej osoby a na vznik nároku na materské sa nezapočítava obdobie účasti na nemocenskom zabezpečení policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby, získané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004.

(3) Ak v období od 1. januára 2004 do 30. júna 2004 vznikne dočasná pracovná neschopnosť, potreba ošetrenia fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) alebo potreba starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b) alebo vznikne nárok na materské, denný vymeriavací základ na určenie výšky nemocenskej dávky sa určí podľa § 55 najviac zo sumy všeobecného vymeriavacieho základu platného v roku 2002.

(4) Ak v období od 1. júla 2004 do 31. decembra 2004 vznikne dočasná pracovná neschopnosť, potreba ošetrenia fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) alebo potreba starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b) alebo vznikne nárok na materské, denný vymeriavací základ na určenie výšky nemocenskej dávky sa určí podľa § 55 najviac zo sumy všeobecného vymeriavacieho základu platného v roku 2003.

(5) Ak v období od 1. januára 2004 do 30. júna 2004 dôjde k preradeniu zamestnankyne na inú prácu, mesačný vymeriavací základ na určenie výšky vyrovnávacej dávky sa určí podľa § 56 najviac zo sumy všeobecného vymeriavacieho základu platného v roku 2002.

(6) Ak v období od 1. júla 2004 do 31. decembra 2004 dôjde k preradeniu zamestnankyne na inú prácu, mesačný vymeriavací základ na určenie výšky vyrovnávacej dávky sa určí podľa § 56 najviac zo sumy všeobecného vymeriavacieho základu platného v roku 2003.

§ 254
Nezaopatrené dieťa

(1) Nezaopatrené dieťa podľa tohto zákona nie je dieťa, ktoré sa sústavne pripravuje na povolanie štúdiom na vysokej škole podľa predpisov platných do 31. marca 2002, ak už skončilo vysokoškolské štúdium a bol mu priznaný akademický titul podľa týchto predpisov.

(2) Sústavná príprava na povolanie podľa tohto zákona je aj štúdium študenta na vysokej škole podľa osobitného predpisu.[109])

(3) Sústavná príprava na povolanie študenta, ktorý študuje na vysokej škole podľa odseku 2, sa začína odo dňa zápisu na vysokú školu.

(4) Sústavná príprava na povolanie študenta, ktorý študuje na vysokej škole podľa odseku 2, sa končí vykonaním štátnej skúšky a priznaním akademického titulu, najneskôr koncom školského roka, v ktorom malo byť toto štúdium skončené podľa predpisov platných do 31. marca 2002, vylúčením zo štúdia alebo zanechaním štúdia podľa predpisov platných do 31. marca 2002.

§ 255
Obdobie dôchodkového poistenia a výška osobného mzdového bodu

(1) Za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj zamestnanie a náhradná doba získané pred 1. januárom 2004 podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj zamestnanie v cudzine získané po 30. apríli 1990, ak bolo za toto obdobie zaplatené poistné v sume určenej podľa predpisov účinných v čase doplatenia poistného. Toto obdobie sa hodnotí najskôr odo dňa zaplatenia poistného.

(3) Za náhradnú dobu a dobu štúdia, ktoré sa hodnotia ako doba zamestnania získané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 a ktoré trvali celý kalendárny rok, patrí osobný mzdový bod vo výške 0,3. Ak sa kryjú tieto doby navzájom, patrí osobný mzdový bod vo výške 0,3 len raz. Ak tieto doby trvali len časť kalendárneho roka, osobný mzdový bod sa určí ako súčin pomernej časti osobného mzdového bodu a počtu dní týchto dôb. Pomerná časť osobného mzdového bodu je podiel osobného mzdového bodu patriaceho za tieto doby, ktoré trvali celý kalendárny rok, a počtu dní kalendárneho roka, v ktorom sa tieto doby získali. Pomerná časť osobného mzdového bodu sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

(4) Ak sa kryje doba zamestnania získaná podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 s náhradnou dobou alebo dobou štúdia, ktoré sa do 31. decembra 2003 hodnotia ako doba zamestnania, na určenie sumy dôchodkovej dávky sa zohľadní osobný mzdový bod za obdobie, v ktorom je vyšší.

(5) Za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby získané do 31. decembra 2003, ak toto obdobie policajt, profesionálny vojak a vojak prípravnej služby nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu[1]) a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.[55])

(6) Obdobie dôchodkového poistenia nie je obdobie dôchodkového poistenia fyzickej osoby uvedenej v § 15 ods. 1 písm. c) a obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby, ktoré boli získané do 31. decembra 2003, ak boli zhodnotené na nárok na vdovský výsluhový dôchodok, vdovský dôchodok, vdovecký výsluhový dôchodok, vdovecký dôchodok, sirotský výsluhový dôchodok alebo sirotský dôchodok podľa osobitného predpisu.[2])

§ 256
Obdobie poistenia v nezamestnanosti a pravdepodobný denný vymeriavací základ na určenie výšky dávky v nezamestnanosti

(1) Za obdobie poistenia v nezamestnanosti sa považuje aj obdobie platenia príspevku na poistenie v nezamestnanosti a obdobie, ktoré sa hodnotilo na účely vzniku nároku na podporu v nezamestnanosti získané pred 1. januárom 2004 podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003.

(2) Výška dávky v nezamestnanosti sa určuje z pravdepodobného denného vymeriavacieho základu, ak poistenec nemal v rozhodujúcom období uvedenom v § 108 ods. 2 vymeriavací základ na platenie poistného na poistenie v nezamestnanosti. Pravdepodobný denný vymeriavací základ je jedna tridsatina minimálnej mzdy zamestnancov v pracovnom pomere odmeňovaných mesačnou mzdou, ktorá platí k prvému dňu kalendárneho mesiaca, v ktorom vznikol nárok na dávku v nezamestnanosti. Pravdepodobný denný vymeriavací základ sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

§ 257
Osobný vymeriavací základ

Osobný vymeriavací základ v období pred 1. januárom 1993 je úhrn hrubých zárobkov za príslušný kalendárny rok, ktoré podliehali dani zo mzdy bez odpočítania tejto dane. Osobný vymeriavací základ v období od 1. januára 1993 do 31. decembra 2003 je úhrn vymeriavacích základov, z ktorých fyzická osoba zúčastnená na dôchodkovom zabezpečení platila poistné na dôchodkové zabezpečenie za príslušný kalendárny rok.

§ 258
Výchova dieťaťa na určenie dôchodkového veku žien v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2014

Poistenkyni, ktorá v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2014 dovŕši dôchodkový vek podľa § 65 ods. 4 až 8, sa výchova dieťaťa posudzuje podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004.

Nároky na dávky vzniknuté pred 1. januárom 2004

§ 259

V konaniach o nárokoch na dávky a ich výplatu z nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, o nároku na úpravu dôchodku z dôvodu jediného zdroja príjmu, o nárokoch na náhradu škody spôsobenú pracovným úrazom alebo chorobou z povolania, o nároku zamestnanca z pracovného pomeru, ktoré sa uspokojovali z garančného fondu (ďalej len „peňažná náhrada“) a o nároku na podporu v nezamestnanosti, ktoré vznikli pred 1. januárom 2004, o ktorých nebolo do tohto dňa právoplatne rozhodnuté, a o priznaní, odňatí alebo zmene sumy dávky, náhrady škody spôsobenej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania alebo podpory v nezamestnanosti za obdobie pred 1. januárom 2004, aj keď o uvedenej dávke, náhrade škody, peňažnej náhrade alebo podpore v nezamestnanosti už bolo právoplatne rozhodnuté, sa rozhodne podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 s odchýlkami ďalej ustanovenými.

§ 260

(1) Dávky nemocenského poistenia, dávky dôchodkového zabezpečenia, plnenia vyplývajúce z nárokov na náhradu škody spôsobenej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania, peňažná náhrada a podpora v nezamestnanosti, priznané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, sa považujú po 31. decembri 2003 za dávky podľa tohto zákona, a to v sume, v akej patrili k 31. decembru 2003; ak nárok na výplatu týchto dávok, plnení, peňažnej náhrady a podpory v nezamestnanosti trval k 31. decembru 2003, dávky, plnenia, peňažná náhrada a podpora v nezamestnanosti sa vyplácajú aj po tomto dni za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Kde sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch vydaných pred 1. januárom 2004 používa pojem

a) „podpora pri ošetrovaní člena rodiny“, rozumie sa tým „ošetrovné“,

b) „peňažná pomoc v materstve“, rozumie sa tým „materské“,

c) „vyrovnávací príspevok v tehotenstve a materstve“, rozumie sa tým „vyrovnávacia dávka“,

d) „dávky nemocenského poistenia“, s výnimkou kúpeľnej starostlivosti, rozumie sa tým „nemocenské dávky“,

e) „dávka dôchodkového zabezpečenia“, s výnimkou kúpeľnej starostlivosti, rozumie sa tým

„dôchodková dávka“,

f) „dôchodkové zabezpečenie“, rozumie sa tým „dôchodkové poistenie“,

g) „príspevok na poistenie v nezamestnanosti“, rozumie sa tým „poistné na poistenie v nezamestnanosti“,

h) „podpora v nezamestnanosti“, rozumie sa tým „dávka v nezamestnanosti“,

i) „príspevok do garančného fondu“, rozumie sa tým „poistné na garančné poistenie“,

j) „peňažná náhrada“, rozumie sa tým „dávka garančného poistenia“,

k) „výkon štátneho dozoru nad vykonávaním nemocenského poistenia a dôchodkového zabezpečenia“, rozumie sa tým „výkon dozoru štátu nad vykonávaním sociálneho poistenia“.

§ 261

(1) Suma starobného dôchodku poistenca, ktorý splnil podmienky nároku na tento dôchodok pred 1. januárom 2004, je po vzniku nároku na starobný dôchodok nepretržite zamestnaný k 31. decembru 2003 a nepoberal starobný dôchodok, invalidný dôchodok alebo ich časť, sa určí podľa tohto zákona. Náhradné doby získané po vzniku nároku na starobný dôchodok sa posudzujú podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003.[110]) Táto suma nesmie byť nižšia ako suma určená podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, a to vrátane úpravy dôchodkov a zvýšenia dôchodkov prislúchajúcich podľa osobitného predpisu.[111]) Ak rozhodujúce obdobie na určenie priemerného osobného mzdového bodu je kratšie ako desať rokov, predlžuje sa toto rozhodujúce obdobie pred 1. januárom 1994 tak, aby bolo desať rokov. Ustanovenia § 63 ods. 1 až 8 platia rovnako.

(2) Poistencovi, ktorý splnil podmienky nároku na starobný dôchodok pred 1. januárom 2004 a k 31. decembru 2003 nebol nepretržite zamestnaný, zvyšuje sa starobný dôchodok za obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. decembri 2003 bez poberania starobného dôchodku alebo jeho časti alebo invalidného dôchodku podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003.

(3) Poistencovi, ktorému vznikol nárok na výplatu starobného dôchodku pred 1. januárom 2004, zvyšuje sa starobný dôchodok za obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. decembri 2003

a) bez poberania tohto dôchodku alebo jeho časti podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003,

b) počas poberania tohto dôchodku alebo jeho časti za každých 90 dní dôchodkového poistenia o 0,75 % priemerného mesačného zárobku, z ktorého sa vymeral starobný dôchodok.

(4) Obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. decembri 2003 uvedené v odseku 2 a v odseku 3 písm. a) sa považuje za zamestnanie podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003.

(5) Sociálna poisťovňa určí sumu starobného dôchodku podľa odseku 3 za kalendárny rok len raz.

§ 262

(1) Poistenec, ktorý splnil podmienky nároku na pomerný starobný dôchodok pred 1. januárom 2004, je po vzniku nároku na pomerný starobný dôchodok nepretržite zamestnaný k 31.

---

[110]) § 23 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení zákona č. 222/2003 Z. z.

[111]) Zákon č. 306/2002 o zvýšení dôchodkov v roku 2002, o úprave dôchodkov priznaných v roku 2003 a o zmene a doplnení niektorých zákonov v oblasti sociálneho zabezpečenia.

decembru 2003 a nepoberal tento dôchodok alebo jeho časť alebo invalidný dôchodok, má po 31. decembri 2003 nárok na starobný dôchodok podľa tohto zákona; § 261 ods. 1 druhá až štvrtá veta platia rovnako.

(2) Poistencovi, ktorý splnil podmienky nároku na pomerný starobný dôchodok pred 1. januárom 2004 a k 31. decembru 2003 nebol nepretržite zamestnaný, zvyšuje sa pomerný starobný dôchodok za obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. decembri 2003 bez poberania pomerného starobného dôchodku alebo jeho časti alebo invalidného dôchodku podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003.

(3) Poistencovi, ktorému vznikol nárok na výplatu pomerného starobného dôchodku pred 1. januárom 2004, zvyšuje sa pomerný starobný dôchodok za obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. decembri 2003

a) bez poberania tohto dôchodku alebo jeho časti podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003,

b) počas poberania tohto dôchodku alebo jeho časti za každých 90 dní dôchodkového poistenia o 0,75 % priemerného mesačného zárobku, z ktorého sa vymeral pomerný starobný dôchodok.

(4) Obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. decembri 2003 uvedené v odseku 2 a v odseku 3 písm. a) sa považuje za zamestnanie podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003.

(5) Pomerný starobný dôchodok priznaný pred 1. januárom 2004 a pomerný starobný dôchodok uvedený v odseku 2 sa od 1. januára 2004 považuje za starobný dôchodok.

§ 263

(1) Invalidný dôchodok a čiastočný invalidný dôchodok, ktoré boli priznané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, sa považujú po 31. decembri 2003 za invalidný dôchodok podľa tohto zákona v sume, v akej patrili k 31. decembru 2003 a vyplácajú sa aj po tomto dni za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Trvanie invalidity na nárok na invalidný dôchodok uvedený v odseku 1 Sociálna poisťovňa preskúma podľa tohto zákona pri kontrolnej lekárskej prehliadke určenej pred 1. januárom 2004 s lehotou jej uskutočnenia po 31. decembri 2003.

(3) Trvanie invalidity podľa tohto zákona Sociálna poisťovňa nepreskúmava, ak poistenec, ktorému bol priznaný invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, dovŕšil pred 1. januárom 2004 vek najmenej 60 rokov, ak ide o muža a vek najmenej 57 rokov, ak ide o ženu.

(4) Ak po preskúmaní invalidity podľa odseku 2 poistenec, ktorému bol priznaný invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 40 %, zaniká nárok na invalidný dôchodok vrátane invalidného dôchodku, na ktorý bol prekvalifikovaný čiastočný invalidný dôchodok, odo dňa zastavenia výplaty tohto dôchodku.

(5) Ak po preskúmaní invalidity podľa odseku 2 poistenec, ktorému bol priznaný invalidný dôchodok podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 %, ale najviac o 70 %, suma invalidného dôchodku sa odo dňa preskúmania invalidity určí podľa tohto zákona.

(6) Ak po preskúmaní invalidity podľa odseku 2 poistenec, ktorému bol priznaný čiastočný

invalidný dôchodok podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 %, ale najviac o 70 %, invalidný dôchodok, na ktorý bol prekvalifikovaný čiastočný invalidný dôchodok, sa naďalej vypláca v sume, v akej patril do dňa preskúmania invalidity.

(7) Ak po preskúmaní invalidity podľa odseku 2 poistenec, ktorému bol priznaný čiastočný invalidný dôchodok podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, suma invalidného dôchodku sa odo dňa preskúmania invalidity určí podľa tohto zákona.

(8) Invalidný dôchodok uvedený v odsekoch 1, 5 až 7, ktorého poberateľ pred 1. januárom 2004 dovŕšil vek najmenej 60 rokov, ak ide o muža alebo vek najmenej 57 rokov, ak ide o ženu, sa nepovažuje za starobný dôchodok.

(9) Ak poberateľ invalidného dôchodku uvedeného v odsekoch 1, 5 až 7 splní podmienky nároku na výplatu starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku podľa tohto zákona, vypláca sa ten dôchodok, ktorý je vyšší. Pri rovnakej sume týchto dôchodkov sa vypláca ten dôchodok, ktorý si poistenec zvolil. Dňom úpravy výplaty týchto dôchodkov pre súbeh nárokov na ich výplatu zaniká nárok na dôchodok, ktorý sa nevypláca.

(10) Invalidné dôchodky uvedené v odsekoch 1, 5 až 8 sa po 31. decembri 2003 vyplácajú zo základného fondu invalidného poistenia.

(11) Suma invalidného dôchodku poistenca, ktorý splnil podmienky nároku na nové vymeranie pred 1. januárom 2004, je po vzniku nároku na nové vymeranie nepretržite zamestnaný k 31. decembru 2003, sa určí podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, a to vrátane úpravy dôchodkov prislúchajúcej podľa osobitného predpisu.[111]) Rozhodujúcim obdobím na určenie priemerného mesačného zárobku sú kalendárne roky 1994 až 2003. Z obdobia dôchodkového poistenia získaného po 31. decembri 2003 nárok na nové vymeranie invalidného dôchodku nevzniká.

(12) V období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2004 sa nárok na invalidný dôchodok posudzuje podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, ak občan

a) sa stal invalidný pred dovŕšením veku, v ktorom sa končí povinná školská dochádzka,

b) nezískal počet rokov dôchodkového poistenia na nárok na invalidný dôchodok a

c) dovŕšil 18 rokov veku.

§ 264

(1) Vdove, ktorá má podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 nárok na vdovský dôchodok, vypláca sa vdovský dôchodok aj po tomto dni, ak spĺňa podmienky nároku na vdovský dôchodok a jeho výplatu podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Ak vdova spĺňa po 31. decembri 2003 podmienky nároku na vdovský dôchodok a tento dôchodok sa k 1. januáru 2004 nevypláca z dôvodu súbehu s príjmom zo zárobkovej činnosti alebo z tohto dôvodu sa vypláca v nižšej sume, vdovský dôchodok sa od splátky dôchodku splatnej po 31. decembri 2003 na základe žiadosti upraví na sumu, v akej by sa vyplácal k 31. decembru 2003 bez obmedzenia z dôvodu súbehu s príjmom zo zárobkovej činnosti.

§ 265

Ak nárok na sirotský dôchodok priznaný podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 zanikol pred 1. januárom 2004 alebo po 31. decembri 2003 z dôvodu nesplnenia podmienky

nezaopatrenosti dieťaťa a dieťa podmienku nezaopatrenosti opätovne splní po 31. decembri 2003, nárok na sirotský dôchodok vznikne znova, ak sú splnené podmienky nároku na tento dôchodok podľa tohto zákona. Nárok na sirotský dôchodok vznikne najskôr od 1. januára 2004 a jeho suma sa určí podľa tohto zákona. Ustanovenie § 81 ods. 6 sa nepoužije.

§ 266

(1) Dôchodok za výsluhu rokov priznaný do 31. decembra 2003 sa považuje po tomto dni za invalidný dôchodok, a to v sume, v akej patril do 31. decembra 2003, bez obmedzenia z dôvodu súbehu s príjmom zo zárobkovej činnosti.

(2) Poberateľovi invalidného dôchodku podľa odseku 1 sa splnenie podmienky invalidity neskúma.

§ 267

Dôchodok manželky, ktorý sa vypláca k 31. decembru 2003, vypláca sa aj po tomto dni za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003, a to v sume, v akej patril do 31. decembra 2003. O dôchodku manželky rozhoduje a jeho výplatu zabezpečuje po 31. decembri 2003 organizačná zložka Sociálnej poisťovne, ktorá ako výkonný orgán Sociálnej poisťovne bola príslušná na rozhodovanie a zabezpečenie výplaty do 31. decembra 2003.

§ 268

Sociálny dôchodok, ktorý sa vypláca k 31. decembru 2003, vypláca sa aj po tomto dni za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003, a to v sume, v akej patril do 31. decembra 2003. O sociálnom dôchodku rozhoduje a jeho výplatu zabezpečuje po 31. decembri 2003 organizačná zložka Sociálnej poisťovne, ktorá ako výkonný orgán Sociálnej poisťovne bola príslušná na rozhodovanie a zabezpečenie výplaty do 31. decembra 2003.

§ 269

(1) Ak bol starobný dôchodok, pomerný starobný dôchodok, invalidný dôchodok, vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok alebo sirotský dôchodok obojstranne osirelého dieťaťa upravený do 31. decembra 2003 z dôvodu jediného zdroja príjmu poberateľa dôchodku, tento dôchodok sa vypláca po 31. decembri 2003 za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003, a to v sume, v akej patril k 31. decembru 2003. Zvýšenie dôchodku podľa § 82 patrí k sume dôchodku pred jeho úpravou z dôvodu jediného zdroja príjmu.

(2) Ak bol starobný dôchodok, pomerný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok upravený do 31. decembra 2003 z dôvodu jediného zdroja príjmu poberateľa tohto dôchodku a jeho rodinného príslušníka, tento dôchodok sa vypláca po 31. decembri 2003 za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003, a to v sume, v akej patril k 31. decembru 2003. Zvýšenie dôchodku podľa § 82 patrí k sume dôchodku pred jeho úpravou z dôvodu jediného zdroja príjmu.

(3) Na sumu, o ktorú bol upravený starobný dôchodok, pomerný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok z dôvodu jediného zdroja príjmu, sa neprihliada pri určení sumy vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku a sirotského dôchodku.

§ 270

Zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť priznané podľa predpisov účinných do 31. decembra 2000 sa od 1. januára 2004 vypláca za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2000. O zvýšení dôchodku pre bezvládnosť rozhoduje a jeho výplatu zabezpečuje po 31. decembri

2003 organizačná zložka Sociálnej poisťovne, ktorá ako výkonný orgán Sociálnej poisťovne bola príslušná na rozhodovanie a zabezpečenie výplaty do 31. decembra 2003.

§ 271

O dávkach podľa osobitného predpisu[112]) po 31. decembri 2003 rozhoduje a ich výplatu zabezpečuje organizačná zložka Sociálnej poisťovne, ktorá ako výkonný orgán Sociálnej poisťovne bola príslušná na rozhodovanie a zabezpečenie výplaty do 31. decembra 2003.

§ 272

(1) Sociálna poisťovňa od 1. januára 2004 preberá od zamestnávateľa výplatu plnení vyplývajúcich zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania, ktoré vznikli pred 26. novembrom 1993 a od zamestnávateľa, ktorý mal podľa osobitného predpisu postavenie štátneho orgánu, nároky vzniknuté pred 1. aprílom 2002 vyplývajúce zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania.

(2) Nároky na výplatu plnení uvedených v odseku 1 sa posudzujú podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003. Ak nárok na výplatu týchto plnení trvá aj po 31. decembri 2003, poskytujú sa v sume, v akej patrili do 31. decembra 2003.

(3) Náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity a náhrada za stratu na dôchodku, ktoré sa vyplácali k 31. decembru 2003, a nárok na ich výplatu trvá aj po tomto dni, sa považujú od 1. januára 2004 za úrazovú rentu, a to v sume, v akej patrili do 31. decembra 2003. Na zvyšovanie úrazovej renty platí § 82 primerane.

(4) Náhrada nákladov na výživu pozostalých, ktorá sa vyplácala k 31. decembru 2003 a nárok na jej výplatu trvá aj po tomto dni, sa považuje od 1. januára 2004 za pozostalostnú úrazovú rentu, a to v sume, v akej patrila do 31. decembra 2003. Na zvyšovanie pozostalostnej úrazovej renty platí § 82 primerane.

(5) V konaniach o náhrade za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity a o náhrade za stratu na dôchodku, ktoré neboli právoplatne skončené do 31. decembra 2003, sa po tomto dni rozhodne za obdobie do 31. decembra 2003 podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 a za obdobie po 31. decembri 2003 ako o úrazovej rente podľa tohto zákona. To platí aj na konanie o týchto náhradách, na ktoré vznikol nárok pred 1. januárom 2004 a žiadosť o ich priznanie a vyplácanie bola podaná po 31. decembri 2003.

(6) V konaní o náhrade nákladov na výživu pozostalých, ktoré nebolo právoplatne skončené do 31. decembra 2003, sa po tomto dni rozhodne za obdobie do 31. decembra 2003 podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 a za obdobie po 31. decembri 2003 ako o pozostalostnej úrazovej rente podľa tohto zákona. To platí aj na konanie o tejto náhrade, na ktorú vznikol nárok pred 1. januárom 2004 a žiadosť o jej priznanie a vyplácanie bola podaná po 31. decembri 2003.

(7) Zamestnávateľ, ktorý vypláca plnenia vyplývajúce z jeho zodpovednosti za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania vzniknuté pred 26. novembrom 1993, a zamestnávateľ, ktorý mal podľa osobitného predpisu postavenie štátneho orgánu a ktorý vyplácal plnenia vyplývajúce z jeho zodpovednosti za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania vzniknuté pred 1. aprílom 2002, sú povinní najneskôr do 30. novembra 2003 písomne oznámiť príslušnej

---

[112]) § 184 vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 149/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení.

pobočke druh a výšku nimi vyplácaného plnenia.

(8) Zamestnávatelia, od ktorých Sociálna poisťovňa prevezme výplatu plnení podľa odseku 1, sú povinní odovzdať príslušné písomné doklady preukazujúce nárok na vyplácané plnenia do 31. decembra 2003.

Nároky na dôchodkové dávky vzniknuté po 31. decembri 2003

§ 273

(1) Poistenec, ktorý dovŕšil vek potrebný na nárok na starobný dôchodok alebo pomerný starobný dôchodok pred 1. januárom 2004 a do 31. decembra 2003 nesplnil podmienky nároku na starobný dôchodok alebo pomerný starobný dôchodok, nemá nárok na starobný dôchodok podľa tohto zákona, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Poistenec, ktorý dovŕšil vek potrebný na nárok na starobný dôchodok alebo pomerný starobný dôchodok pred 1. januárom 2004 a podmienku potrebnej doby zamestnania podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 splní len s pripočítaním obdobia dôchodkového poistenia získaného po 31. decembri 2003, má nárok na starobný dôchodok alebo pomerný starobný dôchodok podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003. Výška starobného dôchodku alebo pomerného starobného dôchodku tohto poistenca sa určuje podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, a to vrátane úpravy dôchodkov a zvýšenia dôchodkov prislúchajúcich podľa osobitného predpisu.[110])

(3) Pomerný starobný dôchodok uvedený v odseku 2 sa odo dňa jeho priznania považuje za starobný dôchodok.

(4) Ak priemerný osobný mzdový bod poistenca zistený z rozhodujúceho obdobia uvedeného v § 63 ods. 7 až 12, ktorému vznikne nárok na starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2008, je nižší ako 0,6, priemerný osobný mzdový bod sa určí podľa § 63 ods. 1 až 6 z rozhodujúceho obdobia, ktorým sú kalendárne roky pred rokom, v ktorom boli splnené podmienky nároku na starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok okrem kalendárnych rokov pred 1. januárom 1984. Ak takto určený priemerný osobný mzdový bod je nižší ako priemerný osobný mzdový bod zistený z rozhodujúceho obdobia uvedeného v § 63 ods. 7 až 12, suma starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku sa určí z vyššieho priemerného osobného mzdového bodu. To platí aj na účely určenia súm vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku alebo sirotského dôchodku priznaných po tomto poistencovi.

§ 274

(1) Nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa priznávajú do 31. decembra 2023.

(2) Suma starobného dôchodku, pomerného starobného dôchodku a invalidného dôchodku, na ktorý vznikne nárok podľa odseku 1, nesmie byť nižšia ako suma určená podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, a to vrátane úpravy dôchodku a zvýšenia dôchodkov prislúchajúcich podľa osobitného predpisu.[110]) To platí aj vtedy, ak sa suma dôchodkov uvedených v prvej vete určuje na účely určenia sumy vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku alebo sirotského dôchodku.

§ 275
Spôsob výplaty dávok po 31. decembri 2003

Dávky nemocenského poistenia, dávky dôchodkového zabezpečenia, plnenia vyplývajúce z nárokov na náhradu škody spôsobenej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania a podpora v nezamestnanosti, ktoré sa vyplácali k 31. decembru 2003 a nárok na ich výplatu trvá aj po

tomto dni, sa vyplácajú spôsobom ustanoveným predpismi účinnými do 31. decembra 2003.

§ 276
Výška dávky v nezamestnanosti v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2005

(1) Výška dávky v nezamestnanosti, na ktorú vznikne poistencovi nárok od 1. januára 2004 do 31. decembra 2004, je najviac v sume 20 % maximálneho denného vymeriavacieho základu.

(2) Výška dávky v nezamestnanosti, na ktorú vznikne poistencovi nárok od 1. januára 2005 do 31. decembra 2005, je najviac 35 % maximálneho denného vymeriavacieho základu.

(3) Maximálny denný vymeriavací základ sa určí podľa § 108 ods. 2 z vymeriavacieho základu na platenie poistného na poistenie v nezamestnanosti uvedeného v § 138 ods. 15.

Financovanie, organizácia a konanie

§ 277

(1) Ak povinnosť platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové zabezpečenie, poistné na poistenie zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze alebo pri chorobe z povolania a povinnosť platiť príspevok na poistenie v nezamestnanosti a príspevok do garančného fondu vznikla pred 1. januárom 2004 a táto povinnosť nebola do 31. decembra 2003 splnená, pri ich platení a vymáhaní sa po 31. decembri 2003 postupuje podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003.

(2) O sankciách za nesplnenie povinnosti platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové zabezpečenie, poistné na poistenie zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze alebo pri chorobe z povolania, povinnosti platiť príspevok na poistenie v nezamestnanosti a príspevok do garančného fondu, oznamovacej povinnosti a ďalších povinností v nemocenskom poistení, dôchodkovom zabezpečení a povinností súvisiacich s platením príspevku na poistenie v nezamestnanosti a príspevku do garančného fondu, ktoré vznikli pred 1. januárom 2004 a do 31. decembra 2003 neboli splnené, sa po 31. decembri 2003 postupuje podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004.

(3) V konaniach vo veciach poistného na nemocenské poistenie, poistného na dôchodkové zabezpečenie, poistného na poistenie zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze alebo pri chorobe z povolania, príspevku na poistenie v nezamestnanosti a príspevku do garančného fondu, penále, poplatku za nesplnenie oznamovacej povinnosti a pokuty, ktoré neboli právoplatne skončené do 31. decembra 2003, sa po tomto dni postupuje podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004.

(4) Do preskúmania trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 poistné na invalidné poistenie neplatí poistenec, ktorému bol priznaný invalidný dôchodok podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, ak nárok na jeho výplatu trvá aj po 31. decembri 2003. Do preskúmania trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 poistné na invalidné poistenie neplatí zamestnávateľ za zamestnanca, ktorému bol priznaný invalidný dôchodok podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, ak nárok na jeho výplatu trvá aj po 31. januári 2003.

§ 278

(1) Vymeriavací základ na platenie poistného na nemocenské poistenie, poistného na dôchodkové poistenie a poistného do rezervného fondu samostatne zárobkovo činnej osoby uvedenej v § 252 ods. 1 je vymeriavací základ, z ktorého platila poistné na nemocenské poistenie a na dôchodkové zabezpečenie do 31. decembra 2003. Vymeriavací základ na platenie poistného na nemocenské poistenie a na dôchodkové poistenie je najmenej vymeriavací základ uvedený

v § 138 ods. 11 a najviac vymeriavací základ uvedený v § 138 ods. 13 a 14.

(2) Vymeriavací základ, z ktorého Sociálna poisťovňa platí poistné na starobné poistenie zo základného fondu invalidného poistenia do základného fondu starobného poistenia v období od 1. januára 2004 do preskúmania trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 za poberateľa invalidného dôchodku priznaného pred 1. januárom 2004 a vyplácaného po 31. decembri 2003, je mesačne suma určená

a) v období od 1. januára do 30. júna kalendárneho roka jedna dvanástina všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom platí poistné na starobné poistenie,

b) v období od 1. júla do 31. decembra kalendárneho roka jedna dvanástina všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom platí poistné na starobné poistenie.

(3) Vymeriavací základ, z ktorého Sociálna poisťovňa platí poistné na starobné poistenie zo základného fondu invalidného poistenia do základného fondu starobného poistenia v období od 1. januára 2004 do preskúmania trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 za poberateľa čiastočného invalidného dôchodku priznaného pred 1. januárom 2004 a vyplácaného po 31. decembri 2003, je mesačne suma určená

a) v období od 1. januára do 30. júna kalendárneho roka polovica jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom platí poistné na starobné poistenie,

b) v období od 1. júla do 31. decembra kalendárneho roka polovica jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom platí poistné na starobné poistenie.

§ 279

(1) V období do 31. decembra 2006 zamestnávateľ platí poistné na úrazové poistenie vo výške 0,8 % z vymeriavacieho základu ustanoveného v § 138 ods. 15 a 16.

(2) V období do 31. decembra 2006 sa prirážka podľa § 134 neukladá a zľava podľa § 134 neposkytuje.

(3) Zaradenie jednotlivých skupín ekonomických činností podľa odvetvovej klasifikácie ekonomických činností do desiatich nebezpečnostných tried diferencovaných sadzieb poistného na úrazové poistenie vykoná prvýkrát Sociálna poisťovňa v roku 2006 s účinnosťou od 1. januára 2007 podľa priemerného porovnateľného bezpečnostného rizika zisteného za jednotlivé skupiny ekonomických činností na základe štatistických údajov Sociálnej poisťovne získaných z výkonu úrazového poistenia za roky 2004 a 2005.

(4) Zamestnávateľ, ktorý vyplácal plnenia vyplývajúce z jeho zodpovednosti za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania vzniknuté pred 26. novembrom 1993 a ktoré od neho prevzala Sociálna poisťovňa, je povinný zaplatiť Sociálnej poisťovni najneskôr

a) do 30. júna 2005 sumu plnení vyplatených za rok 2004, ktorú Sociálna poisťovňa oznámi zamestnávateľovi najneskôr do 31. marca 2005,

b) do 30. júna 2006 sumu plnení vyplatených za rok 2005, ktorú Sociálna poisťovňa oznámi zamestnávateľovi najneskôr do 31. marca 2006,

c) do 30. júna 2007 sumu plnení vyplatených za rok 2006, ktorú Sociálna poisťovňa oznámi zamestnávateľovi najneskôr do 31. marca 2007.

§ 280

(1) Zostatok finančných prostriedkov základného fondu dôchodkového zabezpečenia k 31. decembru 2003 sa s účinnosťou od 1. januára 2004 prevedie do základného fondu starobného poistenia vo výške 75 % tohto zostatku a do základného fondu invalidného poistenia vo výške 25 % tohto zostatku.

(2) Zostatok finančných prostriedkov základného fondu zodpovednosti za škodu k 31. decembru 2003 je s účinnosťou od 1. januára 2004 príjmom základného fondu úrazového poistenia.

(3) Sumy na dlžnom poistnom na dôchodkovom zabezpečení vzniknuté pred 1. januárom 2004, ktoré boli zaplatené alebo vymožené po 31. decembri 2003, sú príjmom základného fondu starobného poistenia vo výške 75 % tejto sumy a príjmom základného fondu invalidného poistenia vo výške 25 % tejto sumy.

(4) Sumy na dlžnom poistnom z poistenia zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a pri chorobe z povolania vzniknuté pred 1. januárom 2004, ktoré boli zaplatené alebo vymožené po 31. decembri 2003, sú príjmom základného fondu úrazového poistenia.

§ 281

(1) Zostatok finančných prostriedkov základného fondu podľa osobitného predpisu[113]) k 31. decembru 2003 a príspevky na poistenie v nezamestnanosti splatné za december 2003 sú s účinnosťou od 1. januára 2004 príjmom základného fondu poistenia v nezamestnanosti.

(2) Sumy na dlžnom príspevku na poistenie v nezamestnanosti vzniknuté pred 1. januárom 2004, ktoré boli zaplatené alebo vymožené po 31. decembri 2003, sú príjmom základného fondu poistenia v nezamestnanosti.

§ 282

(1) Zostatok finančných prostriedkov garančného fondu podľa osobitného predpisu[113]) k 31. decembru 2003 a príspevky do garančného fondu splatné za december 2003 sú s účinnosťou od 1. januára 2004 príjmom základného fondu garančného poistenia.

(2) Sumy na dlžnom príspevku do garančného fondu vzniknuté pred 1. januárom 2004, ktoré boli zaplatené alebo vymožené po 31. decembri 2003, sú príjmom základného fondu garančného poistenia.

§ 283

Zostatok finančných prostriedkov rezervného fondu podľa osobitného predpisu[113]) k 31. decembru 2003 sa s účinnosťou od 1. januára 2004 prevedie do základného fondu poistenia v nezamestnanosti.

§ 284

V roku 2004 správny fond sa tvorí

a) najviac vo výške 3,5 % z poistného na nemocenské poistenie, poistného na dôchodkové poistenie, poistného na úrazové poistenie, poistného na garančné poistenie a z poistného na poistenie v nezamestnanosti a z odplaty za postúpenú pohľadávku na poistnom na nemocenské poistenie, na poistnom na dôchodkové poistenie, na poistnom na úrazové poistenie, na

[113]) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 387/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov.

poistnom na garančné poistenie a na poistnom na poistenie v nezamestnanosti,

b) z príjmov, ktoré plynú z vlastného majetku Sociálnej poisťovne,

c) z úrokov na účte správneho fondu,

d) z poriadkových pokút podľa § 202.

§ 285

(1) Štát poskytuje finančné prostriedky na osobitný účet Sociálnej poisťovne na úhradu nákladov na

a) dôchodok manželky,

b) sociálny dôchodok,

c) zvýšenie dôchodku z dôvodu jediného zdroja príjmu,

d) zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť,

e) zvýšenie dôchodku z dôvodu účasti v odboji a rehabilitácie,

f) dávky podľa § 271,

g) odškodnenie pracovných úrazov a chorôb z povolania zamestnancov zrušených zamestnávateľov, ktorých zakladateľom bol štát alebo Fond národného majetku Slovenskej republiky,

h) plnenia vyplývajúce zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania vzniknuté pred 1. aprílom 2002 u zamestnávateľa, ktorý mal podľa osobitného predpisu postavenie štátneho orgánu,

i) úrazové dávky poskytované fyzickým osobám uvedeným v § 17 ods. 2 a 3.

(2) Finančné prostriedky na úhradu nákladov na dávky uvedené v odseku 1 sa poukazujú prostredníctvom rozpočtových výdavkov kapitoly štátneho rozpočtu ministerstva.

§ 286

(1) Sociálna poisťovňa podľa tohto zákona je Sociálna poisťovňa zriadená podľa predpisu účinného do 31. decembra 2003.

(2) Národná rada zvolí členov dozornej rady najneskôr do 31. decembra 2003. Vláda vymenuje členov rady riaditeľov najneskôr do 31. decembra 2003.

(3) Funkčné obdobie riaditeľa Sociálnej poisťovne, členov správnej rady Sociálnej poisťovne a členov dozornej rady Sociálnej poisťovne zvolených podľa predpisu účinného do 31. decembra 2003 zaniká 31. decembra 2003.

§ 287

(1) Sociálna poisťovňa je povinná prevziať rozhodovanie a vyplácanie dávok nemocenského poistenia od zamestnávateľa najneskôr do 31. decembra 2004.

(2) Do prevzatia rozhodovania a vyplácania dávok nemocenského poistenia od zamestnávateľa Sociálnou poisťovňou o nemocenských dávkach podľa tohto zákona rozhodujú a vyplácajú ich zamestnávatelia, ktorí boli príslušní na ich výplatu do 31. decembra 2003.

(3) Zamestnávateľ, ktorý do 31. decembra 2003 rozhodoval o dávkach nemocenského poistenia a vyplácal tieto dávky, je povinný vykazovať miestne príslušnej pobočke poistné na nemocenské poistenie za príslušný kalendárny mesiac spolu s vyplatenými nemocenskými dávkami vrátane počtu zamestnancov a počtu dní, za ktoré vyplatil nemocenské dávky, do dňa prevzatia výkonu

nemocenského poistenia od zamestnávateľov.

§ 288

V konaniach o prechode z dočasnej pracovnej neschopnosti do invalidity alebo čiastočnej invalidity, ktoré neboli právoplatne skončené pred 1. januárom 2004, sa postupuje podľa právneho predpisu účinného do 31. decembra 2003.

§ 289

V konaniach o odstránení tvrdostí, ktoré sa vyskytli pri vykonávaní nemocenského poistenia a dôchodkového zabezpečenia a ktoré neboli právoplatne skončené pred 1. januárom 2004, sa postupuje podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003.

§ 290

(1) Zamestnávateľ je povinný viesť a predkladať evidenčné listy dôchodkového zabezpečenia do 31. decembra 2023 podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 pre zamestnancov narodených pred 1. januárom 1985. Príslušná pobočka je povinná viesť evidenčné listy dôchodkového zabezpečenia do 31. decembra 2023 podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 pre samostatne zárobkovo činné osoby a dobrovoľne dôchodkovo poistené osoby narodené pred 1. januárom 1985.

(2) Zamestnávateľ je povinný zapísať na evidenčný list dôchodkového zabezpečenia údaje za kalendárne roky pred 1. januárom 2004 a tento evidenčný list dôchodkového zabezpečenia zaslať príslušnej pobočke najneskôr do 30. júna 2004.

§ 291

(1) Príspevok na poistenie v nezamestnanosti a príspevok do garančného fondu za november 2003 a december 2003, ktoré sú splatné v roku 2004, vyberá Sociálna poisťovňa. Tieto príspevky sú príjmom Sociálnej poisťovne.

(2) S účinnosťou od 1. januára 2004 Sociálna poisťovňa vykonáva kontrolu a vymáhanie príspevku na poistenie v nezamestnanosti a príspevku do garančného fondu za obdobie pred 1. januárom 2004, výplatu podpory v nezamestnanosti a peňažnej náhrady, ktoré boli priznané podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 a na ktoré trvá nárok aj po 31. decembri 2003.

(3) Národný úrad práce je povinný odovzdať Sociálnej poisťovni do 31. decembra 2003

a) evidenciu odvádzateľov príspevkov na poistenie v nezamestnanosti a príspevkov do garančného fondu vrátane písomností týkajúcich sa kontroly a vymáhania príspevkov na poistenie v nezamestnanosti a príspevkov do garančného fondu,

b) inventúrny zoznam pohľadávok a záväzkov z poistenia v nezamestnanosti a garančného fondu k 31. decembru 2003,

c) evidenciu podpôr v nezamestnanosti a peňažných náhrad, ktoré boli priznané podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 a na ktoré trvá nárok aj po 31. decembri 2003,

d) evidenciu uplatnených nárokov na podporu v nezamestnanosti a peňažnú náhradu, ktoré vznikli pred 1. januárom 2004 a o ktorých nebolo do tohto dňa právoplatne rozhodnuté.

(4) Podrobnosti o prevode evidencie podľa odseku 3 upraví dohoda uzatvorená medzi Sociálnou poisťovňou a Národným úradom práce.

§ 292

(1) Do dňa zriadenia účtu Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici sa na ustanovenia § 142 ods. 1, § 143 ods. 3 a 4, § 145 ods. 3, § 159 písm. e) a § 240 ods. 1 primerane použijú ustanovenia osobitného predpisu[114]) účinného do 31. decembra 2003.

(2) V roku 2004 rada riaditeľov rozhodne o použití finančných prostriedkov základného fondu, ktorý vykazuje prebytok finančných prostriedkov, na poskytnutie finančnej výpomoci do iného základného fondu, v ktorom nie je dostatok finančných prostriedkov na dávky, na ktorých úhradu je určený.

§ 293

Výnosy z predaja majetkových podielov štátu, ktoré sú alebo budú na základe rozhodnutia vlády súčasťou Štátnych finančných aktív Slovenskej republiky určené na financovanie transformačných nákladov dôchodkovej reformy, možno použiť len na financovanie deficitov Sociálnej poisťovne vzniknutých v dôsledku zavedenia povinného kapitalizačného systému.

ÔSMA ČASŤ

§ 294
Zrušovacie ustanovenia

Zrušujú sa:

1. zákon č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov v znení zákona č. 16/1959 Zb., zákona č. 58/1964 Zb., zákona č. 65/1965 Zb., zákona č. 67/1965 Zb., zákona č. 87/1968 Zb., zákona č. 88/1968 Zb., zákonného opatrenia Predsedníctva Federálneho zhromaždenia č. 8/1982 Zb., zákona č. 73/1982 Zb., zákona č. 148/1983 Zb., zákona č. 109/1984 Zb., zákona č. 51/1987 Zb., zákona č. 110/1990 Zb., zákona č. 180/1990 Zb., zákona č. 134/1991 Zb., zákona č. 306/1991 Zb., zákona č. 235/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 193/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 194/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 308/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 376/1996 Z. z., zákona č. 154/1997 Z. z., zákona č. 132/1998 Z. z., zákona č. 235/1998 Z. z. a zákona č. 238/1998 Z. z.,
2. zákon č. 88/1968 Zb. o predĺžení materskej dovolenky, o dávkach v materstve a o prídavkoch na deti z nemocenského poistenia v znení nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 98/1971 Zb., zákona č. 99/1972 Zb., nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 106/1979 Zb., zákona č. 73/1982 Zb., zákona č. 57/1984 Zb., zákona č. 109/1984 Zb., nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 112/1984 Zb., zákona č. 51/1987 Zb., zákona č. 103/1988 Zb., zákona č. 180/1990 Zb., zákona č. 134/1991 Zb., zákona č. 306/1991 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 195/1992 Zb., zákona č. 235/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 14/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 193/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 194/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 308/1995 Z. z., zákona č. 154/1997 Z. z., zákona č. 132/1998 Z. z. a zákona č. 235/1998 Z. z.,
3. zákon č. 121/1975 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení zákonného opatrenia Predsedníctva Federálneho zhromaždenia č. 76/1979 Zb., nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 77/1979 Zb., zákona č. 106/1979 Zb., zákona č. 150/1979 Zb., zákonného opatrenia Predsedníctva Federálneho zhromaždenia č. 7/1982 Zb., zákona č. 73/1982 Zb., zákona č. 116/1983 Zb., zákona č. 30/1983 Zb., zákona č. 56/1984 Zb., zákona č. 108/1984

---

[114]) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 274/1994 Z. z. o Sociálnej poisťovni v znení neskorších predpisov.

Zb., nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 112/1984 Zb., zákona č. 53/1987 Zb., zákona č. 100/1988 Zb., zákona č. 1/1991 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 194/1994 Z. z.,

4. zákon č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení zákona č. 110/1990 Zb., zákona č. 180/1990 Zb., zákona č. 1/1991 Zb., zákona č. 46/1991 Zb., zákona č. 246/1991 Zb., zákona č. 306/1991 Zb., zákona č. 578/1991 Zb., zákona č. 116/1992 Zb., zákona č. 235/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 14/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 59/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 97/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 240/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 285/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 39/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 71/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 193/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 194/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 195/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 365/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 78/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 135/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 137/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 308/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 110/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 376/1996 Z. z., zákona č. 154/1997 Z. z., zákona č. 278/1997 Z. z., zákona č. 376/1997 Z. z., zákona č. 132/1998 Z. z., zákona č. 195/1998 Z. z., zákona č. 235/1998 Z. z., zákona č. 236/1998 Z. z., zákona č. 238/1998 Z. z., zákona č. 107/1999 Z. z., zákona č. 300/1999 Z. z., zákona č. 344/1999 Z. z., zákona č. 355/1999 Z. z., zákona č. 233/2000 Z. z., zákona č. 446/2000 Z. z., zákona č. 242/2001 Z. z., zákona č. 385/2001 Z. z., zákona č. 306/2002 Z. z., zákona č. 413/2002 Z.. z. zákona č. 451/2002 Z. z. a zákona č. 222/2003 Z. z.,

5. zákon Slovenskej národnej rady č. 543/1990 Zb. o štátnej správe sociálneho zabezpečenia v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 195/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 240/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 193/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 194/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 301/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z., zákona č. 195/1998 Z. z., zákona č. 235/1998 Z. z., zákona č. 236/1998 Z. z., zákona č. 238/1998 Z. z., zákona č. 155/1999 Z. z., zákona č. 300/1999 Z. z., zákona č. 450/2000 Z. z., zákona č. 280/2002 Z. z. a zákona č. 281/2002 Z. z.,

6. zákon č. 46/1991 Zb. o zvyšovaní dôchodkov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 97/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 285/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 195/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 374/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 135/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 110/1996 Z. z., zákona č. 154/1997 Z. z., zákona č. 132/1998 Z. z., zákona č. 107/1999 Z. z., zákona č. 233/2000 Z. z., zákona č. 385/2001 Z. z., zákona č. 306/2002 Z. z. a zákona č. 222/2003 Z. z.,

7. zákon č. 246/1991 Zb. o druhom zvýšení dôchodkov v roku 1991,

8. zákon č. 297/1991 Zb. o úprave náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania,

9. zákon č. 116/1992 Zb. o zvýšení dôchodkov v roku 1992,

10. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 97/1993 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 1993,

11. § 9 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 120/1993 Z. z. o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov Slovenskej republiky v znení zákona č. 175/2002 Z. z.,

12. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 285/1993 Z. z. o druhom zvýšení dôchodkov v roku 1993,

13. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 320/1993 Z. z. o úprave náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania v znení zákona č. 231/2002 Z. z.,

14. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1994 Z. z. o úprave dôchodkov priznaných v roku 1994,

15. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 195/1994 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 1994 a o úprave dôchodkov priznaných v roku 1995,
16. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 274/1994 Z. z. o Sociálnej poisťovni v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 374/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 58/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 304/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 376/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 386/1996 Z. z., zákona č. 354/1997 Z. z., zákona č. 366/1997 Z. z., zákona č. 235/1998 Z. z., zákona č. 236/1998 Z. z., zákona č. 238/1998 Z. z., zákona č. 56/1999 Z. z., zákona č. 300/1999 Z. z., zákona č. 345/1999 Z. z., zákona č. 232/2000 Z. z., zákona č. 233/2000 Z. z., zákona č. 243/2000 Z. z., zákona č. 245/2000 Z. z., zákona č. 467/2000 Z. z., zákona č. 242/2001 Z. z., zákona č. 385/2001 Z. z., zákona č. 505/2001 Z. z., zákona č. 280/2002 Z. z., zákona č. 281/2002 Z. z., zákona č. 291/2002 Z. z., zákona č. 534/2002 Z. z. a zákona č. 138/2003 Z. z.,
17. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 135/1995 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 1995, o úprave dôchodkov priznaných v roku 1996 a o zmene niektorých predpisov v oblasti sociálneho zabezpečenia,
18. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 110/1996 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 1996 a o zmene niektorých zákonov,
19. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 376/1996 Z. z. o úprave dôchodkov priznaných v roku 1997 a o zmene niektorých predpisov,
20. § 32 ods. 1 písm. c), § 44, § 46 a 47, § 49 až 60, § 62 až 70, § 118 ods. 4 písm. b), § 126 až 129 a § 130 ods. 3 druhá veta zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 387/1996 Z. z. o zamestnanosti v znení zákona č. 70/1997 Z. z., zákona č. 354/1997 Z. z., zákona č. 366/1997 Z. z., zákona č. 386/1997 Z. z., zákona č. 394/1998 Z. z., zákona č. 56/1999 Z. z., zákona č. 292/1999 Z. z., zákona č. 95/2000 Z. z., zákona č. 241/2000 Z. z., zákona č. 245/2000 Z. z., zákona č. 450/2000 Z. z., zákona č. 504/2001 Z. z., zákona č. 505/2001 Z. z., zákona č. 556/2001 Z. z., zákona č. 565/2001 Z. z., zákona č. 291/2002 Z. z., zákona č. 328/2002 Z. z., zákona č. 534/2002 Z. z. a zákona č. 678/2002 Z. z.,
21. zákon č. 154/1997 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 1997 a o zmene a doplnení niektorých zákonov v oblasti sociálneho zabezpečenia,
22. zákon č. 357/1997 Z. z. o úprave dôchodkov priznaných v roku 1998,
23. zákon č. 132/1998 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 1998, o úprave dôchodkov priznaných v roku 1999 a o zmene a doplnení niektorých zákonov v oblasti sociálneho zabezpečenia v znení zákona č. 107/1999 Z. z.,
24. zákon č. 107/1999 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 1999, o úprave dôchodkov priznaných v roku 2000 a o zmene a doplnení niektorých zákonov v oblasti sociálneho zabezpečenia,
25. zákon č. 233/2000 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 2000, o úprave dôchodkov priznaných v roku 2001 a o zmene a doplnení niektorých zákonov v oblasti sociálneho zabezpečenia,
26. zákon č. 385/2001 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 2001, o úprave dôchodkov priznaných v roku 2002 a o zmene a doplnení niektorých zákonov v oblasti sociálneho zabezpečenia,
27. § 21 až 26, § 35 ods. 3, § 195 ods. 5, v § 198 ods. 1 písm. a) až c), § 199 až 213, § 214 ods. 4, § 217 ods. 3, § 219 ods. 2 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce,
28. zákon č. 306/2002 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 2002, o úprave dôchodkov priznaných v roku 2003 a o zmene a doplnení niektorých zákonov v oblasti sociálneho zabezpečenia v znení zákona č. 639/2002 Z. z.,
29. zákon č. 413/2002 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 639/2002 Z. z.,
30. zákon č. 222/2003 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 2003 a o zmene a doplnení niektorých zákonov v oblasti sociálneho zabezpečenia,
31. nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 138/1976 Zb. o úprave niektorých náhrad za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania,

32. nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 60/1982 Zb. o úprave niektorých náhrad za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania,

33. nariadenie vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky č. 231/1990 Zb. o zvýšení vyplácaných dôchodkov a hraníc nízkych dôchodkov, ktoré sú jediným zdrojom príjmu,

34. vyhláška Ministerstva zdravotníctva, Ústrednej rady odborov a Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia č. 76/1957 Ú. v. o prechode z pracovnej neschopnosti do invalidity (čiastočnej invalidity) v znení vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 268/1990 Zb.,

35. vyhláška predsedu vlády č. 91/1958 Zb., ktorou sa uverejňuje opatrenie Ústrednej rady odborov o organizácii a vykonávaní nemocenského poistenia zamestnancov v znení vyhlášky č. 191/1960 Zb., vyhlášky č. 6/1967 Zb., vyhlášky č. 178/1968 Zb., vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 123/1990 Zb., vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 262/1990 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 274/1994 Z. z.,

36. vyhláška Ústrednej rady odborov a Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia č. 141/1958 Ú. l. o nemocenskom poistení a dôchodkovom zabezpečení odsúdených v znení zákona č. 16/1959 Zb., vyhlášky Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia č. 102/1964 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 143/1965 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 95/1968 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 155/1983 Zb., vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 263/1990 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 308/1995 Z. z.,

37. vyhláška Ústrednej rady odborov č. 143/1965 Zb. o poskytovaní peňažných dávok v nemocenskom poistení v znení vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 95/1968 Zb., vyhlášky č. 178/1968 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 113/1975 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 165/1979 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 79/1982 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 154/1983 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 80/1984 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 134/1984 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 239/1988 Zb. a vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 263/1990 Zb.,

38. vyhláška Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 182/1968 Zb. o dávkach v materstve a o prídavkoch na deti uchádzačom o zamestnanie v znení vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 132/1984 Zb., vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 58/1987 Zb., vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 50/1991 Zb., zákona č. 306/1991 Zb. a zákona Slovenskej národnej rady č. 195/1992 Zb.,

39. vyhláška Ústrednej rady odborov č. 165/1979 Zb. o nemocenskom poistení niektorých pracovníkov a o poskytovaní dávok nemocenského poistenia občanom v osobitných prípadoch v znení vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 155/1983 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 79/1984 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 135/1984 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 59/1987 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 148/1988 Zb., vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 123/1990 Zb., vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 263/1990 Zb., vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 501/1990 Zb. a zákona č. 306/1991 Zb.,

40. vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 149/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení v znení vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 123/1990 Zb., vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 260/1990 Zb., vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 313/1990 Zb., vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 501/1990 Zb., zákona č. 1/1991 Zb., zákona č. 306/1991 Zb., zákona č. 463/1991 Zb., zákona č. 578/1991 Zb., vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 111/1992 Zb., zákona č. 235/1992 Zb., vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 259/1992 Zb., vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 285/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z. z., vyhlášky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 250/1993 Z. z., vyhlášky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 290/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 365/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej

republiky č. 137/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 197/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 308/1995 Z. z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 387/1996 Z. z.,

41. vyhláška Ministerstva zdravotníctva a sociálnych vecí Slovenskej socialistickej republiky č. 151/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení a zákon Slovenskej národnej rady o pôsobnosti orgánov Slovenskej socialistickej republiky v sociálnom zabezpečení v znení vyhlášky Ministerstva zdravotníctva a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 145/1990 Zb., vyhlášky Ministerstva zdravotníctva a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 273/1990 Zb., vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 319/1990 Zb., vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 353/1990 Zb., vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 590/1990 Zb., vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 259/1992 Zb., zákona č. 195/1998 Z. z., zákona č. 235/1998 Z. z., zákona č. 265/1998 Z. z. a zákona č. 300/1999 Z. z.,
42. vyhláška Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 356/1991 Zb. o kontrole dodržiavania liečebného režimu,
43. vyhláška Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 106/1992 Zb. o spôsobe kontroly posudzovania spôsobilosti na prácu,
44. vyhláška Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 446/1992 Zb. o predpoklade osobitnej odbornej spôsobilosti v správe sociálneho zabezpečenia,
45. vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 290/1994 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o sociálnom zabezpečení,
46. opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 132/1995 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška percenta a obdobie, za ktoré sa bude upravovať náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania,
47. opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 151/1996 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška percenta a obdobie, za ktoré sa bude upravovať náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania,
48. opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 98/1997 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška percenta a obdobie, za ktoré sa bude upravovať náhrada za stratu na zárobku po skončení dočasnej pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania,
49. opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 120/1998 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška percenta a obdobie, za ktoré sa bude upravovať náhrada za stratu na zárobku po skončení dočasnej pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania,
50. opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 125/1999 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška percenta a obdobie, za ktoré sa bude upravovať náhrada za stratu na zárobku po skončení dočasnej pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania,
51. opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 194/2000 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška percenta a obdobie, za ktoré sa bude upravovať náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania,
52. opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 235/2001 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška percenta a obdobie, za ktoré sa bude upravovať náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania a náhrada nákladov na výživu pozostalých, ak zamestnanec následkom pracovného úrazu alebo choroby z povolania zomrel,
53. opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 340/2002 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška percenta a obdobie, za ktoré sa bude upravovať náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo

chorobou z povolania,

54. opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 199/2003 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška percenta a obdobie, za ktoré sa upravuje náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania.

§ 295
Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2004 okrem § 122 ods. 4 až 6, § 123 ods. 3 až 5, § 272 ods. 7, § 286 ods. 2, § 291 ods. 3 a 4 a § 293, ktoré nadobúdajú účinnosť dňom vyhlásenia, § 120 ods. 4, ktorý nadobúda účinnosť dňom nadobudnutia platnosti zmluvy o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii.

Pavol Hrušovský v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

Príloha č. 1
k zákonu č. 461/2003 Z. z.

ZOZNAM CHORÔB Z POVOLANIA

Číslo	**Choroba z povolania**	**Podmienky vzniku**
1.	Choroba z olova alebo z jeho zlúčenín	**K číslam 1 - 18:** Pri výrobe, spracovaní, používaní, doprave uvedených látok alebo ak sa tieto látky v uvedených prípadoch vyskytujú ako vedľajšie produkty, medziprodukty alebo odpadové látky.
2.	Choroba z fosforu alebo z jeho zlúčenín	
3.	Choroba z fluóru alebo z jeho zlúčenín	
4.	Choroba z ortuti alebo z jej zlúčenín	
5.	Choroba z arzénu alebo z jeho zlúčenín	
6.	Choroba z mangánu alebo z jeho zlúčenín	
7.	Choroba z kadmia alebo z jeho zlúčenín	
8.	Choroba z vanádia alebo z jeho zlúčenín	
9.	Choroba z chrómu alebo z jeho zlúčenín	
10.	Choroba zo sírouhlíka	
11.	Choroba zo sírovodíka	
12.	Choroba z oxidu uhoľnatého	
13.	Choroba z kyanovodíka alebo z kyanidov	
14.	Choroba z benzénu alebo z jeho homológov	
15.	Choroba z nitrozlúčenín a z aminozlúčenín benzénu alebo jeho homológov	
16.	Choroba z halogenizovaných uhľovodíkov	
17.	Choroba z esterov kyseliny dusičnej	
18.	Choroba z bojových látok alebo z chemických látok s rovnakým účinkom, aký majú bojové látky	
19.	Choroba z ionizujúceho žiarenia a zo žiarenia s obdobným účinkom	**K číslam 19 - 20:** Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.
20.	Choroba z elektromagnetického žiarenia vrátane laseru	
21.	Rakovina kože	Pri výrobe, spracovaní, používaní, doprave škodlivín vyvolávajúcich rakovinu kože.
22.	Kožné choroby okrem rakoviny kože a prenosné kožné choroby	Pri vystavení vplyvu chemických, fyzikálnych (okrem ionizujúceho žiarenia) a biologických škodlivín v pracovnom prostredí a pri práci vyvolávajúcej profesionálne dermatózy.
23.	Rakovina pľúc z rádioaktívnych látok	Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.
24.	Infekčné choroby a parazitárne choroby okrem tropických infekčných chorôb a parazitárnych chorôb a chorôb prenosných zo zvierat na ľudí	Pri vyšetrovaní a opatrovaní osôb, tam, kde je preukázateľný styk s týmito chorobami alebo s infekčným materiálom, ako súčasť plnenia

		pracovných úloh alebo činností.
25.	Tropické prenosné a parazitárne choroby	Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.
26.	Choroby prenosné zo zvierat na ľudí buď priamo, alebo prostredníctvom prenášačov	Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu vrátane nakladania, vykladania a dopravy takýchto zvierat.
27.	Choroba vyvolaná prácou v hyperbarických alebo hypobarických podmienkach	Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.
28.	Choroba z vibrácií - ochorenie kostí, kĺbov, svalov, ciev a nervov končatín spôsobené vibráciou	Pri kontakte so zdrojmi vibrácií.
29.	Choroba z dlhodobého, nadmerného a jednostranného zaťaženia končatín -ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín	Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.
30.	Choroba lakťového nervu z mechanických vplyvov	Pri nútenej polohe horných končatín.
31.	Choroba dolných dýchacích ciest a pľúc spôsobená hliníkovým prachom z hliníkových zliatin (zaprášenie pľúc hliníkom - fibróza pľúc)	Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.
32.	Choroba z berýlia a z jeho zlúčenín	Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.
33.	Choroba zaprášenia pľúc prachom obsahujúcim oxid kremičitý (silikóza, silikotuberkulóza) vrátane (uhľokopskej) pneumokoniózy: a) s typickými rtg. znakmi s prihliadnutím na dynamiku choroby, b) v spojení s aktívnou tuberkulózou	Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.
34.	Choroba zaprášenia pľúc azbestovým prachom (azbestóza) a) s typickými rtg. znakmi, b) v spojení s pľúcnou rakovinou	Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.
35.	Choroba pri výrobe tvrdokovov	Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.
36.	Choroba dolných dýchacích ciest a pľúc z Thomasovej múčky	Pri práci s Thomasovou múčkou.
37.	Bronchiálna astma (záduch)	Pri preukázaní činností s látkami s alergizujúcim účinkom a pri pôsobení senzibilizujúcich a dráždivých činiteľov.
38.	Porucha sluchu z hluku, pri ktorej dosahuje strata sluchu podľa Fowlera pri poškodených mladších ako 30 rokov najmenej 40 %. Pri poškodených nad 30 rokov sa uvedená hranica každé dva roky zvyšuje o 1 % až do dosiahnutia 50 rokov veku poškodeného, odkedy už musí prevyšovať strata sluchu 50 %	Pri vystavení nadmernému hluku.
39.	Sivý zákal	Pri vystavení nadmernému pôsobeniu krátkovlnných tepelných lúčov.
40.	Nystagmus	V baniach pri mínerských prácach.
41.	Rozdutie pľúc fúkačov skla a hudobníkov na dychové nástroje	Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.
42.	a) Ťažká hyperkinetická dysfónia, uzlíky na hlasivkách alebo ťažká nedomykavosť hlasiviek, ktoré znemožňujú výkon povolania kladúceho	Pri vystavení zvýšenej hlasovej námahe, najmä v divadlách, školách, profesionálnych hlasových telesách,

	zvýšené nároky na hlas b) Ťažká fonasténia	profesionálnych kultúrnych podnikoch a zábavných podnikoch. Pri speve sólistu.
43.	Bronchopulmonálne choroby spôsobené prachom z bavlny (byssinóza), ľanu, konopí alebo sisalu	Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.
44.	Vonkajšie alergické alveolitídy a ich následky spôsobené vdychovaním organických prachov typu farmárske pľúca	Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.
45.	Alergické choroby horných dýchacích ciest s dokázanou precitlivenosťou na alergény z pracovného prostredia poškodeného	Pri plnení pracovných úloh, činností s alergizujúcimi látkami a pri pôsobení senzibilizujúcich a dráždivých činiteľov, ktoré sú za také uznané.
46.	Nádorové choroby vznikajúce následkom práce s dokázanými chemickými karcinogénmi v pracovnom prostredí poškodeného a prejavujúce sa u neho v príslušných cieľových orgánoch, ktoré nie sú uvedené v tomto zozname	Pri vystavení riziku chemickej karcinogenity a karcinogén dokázaný v jeho pracovnom prostredí je s prevažnou mierou pravdepodobnosti rozhodnutím Celoslovenskej komisie pre posudzovanie chorôb z povolania uznaný za hlavný príčinný faktor vzniku danej nádorovej choroby.
47.	Iné poškodenie zdravia z práce. Ide o poškodenie zdravia z práce, ktoré nie je ani pracovným úrazom, ani chorobou z povolania uvedenou v tomto zozname	Pri vykonávaní práce, ktorá je preukázateľne a v porovnateľnej miere s inými chorobami z povolania uvedenými v tomto zozname v príčinnej súvislosti so zisteným poškodením zdravia a táto súvislosť je uznaná Celoslovenskou komisiou pre posudzovanie chorôb z povolania.

Príloha č. 2
k zákonu č. 461/2003 Z. z.

CHOROBY A STAVY, KTORÉ SI VYŽADUJÚ OSOBITNÚ STAROSTLIVOSŤ

I. KAPITOLA
INFEKČNÉ A PARAZITÁRNE CHOROBY (A00 – B99)

A15 – A19 Tuberkulóza

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe príslušného odborného vyšetrenia podľa postihnutia orgánov, musí ísť o dlhodobé postihnutie funkcií orgánov vrátane komplikácií (napríklad II. stupeň dychovej nedostatočnosti, obličkové zlyhanie).

A50 Vrodený syfilis

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe miery funkčného postihnutia nervového systému, psychických komplikácií a pohybového aparátu.

B15 – B19 Zápaly pečene

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe biochemickej aktivity ochorenia, stupňa prekrvenia, ako aj následných komplikácií nervového, tráviaceho a obehového systému, výkonnosti, výživy.

B20 – B24 Choroby vyvolané vírusom ľudskej imunitnej nedostatočnosti

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe vzniku komplikácií v poslednom klinicky manifestnom štádiu, s rozvojom komplikácií, so stratou výkonnosti, prejavov zo strany imunitného systému, postihnutia orgánov.

Výnimočne sa posudzujú aj iné infekčné choroby a parazitárne choroby na základe miery anatomického a funkčného postihnutia orgánov, prípadne systémov podľa predchádzajúcich kritérií.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri pravidelnej presnej aplikácii cielenej liečby, ošetrovanie lokálnych zmien, dozor, prevenciu zápalových ochorení, diétne stravovanie, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, individuálnu rehabilitáciu a liečebnú telesnú výchovu.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Terminálne štádiá infekčných a parazitárnych chorôb.

II. KAPITOLA
NÁDORY (C00 – D48)

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe štádia ochorenia, t. j. III-IV, TNM klasifikácie, histologickej štruktúry, lokalizácie, ovplyvniteľnosti onkologického ochorenia liečbou, kvality remisie, komplikácií nádorového ochorenia, orgánového postihnutia pri metastázach s mierou určenia funkčnej poruchy, poruchy výživy, poruchy odolnosti proti infekciám, vplyvu na mobilitu, výkonnosť a iných porúch.

Výnimočne sa posudzujú aj nezhubné nádory, ktorých lokalizácia a mechanický vplyv vyvolávajú orgánové komplikácie a funkčné komplikácie v prípadoch, ak sa liečbou nedajú odstrániť.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri aplikácii cielenej liečby, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, prevenciu infekčných ochorení pri celkovom oslabení zdravotného stavu, lokálne ošetrovanie, prípravu stravy, pomoc pri dennej hygiene a toalete.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Terminálne štádiá neliečiteľných zhubných nádorov.

III. KAPITOLA
CHOROBY KRVI A KRVOTVORNÝCH ORGÁNOV A NIEKTORÉ PORUCHY IMUNITNÝCH MECHANIZMOV (D50 – D89)

D55 – D64 Nutričné, hemolytické, aplastické a iné málokrvnosti

D65 – D69 Poruchy koagulácie, purpura a iné hemoragické choroby

D80 – D89 Určité poruchy imunitného mechanizmu

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí podľa druhu a stupňa komplikácií, ako aj podľa priebehu primárneho ochorenia s trvalou potrebou transfúznej liečby, liečby kortikoidmi, imunosupresívami a náhradnej liečby, rozvoja komplikácií – zakrvácanie do kĺbov, podkožia, postihnutie iných orgánov, prípadne systémov.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri pravidelnej aplikácii liekov, pri kontrole priebehu ochorenia a akútnych zmien, prevenciu zápalových ochorení, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, prevenciu a ošetrovanie úrazov, pravidelné kontroly, liečebnú telesnú výchovu a rehabilitáciu.

IV. KAPITOLA
CHOROBY ŽLIAZ S VNÚTORNÝM VYLUČOVANÍM, VÝŽIVY A PREMENY LÁTOK (E00 – E90)

E00 – E07 Choroby štítnej žľazy

Závažnosť zdravotného postihnutia sa posudzuje podľa rezistencie na liečbu, poklesu hmotnosti, zaostávania v psychickom vývoji a somatickom vývoji, postihnutia orgánov, zníženia výkonnosti, prípadne postihnutia systému.

E10 – E14 Cukrová úplavica

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe odborného vyšetrenia vrátane iných konziliárnych vyšetrení podľa charakteru komplikácií so zameraním na celkový telesný rozvoj a duševný rozvoj, funkciu vnútorných orgánov, pokles hmotnosti, zníženie výkonnosti, stabilitu či nestabilitu hladiny glykémie, funkcie zraku, poškodenia nervového, vylučovacieho, srdcovo-cievneho, prípadne dýchacieho systému.

E20 – E35 Choroby z podvýživy a iných nedostatkov vo výžive

E70 – E90 Metabolické poruchy

Závažnosť zdravotného postihnutia ako pri E10 – E14.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť zo strany rodičov pri sledovaní celkového zdravotného stavu, sledovanie merateľných hodnôt, presnú aplikáciu inzulínu v určených dávkach a v určenom čase, denný dozor, prevenciu akútnych zápalových ochorení, prípravu diéty, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, ošetrovanie komplikácií. Táto skupina ochorení vyžaduje osobitnú starostlivosť do 15. roku veku dieťaťa.

V. KAPITOLA
DUŠEVNÉ PORUCHY A PORUCHY SPRÁVANIA (F00 – F99)

F10 – F19 Poruchy psychiky a správania zapríčinené užívaním psychoaktívnych látok

F20 – F29 Schizofrénia, schizotypové poruchy a poruchy s bludmi

F30 – F39 Afektívne poruchy

F70 – F79 Duševná zaostalosť

F90 – F98 Poruchy správania a emočné poruchy v detstve a počas dospievania

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe psychiatricko-psychologického vyšetrenia. Rozhodujúce je výrazné narušenie sociálneho života, orientácie, intelektu, myslenia, správania a pri úplnom rozpade osobnosti potreba trvalého dozoru pre ohrozenie seba a okolia, autizmus, narušenie sociálnej adaptácie. Pri duševnej zaostalosti je dôležitý vyšší stupeň, t. j. stredný, ťažký a hlboký stupeň duševnej zaostalosti. Pri poruchách psychiky a správania musí ísť o trvalé (nie prechodné) zmeny, presne definované, rezistentné na liečbu, prípadne štádium ochorenia, frekvenciu výskytu atakov.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri pravidelnej aplikácii liekov, dozor pre poruchy správania a asistenciu pri doprave, prípravu stravy a kontrolu pri dennej hygiene a toalete, osobitný prístup pri poruchách správania, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, a najmä náročný individuálny prístup.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Duševná zaostalosť stredného, ťažkého a hlbokého stupňa.

Duševné choroby a poruchy správania – liečbou málo ovplyvniteľné (ťažké formy).

VI. KAPITOLA
CHOROBY NERVOVÉHO SYSTÉMU (G00 – G99)

G00 – G09 Zápalové choroby ústredného nervového systému

G10 – G13 Systémové atrofie prvotne postihujúce ústredný nervový systém

G20 – G26 Extrapyramídové poruchy a poruchy hýbavosti

G35 – G37 Demyelinizačné choroby ústredného nervového systému

G40 – G47 Epizodické a záchvatové poruchy

G50 – G59 Poruchy nervov, nervových koreňov a nervových spletí

G60 – G64 Polyneuropatia a iné poruchy periférneho nervového systému

G70 – G73 Poruchy nervovosvalovej platničky a svalu

G80 – G83 Mozgové ochrnutie a iné paralytické syndrómy

G90 – G99 Iné poruchy nervového systému

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe neurologického vyšetrenia vrátane odborných konziliárnych vyšetrení pri stredne ťažkých a ťažkých formách ochorení. Dôležité je funkčné postihnutie orgánov, prípadne systémov, akým spôsobom ovplyvňujú sebestačnosť, mobilitu, psychický vývoj a somatický vývoj. Pri záchvatových ochoreniach je dôležité presne určiť frekvenciu a charakter záchvatov, rezistenciu na liečbu. Pri neuralgii trojklaného nervu je dôležitá ťažká forma ochorenia i jeho obojstranné postihnutie. Pri obrne treba diagnostikovať stupeň, jednostranné alebo obojstranné postihnutie, či ide o kompletnú alebo parciálnu formu, definovať komplikácie. Treba presne definovať poruchu hybnosti a samoobsluhy, pri postihnutí dvoch a viacerých končatín ich dominanciu, prípadne presne opísať iné komplikácie (napríklad poruchy vyprázdňovania stolice a moču).

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav pri stredne ťažkých a ťažkých formách ochorení vyžaduje osobitnú starostlivosť pri individuálnej liečebnej telesnej výchove, rehabilitácii, dozor, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, sprevádzanie na invalidnom vozíku, nácvik hybnosti a pohyblivosti, poskytovanie laickej prvej pomoci pri náhlych poruchách vedomia, pri prevencii úrazov, stravovaní, dennej hygiene a toalete, kúpaní, obliekaní, pri rehabilitácii.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Ťažké formy chorôb nervového systému so závažným pohybovým a psychickým postihnutím.

VII. KAPITOLA
CHOROBY OKA A JEHO ADNEXOV (H00 – H59)

H53 – H54 Poruchy videnia a slepota

Závažnosť zdravotného postihnutia sa posudzuje na základe komplexného očného vyšetrenia na oboch očiach po korekcii, či ide o obojstrannú praktickú alebo obojstrannú úplnú slepotu. V prípade iných ochorení oka, prípadne centrálneho nervového systému sa posudzuje, či následky sú na úrovni obojstrannej praktickej alebo obojstrannej úplnej slepoty po korekcii.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť, najmä sprevádzanie v neznámom prostredí, prevenciu úrazov, pomoc pri komunikácii, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, pomoc pri čítaní, písaní špeciálnym písmom pre nevidiacich, pomoc pri výučbe, zaškolenie v špecializovaných zariadeniach pre nevidiacich a slabozrakých.

VIII. KAPITOLA
CHOROBY UCHA A HLÁVKOVÉHO VÝBEŽKU (H60 – H95)

H80 – H83 Choroby vnútorného ucha

H90 Praktická alebo úplná hluchota

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe ušno-nosno-krčného vyšetrenia, foniatrického vyšetrenia vrátane vyšetrenia vestibulárneho aparátu, prípadne aj konziliárneho neurologického vyšetrenia v neurologickej ambulancii v prípade poruchy rovnováhy.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri komunikácii, nácvik reči, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení a vyučovanie v špecializovaných školských zariadeniach pre nepočujúcich, prevenciu úrazov, tlmočenie pri posunkovej reči, telefonovaní. Osobitná pomoc sa vyžaduje do 15. roku veku dieťaťa.

IX. KAPITOLA
CHOROBY OBEHOVEJ SÚSTAVY (I00 – I99)

I05 – I09 Zdĺhavé reumatické choroby srdca

I10 – I15 Hypertenzné choroby

I30 – I52 Iné choroby srdca

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe komplexného interného alebo kardiologického funkčného vyšetrenia pri ochoreniach v III. – IV. klinickom štádiu ochorenia obehovej sústavy, ktoré vyžadujú intenzívnu domácu liečbu. V prípade porúch srdcového rytmu sú dôležité ťažké formy podľa Lowna, prípadne ich rezistencia na liečbu. Posudkovo významné sú aj stavy po transplantácii srdca.

I60 – I69 Cievne choroby mozgu

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe komplexného neurologického vyšetrenia vrátane konziliárnych vyšetrení podľa lokalizácie poškodenia orgánov alebo systémov (očné, psychiatricko-psychologické vyšetrenie), posudzuje sa najmä postihnutie hybnosti, koordinácia pohybu, psychické zmeny, funkcia postihnutých končatín.

I70 – I79 Choroby tepien, tepničiek a vlásočníc

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí len výnimočne pri závažných uzáveroch veľkých ciev, najmä na končatinách, prevažne horných, ktoré znamenajú funkčnú stratu končatiny, prípadne končatín.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri presnej aplikácii liekov, sledovanie klinického stavu, prevenciu akútnych zápalových ochorení, individuálnu liečebnú telesnú výchovu, rehabilitáciu, sprevádzanie na invalidnom vozíku, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení. V prípade poruchy reči a vnímania reči si stav vyžaduje pomoc pri komunikácii, pri nácviku čítania a písania.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Choroby obehovej sústavy v štádiu globálnej obehovej nedostatočnosti napriek liečbe.

X. KAPITOLA
CHOROBY DÝCHACEJ SÚSTAVY (J00 – J99)

J40 – J47 Chronické choroby dolných dýchacích ciest

J80 – J84 Iné choroby dýchacích ústrojov postihujúce interstícium

J95 – J99 Iné choroby dýchacej sústavy

Závažnosť zdravotného postihnutia sa posudzuje na základe odborného pľúcneho funkčného vyšetrenia s dôrazom na zistenie ťažkého stupňa dychovej nedostatočnosti, ťažkého stupňa zníženia funkcie pľúc (vyšetrenie krvných plynov), prítomnosti príznakov poškodenia iných orgánov alebo systémov a dýchania modifikovaného trvalou tracheostómiou.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri cielenej aplikácii liekov, liečbe kyslíkom, ošetrovanie záchvatov dýchavice, individuálnu liečebnú telesnú výchovu a dychovú rehabilitáciu, prevenciu sezónneho zhoršenia, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, v prípade tracheostómie pomoc pri komunikácii.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Choroby dýchacej sústavy v štádiu globálnej dychovej nedostatočnosti napriek liečbe.

XI. KAPITOLA
CHOROBY TRÁVIACEJ SÚSTAVY (K00 – K93)

K50 – K52 Neinfekčný zápal tenkého a hrubého čreva

K70 – K77 Choroby pečene

K86 Chronický zápal podžalúdkovej žľazy

K90 – K93 Iné choroby tráviacej sústavy

Závažnosť zdravotného postihnutia sa posudzuje na základe odborného interného gastroenterologického funkčného vyšetrenia. Posudzujú sa najmä ťažké formy ochorení s poklesom výživy, hmotnosti, celkovým oslabením výkonnosti, obranyschopnosti proti infekciám, zaostávania v psychickom vývoji aj somatickom vývoji, či zdravotný stav vyžaduje mimoriadny diétny režim, upravený príjem stravy alebo ošetrovanie umelého vývodu čreva, či ide o stav po transplantácii pečene.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť najmä pri príprave špeciálnej diétnej stravy, kontrolu stavu výživy, presnú aplikáciu liekov, dodržiavanie životosprávy, tlmenie psychicky nepriaznivých vplyvov, prevenciu akútnych zápalových ochorení, ošetrovanie pri umelých vývodoch hrubého čreva, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Choroby tráviacej sústavy so zhubným typom výživy v štádiu dekompenzácie.

XII. KAPITOLA
CHOROBY KOŽE A PODKOŽNÉHO TKANIVA (L00 – L99)

L10 – L14 Pľuzgierové (bulózne) dermatózy

L20 – L30 Dermatitídy a ekzémy

L40 – L45 Papuloskvamózne choroby

Závažnosť zdravotného postihnutia sa posudzuje na základe komplexného dermatologického vyšetrenia vrátane konziliárnych vyšetrení. Posudzujú sa najmä ťažké rezistentné formy kožných ochorení a ich komplikácie pohybového systému, postihnutie odkrytých častí tela, najmä tváre, psychické komplikácie.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri lokálnej a celkovej liečbe ochorenia kože, tlmenie nepriaznivých vplyvov, ako je zápach, mokvanie, svrbenie, pálenie a tvorba zohyzďujúcich jaziev, tlmenie psychických komplikácií, liečbu komplikácií zo strany pohybového aparátu, tlmenie bolestí, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, individuálnu rehabilitáciu, prevenciu proti poraneniam a infekciám.

XIII. KAPITOLA
CHOROBY SVALOVEJ SÚSTAVY A KOSTROVEJ SÚSTAVY A SPOJIVOVÉHO TKANIVA (M00 – M99)

M05 – M14 Zápalové polyartropatie

M15 – M19 Artrózy

M20 – M25 Iné poruchy kĺbov

M30 – M36 Systémové choroby spojivového tkaniva

M40 – M45 Deformujúce dorzopatie

M45 – M49 Spondylopatie

M50 – M54 Dorzopatie

Závažnosť zdravotného postihnutia sa posudzuje na základe komplexného odborného neurologického, reumatologického alebo ortopedického funkčného vyšetrenia. Posudzujú sa ťažké formy postihnutia s nepriaznivým vplyvom na psychický vývoj a somatický vývoj, komplikácie zo strany orgánov alebo systémov (nervy, nervové spleti, srdce, pľúca – ich funkcie), či ide o jednostranné alebo viacnásobné postihnutie, či postihnutie podstatne obmedzuje hybnosť končatín, funkciu, pohyblivosť, sebestačnosť a samoobsluhu, či vyžaduje ortopedickú korekciu podporným aparátom alebo operáciu.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri aplikácii liekov, kontrolu a aplikáciu korekčného aparátu, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, pravidelnú rehabilitáciu a individuálnu liečebnú telesnú výchovu, pomoc pri dennej hygiene a toalete.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Výnimočne choroby svalovej a kostrovej sústavy a spojivového tkaniva s trvalým pripútaním na lôžko.

XIV. KAPITOLA
CHOROBY MOČOVEJ A POHLAVNEJ SÚSTAVY (N00 – N99)

N00 – N08 Glomerulárne choroby

N10 – N16 Tubulointersticiálne choroby

N17 – N19 Zlyhanie obličiek

N30 – N39 Iné choroby močovej sústavy

Závažnosť zdravotného postihnutia sa posudzuje na základe komplexného funkčného urologického alebo nefrologického vyšetrenia. Posudzuje sa stredne ťažká až ťažká forma obličkovej nedostatočnosti, stavy po transplantácii obličky a funkcia štepu, ťažká forma inkontinencie moču, prítomnosť umelého vyústenia močovodov von, prípadne do hrubého čreva, vrodený vývod močovodov, komplikácie zo strany iných orgánov alebo systémov pri ťažkých formách ochorení, vplyv na psychický vývoj a somatický vývoj, vplyv na mobilitu, sebestačnosť, dialyzačná liečba a jej komplikácie.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri príprave diéty, aplikáciu liekov, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, ošetrovanie v prípade komplikácií, rehabilitáciu, individuálnu liečebnú telesnú výchovu, tlmenie komplikácií choroby, prevenciu akútnych zápalových ochorení, ošetrovanie na lôžku v terminálnom štádiu.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Choroby močovej sústavy v terminálnom štádiu zlyhania obličiek.

XVII. KAPITOLA
VRODENÉ CHYBY, DEFORMÁCIE A CHROMOZÓMOVÉ MALFORMÁCIE (Q00 – Q99)

Q00 – Q07 Vrodené chyby nervového systému

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri vrodených chorobách nervového systému sa posudzujú ako pri poškodení nervového systému.

Q10 – Q18 Vrodené chyby oka, ucha, tváre a krku

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri vrodených chybách oka, ucha, tváre a krku sa posudzujú ako pri poškodeniach zraku, sluchu alebo pohybového aparátu.

Q20 – Q28 Vrodené choroby obehovej sústavy

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri vrodených chorobách obehovej sústavy sa posudzujú ako pri chorobách obehovej sústavy.

Q30 – Q34 Vrodené chyby dýchacej sústavy

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri vrodených chybách dýchacej sústavy sa posudzujú ako pri chorobách dýchacej sústavy.

Q35 – Q37 Rázštep pery a rázštep podnebia

Vrodené rázštepy pery a podnebia sa spravidla do jedného roka života dobre upravujú plastickou chirurgickou operáciou.

Q38 – Q45 Iné vrodené chyby tráviacej sústavy

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri vrodených chybách tráviacej sústavy sa posudzujú ako pri chorobách tráviaceho systému s tým, že dieťa vyžaduje osobitnú starostlivosť do priaznivej chirurgickej úpravy vrodenej anomálie.

Q60 – Q64 Vrodené chyby močovej sústavy

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri vrodených chybách močovej sústavy sa posudzujú ako pri chorobách močovej sústavy.

Q65 – Q79 Vrodené chyby a deformácie svalov a kostí

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri vrodených chybách svalov a kostí sa posudzujú ako pri chorobách svalovej, kostrovej sústavy.

Q80 – Q89 Iné vrodené chyby

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri iných vrodených chybách sa posudzujú podľa poškodenia funkcie orgánu alebo systému na základe klinických príznakov.

Q90 – Q99 Chromozómové anomálie nezatriedené inde

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť sa posudzujú podľa klinických prejavov týchto chorôb (napríklad psychiatrické a pohybové).

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Vrodené chyby, deformácie a chromozómové anomálie so závažným pohybovým postihnutím a psychickým postihnutím, prípadne so závažným postihnutím vnútorných orgánov neovplyvniteľným liečbou.

XIX. KAPITOLA
PORANENIA, OTRAVY A NIEKTORÉ INÉ NÁSLEDKY VONKAJŠÍCH PRÍČIN (S00 – T98)

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitnú starostlivosť pri úrazoch, otravách a iných následkoch vonkajších príčin má význam posudzovať po skončení liečby. Posudzujú sa ako pri iných chorobách podľa miesta, funkcie a trvalých následkov.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Trvalé následky poranení, otráv a niektorých iných vonkajších príčin so závažným pohybovým alebo psychickým postihnutím, prípadne so závažným postihnutím vnútorných orgánov neovplyvniteľným liečbou.

Osobitná kapitola

Vrodené, funkčné a anatomické chýbanie končatín

Vzhľadom na špecifickú funkciu končatín stavy, ktoré vyvoláva chýbanie končatín, patria do

vrodených chýb alebo chýb získaných väčšinou po úrazových stavoch buď s funkčným, alebo s anatomickým chýbaním končatiny alebo končatín.

Zdravotný stav sa posudzuje na základe traumatologického, neurologického alebo ortopedického vyšetrenia. Pri hornej končatine je dôležité posúdiť najmä úchopovú funkčnosť ruky. Pri dolnej končatine je dôležité posúdenie straty alebo amputácie od členka nahor. Pri strate jednej dolnej a hornej končatiny alebo strate oboch horných alebo dolných končatín (funkčne alebo anatomicky) ide o ťažké postihnutie.

Osobitná starostlivosť

Pri úplných stratách končatiny alebo končatín dieťa vyžaduje osobitnú starostlivosť pri rehabilitácii, individuálnej liečebnej telesnej výchove, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, rehabilitačných ústavov a školských zariadení pre telesne postihnuté deti a mládež, ako aj zaškolenie v nich, tlmenie fantómových bolestí, psychických komplikácií, asistenciu pri nosení protéz.

Príloha č. 3
k zákonu č. 461/2003 Z. z.

VŠEOBECNÉ VYMERIAVACIE ZÁKLADY V KALENDÁRNYCH ROKOCH PRED ROKOM 2003

Rok	**Priemerná mesačná mzda v hospodárstve**	**Všeobecný vymeriavací základ**
1949	792	9 504
1950	854	10 248
1951	903	10 836
1952	940	11 280
1953	1 036	12 432
1954	1 125	13 500
1955	1 148	13 776
1956	1 202	14 424
1957	1 235	14 820
1958	1 262	15 144
1959	1 281	15 372
1960	1 330	15 960
1961	1 368	16 296
1962	1 362	16 344
1963	1 375	16 500
1964	1 423	17 076
1965	1 456	17 472
1966	1 510	18 120
1967	1 594	19 128
1968	1 733	20 796
1969	1 863	22 356
1970	1 910	22 920
1971	1 980	23 760
1972	2 065	24 780
1973	2 133	25 596
1974	2 203	26 436
1975	2 271	27 252
1976	2 338	28 056
1977	2 412	28 944
1978	2 483	29 796
1979	2 549	30 588
1980	2 606	31 272
1981	2 642	31 704
1982	2 695	32 340
1983	2 745	32 940
1984	2 790	33 480
1985	2 843	34 116
1986	2 888	34 656
1987	2 941	35 292

1988	3 020	36 240
1989	3 142	37 704
1990	3 278	39 336
1991	3 770	45 240
1992	4 543	54 516
1993	5 379	64 548
1994	6 294	75 528
1995	7 195	86 340
1996	8 154	97 848
1997	9 226	110 712
1998	10 003	120 036
1999	10 728	128 736
2000	11 430	137 160
2001	12 365	148 380
2002	13 511	162 132

Príloha č. 4
k zákonu č. 461/2003 Z. z.

PERCENTUÁLNA MIERA POKLESU ZÁROBKOVEJ ČINNOSTI PODĽA DRUHU ZDRAVOTNÉHO POSTIHNUTIA ORGÁNOV A SYSTÉMOV

KAPITOLA I – INFEKČNÉ A PARAZITÁRNE CHOROBY

Položka	**Druh zdravotného postihnutia**	**Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v%**
1.	Vírusové infekcie a bakteriálne choroby, zoonózy, protozoárne choroby, riketsiózy, helmintózy, mykózy a ich následky	
	a) ľahké formy s funkčným obmedzením ľahkého stupňa, so zníženou výkonnosťou organizmu	20-30
	b) stredne ťažké formy s postihnutím funkcie niektorých orgánov, systémov alebo formy chronické, pomaly progredujúce s podstatným obmedzením celkovej výkonnosti organizmu	40-50
	Posudkové hľadisko: Ak infekčná choroba vyvolá dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav, určí sa miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti podľa prevažujúceho funkčného postihnutia orgánu (systému) a vplyvu na celkovú výkonnosť organizmu.	
2.	Ochorenia vírusom získanej ľudskej imunodeficiencie (HIV)	
2.1.	AIDS s ťažšími alebo občasnými klinickými príznakmi, so značným obmedzením celkovej výkonnosti organizmu	20-30
2.2.	AIDS, úplne rozvinutý, s orgánovými komplikáciami a zlyhávaním imunity	70-80
	Posudkové hľadisko: HIV pozitivita bez klinickej symptomatológie nepredpokladá pokles schopnosti sústavnej zárobkovej činnosti. Sprievodné duševné prejavy sa posúdia psychologickým a psychiatrickým vyšetrením.	
3.	Tuberkulóza a iné mykobakteriózy	
3.1.	Tuberkulóza dýchacieho ústrojenstva	
	a) počas aktívneho štádia ochorenia s funkčným obmedzením stredného až ťažkého stupňa alebo s komplikáciami	50-60
	b) počas aktívneho štádia ochorenia, bez obmedzenia pľúcnych funkcií a výkonnosti organizmu	20-30
	c) tuberkulóza v inaktívnom štádiu, bez poruchy dýchacích funkcií	10
3.2.	Tuberkulóza iných orgánov a systémov	
	a) počas aktivity ochorenia s funkčným obmedzením stredného až ťažkého	50-60

	stupňa s komplikáciami	
	b) počas aktivity ochorenia, bez funkčného obmedzenia	20-30
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa stupňa aktivity ochorenia, obmedzenia pľúcnych funkcií a celkového stavu organizmu.	

KAPITOLA II – CHOROBY KRVI A KRVOTVORNÝCH ORGÁNOV

Všeobecné posudkové hľadisko:

Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti pre chorobu krvi a krvotvorných orgánov sa určí podľa závažnosti hematologických zmien, podľa porúch orgánových funkcií, pôsobenia na iné orgány a podľa vplyvu na celkový stav organizmu.

Položka	**Druh zdravotného postihnutia**	**Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v%**
1.	Strata sleziny (bez prítomnosti krvnej choroby)	10
2.	Chronická lymfatická leukémia (myeloidná)	
	a) s miernymi prejavmi, v remisii (bez výraznejších ťažkostí, bez celkových symptómov, bez hematologickej liečby, bez známok progresie)	10-20
	b) so stredne ťažkými klinickými a laboratórnymi prejavmi s potrebou opakovanej hematologickej liečby, v remisii, znížená výkonnosť organizmu	25-35
	c) s ťažkými prejavmi	60-70
	veľké zväčšenie sleziny, znížená imunita, výrazne znížená výkonnosť organizmu, v sústavnej hematologickej liečbe s opakovanými hospitalizáciami	
3.	Plazmocytóm (myelóm)	
	a) s miernymi prejavmi, v remisii bez výraznejších ťažkostí, bez celkových symptómov, bez hematologickej liečby, bez známok progresie	10-20
	b) so stredne ťažkými klinickými a laboratórnymi prejavmi, so zníženou výkonnosťou organizmu	25-35
	c) s ťažkými prejavmi, anémia pod 10 g/dl hemoglobínu, typickými bolesťami, osteolýzou, poruchou funkcie obličiek a zníženou výkonnosťou organizmu	70-80
4.	Hodgkinov lymfóm (lymfogranulóm), primárne lokalizovaný non-Hodgkinov lymfóm	
	a) s ľahkými prejavmi, v remisii, s klinicky a laboratórne priaznivým nálezom, ľahké subjektívne ťažkosti	10-20
	b) so stredne ťažkými prejavmi, v remisii, s klinicky a laboratórne stacionárnym nálezom, s podstatným znížením výkonnosti organizmu	25-35
	c) s ťažkými klinickými a laboratórnymi prejavmi, rozsiahly, aktívny proces,	70-80

	v sústavnom liečení, s ťažkým vplyvom na celkový stav organizmu	
	Posudkové hľadisko:Po skončení hematologického liečenia treba spravidla do dvoch rokovpo stabilizácii zdravotného stavu, výsledku od liečby, určiť mieru poklesu schopnosti zárobkovej činnosti.	
5.	Malígne lymfómy	
	a) akútne stavy	70-80
	b) v remisii, s dvojročnou stabilizáciou, so zníženou imunitou s miernymi klinickými prejavmi a zníženou výkonnosťou organizmu	35-45
6.	Myeloproliferačné ochorenia (napr. polycytémia, trombocytémia, myelofibróza)	
	a) ľahká forma s miernymi prejavmi, v dobrom celkovom stave	10-20
	b) v remisii, s dvojročnou stabilizáciou, so zníženou imunitou s miernymi klinickými prejavmi a zníženou výkonnosťou organizmu	20-40
	c) s ťažkými prejavmi, anémia pod 10 g/dl hemoglobínu, trombocytopénia pod 80 000/ml, zväčšenie sleziny, polycytémia	60-70
7.	Terapeutické odstránenie sleziny pre chorobu krvi	
	a) počas rekonvalescencie, do stabilizácie zdravotného stavu	50-70
	b) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po jednom roku)	15
8.	Akútna leukémia (lymfatická, myeloidná)	
	a) aktívne prejavy ochorenia	70-80
	b) v štádiu remisie, po dvojročnej stabilizácii zdravotného stavu, pri stacionárnom klinickom a laboratórnom náleze, so zníženou výkonnosťou organizmu	30-40
9.	Anémia (bez ohľadu na etiológiu) so závažnými prejavmi (pod 10 g/dl hemoglobínu, opakované podávanie transfúzií, trvalá imunosupresívna liečba, podstatné zníženie výkonnosti organizmu)	25-35
10.	Panmyelopatia s ťažkou trombocytopéniou (trombocytopénia pod 20 000/ml, granulocytopénia pod 1 000/ml)	60-70
11.	Krvácavé stavy (bez ohľadu na etiológiu, podlá sklonu ku krvácaniu, obmedzenie výkonnosti organizmu)	
	a) forma so zriedkavým krvácaním, s ľahkým obmedzením výkonnosti organizmu	10-20
	b) s častým (niekoľkokrát ročne) typickým krvácaním, príp. komplikáciami s krvácaním a podstatným obmedzením výkonnosti organizmu	30-40
	c) ťažká forma, krvácanie už pri ľahkých úrazoch, s ťažkým postihnutím pohyblivosti a výkonnosti organizmu	50-60

KAPITOLA III – PORUCHY IMUNITY

ODDIEL A – IMUNODEFICITNÉ STAVY

Všeobecné posudkové hľadisko:

Imunologické poruchy musia byť dokázané imunologickým vyšetrením. Stupeň a rozsah komplikácií vzniknutých na základe zistenej poruchy musí mať posudkový význam na celkovú telesnú výkonnosť posudzovanej osoby.

Autoimunitný (laboratórny) syndróm sa posudkovo nehodnotí (prítomnosť jednej autoprotilátky alebo viacerých autoprotilátok v sére, disproporčné zmeny hodnôt imunoglobulínov, zvýšenie hodnôt cirkulujúcich imunokomplexov, zníženie percenta alebo absolútneho množstva lymfocytov tvoriacich E rozety, napr. pri dysgamaglobulinémii IV. typu, po prekonaných bakteriálnych a vírusových ochoreniach, pri chronických Epstein-Barrovej virózach, v relapse ochorenia).

Na určenie miery poklesu schopnosti zárobkovej činnosti nie je rozhodujúca etiológia poruchy, ale predovšetkým celkový stav a výkonnosť organizmu.

Položka	**Druh zdravotného postihnutia**	**Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v%**
1.	Deficity protilátkovej imunity s postihnutím funkcie lymfocytov B, s častým výskytom mikrobiálnych infekcií (sinusitíd, pneumónií, zápalov močových ciest, adnexitíd a pod.), so zníženou výkonnosťou organizmu	20-30
2.	Deficity imunity bunkového typu s defektom alebo znížením množstva T-lymfocytov a s výskytom plesňových a parazitárnych infekcií	20-30
3.	Deficity imunity fagocytárneho systému s nedostatkom alebo absenciou fagocytujúcich buniek alebo poruchou jednotlivých fáz fagocytózy, s recidivujúcimi kožnými infekciami, pyogénnymi abscesmi, flegmonóznymi zápalmi a septickými stavmi	20-30
4.	Deficity imunity komplementového systému s absenciou, znížením alebo poruchou funkcie jednotlivých komplementových komponentov a podstatným poklesom celkovej výkonnosti organizmu	20-30
5.	Kombinované poruchy imunity sprevádzané dlhotrvajúcimi alebo recidivujúcimi infekčnými prejavmi s podstatným znížením celkovej výkonnosti organizmu	20-30
6.	Ťažké imunodeficitné stavy s rozsiahlymi a opakovanými alebo aktívnymi infekčnými komplikáciami vzdorujúcimi liečbe, s ťažkým obmedzením výkonnosti organizmu	70-80

ODDIEL B – HYPERIMÚNNE STAVY

Položka	**Druh zdravotného postihnutia**	**Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v%**

1.	Systémové ochorenia spojivového tkaniva	
	a) poruchy ľahkého stupňa	10-20
	b) poruchy stredného stupňa	30-40
	c) poruchy ťažkého stupňa	60-70
	Posudkové hľadisko: Pri určení miery poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa vychádza z funkčného postihnutia organizmu, aktivity chorobného procesu, vplyvu na celkový stav organizmu a prípadných ďalších komplikácií.	

ODDIEL C – CHRONICKÝ ÚNAVOVÝ SYNDRÓM (CFS)

Položka	**Druh zdravotného postihnutia**	**Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v%**
1.	a) stredná forma so závažným poklesom celkovej výkonnosti organizmu	30-40
	b) ťažká forma so stratou zárobkovej schopnosti z hľadiska duševných a telesných schopností	70-80
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí pri klinicky dokázanom CFS, s pozitivitou všetkých hlavných kritérií, pri pozitivite aspoň šiestich vedľajších symptómov a aspoň troch fyzikálnych kritérií (podľa Holmesa).	

KAPITOLA IV – ENDOKRINNÉ CHOROBY, PORUCHY VÝŽIVY A PREMENY LÁTOK

Všeobecné posudkové zásady:

Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti pri poruchách látkovej výmeny a žliaz s vnútornou sekréciou závisí od dôsledkov týchto porúch.

Odchýlky od normy v laboratórnych hodnotách nepodmieňujú pokles schopnosti zárobkovej činnosti.

Položka	**Druh zdravotného postihnutia**	**Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v%**
1.	Cukrovka	
	a) kompenzovateľná diétou alebo diétou a perorálnymi antidiabetikami, bez komplikácií	10-20
	b) kompenzovateľná inzulínom a diétou, bez komplikácií, s ohľadom na pracovné zaradenie	20-30
	c) ťažko kompenzovateľná inzulínom, s opakovanými stavmi kolísania hodnôt glykémie a diabetickými komplikáciami (chronické komplikácie cukrovky, angiopatia, neuropatia, diabetická noha)	50-60
2.	Dna	10-20
	Posudkové hľadisko: Percentuálna miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podlá prevažujúcich komplikácií z postihnutia kĺbov a orgánov.	

3.	Poruchy metabolizmu tukov	5-10
	Posudkové hľadisko: Percentuálna miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podlá prevažujúcich komplikácií z postihnutia orgánov alebo systémov.	
4.	Alimentárna obezita	
	a) ťažká nadváha - so závažným poklesom výkonnosti organizmu, neovplyvniteľná liečbou a diétou (BMI nad 40, KW nad 200 %)	25-35
	b) ťažká nadváha s komplikáciami (ventilačnou poruchou a s postihnutím kardiovaskulárneho systému)	60-70
	Posudkové hľadisko: Obezita nepodmieňuje pokles schopnosti zárobkovej činnosti. Následky a sprievodné postihnutia najmä srdcovocievneho, pľúcneho systému alebo podporného a pohybového aparátu môžu byť príčinou poklesu schopnosti zárobkovej činnosti. Hodnotí sa relatívna hmotnosť (RW) a index telesnej hmotnosti (BMI).	
5.	Fenylketonúria	
	a) ľahká forma (bez prejavov poškodenia mozgu)	20-30
	b) ťažká forma (s prejavmi poškodenia mozgu)	50-70
	Posudkové hľadisko: Percentuálna miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa prevažujúcich komplikácií z postihnutia orgánov a systémov.	
6.	Mukoviscidóza (cystická fibróza) pľúc s komplikáciami z poškodenia podžalúdkovej žľazy a pečene	
	a) ľahký stupeň (bronchitída ľahkého stupňa, porucha ventilácie ľahkého stupňa, normálna stolica, telesný vývoj zodpovedajúci veku)	10-20
	b) stredný stupeň (peribronchiálne infiltrácie, začínajúce bronchiektázie, začínajúci emfyzém, stredne ťažká ventilačná porucha, časté a riedke stolice)	35-45
	c) ťažký stupeň (ťažká bronchitída, bronchiektázie, emfyzém, porucha ventilácie ťažkého stupňa, riedka stolica, ťažká porucha funkcie podžalúdkovej žľazy a pečene)	60-80
7.	Postihnutia hypofýzy	
7.1.	Hypopituitarizmus dospelých (insuficiencia predného laloka hypofýzy, Simmondsova kachexia, Sheehanov syndróm, posthypofyzektomický syndróm)	
	a) s ľahkým obmedzením výkonnosti organizmu, pri dobrej hormonálnej substitúcii	10-20
	b) s ťažkým obmedzením výkonnosti organizmu pri substitučnej hormonálnej liečbe	50-80
7.2.	Hypofyzárny nanizmus (telesná výška nedosahuje 120 em)	40
7.3.	Akromegália	
	a) s ľahkým obmedzením výkonnosti organizmu	5-10
	b) s komplikáciami (artropatia, postihnutie srdca, adynamia)	40-50
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa stupňa adynamie a prítomných orgánových komplikácií.	
7.4.	Gigantizmus	5-10
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa stupňa zníženej svalovej sily.	

7.5.	Diabetes insipidus kompenzovaný substitučnou liečbou, ak príčinou choroby nie je nádorové ochorenie	10-20
7.6.	Nádory hypofýzy	
	a) počas chirurgickej a onkologickej liečby	80
	b) neliečiteľné formy	90
	c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch) so závažnejšími komplikáciami.	30-55
	Posudkové hľadisko: Posudzuje sa typ nádoru, neurologická symptomatológia, vplyv na psychiku, zmyslové funkcie a hormonálnu aktivitu.	
8.	Hypotalamické syndrómy s endokrinnou manifestáciou	
	a) v kompenzovanom stave	10-20
	b) pri rozvinutých komplikáciách, pri podstatnom obmedzení výkonnosti organizmu	30-60
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa druhu poruchy s ohľadom na prítomné komplikácie (poruchy prijímania potravy a tekutín, obezitu, vegetatívne poruchy, galaktoreu a pod.).	
9.	Poruchy funkcie štítnej žľazy	
9. 1.	Hyperfunkcia štítnej žľazy	
	a) ľahkého stupňa, kompenzovaná liečbou (prevažne vegetatívne poruchy)	5-10
	b) stredného stupňa, s pretrvávajúcimi orgánovými a psychickými zmenami	30-50
	c) ťažkého stupňa, chudnutie, tyreotoxické poškodenie srdca, závažné očné postihnutia, psychické zmeny vyžadujúce odbornú psychiatrickú liečbu	60-70
9.2.	Hypofunkcia štítnej žľazy	
	a) dlhodobo kompenzovaná substitúciou (stavy po operáciách štítnej žľazy s miernymi poruchami)	5-10
	b) nedostatočne kompenzovaná substitučnou liečbou, s prítomnými komplikáciami a s obmedzením výkonnosti organizmu	20-30
9.3.	Zhubný nádor štítnej žľazy	
	a) počas onkologickej liečby	70-80
	b) neliečiteľné formy	90
	c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	30-40
10.	Tetánia, tetanický syndróm	
	stredného stupňa (veľké záchvaty kŕčov viackrát do mesiaca, ťažšie alebo častejšie orgánové spazmy, najmä bronchiálne spazmy)	20-30
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa klinických prejavov a počtu záchvatov. Normokalcemické a idiopatické tetanie majú spravidla ľahší priebeh ako tetanie strumiprivné.	
11.	Poruchy funkcie nadobličiek	
11.1.	Chronická insuficiencia kôry nadobličiek	
	a) ľahká forma (rýchla unavitelnosť organizmu, ortostatické poruchy, bez významnejšieho obmedzenia výkonnosti organizmu)	10-20
	b) stredne ťažká forma (podstatné zníženie výkonnosti organizmu	30-40

	a nedostatočná reakcia na záťaž pri trvalej substitučnej liečbe)	
	c) ťažká forma (adynamia, poruchy elektrolytového, vodného metabolizmu, metabolizmu cukrov, so stratou hmotnosti, ťažkými žalúdočnými a črevnými prejavmi, málo účinná substitučná liečba)	60-70
11.2.	Hyperfunkcia kôry nadobličiek (Cushingov syndróm, Connov syndróm, adrenogenitálny syndróm)	
	Posudkové hľadisko: Cushingov syndróm (iatrogénny) sa na účely určenia miery poklesu schopnosti zárobkovej činnosti z posudkového hľadiska nehodnotí. Percentuálna miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa prevažujúcich symptómov z poškodenia orgánov alebo systémov (hypertenzia, insuficiencia srdca, diabetes mellitus, osteoporóza, psychické zmeny, svalová slabosť).	
11.3.	Hyperfunkcia drene nadobličiek	
	a) pri závažných prejavoch (paroxyzmálne alebo trvalé zvýšenie krvného tlaku, poruchy srdcového rytmu, psychické zmeny, strata hmotnosti, počas chirurgickej liečby, v prípadoch neúspešnej farmakologickej liečby)	60-80
	b) po stabilizácii zdravotného stavu (s prihliadnutím na funkčné zmeny a pretrvávajúce symptómy)	20-30

KAPITOLA V – DUŠEVNÉ CHOROBY A PORUCHY SPRÁVANIA

Všeobecné posudkové hľadisko:

Pri stanovení poklesu schopnosti zárobkovej činnosti je potrebné prihliadnuť na vývoj osobnosti v afektívnej, emociálnej oblasti, schopnosti adaptácie, vplyvy prostredia, možnosti pracovného a sociálneho zaradenia.

Položka	**Druh zdravotného postihnutia**	**Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v%**
1.	Organické duševné poruchy, poruchy intelektu, emotivity, afektivity (organický psychosyndróm rôznej etiológie, perinatálne poškodenie, po úrazoch a zápaloch mozgu, metabolický a cievny pôvod)	
	a) stredne ťažké formy	20-30
	b) ťažké poruchy (ťažká demencia)	50-80
2.	Schizofrénia, poruchy schizotypové a poruchy s bludmi	
	a) stredne ťažké formy	20-30
	b) ťažké formy (floridný proces, ťažký defekt osobnosti)	50-80
3.	Afektívne poruchy nálady (manické, depresívne, periodické)	
	a) stredne ťažké formy	20-30
	b) ťažké formy	50-80
4.	Neurotické, stresové a somatomorfné poruchy	
	a) stredne ťažké formy	15-20
	b) ťažké formy (napr. ťažké obsedantné neurózy)	60-70
5.	Poruchy osobnosti a poruchy správania	
	a) stredne ťažké narušenie osobnosti s miernym obmedzením výkonnosti organizmu	20-30

	b) ťažké narušenie osobnosti so závažným obmedzením výkonnosti organizmu, dezintegrácia	50-80
6.	Mentálna retardácia	
	a) ľahká mentálna retardácia (horné, stredné a dolné pásmo, IQ v pásme 50 - 69, s prihliadnutím na sociálnu prispôsobivosť)	20-30
	b) stredná mentálna retardácia (IQ v pásme 35 - 49)	80
	c) ťažká mentálna retardácia (IQ v pásme 20 - 34)	90
	d) hlboká mentálna retardácia (IQ pod 20)	100
7.	Duševné poruchy a poruchy správania spôsobené užívaním psychoaktívnych látok (alkoholizmus, toxikománia)	
	a) stredne ťažká forma (do dvoch rokov od vzniku)	20-35
	b) ťažká forma	50-60
	Posudkové hľadisko: Percentuálna miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podlá prevažujúcich symptómov z orgánového alebo psychického postihnutia uvedeného v tejto prílohe.	
8.	Syndrómy porúch správania spojené s fyziologickými poruchami a somatickými faktormi (mentálna anorexia, sexuálne poruchy, ktoré nie sú spôsobené organickou poruchou ani chorobou), ťažké poruchy, poruchy ohrozujúce život, nezvládnuteľné primitívne pudové správanie, stavy v ústavnom liečení alebo stavy s ťažkou poruchou výživy a podstatným znížením výkonnosti organizmu (adynamia, anémia, hypoproteinémia)	70-80

KAPITOLA VI – CHOROBY NERVOVÉHO SYSTÉMU

ODDIEL A – POSTIHNUTIE MOZGU

Všeobecné posudkové hľadisko:

Poškodenie mozgových funkcií sa prejavuje znížením vštiepivosti a koncentrácie, unaviteľnosťou, poruchami orientácie, stratou schopnosti adaptácie, psychickou a vegetatívnou labilitou (napr. poruchy spánku, afektívna labilita, vazomotorické poruchy, bolesti hlavy a pod.).

Porucha osobnosti na báze porúch funkcií mozgu je charakteristická oploštením záujmov, otupením osobnosti, degradáciou osobnosti s poruchami nálad a ich ovládaním, s obmedzením schopnosti náhľadu, kritiky a kontaktu s okolím, od ľahkých až po najťažšie zmeny osobnosti.

Postihnutie mozgu môže byť spôsobené poruchou vývoja mozgu, pôsobením vonkajšieho násilia (úrazu), choroby, toxických vplyvov, poruchami krvného zásobenia. Rozhodujúce na určenie miery poklesu schopnosti zárobkovej činnosti je rozsah a stupeň pretrvávajúcich neurologických symptómov s ohľadom na neurologický nález (dokázanými pyramídovými javmi zánikovými a iritačnými), psychické zmeny s prihliadnutím na premorbidnosť osobnosti.

Položka	**Druh zdravotného postihnutia**	**Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v%**

1.	Poruchy osobnosti, poruchy správania a poruchy intelektu vyvolané ochorením, poškodením alebo dysfunkciou mozgu (encefalopatia, demencia, stavy po kraniocerebrálnom poranení, cievne poruchy, ložiskové ischémie mozgu, krvácanie do mozgu)	
	a) ľahká forma	5-15
	b) stredne ťažká forma	20-30
	c) ťažká forma s narušením integrity mozgových funkcií	50-60
2.	Tvárové neuralgie (napr. neuralgie n. trigeminu)	
	a) ľahká forma (zriedka sa vyskytujúce záchvaty bolesti)	5
	b) stredne ťažká forma (záchvaty bolesti sa vyskytujú častejšie, sú vyvolané už ľahkým podráždením)	20-30
	c) ťažké (časté záchvaty bolesti, niekoľkokrát do mesiaca, resp. trvalá bolesť alebo ataky bolestí viackrát týždenne)	45-55
3.	Migréna	
	a) ľahká forma (záchvaty v priemere jedenkrát mesačne)	5
	b) stredne ťažká forma (častejšie záchvaty, spravidla jedenkrát týždenne)	10-20
	c) ťažká forma (dlhotrvajúce záchvaty so sprievodnými javmi, intervaly medzi záchvatmi len niekoľko dní, status migrenosus)	25-35
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa počtu záchvatov, dĺžky trvania záchvatu a výskytu sprievodných javov (vegetatívne poruchy, očné symptómy, iné dráždenie mozgu).	
4.	Periférna paréza n. facialis	
	a) jednostranná kompletná obrna alebo zohyzďujúca svalová kontraktúra	10-20
	b) obojstranná kompletná obrna s trvalými komplikáciami	30-40
5.	Čiastočné a úplné mozgové obrny (parézy, plégie pyramídového a extrapyramídového pôvodu, hodnotí sa dominantnosť končatiny)	
	a) ľahké parézy dvoch končatín (frustné), prípadne akroparézy	10-20
	b) stredne ťažké parézy dvoch končatín	30-50
	c) ťažké parézy dvoch končatín	60-70
	d) plégia dvoch končatín	80
6.	Epileptické záchvaty a iné záchvatovité ochorenia	
	a) sporadické veľké záchvaty spravidla jedenkrát ročne, malé záchvaty spravidla jedenkrát mesačne	5-10
	b) veľké záchvaty spravidla jedenkrát mesačne, malé záchvaty spravidla jedenkrát týždenne	10-20
	c) veľké záchvaty spravidla jedenkrát týždenne, malé záchvaty spravidla jedenkrát denne, bez duševných porúch	30-40
	d) série generalizovaných kŕčových záchvatov, malé záchvaty niekoľkokrát denne, s poruchami osobnosti	60-70
	e) po troch rokoch od zániku záchvatov pri ďalšej nutnosti antikonvulzívnej liečby (pre pretrvávajúcu pohotovosť k záchvatom)	10
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa typu, počtu záchvatov a prípadných povahových zmien.	
7.	Narkolepsia, hypersomnia	

	a) ľahká forma, neobmedzujúca výkonnosť	10-20
	b) ťažká forma, obmedzujúca výkonnosť	30-40
8.	Postkomočný syndróm	10-20
9.	Stav po subarachnoideálnom krvácaní, aneuryzmy mozgových ciev	
	a) ľahké poruchy	5-15
	b) stredne ťažké poruchy	25-50
	c) ťažké poruchy	65-80
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa výsledného funkčného neurologického, psychiatrického a psychologického nálezu s prihliadnutím na lokalizáciu aneuryzmy, zdroj krvácania a vykonaný operačný zákrok.	
10.	Roztrúsená mozgomiechová skleróza	
	a) ľahké formy, bez výraznejšej poruchy funkcie (benígne formy, spinálne, očné, vestibulárne poruchy, dysestézie, jeden atak choroby, Kurtského škála 1-2)	5-15
	b) ľahké formy obmedzujúce výkonnosť organizmu (ľahké centrálne hemiparézy, ľahké spastické paraparézy, Kurtského škála 3)	20-30
	c) stredne ťažké formy s poruchou motoriky a so zníženou výkonnosťou organizmu (Kurtského škála 4)	50-60
	d) ťažké formy s poruchami motoriky (vrátane zvieračov, Kurtského škála nad 4)	70-80
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa neurologického nálezu (Kurtského škála), aktivity choroby a klinického priebehu.	
11.	Parkinsonova choroba	
	a) ľahká forma s ojedinelými mimovoľnými pohybmi, so znížením pohyblivosti	5-15
	b) stredne ťažká forma	30-40
	c) ťažká forma, s tremorom, rigiditou a bradykinézou	60-80
12.	Stavy po cievnych mozgových príhodách (prechodné ischemické ataky, hemoragické ikty a pod.)	
	a) ľahké formy	5-15
	b) stredne ťažké formy	20-30
	c) ťažké formy (hemiparézy ťažkého stupňa, organický psychosyndróm)	50-70
	d) zvlášť ťažké formy (s ťažkým poškodením mozgových funkcií, hemiplégií končatín, organický psychosyndróm a pod.)	80 - 100
13.	Zápalové choroby mozgu a miechy, neurodegeneratívne ochorenia, polyradikuloneuritídy a polyneuropatie	
	a) ľahké formy	5-15
	b) stredne ťažké formy	30-40
	c) ťažké formy	70-80
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podlá výslednej poruchy funkcie centrálnej nervovej sústavy a periférnej inervácie s prihliadnutím na neurologický,	

	psychiatrický a psychologický nález, celkovú výkonnosť organizmu a diagnostikované ďalšie komplikácie.	
14.	Mozgové nádory	
	a) po odstránení nádoru počas onkologickej liečby	70
	b) neliečiteľné formy so stredne ťažkým až ťažkým poškodením mozgu	90
	c) po stabilizácii zdravotného stavu, s ľahkým reziduálnym neurologickým nálezom (spravidla po dvoch rokoch)	30-50
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa neurologického, psychiatrického a psychologického nálezu, prípadne zmyslových porúch s ohľadom na možnosti operačného zákroku a výsledku onkologickej liečby.	

ODDIEL B – POŠKODENIA MIECHY

Všeobecné posudkové hľadisko:

Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa stupňa nervových porúch – parézy (plégie) na končatinách, porúch močového mechúra a konečníka. Hodnotí sa postihnutie dominantnej končatiny a stupeň parézy (plégie).

Položka	**Druh zdravotného postihnutia**	**Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v%**
1.	Monoplégia	40
2.	Hemiplégia	75
3.	Paraplegia	75
4.	Kvadruplégia	100
5.	Monoparéza	
	a) ľahká	20-25
	b) stredne ťažká	30-40
	c) ťažká monoparéza až plégia	45-50
6.	Hemiparéza	
	a) ľahká	20-30
	b) stredne ťažká	40-50
	c) ťažká hemiparéza až plégia	75
7.	Paraparéza	
	a) ľahká	20-30
	b) stredne ťažká	35-50
	c) ťažká paraparéza až paraplegia	75
8.	Kvadruparéza	60-90

KAPITOLA VII – CHOROBY ZMYSLOVÝCH ORGÁNOV

ODDIEL A – ZRAK

Všeobecné posudkové hľadisko:

Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa zrakovej ostrosti dosiahnutej s korekciou do blízka a do diaľky, vyšetrením perimetra (zorného poľa) s ohľadom na intelektové schopnosti.

Položka	**Druh zdravotného postihnutia**	**Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v%**
1.	Stredná slabozrakosť (zraková ostrosť s najlepšou možnou korekciou: maximum menšie ako 6/18 alebo lepšie ako 6/60; 3/10 - 1/10, kategória 1)	20-40
2.	Stredne ťažká slabozrakosť (zraková ostrosť s najlepšou možnou korekciou: maximum menšie ako 6/60, minimum rovné alebo lepšie ako 3/60; 1/10- 10/20, kategória 2)	40-60
3.	Ťažká slabozrakosť (zraková ostrosť s najlepšou možnou korekciou: maximum menšie ako 3/60, minimum rovné alebo lepšie ako 1/60; 1/20 - 1/50, kategória 3)	60-70
4.	Praktická slepota (zraková ostrosť s najlepšou možnou korekciou 1/60, 1/50 až svetlocit alebo zúženie zorného uhla do 5° okolo centrálnej fixácie, aj keď centrálna ostrosť nie je postihnutá, kategória 4)	70-80
5.	Úplná slepota (strata zraku zahrňujúca stavy od úplnej straty svetlocitu až po zachovanie svetlocitu s chybnou svetelnou projekciou, kategória 5)	80-90
6.	Chyby zorného poľa	
	a) malé defekty zorného poľa	5-15
	b) úplné, polovičné alebo kvadrantové defekty obojstranné	20-25
	c) koncentrické zúženie obojstranné (zúženie zorného poľa na 10° - 5° okolo centrálnej fixácie bez ohľadu na zrakovú ostrosť zodpovedá kategórii 3 - ťažká slabozrakosť - zraková ostrosť nie je postihnutá)	60-70
	d) centrálne skotómy znižujúce zrakovú ostrosť najmä do blízka (nemožnosť čítania tlače bežnej veľkosti)	15-30
7.	Strata jedného oka (úrazového pôvodu) pri zachovaní zrakových funkcií na druhom oku	20-30
8.	Obrna hornej mihalnice s úplným uzatvorením očnej štrbiny, prípadne blefarospazmus, paraspazmus facialis, lagoftalmus	10- 15
9.	Obrny očných svalov na jednom oku, ak je oko vylúčené z videnia	10- 15
10.	Iné poruchy videnia	
	a) trvalé diplopie pri pohľade dopredu	10-20
	b) strata binokulárneho videnia	10
11.	Iné poruchy a choroby oka	
11.1.	Ľahké, ustálené formy bez poruchy funkcie oka	5-15
11.2.	Ľahké, dlhotrvajúce alebo ustálené formy čiastočne poškodzujúce funkciu oka, ktoré majú vplyv na pracovné zaradenie	5-15
	a) jednostranné	20-30
	b) obojstranné	40-50
11.3.	Ťažké, dlhotrvajúce, liečeniu vzdorujúce formy, trvalé	

	poškodzujúce zrakové funkcie	
	a) jednostranné	40-50
	b) obojstranné	60-70
12.	Zhubný nádor oka	
	a) počas onkologického liečenia	70-80
	b) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla do dvoch rokov)	40-60

ODDIEL B – SLUCH

Všeobecné posudkové hľadisko:

Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa miery zníženia sluchu pre reč, prítomnosti ušných šelestov, bolesti, porúch rovnováhy, závratov alebo porúch reči.

Porucha sluchu sa hodnotí v % podľa Fowlera na frekvencii 500 – 4 000 Hz.

Úplná hluchota znamená, že sluchovo postihnutý s akýmkoľvek zosilnením zvuku nevníma zvuk, len prípadné vibrácie (strata počutia 100 %, viac ako 90 dB).

Praktická hluchota znamená, že sluchovo postihnutý, vybavený načúvacím prístrojom vníma zvuk hovorovej reči (strata počutia 85 % – 90 %, viac ako 70 dB), ale nerozumie.

Nedoslýchavosť znamená, že sluchovo postihnutý, vybavený načúvacím prístrojom v tichej miestnosti, v ktorej úroveň rušivých zvukov nepresahuje 50 dB, rozumie bez odzerania zmyslu vyslovených jednoduchých viet aspoň na 90 %.

Položka	**Druh zdravotného postihnutia**	**Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v%**
1.4	Obojstranná úplná hluchota (100 % podľa Fowlera, 100 dB)	50
2.	Obojstranná praktická hluchota (viac ako 85 % - 90 % podlá Fowlera, viac ako 70dB)	40
3.	Obojstranná úplná alebo praktická hluchota s ťažkým porušením komunikačných schopností v hovorovej reči a so sociálnou dezintegráciou	60-80
4.	Obojstranná ťažká nedoslýchavosť (80 % podľa Fowlera, 60 - 65 dB)	30-40
5.	Obojstranná stredne ťažká nedoslýchavosť (55 % podlá Fowlera, 40 - 45 dB)	20-25
6.	Obojstranná ľahká nedoslýchavosť (25 % podľa Fowlera, 30 - 40 dB)	10
7.	Objektivizované poruchy rovnováhy (poruchy vestibulárneho ústrojenstva)	
	a) ľahká forma (ľahká neistota stoja, mierne prejavy závratov pri celodennom zaťažení, pri vyššej psychickej a fyzickej záťaži)	5-15
	b) stredne ťažká forma (výraznejšia neistota a prejavy závratov pri celodenných zaťaženiach alebo opakované prudké závraty s vegetatívnymi prejavmi, prípadne s nevoľnosťou, zvracaním pri psychickej a fyzickej záťaži)	15-25
	c) ťažká forma (prudké závraty, neistota pri chôdzi, státí a iných fyziologických zaťaženiach, prípadne pri neschopnosti	70-80

	bez opory ísť alebo stáť)	
8.	Komplikovaný chronický zápal stredného ucha	20-40
9.	Zhubné nádory v oblasti hlavy a krku	
	a) po odstránení nádoru, počas onkologickej liečby	80
	b) neliečiteľné formy zhubných nádorov	90
	c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	30-50

KAPITOLA VIII – CHOROBY DÝCHACEJ SÚSTAVY

ODDIEL A – CHOROBY HORNÝCH CIEST DÝCHACÍCH

Položka	**Druh zdravotného postihnutia**	**Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v%**
1.	Stavy po operáciách rázštepov pier, čeľustí, podnebia	15-25
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podlá porúch prehĺtania, prijímania potravy, schopnosti reči a kozmetického defektu.	
2.	Ťažká porucha funkcie jazyka, defekt čeľuste, poruchy artikulácie, žuvania a mimiky s možnosťou prijímať len tekutú stravu	40
3.	Zúženie nosných priechodov, najmä opakované obojstranné polypy, so závažnými poruchami dýchania a čuchu, ak nie je možná korekcia chirurgickou liečbou	10
4.	Alergická alebo vazomotorická nádcha	
	a) ľahké formy bez alergologickej liečby, s občasnými klinickými prejavmi a so sezónnym výskytom	10
	b) ťažké recidivujúce formy, dokázané alergologickým vyšetrením, s častými klinickými prejavmi	15-20
5.	Chronický zápal prínosných dutín ťažkého stupňa s komplikáciami (hnisavou sekréciou, prejavmi dráždenia n. trigeminus, tvorbou polypov, vnútrolebkovými a očnými komplikáciami)	20-40
6.	Úplná strata čuchu a s ňou spojené poruchy chuti	10-20
7.	Trvalá tracheostómia, stavy po operačnom odstránení hrtana	40-70
8.	Zúženie priedušnice (trachey) klinicky a funkčne významné, s dýchacími ťažkosťami (podľa hodnôt spirometrického vyšetrenia)	50-70
9.	Obrna návratného nervu (n. laryngeus recurrens)	
	a) kompenzovaná, s dobrým hlasom	5-10
	b) s trvalým chrapotom	15-25
	c) obojstranná, s dýchacími ťažkosťami a poruchou hlasu	30-50
10.	Porucha artikulácie a iné poruchy reči	
	a) ťažko zrozumiteľná reč	20-30
	b) nezrozumiteľná reč	50-60

ODDIEL B – CHOROBY DOLNÝCH CIEST DÝCHACÍCH

Všeobecné posudkové hľadisko:

Pri chronických chorobách priedušiek, pľúc a pohrudnicových zrastov sa určí miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti podľa zníženia funkcie pľúc, vplyvu na celkový stav organizmu a podľa vplyvu na iné orgány a systémy (napr. cor pulmonale) a pri chorobách podmienených alergiou.

Položka	**Druh zdravotného postihnutia**	**Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v%**
1.	Dlhotrvajúci zápal priedušiek	
	a) bez poruchy ventilácie	10- 15
	b) s poruchou ventilácie	
	1. ľahký stupeň	10-20
	2. stredný stupeň	30-40
2.	Brochiektázia	
	a) ľahká forma, malého rozsahu, bez trvalého obmedzenia pľúcnych funkcií (bezpríznakové intervaly niekoľko mesiacov, občasný kašeľ, nepatrná expektorácia)	10-20
	b) stredne ťažká forma s intervalovými ťažkosťami	30-50
	c) ťažká forma so závažným obmedzením pľúcnych funkcií a s častými akútnymi relapsami	60-70
3.	Bronchiálna astma	
	a) ľahká intermitentná astma klinické príznaky krátko trvajúce, ich výskyt je menej častý ako jedenkrát až dvakrát do týždňa, nočné príznaky sa vyskytujú menej ako dvakrát mesačne, medzi záchvatmi je bezpríznakové obdobie, hodnoty vrcholového prietoku - PEF - sú vyššie ako 80 referenčných percent alebo najlepších osobných hodnôt, variabilita PEF je menšia ako 20 %. PEF sa normalizuje po brochodilatanciách	10- 15
	b) ľahká perzistujúca astma exacerbácie sú častejšie ako 1- až 2-krát týždenne. Nočné príznaky sa vyskytujú častejšie ako 2-krát mesačne	20-30
	c) stredná perzistujúca astma príznaky vyžadujú takmer dennú inhaláciu beta - 2 mimetík, PEF je medzi 50 - 80 referenčných percent alebo najlepších osobných hodnôt, variabilita je medzi 20 - 30 %. Po aplikácii bronchodilatancií dochádza k normalizácii	30-50
	d) ťažká perzistujúca astma každodenné exacerbácie, kontinuálne príznaky, časté nočné záchvaty astmy, ťažké obmedzenie telesnej aktivity. PEF je menšia ako 50 referenčných percent alebo najlepších osobných hodnôt a ich variabilita je pod normálnymi hodnotami aj pri optimálnej liečbe	60-90
4.	Zaprášenie pľúc (pneumokonióza uhľokopov, silikóza, azbestóza)	
4.1.	Bez podstatného obmedzenia pľúcnych funkcií, v počiatočnom klinickom a rtg štádiu	10- 15
4.2.	Rozvinuté štádiá ochorenia	
	a) ľahká forma	20-25
	b) stredne ťažká forma	35-45
	c) ťažká forma	60-90
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa	

	výslednej poruchy pľúcnej funkcie, kardiovaskulárnych komplikácií, s prihliadnutím na dynamiku ochorenia.	
5.	Choroby pľúc a pohrudnice (zrasty pohrudnice, vrodené chyby a stavy po úrazoch, po embolizáciách pľúc, fibrotizujúce alveolitídy a iné pneumopatie, emfyzém pľúc, stavy po operáciách pľúc s trvalým obmedzením pľúcnych funkcií, podľa rozsahu a obmedzenia pľúcnych funkcií)	
	a) ľahkého stupňa dýchavičnosť presahujúca obvyklú mieru pri stredne ťažkom zaťažení (napr. rýchla chôdza 5-6 km/h, stredne ťažká telesná práca), s malým zhoršením statických a dynamických hodnôt pľúcnych funkcií)	10-20
	b) stredného stupňa dýchavičnosť presahujúca obvyklú mieru už pri každodennom ľahkom zaťažení (napr. prechádzka 3-4 km/h, stúpanie do schodov do prvého poschodia, ľahká telesná práca), zníženie hodnôt pľúcnych funkcií až o 2/3 príslušných hodnôt	30-60
	c) ťažkého stupňa dýchavičnosť už pri minimálnom zaťažení alebo v pokoji, zníženie statických a dynamických hodnôt pľúcnych funkcií o viac ako 2/3 príslušných hodnôt	60-90
6.	Nádory dýchacích ciest, pľúc a medzipľúcia (mediastina)	
	a) po odstránení nádoru a počas onkologickej liečby	70-80
	b) neliečiteľné formy	90
	c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch), pri obmedzení pľúcnych funkcií stredného až ťažkého stupňa	50-80
7.	Sarkoidóza	
7.1.	Zväčšenie vnútrohrudníkových lymfatických uzlín	
	a) bez klinickej symptomatológie, bez funkčného obmedzenia	5
	b) s klinickou symptomatológiou alebo s funkčným obmedzením mierneho stupňa	10- 15
7.2.	Postihnutia pľúcneho tkaniva	
	a) bez klinickej symptomatológie a funkčného obmedzenia	5
	b) s klinickou symptomatológiou, so stredne ťažkou poruchou pľúcnych funkcií	30-60
	c) rozsiahle jazvovité štádium s funkčným obmedzením pľúcnych funkcií ťažkého stupňa	60-80
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti sústavnej zárobkovej činnosti sa určí podľa stupňa aktivity procesu a výsledných porúch funkcie postihnutých orgánov.	

KAPITOLA IX – CHOROBY OBEHOVEJ SÚSTAVY

Všeobecné posudkové hľadisko:

Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí na základe funkčných vyšetrení obehovej sústavy (ergometria, echokardiografia v pokoji a po záťaži, angiografia, flebografia, rádionuklidové vyšetrenie a pod.).

ODDIEL A – SRDCOVÉ CHOROBY

Položka	**Druh zdravotného postihnutia**	**Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v%**
1.	Vrodené alebo získané chlopňové chyby, ischemická choroba	

	srdca, kardiomyopatie, stavy po srdcovom infarkte, stavy po myokarditíde a iné	
	a) bez podstatného zníženia výkonu, pri obvyklom telesnom zaťažení (napr. veľmi rýchla chôdza 7-8 km/h, ťažká telesná práca, žiadne obmedzenie fyzického výkonu) , maximálna záťaž 100 W - NYHA I	10- 15
	b) s poklesom výkonu pri stredne ťažkom zaťažení (napr. chôdza 4-5 km/h, stredne ťažká telesná práca), maximálna záťaž 75 W - NYHA II	20-30
	c) s poklesom výkonu už pri bežnom ľahkom zaťažení (napr. prechádzka 3-4 km/h, chôdza do schodov do prvého poschodia, ľahká telesná práca) , maximálna záťaž 50 W - NYHA III	50-60
	d) s poklesom výkonu v pokoji (manifestná pokojová insuficiencia, dlhotrvajúce závažné prejavy dekompenzácie), maximálna záťaž do 25 W - NYHA IV	90
2.	Perikarditídy, myokarditídy, endokarditídy	
	a) s významnými poruchami výkonnosti obehového ústrojenstva, podlá stupňa poruchy	
	b) po odznení akútneho štádia, bez známok poškodenia obehového ústrojenstva	10-20
	Posudkové hľadisko: Percentuálna miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa klasifikácie NYHA	
3.	Reumatická horúčka s postihnutím srdca, s trvalými funkčnými zmenami obehového ústrojenstva	
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podlá klasifikácie NYHA.	
4.	Chronické reumatické choroby srdca, reumatické chlopňové chyby jednoduché alebo kombinované	
	a) kompenzované	10-20
	b) čiastočne kompenzované (s podstatným poklesom výkonu)	30-40
	c) dekompenzované	70-80
5.	Angina pectoris (funkčné štádiá podľa NYHA)	
	a) I. štádium (bez ťažkostí)	10- 15
	b) II. štádium (bolesť len pri väčšej námahe)	20-35
	c) III. štádium (bolesť už pri malej telesnej námahe)	50-70
	d) IV. štádium (pokojová bolesť)	90
6.	Chronické cor pulmonale (podľa stupňa hromadenia krvi v pľúcach, pľúcnej hypertenzie, porúch výkonnosti srdcového svalu a pľúc)	
	a) stavy kompenzované	30-40
	b) stavy dekompenzované	70-80
7.	Poruchy srdcového rytmu	
	a) bez hemodynamických porúch, pri subjektívnych ťažkostiach	5-10
	b) s ľahkými hemodynamickými poruchami, pri fibrilácii predsiení, pri nahromadení supraventrikulárnych alebo komorových extrasystol, prípadne pri paroxysmálnej tachykardii, Lown 2	15-25

	c) s hemodynamickými poruchami (záťažová insuficiencia) , Lown 3	35-45
	d) nepriaznivé formy komorových arytmií (napr. extrasystoly v salvách alebo predčasné počas T - vlny) , nepriaznivé formy blokád Tawarovho ramienka	60-70
8.	Implantácia kardiostimulátora bez podstatného zníženia výkonu	30-40
9.	Stavy po srdcových operáciách (revaskularizačné operácie, operácie chlopní, resekcia aneuryzmy, stavy po koronárnej angioplastike)	
	a) s dobrým funkčným výsledkom	25-30
	b) stavy s poklesom výkonnosti pri stredne ťažkom zaťažení	35-45
	c) neschopnosť záťaže	70-80
10.	Transplantácia srdca	50-70
11.	Hypertenzia	
	a) hypertenzia I - žiadne objektívne orgánové zmeny	10
	b) hypertenzia II - ľahké orgánové zmeny (hypertrofia ľavej komory, angiopatia, proteinúria, vzostup sérového kreatinínu)	15-25
	c) hypertenzia III - ťažké orgánové zmeny (zlyhanie ľavej komory srdca, mozgové krvácanie, hypertenzná encefalopatia, retinopatia II)	50-80

ODDIEL B – CHOROBY CIEV

Položka	**Druh zdravotného postihnutia**	**Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v%**
1.	Arteriovenózna píšťala s poruchami periférneho prekrvenia	20
2.	Aneuryzmy - cievne vyduté (podľa polohy, veľkosti)	
	a) bez funkčnej poruchy (malé periférne aneuryzmy)	10-20
	b) disekujúce aneuryzmy aorty a veľké aneuryzmy brušnej aorty a veľkých panvových artérií, aneuryzmy mozgových ciev a stavy po operáciách aneuryziem, s funkčnou poruchou a s obmedzením výkonnosti organizmu	40-70
3.	Tepnové uzávery, funkčné cirkulačné poruchy (angioneuropatia), uzávery artérií na dolných končatinách (rozdelenie podľa Fontainea)	
3.1.	Štádium I	
	a) s dostačujúcim kolaterálnym obehom, bez ťažkostí alebo s miernymi ťažkosťami (dyzestézie v lýtku alebo v nohe pri rýchlej chôdzi)	10
	b) s obmedzeným kolaterálnym obehom (štádium latencie), nebolestivá chôdza po rovine (Dopplerov tlak na dolnej končatine všeobecne nad 100 mm Hg)	15-20
	c) nebolestivá chôdza po rovine 300 m, Dopplerov tlak na dolných končatinách 80 - 100 mm Hg, pri obojstrannom postihnutí	25-30
3.2.	Štádium II a nebolestivá chôdza po rovine nad 300 m, štádium intermitentných klaudikačných bolestí, Dopplerov tlak na dolných končatinách 60 - 80 mm Hg, jedno- alebo obojstranné	30-40

	postihnutie arteriálneho riečišťa	
3.3.	Štádium II b klaudikačné bolesti po menej ako 300 m, Dopplerov tlak na dolných končatinách pod 60 mm Hg, závažný arteriografický nález, nočné bolesti, jedno- alebo obojstranné postihnutie arteriálneho riečišťa	40-50
3.4.	Štádium III (bolestivá chôdza pod 50 m, bolesti v pokoji, ťažké obliterácie tepien, nehmatný pulz)	60-70
3.5.	Štádium IV bolesti v pokoji s trofickými kožnými zmenami (defekty, nekrózy, gangrény)	80-90
3.6.	Tepnové uzávery na horných končatinách, funkčné cirkulačné poruchy (angioneuropatie)	
	Posudkové hľadisko: Percentuálna miera poklesu zárobkovej činnosti sa určí podlá rozsahu ťažkostí a funkčných obmedzení v porovnaní s cievnymi postihnutiami dolných končatín.	
4.	Stavy po vykonanej operácii cievnych uzáverov alebo by-passe	
	a) po revaskularizačných operáciách s dobrým výsledkom	30-40
	b) pri stredne ťažkých funkčných poruchách	50-60
	c) s ťažkými funkčnými poruchami	70-80
	Posudkové hľadisko: Hodnotí sa podľa pretrvávajúceho cievneho postihnutia.	
5.	Kŕčové žily, posttrombotický syndróm, recidivujúce tromboflebitídy	
	a) s miernym opuchom po záťaži, bez ulceróznych kožných zmien bez výrazných ťažkostí z hromadenia krvi v žilách	10
	b) jednostranné alebo obojstranné postihnutie, s výraznými ťažkosťami z hromadenia krvi v žilách, časté viackrát v roku recidivujúce zápaly žíl, dermatitídy	15
5.1.	Postihnutie žilného systému s chronickými recidivujúcimi vredmi, podľa rozsahu a opakovania	
	a) jednostranné	20-30
	b) obojstranné	30-60
6.	Miazgový (lymfatický) opuch na jednej končatine, prípadne na oboch končatinách	
	a) bez podstatného obmedzenia funkcie (diferencia objemu do 4 cm), bez kompresívnej bandáže	10
	b) so zväčšením objemu nad 5 cm, s obmedzením pohybu pre väčšiu hmotnosť s ovplyvnením funkcie kĺbov	20-30
	c) pri neschopnosti používať postihnutú končatinu	40-50

KAPITOLA X – CHOROBY TRÁVIACEJ SÚSTAVY

ODDIEL A – CHOROBY PAŽERÁKA

Položka	**Druh zdravotného postihnutia**	**Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v%**
1.	Trakčný divertikul (podľa veľkosti a subjektívnych ťažkostí)	10
2.	Pulzný divertikul	

	a) bez prekážky prijímania potravy, podľa veľkosti a ťažkostí	10
	b) s prekážkou pri prijímaní potravy (podľa vplyvu na celkový stav výživy, anémiu, pokles hmotnosti) , ak nie je možná chirurgická liečba	20-40
3.	Chronické zápaly pažeráka s gastroezofageálnym refluxom a anémiou	20-30
4.	Funkčná alebo organická stenóza pažeráka	
	a) bez prekážky pri príjme potravy podľa veľkosti a subjektívnych ťažkostí	10
	b) s prekážkou pri prijímaní potravy (forma spracovania potravy, predĺžený čas jedla)	20-40
	c) s ťažkou poruchou stavu výživy a výkonnosti organizmu	50-70
5.	Zhubný nádor pažeráka	
	a) po chirurgickom odstránení počas onkologickej liečby	70-80
	b) neliečiteľné formy	90
	c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	40-60
6.	Úplná náhrada pažeráka, s poruchou príjmu potravy, so stratou na hmotnosti a znížením výkonnosti organizmu	70-80

ODDIEL B – CHOROBY ŽALÚDKA

Všeobecné posudkové hľadisko:

Pri organických a funkčných ochoreniach žalúdka a čriev sa určí miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti podľa stupňa, rozsahu, vplyvu na stav výživy, subjektívnych ťažkostí, orgánových porúch, podľa nutnosti diétneho stravovania a ich vplyvu na celkovú výkonnosť organizmu. Alergicky podmienené choroby nespôsobujú pokles schopnosti zárobkovej činnosti.

Položka	**Druh zdravotného postihnutia**	**Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v%**
1.	Vredová choroba žalúdka a dvanástnika	
	a) sezónne opakované recidívy v posledných troch rokoch, klinicky dokázané (rtg vyšetrením, fibroskopiou), stavy konzervatívne liečené, ťažkosti v pravidelných intervaloch	5-10
	b) často recidivujúce procesy, v medziobdobí s erozívnou gastritídou, konzervatívne liečené, zahojené s výraznou deformáciou a opakovanými dyspeptickými ťažkosťami	20-30
	c) operované formy pri trvalých funkčných poruchách a s postupným zhoršením zdravotného stavu, stavu výživy alebo s komplikáciami a so zníženou výkonnosťou organizmu	40-50
2.	Stavy po operáciách žalúdka (resekcia, spojkové operácie, vagotómia)	
	a) s dobrou funkciou	10-20
	b) s komplikáciami (napr. dumpingový syndróm)	25-35
	c) s ťažkou poruchou výživy a podstatným znížením	40-50

	výkonnosti organizmu	
3.	Zhubný nádor žalúdka	
	a) čiastočné odstránenie žalúdka v ranom štádiu (early cancer T1 NO MO)	50
	b) po resekcii žalúdka počas onkologickej liečby	70-80
	c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	40-60

ODDIEL C – CHOROBY TENKÉHO ČREVA A HRUBÉHO ČREVA

Položka	**Druh zdravotného postihnutia**	**Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v%**
1.	Chronický zápal čriev, divertikulóza, čiastočná resekcia čreva alebo iné črevné poruchy, bez klinických prejavov	
	a) s trvalými symptómami (napr. hnačky, spazmy čriev niekoľkokrát denne, obmedzenie výkonnosti organizmu)	20-25
	b) so zníženým stavom výživy, pokles hmotnosti, poruchy črevnej pasáže, anémia, krvácanie	30-60
2.	Ulcerózna kolitída, idiopatická proktokolitída, Crohnova choroba	
	a) pokojové štádium (žiadne alebo nepatrné zníženie výkonnosti organizmu, výživy, občasné hnačky, žiadne odchýlky v laboratórnych nálezoch)	10
	b) štádium, hemoragické, purulentné (znížená výkonnosť organizmu, poruchy výživy, časté hnačky, poruchy črevnej pasáže, kolonoskopicky dokázaná mierna aktivita, patologický laboratórny nález, recidívy choroby)	20-40
	c) floridné štádium s komplikáciami (tvorba vredov a polypov, ťažká malnutrícia, fistula, perforácia, poruchy črevnej pasáže s podstatným znížením výkonnosti organizmu)	60-70
3.	Črevná malabsorpcia (napr. celiakia, sprue, malabsorpcia spôsobená intoleranciou atď.)	
	a) bez podstatných klinických prejavov pri diéte a zavedenej terapii	5-10
	b) s obmedzením výkonnosti organizmu, poruchou výživy, pri nedostatočnej odpovedi na liečbu a diétny režim	30-40
	c) pokročilé formy rezistentné na liečbu, zlý stav výživy, znížená výkonnosť organizmu	50-60
4.	Zhubný nádor čreva a konečníka	
	a) po odstránení lokalizovaných črevných nádorov, časti hrubého čreva alebo rekta	50-60
	b) s vytvorenou kolostómiou, počas onkologickej liečby	70-80
	c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	50
	d) neliečiteľné formy	90
5.	Vyvrátenie konečníka, hemoroidy a rektálna píšťala	
	a) s trvalými príznakmi (hnačky, spazmy, občasné krvácanie alebo sekrécia z konečníka)	10-20
	b) s komplikáciami (opakované poruchy pasáže, stav po resekcii čreva, trvalá sekrécia z konečníka)	30-50

	c) s úplnou inkontinenciou zvierača	80-90
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podlá polohy a rozsahu operovanej časti čreva, vplyvu na zvierač a črevnú stenu, s prihliadnutím na celkový stav organizmu.	
6.	Fistula v okolí konečníka	
	a) s občasnou sekréciou	10
	b) vyvrátenie konečníka, umelý vývod konečníka, secernujúca sterkonálna znečisťujúca fistula	60-80
7.	Zrasty pobrušnice s poruchami pasáže	20-30

ODDIEL D – CHOROBY PEČENE, ŽLČOVÝCH CIEST A PODŽALÚDKOVEJ ŽĽAZY

Všeobecné posudkové hľadisko:

Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa rozsahu funkčného postihnutia, stavu výživy a nutnosti dodržiavať diétny režim.

Položka	**Druh zdravotného postihnutia**	**Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v%**
1.	Choroby pečene	
	a) ľahkého stupňa	10-20
	b) stredne ťažkého stupňa	30-40
	c) ťažkého stupňa	60-70
	d) stavy so závažným portálnym hromadením krvi, pažerákové varixy, opakované krvácavé stavy, ascites, známky encefalopatie	80-90
2.	Stavy po resekcii pečeňového laloka, bez poruchy funkcie	
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí po dosiahnutí stabilizácie zdravotného stavu.	
3.	Zhubný nádor pečene	
	a) počas onkologickej liečby	70-80
	b) neliečiteľné formy	90
	c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	30-50
4.	Transplantácia pečene	60-70
5.	Choroby žlčníka a žlčových ciest (litiáza, chronické recidivujúce zápaly)	
	s častejšími kolikami (raz za mesiac) a so zápalmi liečenými antibiotikami, s ťažkosťami v medzizáchvatovom období	10
6.	Odstránenie žlčníka	
	s funkčnými poruchami (postcholecystektomický syndróm), pri pretrvávajúcich kolikách	10
7.	Zhubný nádor žlčníka, žlčových ciest alebo papily	
	a) počas onkologickej liečby	70-80
	b) neliečiteľné formy	90
	c) po dosiahnutí stabilizácie zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	30-50

8.	Stavy po chirurgických výkonoch na papile a žlčových cestách (podlá funkčných porúch)	10-20
9.	Chronické ochorenia pankreasu podlá účinku na celkový stav organizmu	
	a) s hnačkami pri diétnych chybách	5-10
	b) s častejšími hnačkami, poruchami výživy, dyspeptickými ťažkosťami, občasnými bolesťami	20-25
	c) s poruchami výživy, výrazná symptomatológia, zníženie výkonnosti organizmu	30-50
	d) ťažká porucha výživy až kachektizácia, zníženie výkonnosti organizmu	60-70
10.	Malígny tumor pankreasu	
	a) počas onkologickej liečby	70-80
	b) neliečiteľné formy	90
	c) po dosiahnutí stabilizácie (spravidla po dvoch rokoch)	30-40

ODDIEL E – PRIETRŽE

Položka	**Druh zdravotného postihnutia**	**Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v%**
1.	Slabinová alebo stehenná prietrž (podľa veľkosti a možnosti repozície)	5-10
2.	Pupočná prietrž alebo prietrž v bielej čiare (linea alba) brušných svalov	5-10
3.	Prietrž v jazvách po brušnej operácii	
	a) s poruchou funkcie brušných orgánov (pri poruchách pasáže)	10
	b) s rozsiahlym vyklenutím orgánov dutiny brušnej do prietrže, chirurgicky neriešiteľné stavy s vplyvom na kardiopulmonálny systém	60-70
4.	Prietrž bránice spôsobujúca refluxnú ezofagitídu	10-15

KAPITOLA XI – CHOROBY MOČOVEJ SÚSTAVY

Všeobecné posudkové hľadisko:

Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa stupňa aktivity zápalového procesu, rozsahu zmien, laboratórnych výsledkov, porúch funkcie uropoetického systému, ktoré treba zistiť špeciálnymi funkčnými skúškami (napr. určením kreatinínu, vyšetrením glomerulárnej filtrácie a koncentračnej schopnosti, urografie, urodynamickým vyšetrením, endoskopiou, sonografiou).

Pri posudzovaní zdravotného stavu sa posudzuje vplyv na iné orgány, vplyv na celkový stav organizmu a jeho výkonnosť.

ODDIEL A – POSTIHNUTIA OBLIČIEK

Položka	**Druh zdravotného postihnutia**	**Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v%**
1.	Nefrolitiáza bez funkčného obmedzenia s častými kolikami (infekcia, hematúria)	5-10
2.	Postihnutie obličiek bez funkčného obmedzenia,	5-10

	s chorobným nálezom v moči ľahkého stupňa (diskrétna proteinúria, bakteriúria, mikroskopická hematúria)	
3.	Postihnutie funkcie obličiek s obmedzením funkcie (bez ohľadu na etiológiu poškodenia)	
	a) ľahkého stupňa (hraničné hodnoty kreatinínu a urey, ľahké zníženie glomerulárnej filtrácie, zníženie tubulárnej filtrácie, zníženie resorpčnej funkcie, žiadna retencia katabolitov)	10-20
	b) stredne ťažkého stupňa (mierne zníženie filtračnej a resorpčnej funkcie obličiek, mierna až výrazná retencia katabolitov, mierne klinické príznaky nedostatočnosti obličiek, anémia, osteopatia)	30-40
	c) ťažkého stupňa (prítomnosť klinických príznakov nedostatočnosti obličiek zvládnuteľné konzervatívnym liečebným postupom)	60-70
	d) úplné zlyhanie obličiek	80
4.	Strata alebo výpad funkcie jednej obličky pri zdravej druhej obličke	20
5.	Strata alebo výpad funkcie jednej obličky s obmedzením funkcie druhej obličky	
	a) ľahkého stupňa	25-35
	b) stredného stupňa	50-60
	c) ťažkého stupňa (výrazná alterácia celkového stavu, obmedzenie výkonnosti organizmu)	70-80
6.	Stavy liečené umelou obličkou (dialýzou) s prihliadnutím na prítomné komplikácie	40-80
7.	Zhubný nádor obličky	
	a) počas onkologickej liečby	70-80
	b) po dosiahnutí stabilizácie zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	30-50
	c) neliečiteľné formy	90
8.	Stav po transplantácii obličky	
	a) do stabilizácie zdravotného stavu (spravidla jeden rok)	70
	b) po stabilizácii zdravotného stavu s prihliadnutím na pretrvávajúcu funkčnú poruchu a prípadné komplikácie	30-60

ODDIEL B – CHOROBY MOČOVÝCH CIEST

Položka	**Druh zdravotného postihnutia**	**Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v%**
1.	Chronický zápal močových ciest	5-10
2.	Poruchy vyprázdňovania močového mechúra	15-25
3.	Zhubný nádor močového mechúra	
	a) po odstránení v ranom štádiu (T 1-2 NO MO)	30-40
	b) po odstránení v neskorých štádiách, počas onkologickej liečby	70-80
	c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	30-50
	d) neliečiteľné formy	90
4.	Inkontinencia moču	

	a) relatívna	0
	b) stresová inkontinencia I. stupňa (odchod moču pri zaťažení)	10- 15
	c) stresová inkontinencia II. stupňa	30-40
	d) úplná Inkontinencia moču s prihliadnutím na etiológiu, riešená permanentným katétrom	60-70
5.	Umelý vývod moču (bez porúch obličkových funkcií)	
	a) do čreva	40-50
	b) navonok (extraabdominálne)	70-80
6.	Chronická píšťala (fistula) tráviaceho, močového a pohlavného ústrojenstva	
	a) chronická píšťala s trvalou miernou sekréciou	20-40
	b) chronická píšťala s trvalou sekréciou (stolice alebo hnisavou) , s vplyvom na celkový stav organizmu	60-80

KAPITOLA XII – CHOROBY MUŽSKÝCH POHLAVNÝCH ORGÁNOV

Položka	**Druh zdravotného postihnutia**	**Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v%**
1.	Choroby mužských pohlavných orgánov, dlhotrvajúce zápalové procesy spojené s poruchami močenia	10-20
2.	Zhubný nádor penisu	
	a) po odstránení v ranom štádiu (T1-2 NO MO)	30-40
	b) po odstránení v neskorých štádiách, počas onkologickej liečby	70-80
	c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	30-50
	d) neliečiteľné formy	90
3.	Zhubný nádor semenníka	
	a) po odstránení lokalizovaného seminómu alebo lokalizovaného zhubného teratómu bez postihnutia uzlín (T 1-3 NO MO)	30-40
	b) po odstránení v pokročilých štádiách, počas onkologickej liečby	70-80
	c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	30-50
	d) neliečiteľné formy	90
4.	Chronické zápaly prostaty a adenómy prostaty s trvalými poruchami močenia a stavy po operáciách	10-20
5.	Zhubný nádor prostaty	
	a) po odstránení v ranom štádiu (T1-2 NO MO)	30-40
	b) po odstránení v pokročilých štádiách, počas onkologickej liečby	70-80
	c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	30-50
	d) neliečiteľné formy	90

KAPITOLA XIII – CHOROBY ŽENSKÝCH POHLAVNÝCH ORGÁNOV

Položka	**Druh zdravotného postihnutia**	**Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v%**
1.	Choroby prsníka (zápalové ochorenia, benígne nádory, kozmetické záležitosti)	10
	Posudkové hľadisko: Pri posudzovaní miery poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa prihliada na prípadné obmedzenie funkcie v ramennom kĺbe ako následok operácie (napr. lymfedém, defekty svalov)	
2.	Zhubný nádor prsníka	
	a) po odstránení v štádiu I (T1 NO MO) alebo po parciálnej resekcii	20-30
	b) po odstránení v štádiu II (T2 N1 MO)	40-50
	c) po odstránení v pokročilých štádiách - po odstránení prsníka s exenteráciou axily, počas onkologickej liečby	70-80
	d) neliečiteľné formy	90
	e) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	30-50
3.	Stav po odstránení maternice pre nezhubný nádor, endometriózu a pod.	10
4.	Zhubný nádor maternice (výnimka: carcinoma in situ)	
	a) po odstránení nádoru tela alebo krčka maternice vo FIGO-štádiu Ia a Ib (T1 NX MO)	20-30
	b) po odstránení nádoru vo FIGO-štádiu II (T2 NX MO)	40-70
	c) po odstránení nádoru v pokročilom štádiu, počas onkologickej liečby	70-80
	d) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	30-50
	e) neliečiteľné formy	90
5.	Strata vaječníkov pre zápalové ochorenia, nezhubný nádor	10
6.	Zhubný nádor vaječníka	
	a) po odstránení vo FIGO-štádiu Ia a Ib (T1 NX MO)	30-40
	b) po odstránení v pokročilých štádiách, počas onkologickej liečby	70-80
	c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	30-50
	d) neliečiteľné formy	90
7.	Chronický alebo často sa opakujúci zápal vaječníkov, závesového aparátu maternice alebo maternice	
	a) ľahkého stupňa	5
	b) stredného stupňa	10
	c) ťažkého stupňa, recidivujúce akútne výtoky viackrát do roka, s rozsiahlym	15

	palpačným nálezom, nutnosťou opakovanej ATB terapie, s recidivujúcou močovou infekciou, poruchami močenia	
8.	Endometrióza ťažkého stupňa	20
9.	Pokles steny pošvy, prolaps pošvy alebo maternice	
	a) bez inkontinencie alebo so stresovou inkontinenciou I. stupňa	10
	b) s občasnou inkontinenciou moču	30-40
	c) s úplnou inkontinenciou moču, s prihliadnutím na etiológiu a možnosť riešenia permanentným katétrom	70-80
10.	Stav po plastickej operácii svalov panvového dna	
	a) s dobrým operačným efektom	10
	b) s funkčným oslabením svalov panvového dna s obmedzením výkonnosti organizmu, bez inkontinencie moču	20-25
11.	Craurosis vulvae so sekundárnymi zmenami, vredmi, ekzémami, jazvami	20-25
12.	Zhubný nádor pošvy (s výnimkou carcinoma in situ)	
	a) po odstránení vo FIGO-štádiu I (T1 NO MO)	30-40
	b) po odstránení v pokročilých štádiách, počas onkologickej liečby	70-80
	c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	30-50
	d) neliečiteľné formy	90
13.	Zhubný nádor vonkajších rodidiel (s výnimkou carcinoma in situ)	
	a) po odstránení vo FIGO-štádiu I a II (T1-2 NO MO)	30-40
	b) po odstránení v pokročilých štádiách, počas onkologickej liečby	70-80
	c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	30-50
	d) neliečiteľné formy	90

KAPITOLA XIV – CHOROBY KOŽE A PODKOŽNÉHO VÄZIVA

Všeobecné posudkové hľadisko:

Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa lokalizácie procesu, vplyvu na celkový stav organizmu, prítomnosť sprievodných príznakov, pohotovosti k recidívam, resp. prechodu do chronicity. Prihliada sa na sprievodné orgánové alebo systémové zmeny, infekčné komplikácie, vplyv na obmedzenie pohybu a podobne.

Položka	**Druh zdravotného postihnutia**	**Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v%**
1.	Infekcie kože a podkožného väziva (chronické pyodermie)	
	a) ohraničené procesy alebo procesy mierne rozšírené do okolia	10- 15
	b) výrazné prejavy, s vplyvom na celkový stav organizmu	30-40
	c) rozsiahle, dlhodobé aktívne formy odolávajúce liečbe, so znížením celkovej výkonnosti organizmu	50-60

	d) formy s nepriaznivým priebehom (septické stavy)	70-80
2.	Pľuzgierovité - kožné ochorenia (pemfigus, pemfigoid)	
	a) ohraničené procesy alebo procesy mierne rozšírené do okolia	10- 15
	b) výrazné prejavy s vplyvom na celý organizmus	30-40
	c) rozsiahle, dlhodobé aktívne formy odolávajúce liečbe, s podstatným znížením výkonnosti organizmu	50-60
	d) formy s nepriaznivým priebehom (septické stavy)	70-80
3.	Dermatitis a ekzém	
	a) ohraničené prejavy (predilekčné miesta), stabilizované formy, zriedkavé exacerbácie	5-15
	b) výrazné prejavy, s častými exacerbáciami alebo generalizované stabilizované formy	25-35
	c) rozsiahle, dlhodobo aktívne formy odolávajúce liečbe, so zníženou výkonnosťou organizmu	50-60
	d) formy trvalo aktívne s nepriaznivým priebehom	70
4.	Papuloskvamózne ochorenie (psorióza, lichen)	
	a) ohraničené formy, intenzita procesu malá, zriedkavé exacerbácie alebo formy rozšírené, stabilizované, s dlhodobými remisiami	5-15
	b) výrazné prejavy, časté exacerbácie alebo generalizované formy s dlhodobými remisiami	25-35
	c) rozsiahle, dlhodobo aktívne formy odolávajúce liečbe, s podstatným znížením výkonnosti organizmu	40-60
	d) formy s nepriaznivým priebehom alebo so závažným aktívnym kĺbovým postihnutím	70
5.	Urtikária a erytém	
	a) urtikárie často recidivujúce	5
	b) angioedém, často recidivujúci, bez trvalých somatických následkov	5
	c) angioedém trvalého charakteru, so závažnými reziduálnymi následkami, obmedzujúcimi celkovú výkonnosť organizmu (pretrvávajúce lymfedémy, poruchy trofiky s postihnutím pohyblivosti kĺbov)	25-40
6.	Ochorenia kože a podkožného väziva spojené so žiarením (chronické expozície, choroby z mechanických, termických, fyzikálnych vplyvov, choroby z radiácie)	
	a) ohraničené procesy, mierne rozšírené, stabilizované formy, zriedkavé exacerbácie	15
	b) výrazné prejavy na exponovaných častiach tela alebo generalizované stabilizované formy, zriedkavé exacerbácie	25-35
	c) generalizované prejavy alebo formy s nepriaznivým priebehom a nepriaznivou lokalizáciou	40-60
	d) formy s nepriaznivým priebehom (napr. nekrotické zmeny)	70
7.	Choroby kožných adnex (ochorenie nechtov, alopecia, acne rosacea a pod.)	
7.1.	Postihnutie všetkých nechtov, s porušením nechtových platničiek	10-20
7.2.	Alopecia, bez ohľadu na etiológiu	10-20
7.3.	Acne vulgaris ťažkého stupňa	10-20

7.4.	Acne conglobata, s celkovým vplyvom na organizmus (febrilné stavy, artralgie, tvorba fistúl, obmedzenie pohyblivosti)	40-60
8.	Iné choroby kože a podkožného väziva (vitiligo, poruchy pigmentácie)	5
9.	Zhubné nádory kože	
	a) po odstránení melanómu v štádiu Ia (T1 NO MO)	20-30
	b) po odstránení zhubných nádorov v štádiách (T1-2 NO-2 MO)	50-60
	c) po odstránení v pokročilých štádiách, počas onkologickej liečby	70-80
	d) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	30-50
	e) neliečiteľné formy	90

KAPITOLA XV – CHOROBY PODPORNÉHO A POHYBOVÉHO APARÁTU

Všeobecné posudkové hľadisko:

Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa funkčného postihnutia (postihnutia pohybu v kĺboch v súvislosti so záťažou na príslušný kĺb) a vplyvu na ostatné systémy a orgány. Pri zistení pohybových a degeneratívnych zmien treba porovnať, či ich rozsah a výskyt presahuje zmeny typické pre porovnateľnú vekovú kategóriu. Samotné röntgenologicky zistené degeneratívne zmeny nezapríčiňujú pokles schopnosti zárobkovej činnosti rovnako ako skutočnosť, či bola vykonaná operácia na končatine alebo na chrbtici, alebo súvislosť s úrazom. Pri chronických zápaloch kĺbov treba prihliadnuť popri poruche funkcie tiež na aktivitu chorobného procesu. Pri celkovej osteoporóze či osteomalácii (napr. pri hormonálnych poruchách, gastrointestinálnych resorpčných poruchách, pri poškodení obličiek) je miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti závislá od rozsahu a stupňa patologických zmien skeletu a z nich vyplývajúcej poruchy funkcie. Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti pri poraneniach svalov a šliach sa určí podľa miery funkčnej poruchy, podľa postihnutia krvného a lymfatického systému. Pri poraneniach fascie sa môžu objaviť ruptúry svalov, ktoré sú však len zriedkavo príčinou poklesu schopnosti zárobkovej činnosti.

ODDIEL A – ARTROPATIE A INÉ CHOROBY KĹBOV

Položka	**Druh zdravotného postihnutia**	**Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v%**
1.	Infekčná artropatia, zápalová polyartropatia, artrózy	
	a) ľahké formy, zriedka recidivujúce, s miernou poruchou funkcie postihnutého kĺbu, s opakovanými subjektívnymi ťažkosťami, ak je záťažou len dlhé státie a chôdza, resp. schopnosť zaťaženia končatiny	10- 15
	b) dlhotrvajúce neprogredujúce formy, občas recidivujúce, s poruchou funkcie (obmedzenie funkcie kĺbu o 1/3) , so subjektívnymi ťažkosťami, stacionárnym rötgenologickým nálezom, ev. dôkazom laboratórnych pozitívnych zápalových parametrov, s postihnutím jedného alebo viacerých kĺbov, s výrazným	25-35

	obmedzením výkonnosti organizmu	
	c) ťažké formy, trvalé aktívne, progredujúce, liečbou ťažko ovplyvniteľné, s deštruktívnym röntgenologickým nálezom, postihujúce viacero kĺbov	60-80

ODDIEL B – OSTEOPATIA A CHONDROPATIA

Položka	**Druh zdravotného postihnutia**	**Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v%**
1.	Osteoporóza (bez ohľadu na etiológiu), osteomalácia, osteopatia	
	a) ľahká forma ovplyvňujúca celkovú zaťažiteľnosť organizmu, pri dlhom státí a chôdzi, T-skóre do -2,5	10- 15
	b) stredne ťažká forma, s podstatným poklesom výkonnosti a značným ovplyvnením pohyblivosti, T-skóre nad -2,5	35-45
	c) ťažká forma, so zvýšenou lámavosťou kostí a s patologickými zlomeninami, ťažká deformácia chrbtice a dlhých kostí, T-skóre nad -4,0	60-70
2.	Sudeckova dystrofia	
	a) mierna forma	15-25
	b) ťažká forma alebo nepriaznivá lokalizácia	35-45
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa stanoví podlá stupňa, rozsahu funkčnej poruchy a lokalizácie procesu.	
3.	Chronická osteomyelitída	
	a) ľahkého stupňa (lokalizovaná, s nepatrnou aktivitou procesu, drobné hnisanie vo fistule)	10-20
	b) stredného stupňa (mierna trvalá sekrécia z fistuly, známky aktivity v laboratórnych nálezoch)	30-40
	c) ťažkého stupňa (časté ataky s horúčkou, zreteľná infiltrácia mäkkých častí, hnisanie a vylučovanie sekvestrov, známky aktivity v laboratórnych nálezoch) s alteráciou celkového stavu	60-80
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa funkčného postihnutia vyplývajúceho z lokalizácie, rozsahu a aktivity procesu s jej účinkami na celkový stav a prípadné následné choroby (napr. anémiu, amyloidózu).	
4.	Chondrodystrofia	
	a) telesná výška (malý vzrast) nedosahuje 120 cm	40-50
	b) s ťažkými deformáciami končatín, hrudníka a obmedzením výkonnosti organizmu, zníženou pohyblivosťou, poruchami ventilácie. Telesná výška do 100 cm	70-80

ODDIEL C – INÉ CHOROBY MÄKKÉHO TKANIVA, SYNOVIÁLNEJ BLANY A ŠĽACHY

Položka	**Druh zdravotného postihnutia**	**Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v%**
1.	Iné ochorenia mäkkého tkaniva, synoviálnej blany a šľachy	

	a) ľahké formy, zriedka recidivujúce, s miernou poruchou funkcie postihnutého systému, s opakovanými subjektívnymi ťažkosťami, pri záťaži v stoji a pri chôdzi, ak je obmedzená pohyblivosť končatín pri záťaži	10-15
	b) dlhotrvajúce neprogredujúce formy, občas recidivujúce, s menšou poruchou funkcie kĺbu (obmedzenie funkcie o 1/3), so značnými subjektívnymi ťažkosťami, stacionárnym röntgenovým nálezom, ev. občasným laboratórnym zápalovým nálezom s postihnutím jedného kĺbu i viacerých kĺbov, s výrazným obmedzením výkonnosti organizmu	25-35
	c) ťažké formy, neovplyvniteľné liečbou, trvalé aktívne, progredujúce, s výraznými deštruktívnymi röntgenovými zmenami a ťažkou poruchou funkcie, postihujúce niekoľko kĺbov	60-80

ODDIEL D – CHOROBY SVALOV

Všeobecné posudkové hľadisko:

Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa poruchy funkcie svalov na jednotlivých končatinách a na trupe – analogicky k nasledujúcim pohybovým obmedzeniam a obrnám. Samotné postihnutie svalov (bez ohľadu na etiológiu), ak nemá vplyv na výkonnosť organizmu a pracovné zaradenie, sa posudkovo nehodnotí. Treba prihliadnuť aj na zvláštne poruchy, ako sú nedostatočné telesné proporcie (napr. chondrodystrofia), deformácie končatín, poruchy kĺbových funkcií, svalových funkcií a statiky, neurologické poruchy. Taktiež treba vziať do úvahy stupeň adaptácie a kompenzácie poruchy.

Položka	**Druh zdravotného postihnutia**	**Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v%**
1.	Svalové dystrofie, myopatie, myositidy	
	a) ľahké poruchy s miernou či lokálnou atrofiou, dystrofiou a s obmedzením len na dlhé státie a chôdzu	30-40
	b) stredne závažné poruchy s podstatným obmedzením pohyblivosti a s obmedzením výkonnosti organizmu	60-70
	c) ťažké poruchy s ťažkým obmedzením pohyblivosti	80-90
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu zárobkovej činnosti sa určí bez ohľadu na etiológiu ochorenia, s ohľadom na výslednú poruchu funkcie, pohyblivosti a výkonnosti.	
2.	Syndrómy svalovej paralýzy, myastenia gravis	
	a) okulálna forma	20-30
	b) okulobulbárna (anartria, dysfónia, regurgitácia tekutín nosom, diplópia)	60-80
	c) mierna generalizovaná forma (stabilizovaná imunosupresívnou liečbou a po tymektómii)	30-40
	d) ťažká generalizovaná forma (s dysartriou, dysfágiou, prehĺtacie ťažkosti, s postihnutím celého kostrového svalstva, stav po tymektómii, časté exacerbácie napriek imunosupresívnej liečbe)	60-80

ODDIEL E – DORZOPATIA, DEFORMUJÚCA DORZOPATIA A SPONDYLOPATIA

Položka	**Druh zdravotného postihnutia**	**Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v%**
1.	Stavy po zlomeninách tŕňových výbežkov alebo priečnych výbežkov stavcov	10
2.	Stavy po zlomenine tela stavca, vrodené chyby	
	a) bez účinku na statiku	10
	b) s miernym účinkom na statiku, s deformáciou chrbtice, príznaky v stoji a pri chôdzi	20
	c) s výrazným účinkom na statiku (s obmedzením pohybu v danom úseku) , s deformáciou, občasnými prejavmi svalového a nervového dráždenia, slabosťou svalového korzetu	30-40
3.	Degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách	
	a) bez účinku na statiku	10
	b) s miernym funkčným postihnutím, s prejavmi nervového a svalového dráždenia (napr. syndróm cervikokraniálny, cervikorachiálny, lumbálny, lumbosakrálny a syndróm sakroiliakálneho skĺbenia blokády stavcov) , slabosť svalového korzetu, obmedzenie pohybu v postihnutom úseku	20
	c) s trvalým ťažkým postihnutím funkcie a často recidivujúcimi, dlhotrvajúcimi prejavmi dráždenia nervov a svalov, ťažkou poruchou statiky a dynamiky chrbtice, s výraznou poruchou svalového korzetu	40-50
4.	Stavy po operácii chrbtice a medzistavcových platničiek, stavy po úraze chrbtice	
	a) s miernym reziduálnym funkčným nálezom	10-20
	b) často recidivujúce prejavy nervového a svalového dráždenia, slabosť svalového korzetu chrbta s podstatným obmedzením celkovej výkonnosti organizmu	30-40
	c) s nepriaznivým reziduálnym funkčným nálezom a trvalými prejavmi dráždenia nervov, s parézami a so svalovými atrofiami a s poruchou funkcie zvieračov	70-80
5.	Ostatné postihnutia chrbtice (vrodené alebo získané deformácie) s poruchou funkcie	
	a) ľahkého stupňa	10
	b) stredného stupňa (napr. vo viacerých pohybových segmentoch vyjadreným obmedzením až stuhnutím chrbtice, pri skolióze 40° - 75° pri klinových stavcoch, motýlikovitých stavcoch, pri fixovanom okrúhlom chrbte s tvorbou gibbu)	25-40
	c) ťažkého stupňa (napr. stuhnutie viacerých stavcov chrbtice, používanie trupovej ortézy, ktorá zahŕňa tri časti chrbtice, extrémne skoliózy s otočným sklzom, spondylolistéza so sklzom o 2/3 tela stavca)	60-70
6.	Scheuermannova choroba	
	a) s ťažkou poruchou funkcie (akútny stav)	20
	b) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po piatich rokoch)	10
7.	Bechterevova choroba (ankylozujúca spondylartritída)	

	a) ľahkého stupňa	20-30
	b) stredného stupňa - IV. stupeň (súčasné stuhnutie niekoľkých častí chrbtice)	40-50
	c) ťažkého stupňa - V. stupeň so stuhnutím viacerých úsekov chrbtice alebo veľkých kĺbov, s poruchami ventilácie	60-80
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa priebehu, aktivity a funkčných porúch chrbtice, potvrdených rtg diagnostikou chrbtice.	

ODDIEL F – STAVY PO ÚRAZOCH

Položka	**Druh zdravotného postihnutia**	**Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v%**
1.	Stavy po zlomeninách kostí lebky	
	a) bez postihnutia mozgových funkcií	5-10
	b) ľahká porucha mozgových funkcií	15-20
	c) stredne ťažká porucha mozgových funkcií	30-40
	d) ťažká porucha s podstatným obmedzením celkovej výkonnosti	50-60
	e) ťažká porucha narušujúca integritu mozgových funkcií	80 - 100
2.	Stavy po zlomeninách čeľuste	
	zle zahojené, s defektom, s ovplyvnením inervácie, žuvania, mimiky, hlasu	10-20
3.	Stavy po zlomeninách skeletu hrudníka	
3.1.	Stavy po úrazoch hrudníka, sériové zlomeniny rebier, zlomeniny sterna so závažným obmedzením pohybu hrudníka a hrudnej steny, podľa stupňa poruchy pľúcnych funkcií a srdcovej činnosti	
	Posudkové hľadisko: Miera poklesu zárobkovej činnosti sa určí podlá stupňa poruchy uvedenej v kapitole VIII oddiele B položke 5 a v kapitole IX oddiele A položke 1.	
3.2.	Následné stavy bez poruchy pľúcnych funkcií a srdcovej činnosti	10
4.	Stavy po úrazoch panvy, zlomeninách panvových kostí a symfýzy, stavy po zlomeninách krížovej kosti a kostrče	
	a) ľahké poruchy obmedzujúce dlhé státie a chôdzu, s miernymi subjektívnymi ťažkosťami	10-15
	b) stredne ťažké poruchy statiky a dynamiky chrbtice a dolných končatín	30-40
	c) ťažké poruchy pohybu, s trvalým dráždením nervov, poruchou funkcie zvieračov, so závažnými parézami a svalovými atrofiami	70-80
	Posudkové hľadisko: Porušenie celistvosti panvového pletenca s poruchou statiky a dynamiky chrbtice, funkcie dolných končatín sa posúdi podľa zostávajúcich porúch.	

ODDIEL G – POSTIHNUTIE KONČATÍN

Všeobecné posudkové hľadisko:

Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa rozsahu a straty častí končatín po poranení, vrodených alebo získaných chýb, zostávajúcich následkov po operáciách a úrazoch, zápalových a degeneratívnych ochoreniach.

Pri určovaní miery poklesu schopnosti zárobkovej činnosti pri posudzovaní postihnutia horných končatín treba vychádzať z postihnutia dominantnej končatiny. Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti pri amputačných stratách vychádza z funkcie kýpťov a susedných kĺbov.

Položka	**Druh zdravotného postihnutia**	**Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v%**
1.	Aseptické nekrózy	
	Posudkové hľadisko: Po aktívnom štádiu sa miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti určí podlá pretrvávajúcej funkčnej poruchy na postihnutom kĺbe končatiny.	
2.	Strata oboch horných končatín od zápästí a vyššie	50-70
3.	Strata jednej hornej a jednej dolnej končatiny	50-70
4.	Strata jednej hornej končatiny v ramennom kĺbe alebo krátky kýpeť ramena	
	a) na dominantnej končatine	50-70
	b) na nedominantnej končatine	40-50
	c) s menej rozsiahlejšími amputačnými stratami hornej končatiny	30-40
5.	Stuhnutie ramenného kĺbu v priaznivej polohe pri dobre pohyblivom ramennom pletenci	15-25
6.	Obmedzenie pohyblivosti ramenného kĺbu	10- 15
7.	Habituálne vykĺbenie ramena	
	a) ojedinelé vykĺbenie	10
	b) častejšie vykĺbenie (alebo vykývaný kĺb) s obmedzením výkonnosti končatiny	15-20
	c) vykĺbenia sternoklavikulárne alebo akromioklavikulárne s obmedzením funkcie končatiny	15-20
8.	Pseudoartróza kľúčnej kosti	5-10
9.	Stav po zlomenine ramennej kosti zahojenej v nepriaznivom postavení so značným obmedzením funkcie končatiny	20-30
10.	Roztrhnutie (ruptúra) svalov	5-10
11.	Chronická radiálna a ulnárna epikondylitída s poruchou funkcie končatiny pri záťaži (s ľahkým postihnutím motorickej inervácie a poruchami cievneho zásobenia)	
	a) postihnutie jednej končatiny	10-15
	b) postihnutie oboch končatín	20-25
12.	Stuhnutie v lakťovom kĺbe	
	a) v priaznivom postavení	20-30
	b) v nepriaznivom postavení	40

13.	Obmedzenie pohyblivosti v lakťovom kĺbe	
	a) ľahkého stupňa, pri voľnej rotačnej pohyblivosti predlaktia	10
	b) ťažšieho stupňa (vrátane obmedzenia rotačnej pohyblivosti predlaktia)	20-25
14.	Izolované obmedzenie rotačnej pohyblivosti predlaktia	
	a) v priaznivom postavení (stredné pronačné postavenie)	10
	b) v nepriaznivom postavení	20
15.	Vykývaný lakťový kĺb	20
16.	Pseudoartróza predlaktia	20-30
17.	Stav po zlomenine vretennej kosti a lakťové zahojenie s ľahkou dislokáciou	10-15
18.	Stav po zlomenine kosti/kostí predlaktia (vretennej a lakťovej) zahojené s dislokáciou a s poruchou funkcie susedných kĺbov	25-35
19.	Stuhnutie zápästného kĺbu	
	a) v priaznivom postavení (ľahká dorzálna extenzia)	10
	b) v nepriaznivom postavení	15
20.	Obmedzenie pohybu v zápästnom kĺbe	
	a) nepatrného stupňa	5
	b) závažnejšieho stupňa	10
21.	Zle zahojené alebo nezahojené zlomeniny zápästných kostí, jednej záprstnej kosti alebo viacerých záprstných kostí s poruchou funkcie ruky	10-30
22.	Stuhnutie kĺbov palca na ruke v priaznivom postavení	5
23.	Stuhnutie jedného prsta	5
24.	Strata koncového článku a polovice základného článku palca na dominantnej ruke	5
25.	Strata všetkých článkov palca na dominantnej ruke	25-35
26.	Strata jedného prsta ruky (okrem palca)	10-15
27.	Strata troch prstov ruky II + III + IV	
	a) dominantnej končatiny	25-35
	b) nedominantnej končatiny	20
28.	Strata všetkých desiatich prstov na oboch rukách	70-80
29.	Strata úchopovej schopnosti ruky na základe chýbania alebo stuhnutia všetkých prstov jednej ruky alebo niekoľkých prstov oboch rúk	50
30.	Nervové poškodenie úplné, jednostranné	
	Posudkové hľadisko: Pri postihnutí dominantnej končatiny sa určí vyššia miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti ako pri postihnutí nedominantnej končatiny. Izolované poškodenie senzitívnej inervácie sa nehodnotí. V prípade poškodenia senzitívnej inervácie celej končatiny sa miera schopnosti zárobkovej činnosti hodnotí 20 percentami. Pri stredne ťažkom poškodení motorickej inervácie sa určí miera poklesu zárobkovej činnosti polovicou percentuálneho hodnotenia, ako je uvedené v ďalšom texte.	
30.1.	Nervové poškodenie hornej končatiny - plexus brachialis	60-70
30.2.	Poškodenie hornej časti plexus brachialis	40-50
30.3.	Poškodenie dolnej časti plexus brachialis	50-60

30.4.	Nervus axillaris	20-25
30.5.	Nervus radialis, celý nerv	25-35
30.6.	Nervus radialis - stredná časť alebo dolná časť	10-20
30.7.	Nervus ulnaris - horná časť alebo dolná časť	25-35
30.8.	Nervus medianus - horná časť	25-35
30.9.	Nervus medianus - dolná časť	30
30.10.	Nervus radialis a nervus axillaris	30-40
30.11.	Nervus radialis a nervus ulnaris	30-40
30.12.	Nervus radialis a nervus medianus	30-40
30.13.	Nervus radialis, nervus ulnaris a nervus medianus v oblasti predlaktia	40-50
31.	Strata oboch dolných končatín v predkolení a vyššie	75
32.	Strata jednej dolnej končatiny a jednej hornej končatiny	75
33.	Strata jednej dolnej končatiny v bedrovom kĺbe alebo s veľmi krátkym kýpťom stehna	50-70
34.	Strata jednej dolnej končatiny v stehne	50
35.	Strata jednej dolnej končatiny v predkolení, priehlavku alebo v Chopartovom kĺbe	40
36.	Strata palca nohy so stratou hlavičky I. priehlavkovej kosti alebo strata iného prsta	10
37.	Strata II. - V. prsta alebo I. - III. prsta nohy	10-15
38.	Strata všetkých prstov jednej nohy	20-30
39.	Strata všetkých prstov oboch nôh podľa stavu kýpťa	30-60
40.	Stuhnutie oboch bedrových kĺbov v nepriaznivom postavení	70-80
41.	Stuhnutie jedného bedrového kĺbu v priaznivom postavení (flexia 20°, vonkajšia rotácia 20°, stredné postavenie medzi abdukciou a addukciou)	30-40
42.	Stuhnutie jedného bedrového kĺbu v nepriaznivom postavení	40-50
43.	Obmedzenie pohybu bedrových kĺbov	10
43.1.	Ľahkého stupňa	
	a) jednostranné	10
	b) obojstranné	20
43.2.	Stredného stupňa	
	a) jednostranné	20-25
	b) obojstranné	40-45
43.3.	Ťažkého stupňa	
	a) jednostranné	30-40
	b) obojstranné	60-70
44.	Pseudoartróza krčka stehennej kosti	40
45.	Stavy po zlomenine stehennej kosti (krčka, diafýzy, epikondylu) liečené konzervatívne aj osteosyntézou, príp. endoprotézou	
	a) pri dobrej funkcii končatiny	20-30
	b) s porušenou funkciou končatiny (výrazná deformácia, svalová atrofia, porucha motorickej inervácie, skrátenie o 4 cm a viac)	40-45
46.	Stavy po vykonanej endoprotéze bedrového, kolenného kĺbu	
	Posudkové hľadisko: Pri endoprotézach kĺbov je miera poklesu schopnosti zárobkovej	

	činnosti závislá od pretrvávajúcej poruchy pohyblivosti a vplyvu záťaže na končatinu (napr. porucha motorickej inervácie, výrazná svalová atrofia, skrátenie končatiny o viac ako 4 cm).	
46.1.	Jednostranná (totálna endoprotéza)	20-35
46.2.	Obojstranná (totálna endoprotéza)	40-60
47.	Stuhnutie oboch kolenných kĺbov	60-70
48.	Stuhnutie jedného kolenného kĺbu	
	a) v priaznivom postavení (ohnutie približne 10°)	25-30
	b) v nepriaznivom postavení	30-40
49.	Uvolnenie väzivového aparátu kolena	
	a) svalovo kompenzovateľné	10
	b) svalovo nekompenzovateľné	20
	a) jednostranné	10
	b) obojstranné	20
43.2.	Stredného stupňa	
	a) jednostranné	20-25
	b) obojstranné	40-45
43.3.	Ťažkého stupňa	
	a) jednostranné	30-40
	b) obojstranné	60-70
44.	Pseudoartróza krčka stehennej kosti	40
45.	Stavy po zlomenine stehennej kosti (krčka, diafýzy, epikondylu) liečené konzervatívne aj osteosyntézou, príp. endoprotézou	
	a) pri dobrej funkcii končatiny	20-30
	b) s porušenou funkciou končatiny (výrazná deformácia, svalová atrofia, porucha motorickej inervácie, skrátenie o 4 cm a viac)	40-45
46.	Stavy po vykonanej endoprotéze bedrového, kolenného kĺbu	
	Posudkové hľadisko: Pri endoprotézach kĺbov je miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti závislá od pretrvávajúcej poruchy pohyblivosti a vplyvu záťaže na končatinu (napr. porucha motorickej inervácie, výrazná svalová atrofia, skrátenie končatiny o viac ako 4 cm).	
46.1.	Jednostranná (totálna endoprotéza)	20-35
46.2.	Obojstranná (totálna endoprotéza)	40-60
47.	Stuhnutie oboch kolenných kĺbov	60-70
48.	Stuhnutie jedného kolenného kĺbu	
	a) v priaznivom postavení (ohnutie približne 10°)	25-30
	b) v nepriaznivom postavení	30-40
49.	Uvolnenie väzivového aparátu kolena	
	a) svalovo kompenzovateľné	10
	b) svalovo nekompenzovateľné	20
	b) v nepriaznivom postavení	20-25
59.	Pes equinovarus (podlá poruchy funkcie nohy, s ťažkou deformáciou a poruchou chôdze ťažkého stupňa)	
	a) jednostranný	20-30
	b) obojstranný	30-50
60.	Ostatné deformity nohy	

	ťažšieho stupňa, s poruchou statiky a dynamiky nohy pri stoji a chôdzi v závislosti od funkčného rozsahu pohybu	10-30
61.	Stuhnutie alebo deformácia prstov nôh	5
62.	Nervové poruchy úplné, jednostranné	
	Posudkové hľadisko: V miere poklesu zárobkovej činnosti sú zahrnuté aj poruchy vazomotorické a trofické. Čiastočné poruchy inervácie nervov sa hodnotia tretinovými hodnotami. Stredne ťažké motorické poruchy sa hodnotia polovičnými hodnotami. Senzitívne poruchy inervácie pre celú dolnú končatinu sa hodnotia 30 percentami. Izolované senzitívne poruchy inervácie sa nehodnotia.	
62.1.	Plexus lumbosacralis	65-70
62.2.	Nervus femoralis	40-45
62.3.	Nervus ischiadicus	50-70
62.4.	Nervus tibialis	30
62.5.	Nervus fibularis	30

ODDIEL H – NÁDORY KOSTÍ, SVALSTVA A MÄKKÝCH TKANÍV

Všeobecné posudkové hľadisko:

Ak dôjde v dôsledku onkologickej liečby k amputácii končatiny, určí sa pokles schopnosti zárobkovej činnosti podľa príslušnej kapitoly.

Podobne sa postupuje v prípadoch, keď nádorom alebo jeho odstránením došlo k porušeniu stability nosného alebo pohybového aparátu a k obmedzeniu pohybu.

Položka	**Druh zdravotného postihnutia**	**Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v%**
1.	Zhubné nádory kostí, svalstva a mäkkých tkanív	
	a) počas onkologickej liečby	80
	b) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)	30-50
	c) neliečiteľné formy	90

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky, správca obsahu a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Račianska 71, 813 11 Bratislava,
tel.: +421 2 888 91 864, +421 2 888 91 865, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.